NOVEMBER 2018

Billedkunstens økonomiske rum

Danske billedkunstneres økonomiske arbejds- og levevilkår

Trine Bille, Ana Alacovska, Andrea Baldin,
Søren Nikolai Horndrup og Rikke Hornbæk Mikuta

CBS
COPENHAGEN
BUSINESS SCHOOL
HANDELSHØJSKOLEN

Billedkunstens økonomiske rum
Danske billedkunstneres økonomiske arbejds- og levevilkår

Publiceret: November 2018

Forsidefoto, øverst: Asger Jorn, *Uden titel*, 1958-1959. Århus Statsgymnasium.
Foto: Torben Petersen.
Forsidefoto, nederst: Mette Winckelmann, *Belief and Superstition*, 2013. Viborg Kunsthal.
Foto: Torben Petersen.

Layout: LYMI DTP-Service

CBS – Copenhagen Business School

INDHOLD

FORORD **5**

Sammenfatning **7**

1. Baggrund og formål **31**

2. Afgrænsning af populationen af billedkunstnere, metode og data **35**
2.1 Afgrænsning af populationen af billedkunstnere 35
2.2 Data og metode 38
2.3 Sammenfatning 44

3. Billedkunstnernes demografi og organisering **47**
3.1 Alder 47
3.2 Køn 48
3.3 Geografi 49
3.4 Uddannelse 50
3.5 Medlemskab af kunstnerorganisationer og faglige organisationer 52
3.6 Samarbejde i kunstnergrupper 56
3.7 Sammenfatning 60

4. Billedkunstnerens indkomst **63**
4.1 Den samlede indkomst 63
4.2 Hovedindkomstkilder 67
4.3 Den samlede indkomsts relation til det kunstneriske virke 81
4.4 Salget af værker fordelt på købere og salgskanaler 102
4.5 Internationalisering 108
4.6 Sammenfatning 111

5. Tid og indkomst **117**
5.1 Arbejdstid 117
5.2 Indkomst og tid 125
5.3 De aktive og de mindre aktive billedkunstnere 128
5.4 Sammenfatning 130

6. Legater **133**
6.1 Legater fra Statens Kunstfond 134
6.2 Sammenfatning 140

7. Markedsføring, anseelse og salg 143
7.1 Sammenfatning 148

8. Forskellige grupper af billedkunstnere 151
8.1 Variable 151
8.2 Resultater 155
8.3 Sammenfatning 162

9. Indsigter fra et kvalitativt studie 165
9.1 Data og metode 165
9.2 At komme ind i professionen: Betydningen af kunstakademiet, samfundsklasse og meritokrati 166
9.3 "Kludetæppeøkonomi" 168
9.4 Alternative økonomier: "Kunsten at leve på en sten" 170
9.5 Opfattelsen af skattesystemets rolle: "Har jeg overskud?" 174
9.6 Tilbageholdende iværksættere: En ambivalent omfavnelse af entreprenørskab 175
9.7 Opfattelsen af arbejdsløshedsunderstøttelsessystemet: Et had-kærligheds-forhold 176
9.8 Sammenfatning 177

10. Sammenligning med Norge, Sverige og Australien 179
10.1 Norge 179
10.2 Sverige 181
10.3 Australien 182
10.4 Sammenfatning 183

11. Konklusion 187

Referencer 191

Bilag 195
Bilag 1. Registerdata fra Danmarks Statistik 197
Bilag 2. Spørgeskemaundersøgelsen 199
Bilag 3. Spørgeskema til danske billedkunstnere 209
Bilag 4. Frekvensfordeling for centrale variable 225

FORORD

Hvordan er de økonomiske og sociale vilkår for billedkunsten og billedkunstnere i Danmark? Det er et tilbagevendende spørgsmål i debatten om kunstens vilkår. Med denne undersøgelse ønsker vi at bidrage med et aktuelt empirisk grundlag.

Der er udgivet to publikationer fra projektet. Hvor denne publikation beskæftiger sig med billedkunstnernes økonomiske og sociale levevilkår, omhandler den anden publikation billedkunstens økonomiske vilkår ved at se på markedets samlede størrelse.

Undersøgelsen er finansieret af Statens Kunstfonds Projektstøtteudvalg for Billedkunst, Bikubenfonden og Ny Carlsbergfondet. Den er gennemført af Copenhagen Business School (CBS), Institut for Ledelse, Politik og Filosofi, i et samarbejde med Danmarks Statistik. Professor (mso), ph.d. Trine Bille har været ansvarlig for undersøgelsen, der er gennemført i et samarbejde med studentermedarbejderne Søren Nikolai Horndrup og Rikke Hornbæk Mikuta, der har udarbejdet det statistiske materiale og alle tabeller og figurer. Postdoc Andrea Baldin har bidraget med rapportens kapitel 8, og lektor Ana Alacovska er ansvarlig for kapitel 9 med bidrag fra studentermedarbejder Helena Sokol.

I forbindelse med projektets gennemførelser har der været nedsat en referencegruppe bestående af:

- Slots- og Kulturstyrelsen: Anette Østerby
- Statens Kunstfond: Gitte Ørskou, Bodil Nielsen og Peter Land
- Ny Carlsbergfondet: Karsten Ohrt og Jakob Fibiger Andreasen
- Bikubenfonden: Mette Marcus og Peter Kirkhoff Eriksen

Vi har endvidere involveret Billedkunstneres Forbund (BKF) i løbende dialog om projektet.

Vi vil gerne takke alle, der har bidraget til denne undersøgelse, ikke mindst de mange billedkunstnere, der har givet sig tid til at besvare spørgeskemaet, samt de billedkunstnere, der har stillet op til personlige interviews. Uden deres medvirken var denne undersøgelse ikke blevet til.

Vi vil også gerne takke professor emeritus, dr.polit. Christian Hjorth-Andersen, Københavns Universitet, Økonomisk Institut, og professor Michael Møller, Copenhagen Business School, Institut for Finansiering, der begge har læst og kommenteret rapporten. Alle fejl og mangler er dog forfatternes egne.

Frederiksberg, september 2018

Trine Bille

Søren Martinsen, *Høstet Mark*, 2017. Foto: Anders Sune Berg.

SAMMENFATNING

Formålet med undersøgelsen er at belyse danske billedkunstneres indkomster og økonomiske arbejds- og levevilkår.

Forskellige typer af billedkunstnere
Der er i alt 3.028 billedkunstnere i Danmark. Dette tal er baseret på vores udvælgelseskriterier, som er:

- Medlemmer af Billedkunstnernes Forbund (BKF)
- Medlemmer af Kunstnersamfundet
- Modtagere af Statens Kunstfonds legater fra 2006-2016
- Dimittender fra de tre kunstakademier i Danmark: Det Kgl. Danske Kunstakademi (Billedkunstskoler), Det Jyske Kunstakademi og Det Fynske Kunstakademi

Det er interessant, at der ikke er noget stort sammenfald mellem disse kriterier. Mange kunstnere opfylder således kun 1 eller to af kriterierne.

I vores analyser har vi valgt at inddele billedkunstnerne i 6 grupper, som vi mener, at det er interessant at skelne imellem. De seks grupper er baseret på følgende kriterier:

- **Pensionsmodtagere**

Billedkunstnere, som har førtidspension, folkepension eller efterløn mv. som hovedindkomstkilde, da denne gruppe af ældre kunstnere principielt står uden for arbejdsmarkedet og dermed også har særlige arbejds- og levevilkår.

- **Yngre kunstuddannede**

Denne gruppe består af billedkunstnere, der er uddannet fra et af de tre kunstakademier i Danmark inden for de sidste 15 år, det vil sige efter år 2000. Vi har valgt at se nærmere på denne gruppe for at undersøge de yngre uddannede kunstneres arbejds- og levevilkår.

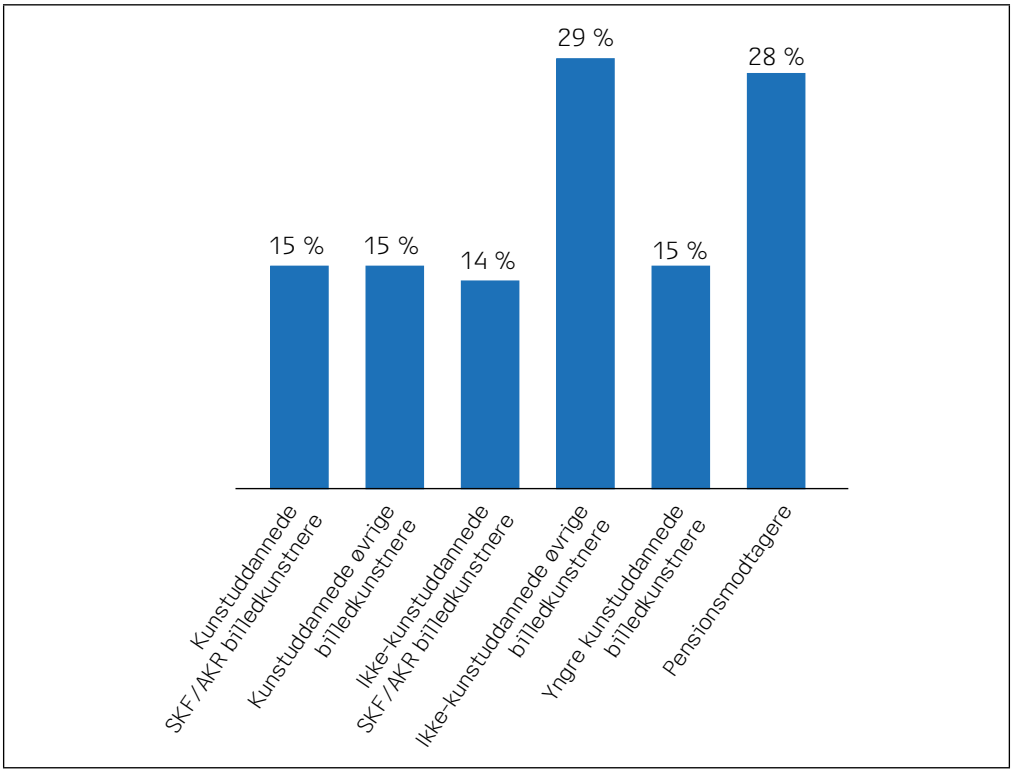
- **Kunstuddannede billedkunstnere**

Vi skelner mellem kunstuddannede og ikke-kunstuddannede billedkunstnere, idet det er interessant at se, hvilke forskelle der er mellem de 2 grupper.

SKF/AKR-billedkunstnere
Vi skelner ligeledes mellem medlemmer af Kunstnersamfundet, udvalgt af Akademirådet (AKR) og/eller kunstnere, der har modtaget legater fra Statens Kunstfond i perioden 2006-16 (SKF), og dem, der ikke har det. Da der er tale om særlige "kvalitetsstempler", finder vi det relevant at se nærmere på disse kunstnere.

Alt i alt giver det 6 grupper af billedkunstnere, som er gensidigt udelukkende, bortset fra de yngre kunstuddannede, som er en delmængde af de 2 andre kunstuddannede grupper.

FIGUR 1. ANALYSEUDVALGET FORDELT PÅ DE 6 FORSKELLIGE KUNSTNERGRUPPER (PCT.)

Note: Figuren er baseret på 1.000 personer. Gruppen af yngre kunstuddannede billedkunstnere overlapper med både kunstuddannede SKF/AKR og kunstuddannede øvrige billedkunstnere.
Kilder: Danmarks Statistik og Spørgeskemaundersøgelsen.

Demografi
- Gennemsnitsalderen er 54 år
- 57 pct. er kvinder
- 58 pct. bor i Hovedstadsregionen, og det gælder særligt de kunstuddannede samt de yngre kunstnere (til sammenligning er 31 pct. af alle danskere bosat i Hovedstadsregionen)
- 36 pct. har fuldført en formel billedkunstneruddannelse

- En lang videregående uddannelse (34 pct.) og en mellemlang videregående uddannelse (24 pct.) er de hyppigste uddannelsesniveauer blandt danske billedkunstnere (til sammenligning har 10 pct. af alle danskere en lang videregående uddannelse, mens 15 pct. af alle danskere har en mellemlang videregående uddannelse).

Organisering

- 21 pct. er medlem af Kunstnersamfundet
- 62 pct. er medlem af Billedkunstnerens Forbund (BKF)
- 7 pct. er medlem af UKK – Unge Kunstnere og Kunstformidlere
- 10 pct. er medlem af Danske Billedkunstneres Fagforening
- 36 pct. er medlem af en a-kasse

Meget lav samlet gennemsnitsindkomst

Den gennemsnitlige indkomst er 242.000 kr., hvilket er ganske lavt sammenlignet med andre indkomstgrupper i samfundet, ikke mindst på samme høje uddannelsesniveau. Der er her tale om samlet indkomst i alt før skat, dvs. erhvervsindkomst, offentlige overførsler, private pensioner, formueindkomst og anden personlig indkomst. Blandt alle danskere (over 14 år) er gennemsnitsindkomsten 312.000 kr. i 2016, mens den er 350.000 kr. blandt alle danskere fra 25 år og opefter.

De yngre kunstuddannede billedkunstnere er den gruppe, der tjener mindst med en gennemsnitsindkomst på 199.000 kr., mens gennemsnitsindkomsten for pensionsmodtagerne er 223.000 kr. Det er interessant at konstatere, at der ikke er forskel på gennemsnitsindkomsten for de hhv. kunstuddannede og ikke-kunstuddannede billedkunstnere, der er medlemmer af Kunstnersamfundet og/eller har modtaget legater fra Statens Kunstfond (SKF/AKR), hvilket tilsvarende gælder for de to grupper af øvrige billedkunstnere, som dog har en lidt lavere indkomst. Derimod har SKF/AKR-kunstnere højere gennemsnitsindkomst end de øvrige kunstnere.

TABEL 1. BILLEDKUNSTNERGRUPPERNES GENNEMSNITLIGE INDKOMST I ALT FØR SKATTER MV., 2015 (KR.)

Kunstuddannede SKF/AKR		Kunstuddannede øvrige		Ikke-kunstuddannede SKF/AKR		Ikke-kunstuddannede øvrige	
Gennemsnit	Median	Gennemsnit	Median	Gennemsnit	Median	Gennemsnit	Median
284.000	184.000	227.000	184.000	283.000	230.000	225.000	209.000
N=148		N=145		N=136		N=286	
Yngre kunstuddannede		**Pensionsmodtagere**		**I alt**			
Gennemsnit	Median	Gennemsnit	Median	Gennemsnit	Median		
199.000	162.000	223.000	202.000	242.000	202.000		
N=154		N=279		N=994			

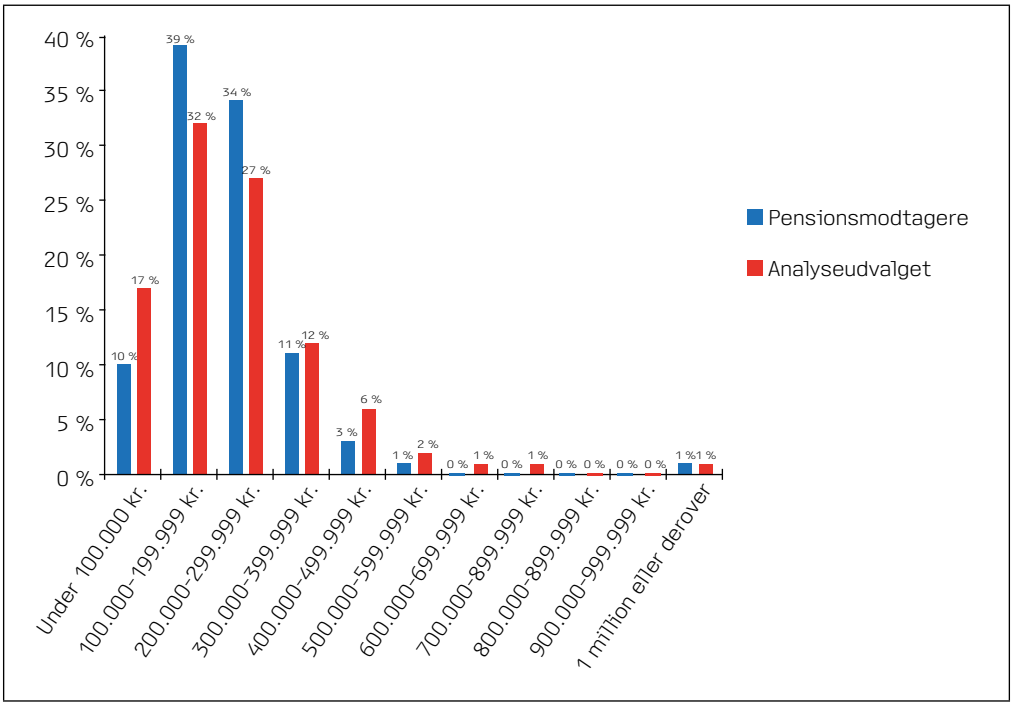
Note: Indkomst i alt før skatter mv. gælder erhvervsindkomst, offentlige overførsler, private pensioner, formueindkomst (brutto) og anden personlig indkomst og baseres på variablen fra Danmarks Statistik Personindkomst i alt ekskl. beregnet lejeværdi af egen bolig og før fradrag af renteudgifter (PERINDKIALT_13). 6 billedkunstnere har uoplyst indkomst. *N* angiver antal billedkunstnere.
Kilde: Danmarks Statistik.

Indkomsten er meget ulige fordelt blandt billedkunstnerne
Der er stor variation i gennemsnitsindkomsten forstået på den måde, at ganske få kunstnere tjener ganske meget, men langt hovedparten af kunstnerne tjener ganske lidt. De få kunstnere, der tjener meget, trækker gennemsnittet betydeligt op.

Det kan man se ved at sammenligne gennemsnitsindkomsten med medianindkomsten i tabel 1. En skæv fordeling af indkomsten blandt billedkunstneren vil give sig udslag i, at gennemsnitsindkomsten er væsentlig højere end medianindkomst. Det gælder særligt for de kunstuddannede billedkunstnere, der er medlemmer af Kunstnersamfundet/ har modtaget legater fra Statens Kunstfond. Det vil sige, at særligt i denne gruppe er der kunstnere med meget høje indtægter.

Den skæve fordeling af indkomst fremgår ligeledes tydeligt af figur 2.

FIGUR 2. ANDELEN AF BILLEDKUNSTNERNES SAMLEDE INDKOMST I ALT FØR SKATTER MV. FORDELT PÅ INDKOMSTKATEGORIER 2015, (PCT.)

Note: Figuren er baseret på 279 pensionsmodtagere og 994 personer for hele analyseudvalget, idet 6 billedkunstnere ikke har samlet indkomst i alt opgivet. Indkomstintervallerne består af summen af erhvervsindkomst, offentlige overførsler, private pensioner, formueindkomst (brutto) og anden personlig indkomst inkluderet i variablen fra Danmarks Statistik *Personindkomst i alt ekskl. beregnet lejeværdi af egen bolig og før fradrag af renteudgifter* (PERINDKIALT_13).
Kilde: Danmarks Statistik.

Den internationale forskning
Der er også en stor international empirisk litteratur, der har undersøgt levevilkårene for kunstnere, deres indkomst og karriere (for en oversigt se Alper og Wassall, 2006, Throsby og Hollister, 2003). Denne litteratur viser samme tendenser, som vi har

påvist i denne undersøgelse. Sammenlignet med andre grupper på samme uddannelsesniveau er kunstnernes gennemsnitlige indkomst fra kunst meget lav, de fleste har flere jobs samtidigt, og indkomstfordelingen er meget skæv.

Litteraturen peger på to forskellige teoretiske forklaringer på dette.

Superstar-fænomenet: Den meget skæve indkomstfordeling blandt kunstnere, hvor få tjener meget- og mange tjener lidt, er teoretisk forklaret ved superstar-fænomenet af Rosen (1981). På efterspørgselssiden kan mekanismer som "bandwagon-effekten", hvor popularitet avler større popularitet, fordi flere forbrugere kommer "med på vognen", være med til at skabe superstjerner. Også på udbudssiden har superstjerner betydning, idet muligheden for at blive den rige, anerkendte superstjerne kan tiltrække mange unge mennesker til erhvervet, selvom chancen for at blive en af de få superstjerner er meget lille.

Work-preference-modellen: Den anden forklaring tager udgangspunkt i den glæde, den enkelte kunstner har ved at være kunstner. Denne glæde ved erhvervet kan ses som en form for "psykisk indkomst", og derfor er mange parate til at leve for en meget lav indkomst, så længe de basale fornødenheder er opfyldt. Denne forklaring er kendt som "work-preference"-modellen (Throsby, 1992 og 1994), og den har empirisk været efterprøvet i flere studier, som bekræfter modellen (Robinson og Montgomery, 2000, Caserta og Cuccia, 2001, Casacuberta og Gandelman, 2012, Bille, Løyland og Holm, 2017). Ligeledes har andre empiriske studier vist, at ikke-monetære benefits er blandt hovedbegrundelserne for at vælge en karriere som kunstner (Steiner og Schneider, 2013; Bille, Frey, Steiner og Fjællegaard, 2013). Andre teoretiske bidrag, både sociologer og økonomer, har ligeledes hævdet, at kunstnere ikke primært søger indkomst, men er mere interesseret i kunstnerisk anerkendelse (fx Bourdieu, 1996, Menger 1999 og 2006, Abbing, 2002).

Den uformelle økonomi
Den samlede årlige indkomst er baseret på den personlige indkomst, der er registreret hos SKAT, og for mange kunstnere er denne indkomst meget lav. 17 pct. har en indkomst under 100.000 kr., og ca. halvdelen af kunstnerne har en samlet indkomst under 200.000 kr. før skat.

Det kan være ganske vanskeligt at leve af en samlet indkomst på dette niveau. 34 pct. af kunstnerne siger, at de er afhængige af deres partneres indkomst for at få det til at løbe rundt.

Vores kvalitative studier, som bygger på dybdegående interview med 21 billedkunstnere (og som derfor ikke som den øvrige rapport er repræsentativ), viser da også, at billedkunstnere kan have forskellige strategier og benytter sig af forskellige former for uformel, relationel og fællesskabsbaseret økonomi, som fx bytteøkonomi, for at overleve.

Derimod er der ikke mange billedkunstnere, der har lån i fast ejendom. Det gælder kun 6 pct. af billedkunstnerne, mens det gælder for hovedparten af danskerne. Billedkunstnerne er altså ikke en gruppe, der optager gæld.

Indkomsttyper
Undersøgelsen viser, at billedkunstnerne benytter sig af mange forskellige indkomstkilder. Fordelt på hovedindkomstkilder ser billedet således ud:

TABEL 2. BILLEDKUNSTNERGRUPPERNES GENNEMSNITLIGE INDKOMST I ALT FØR SKATTER MV. FORDELT PÅ HOVEDINDKOMSTKILDE, 2015 (KR.)

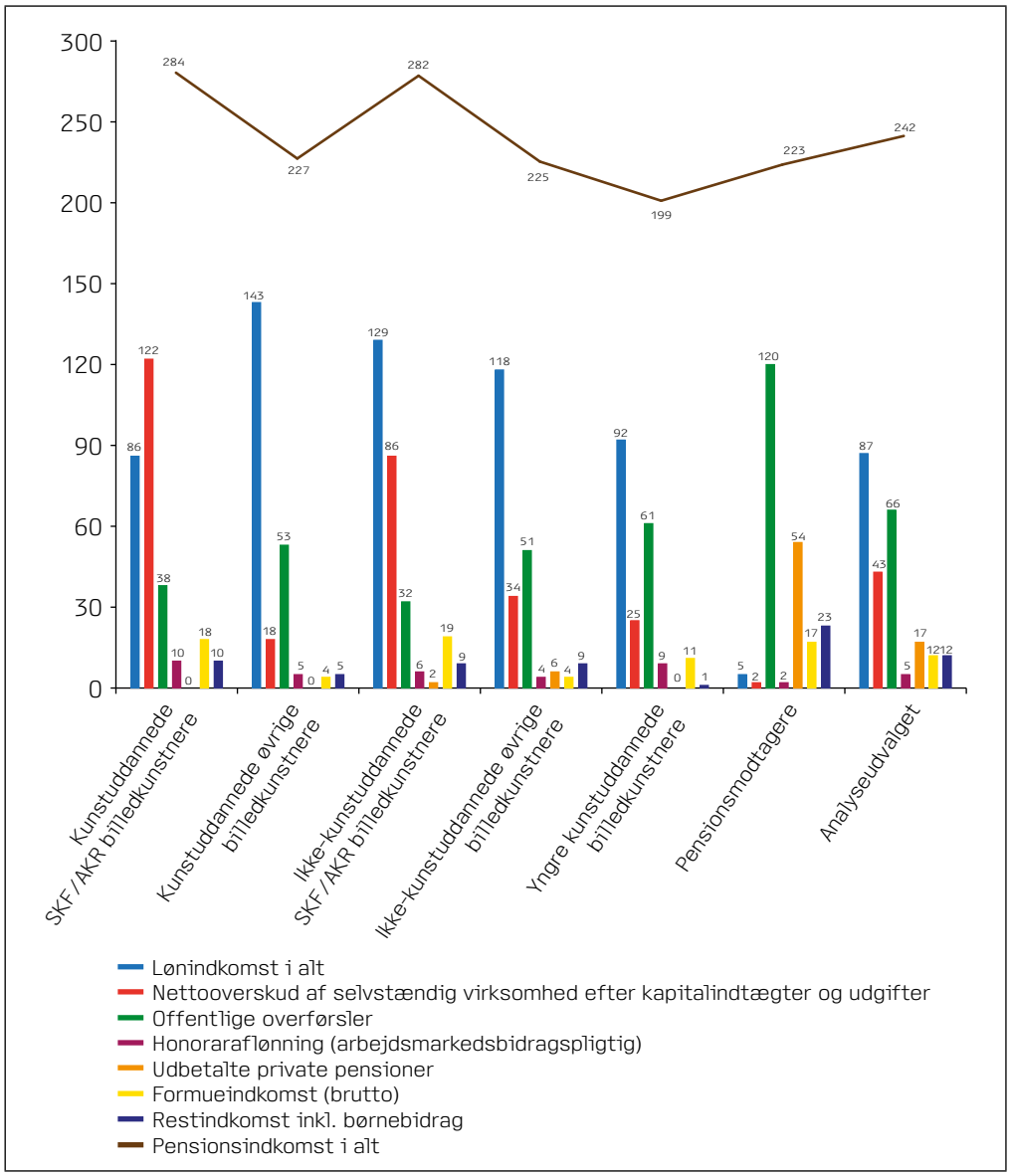
Hovedindkomstkilde	Andel af billedkunstnerne (pct.)	Gennemsnitlig indkomst (kr.)
Lønindkomst	28 %	314.000
Selvstændig virksomhed	24 %	260.000
Pensioner	28 %	223.000
Overførselsindkomster (kontanthjælp, sygedagpenge mv)	11 %	138.000
Dagpenge (arbejdsløs mindst halvdelen af året)	4 %	199.000
Andet	4 %	52.000

Note: Tabellen er baseret på 995 personer og baserer sig på kunstnernes samlede indkomst i alt fordelt på kunstnernes hovedindkomstkilde fra Danmarks Statistik, dvs. tallene afspejler indkomsten i alt for personer med en bestemt hovedindkomstkilde. *N* angiver antallet af billedkunstnere i de forskellige hovedindkomstkildekategorier.
Kilde: Danmarks Statistik.

Billedkunstnere, der har lønindkomst som hovedindkomstkilde, har altså den største gennemsnitlige indkomst, mens de kunstnere, der har overførselsindkomster som hovedindkomstkilde, har den laveste gennemsnitlige indkomst.

Figur 3 viser, at de kunstuddannede SKF/AKR-kunstnere har de største indtægter fra overskud af virksomhed, mens de kunstuddannede øvrige har den største gennemsnitlige lønindkomst.

FIGUR 3. BILLEDKUNSTNERGRUPPERNES GENNEMSNITLIGE INDKOMSTER FRA FORSKELLIGE KILDER SAMT INDKOMST I ALT FØR SKATTER MV., 2015 (1.000 KR.)

Note: Figuren er baseret på 994 personer. Hver søjle i billedkunstnergrupperne angiver hver indkomstkildes gennemsnitlige bidrag til billedkunstnergruppens samlede gennemsnitlige indkomst (vist som kurve øverst).
Kilde: Danmarks Statistik.

De fleste kunstnere har desuden indkomst fra flere forskellige indkomstkilder. Kun for 124 billedkunstnere udgøres deres samlede indkomst af én indkomsttype, dvs. for 91,6 pct. af billedkunstnerne gælder det, at deres indkomst udgøres af flere forskellige indkomsttyper.

Lønindkomst

Hvor 28 pct. af kunstnerne har lønindkomst som hovedindkomstkilde, har 55 pct. lønindkomst i en eller anden udstrækning. Den gennemsnitlige lønindkomst for de

55 pct., der har en sådan, er 156.000 kr. For hele gruppen af billedkunstnere er den gennemsnitlige lønindkomst 87.000 kr.

6 pct. angiver, at de får udbetalt løn fra egen virksomhed, mens 39 pct. får udbetalt løn fra en anden virksomhed. Løn er altså typisk ikke noget, billedkunstnerne får udbetalt af egen virksomhed, derimod trækker de et eventuelt overskud ud. Af dem, som har angivet, at de har et lønmodtagerjob i en anden virksomhed end deres egen, er 42 pct. deltidsansat, og 39 pct. er timelønnet eller freelance. Kun 19 pct. er fuldtidsansat.

Lønindkomst er typisk ikke relateret til kunstnerisk virke
Lønindkomsten relaterer sig i mindre grad til virket som billedkunstner. For de kunstnere, der har angivet, at de har et lønmodtagerjob, gælder det for 67 pct. af kunstnerne, at under 40 pct. af deres lønindkomst relaterer sig til deres kunstneriske virke.

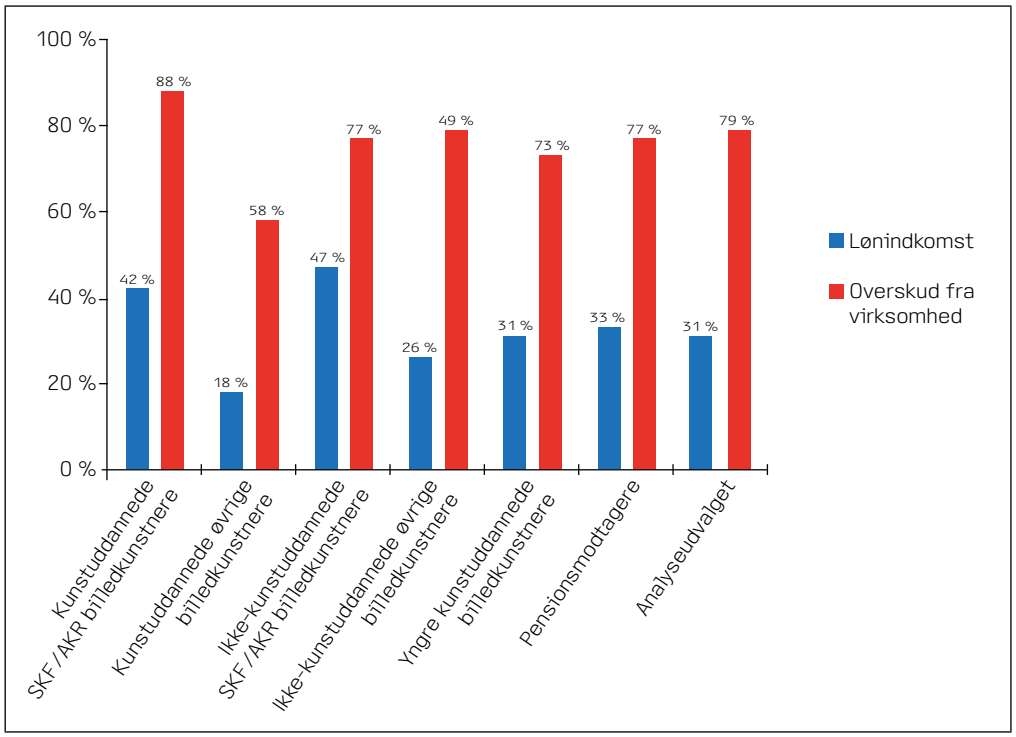
Overskud af selvstændig virksomhed
Når det gælder selvstændig virksomhed, er der 24 pct. af kunstnerne, der har deres hovedindkomst herfra, mens 44 pct. har overskud/underskud af egen virksomhed i en eller anden udstrækning.

For de kunstnere, der har angivet, at de har egen virksomhed, hvor de registrerer indkomst som billedkunstner (38 pct.), udgør det gennemsnitlige nettooverskud 104.000 kr. Medianen er meget lav, nemlig 11.000 kr., hvilket viser, at få kunstnere har et stort overskud, mens mange kunstnere kun har et ganske lille overskud. For hele gruppen af billedkunstnere er det gennemsnitlige nettooverskud 43.000 kr.

Overskud af egen virksomhed er typisk relateret til det kunstneriske virke
For de kunstnere, der har angivet, at de havde et nettooverskud i egen virksomhed i 2016, gælder det for 77 pct. af kunstnerne, at over 60 pct. af dette overskud er relateret til deres arbejde som billedkunstner.

Andelen af indkomst, der kommer fra kunstnerisk virke
Figur 4 viser tydeligt, hvordan lønindkomst i mindre grad kommer fra arbejdet som billedkunstner, mens overskud fra virksomhed i høj grad gør det.

FIGUR 4. ANDEL AF LØNINDKOMST OG OVERSKUD FRA VIRKSOMHED, DER KOMMER FRA ARBEJDET SOM BILLEDKUNSTNER (PCT.)

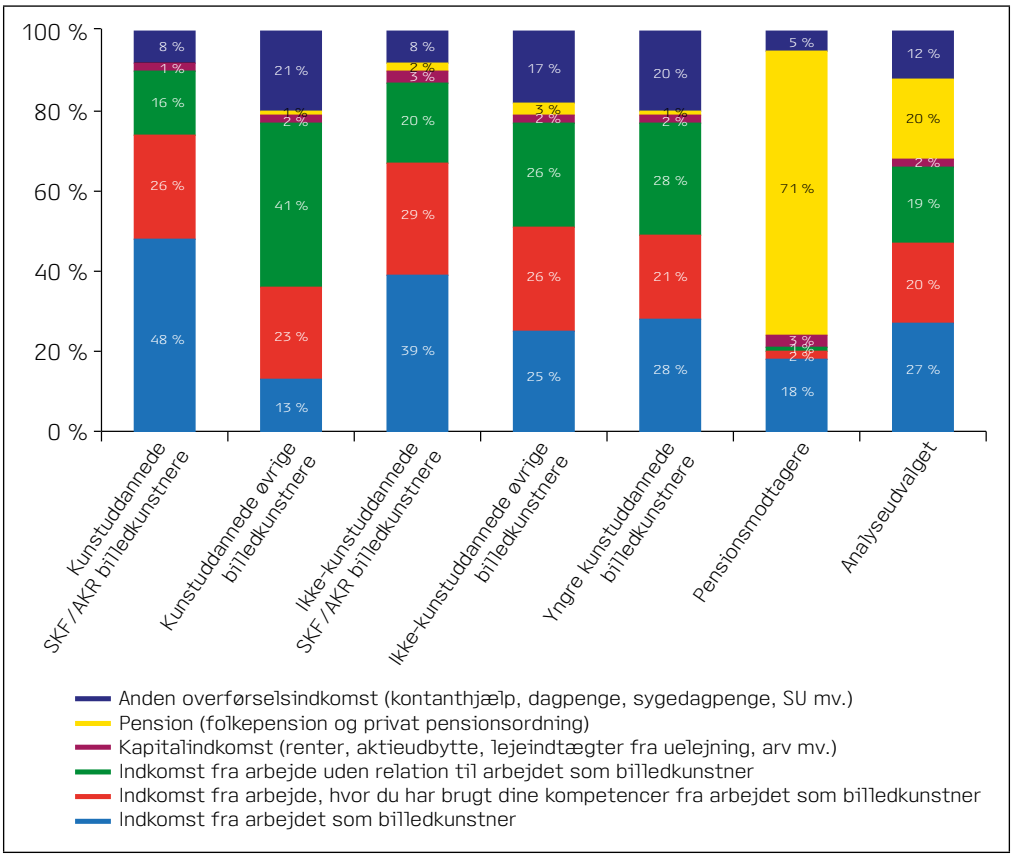
Note: Lønindkomstens andel er baseret på 368 personer, og andelen for overskud fra virksomhed er baseret på 228 personer.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

Undersøgelsen viser, at langt de fleste kunstnere sammensætter deres indkomst fra forskellige typer af arbejde med varierende tilknytning til det kunstneriske virke. Vi skelner mellem:

- Arbejde som billedkunstner (fremstilling af kunstneriske værker, research, administration, legatansøgninger, markedsføring mv.)
- Arbejde, hvor der er brugt kompetencer fra arbejdet som billedkunstner (som kunstnerisk konsulent, underviser, foredragsholder, kuratering, iværksætter mv.)
- Arbejde uden relation til arbejdet som billedkunstner.

Vores analyse viser, at de kunstuddannede SKF/AKR-billedkunstnere har den højeste indkomstsandel, som kommer fra arbejdet som billedkunstner, nemlig hele 48 pct. De kunstuddannede øvrige billedkunstnere har den laveste indkomstandel herfra med kun 13 pct. Omvendt har disse billedkunstnere den største indkomstandel fra arbejde uden relation til billedkunsten på hele 41 pct.

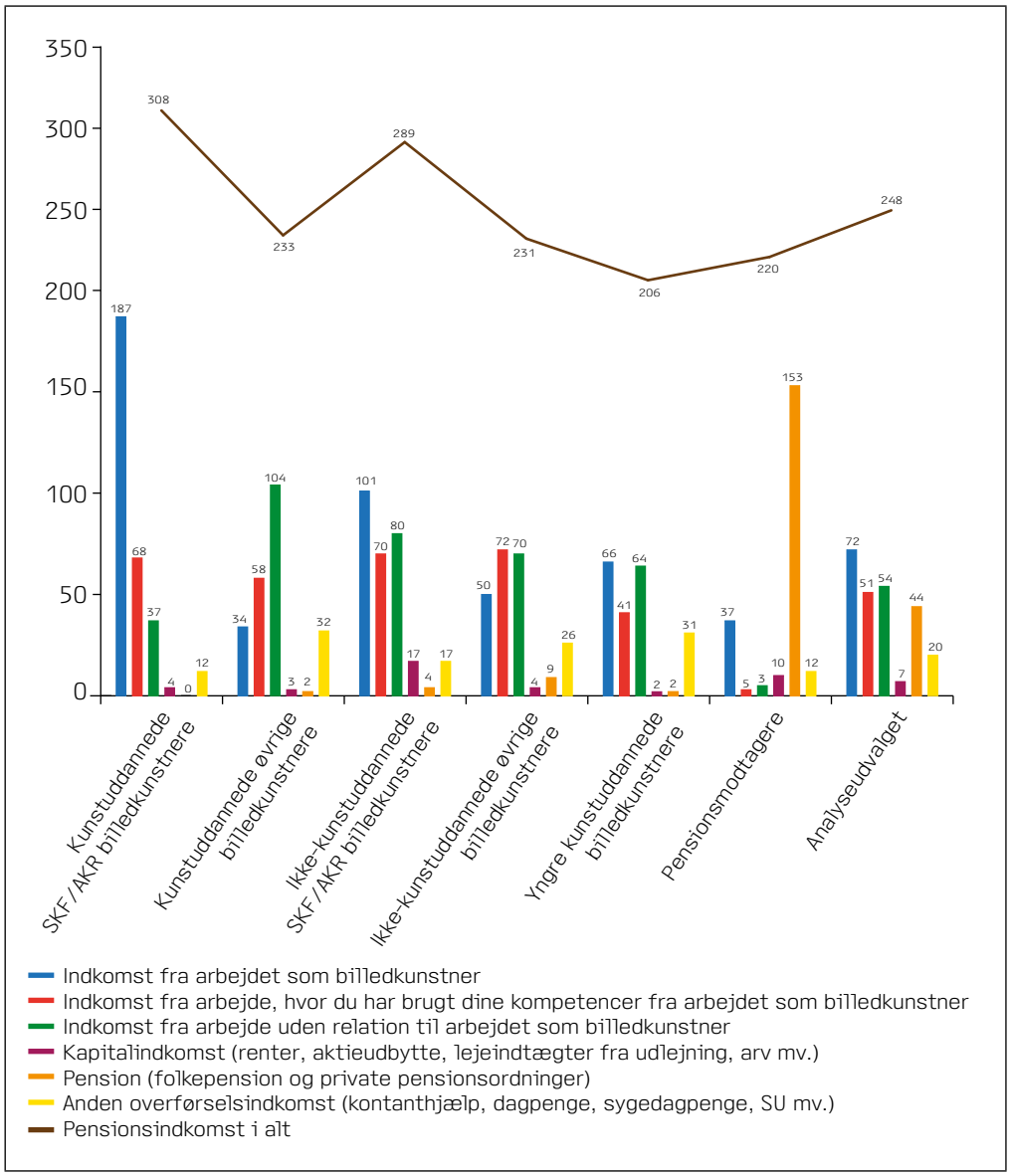
FIGUR 5. DEN GENNEMSNITLIGE ANDEL AF DE FORSKELLIGE INDKOMSTKILDER UD AF DEN SAMLEDE INDKOMST FOR HVER BILLEDKUNSTNERGRUPPE (PCT.)

Note: Figuren er baseret på 828 personer. Sumsøjlerne for hver billedkunstnergruppe er beregnet som andelen af billedkunstnernes samlede indkomst, der kommer fra de forskellige indkomstkilder, ud af den samlede indkomst for de billedkunstnere, hvis andele summerer til 100. Uddannelse udgør 0 pct. og er derfor undladt her.
Kilder: Danmarks Statistik og Spørgeskemaundersøgelsen.

Figur 6 viser gennemsnitsindkomsterne fra de forskellige indkomstkilder for billedkunstnergrupperne. Eksempelvis kommer gennemsnitligt 187.000 kr. for de kunstuddannede SKF/AKR-billedkunstnere fra arbejdet som billedkunstner.

FIGUR 6. BILLEDKUNSTNERGRUPPERNES SAMMENSATTE GENNEMSNITLIGE INDKOMSTER FRA FORSKELLIGE KILDER SAMT INDKOMST I ALT FØR SKATTER MV., 2015 (1.000 KR.)

Note: Figuren er baseret på 828 personer. Hver søjle i billedkunstnergrupperne angiver hver indkomstkildes gennemsnitlige bidrag til billedkunstnergruppens samlede indkomst (vist som kurve øverst).
Kilde: Danmarks Statistik.

Indtægter direkte relateret til det kunstneriske virke

I forhold til indkomst, der er direkte relateret til det kunstneriske virke, skelner vi mellem:

- Indtægter fra salg af værker
- Indtægter fra udstillingsvirksomhed
- Indtægter fra honorarer, ophavsret mv.

14 pct. af billedkunstnerne har ikke solgt nogen værker inden for de sidste 10 år, 61 pct. har solgt værker i 2016 og 25 pct. har solgt værker inden for de sidste 10 år. For disse kunstnere er gennemsnitsindtægten ved salg 95.000 kr., og medianen er 30.000 kr. For alle kunstnere er gennemsnits-salgsindkomsten 49.000 kr., mens medianen er 70 kr.

De kunstuddannede SKF/AKR-billedkunstnere, der sælger værker i 2016, har væsentligt højere gennemsnitlige salgsindtægter på 182.000 kr.

Gennemsnittet fra udstillingsvirksomhed er på 27.000 kr. for alle billedkunstnere, og medianindtægten herfra er på 0 kr. Gennemsnit fra honorarer, ophavsret mv. er på 26.000 kr. for alle billedkunstnere, og medianindtægten herfra er på 0 kr. Dette viser tydeligt, at der er få, der tjener ganske meget herfra, mens halvdelen ikke tjener noget herfra.

Samlede indtægter fra kunstnerisk virke
Billedkunstnernes samlede gennemsnitlige indkomst fra deres kunstneriske virke udgør 101.000 kr., og medianen er 16.000 kr., hvilket betyder, at få billedkunstnere tjener meget, og over halvdelen tjener under 16.000 kr. herfra.

Det er de kunstuddannede SKF/AKR-kunstnere, der tjener mest på deres kunstneriske virke, mens de tilsvarende ikke-kunstuddannede tjener næstmest.

TABEL 3. BILLEDKUNSTNERGRUPPERNES SAMLEDE GENNEMSNITLIGE INDTÆGT FRA SALG AF BILLEDKUNSTNERISKE VÆRKER, UDSTILLINGSVIRKSOMHED OG ANDRE INDTÆGTER I 2016 FOR ALLE BILLEDKUNSTNERE, 2016 (KR.)

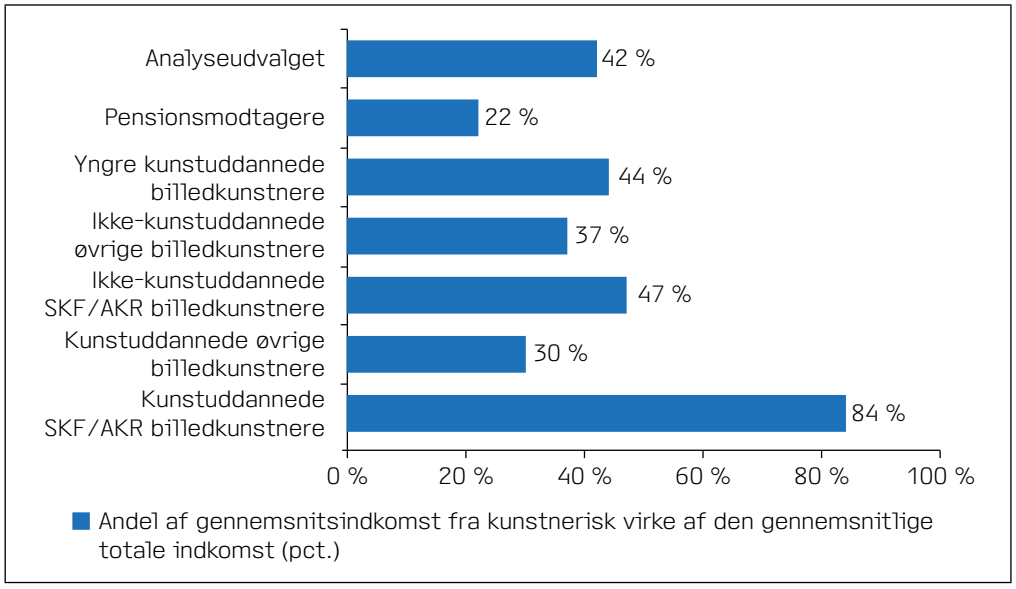
Kunstuddannede SKF/AKR		Kunstuddannede øvrige		Ikke-kunstuddannede SKF/AKR		Ikke-kunstuddannede øvrige	
Gennemsnit	Median	Gennemsnit	Median	Gennemsnit	Median	Gennemsnit	Median
284.000	85.000	69.000	3.000	133.000	47.000	84.000	15.000
N=148		N=146		N=138		N=289	
Yngre kunstuddannede		**Pensionsmodtagere**		**Analyseudvalg**			
Gennemsnit	Median	Gennemsnit	Median	Gennemsnit	Median		
88.000	24.000	48.000	6.000	101.000	16.000		
N=154		N=279		N=1.000			

Note: Tabellen er baseret på 1.000 personer. Tabellen er baseret på en summering af hver billedkunstners salg af billedkunstneriske værker, indkomst fra udstillingsvirksomhed og andre indkomster (honorarer, ophavsretsindtægter mv.) i 2016. I tråd med tidligere tabeller er dette beregnet under antagelsen om at, personer, der ikke har angivet et beløb på de respektive indtægtsspørgsmål, ikke har haft en sådan indtægt og derfor tildeles værdien 0.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

I figur 7 ses, hvor stor en andel af de forskellige billedkunstgruppers samlede gennemsnitlige indkomst, der stammer fra deres kunstneriske virke. Heraf fremgår det tydeligt, at for de kunstuddannede SKF/AKR udgør den kunstneriske indtægt en betydelig andel af deres samlede indtægt (84 pct.), mens denne indtægt for alle de øvrige billedkunstgrupper udgør under 50 pct.

Det er også interessant, at for de kunstuddannede øvrige billedkunstnere udgør indtægten fra det kunstneriske virke den mindste andel bortset fra pensionsmodtagerne (30 pct.). Det vil sige, at mange af disse kunstnere lever af andre typer arbejde.

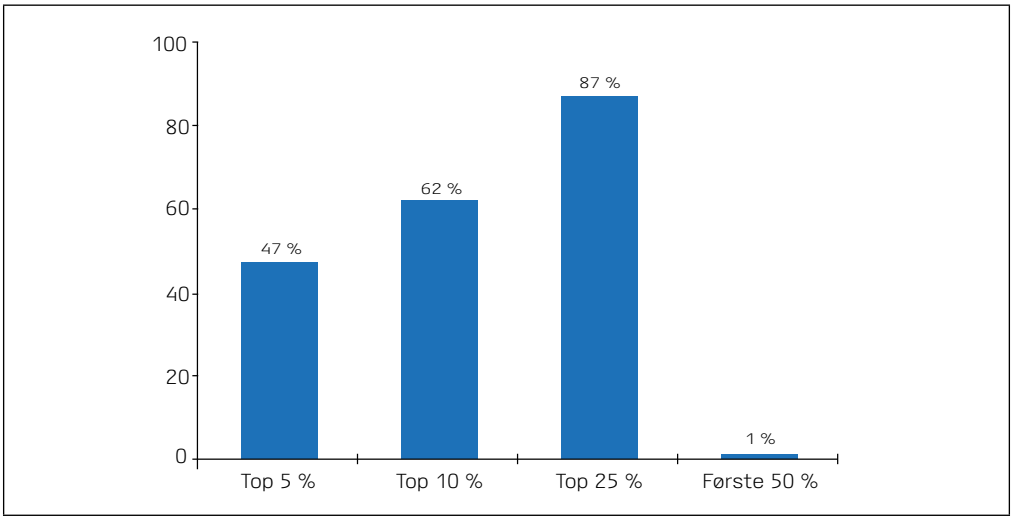
FIGUR 7. BILLEDKUNSTNERGRUPPERNES ANDEL AF GENNEMSNITSINDKOMSTEN FRA KUNSTNERISK VIRKE AF DEN GENNEMSNITLIGE SAMLEDE INDKOMST I ALT FOR ALLE BILLEDKUNSTNERE (PCT.)

Note: Figuren er baseret på 1.000 personer. Figuren er baseret på forholdet mellem den samlede indkomst fra salg af billedkunstneriske værker, udstillingsvirksomhed og andre indkomster i 2016 opgivet i spørgeskemaundersøgelsen og billedkunstnernes samlede indkomst fra Danmarks Statistik (2015).
Kilder: Danmarks Statistik og Spørgeskemaundersøgelsen.

Figur 8 viser hvor stor en andel af den samlede indtægt fra kunstnerisk virke i alt de billedkunstnere, der tjener mest fra deres kunstneriske virke står for. Det ses her, at de 5 pct. billedkunstnere, som tjener mest herfra tilsammen står for 47 pct. af den samlede indtægt fra det kunstneriske virke blandt alle billedkunstnerne. Dette er en ekstrem stor andel, og vidner om en meget ulig indkomstfordeling i forhold til indtægt fra det kunstneriske virke. På samme vis står de 10 pct. mest indtjenende billedkunstnere for 62 pct. af den samlede indtægt, mens de 25 pct. mest indtjenende billedkunstnere står for 87 pct. af den samlede indtægt. For at understrege denne ulige indkomstfordeling, ses det at den nederste halvdel af billedkunstnerne i forhold til indtægt fra kunstnerisk virke kun står for 1 pct. af den samlede indtægt.

FIGUR 8. TOP 10 %'S, TOP 20 %'S, TOP 25 %'S OG DE FØRSTE 50 % AF BILLEDKUNSTNERNES RESPEKTIVE ANDELE AF DEN SAMLEDE INDTÆGT FRA KUNSTNERISK VIRKE

Note: Figuren baserer sig på 1.000 personer. Den samlede indtægt fra kunstnerisk virke er summeringen af indtægter fra salg af værker, udstillingsvirksomhed og andre indtægter som fx honorarer, ophavsretsindtægter mv. i 2016.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

Den totale estimerede indkomst fra kunstnerisk virke

Baseret på ovenstående gennemsnitsindtægter kan vi beregne, hvor stor en samlet indkomst den samlede population på 3.028 billedkunstnere har fra kunstnerisk virke. Dette beløber sig til i alt 306 mio. kr. De kunstuddannede SKF/AKR står for i alt 107 mio. kr., altså ca. 1/3 af det samlede marked.

TABEL 4. BILLEDKUNSTNERGRUPPERNES ESTIMEREDE SAMLEDE INDKOMST FRA DERES KUNSTNERISKE VIRKE (SALG AF BILLEDKUNSTNERISKE VÆRKER, UDSTILLINGSVIRKSOMHED OG ANDRE INDKOMSTER) I 2016 FOR ALLE BILLEDKUNSTNERE, 2016 (MIO. KR.)

Kunstuddannede SKF/AKR		**Kunstuddannede øvrige**		**Ikke-kunstuddannede SKF/AKR**		**Ikke-kunstuddannede øvrige**	
Udvalg	Population	Udvalg	Population	Udvalg	Population	Udvalg	Population
35	107	10	31	18	56	24	74
N=148	N=448	N=146	N=442	N=138	N=418	N=289	N=875
Yngre kunstuddannede		**Pensionsmodtagere**		**Analyseudvalg**			
Udvalg	Population	Udvalg	Population	Udvalg	Population		
14	41	13	41	101	306		
N=154	N=466	N=279	N=845	N=1.000	N=3.028		

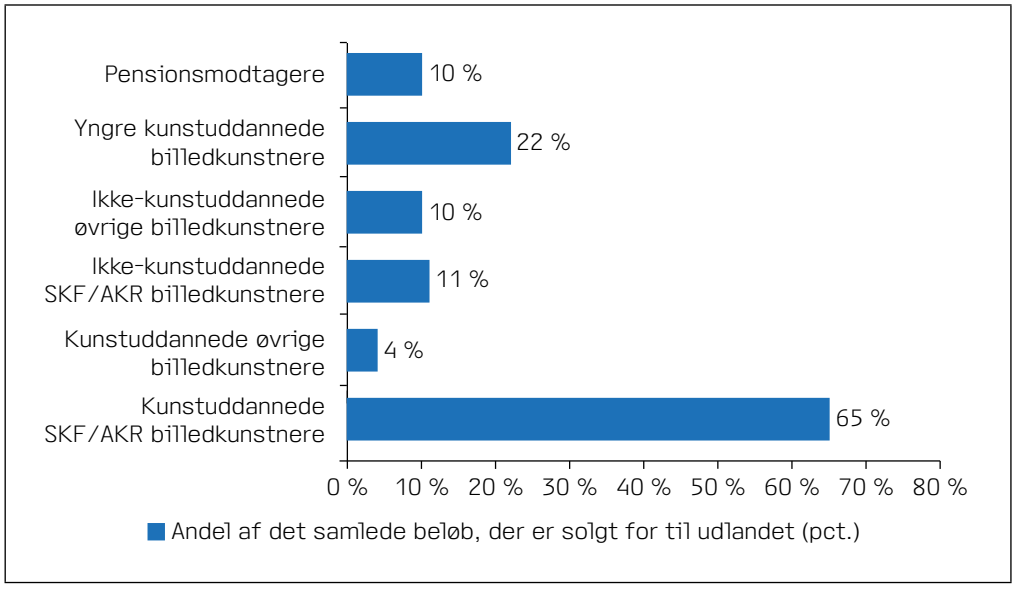
Note: Tabellen er baseret på 1.000 personer. Beløbene er beregnet som billedkunstnernes gennemsnitlige samlede indkomst fra deres kunstneriske virke ganget med antallet af billedkunstnere i hver billedkunstnergruppe.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

Kunstens internationalisering

29 pct. af kunstnerne sælger deres kunst til udlandet. Det samlede beløb af solgt ny dansk billedkunst til udlandet i 2016 udgør 20 pct. af det samlede salg, hvilket gør udlandet til den andenstørste aftager af ny dansk kunst efter danske privatpersoner (der til sammenligning aftager 34 pct. af det samlede beløb).

Disse 20 pct. fordeler sig meget skævt på billedkunstnergrupperne, som illustreret i figur 9. 65 pct. af det udenlandske salg kommer fra de kunstuddannede SKF/AKR, mens 22 pct. kommer fra de yngre, kunstuddannede billedkunstnere. Blot 4 pct. af det udenlandske salg kommer fra kunstuddannede øvrige billedkunstnere.

FIGUR 9. BILLEDKUNSTNERGRUPPERNES GENNEMSNITLIGE ANDELE AF DET SAMLEDE UDENLANDSKE SALG, 2016 (PCT.)

Note: Figuren er baseret på 1.000 personer, som har angivet procentandelen af salg til udlandet ud af deres samlede salg.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

Internationalisering af billedkunst er dog imidlertid også andet end eksport af ny dansk kunst. Således eksisterer der forskellige parametre for, hvorvidt billedkunstnerne har "internationaliseret" deres kunstneriske virke. Knap hver femte billedkunstner har således været på residency-ophold i udlandet inden for de seneste 5 år, men knap hver tiende har haft et ophold ved et udenlandsk kunstakademi som led i deres danske kunstneriske uddannelse. Hver fjerde billedkunstner har boet og arbejdet i udlandet inden for de seneste 10 år.

Arbejdstid
Der er i alt 2/3 af kunstnerne, der opfatter sig selv som fuldtidskunstnere, mens 1/3 opfatter sig som deltidskunstnere.

Andelen, der opfatter sig selv som fuldtidskunstner, er størst blandt de kunstuddannede SKF/AKR-billedkunstnere, og mindst blandt de øvrige kunstuddannede.

TABEL 5. BILLEDKUNSTNERGRUPPERNES OPFATTELSE AF SIG SELV SOM FULDTIDS- ELLER DELTIDSKUNSTNER, 2016 (PCT.)

Grupper af billedkunstnere	Opfatter sig selv som fuldtidskunstner	Opfatter sig selv som deltidskunstner	I alt
Kunstuddannede SKF/AKR	85 %	16 %	148
Kunstuddannede øvrige	47 %	53 %	146
Ikke-kunstuddannede SKF/AKR	75 %	25 %	138
Ikke-kunstuddannede øvrige	61 %	39 %	289
Yngre kunstuddannede	65 %	35 %	154
Pensionsmodtagere	71 %	29 %	279
Analyseudvalget	67 %	33 %	1.000

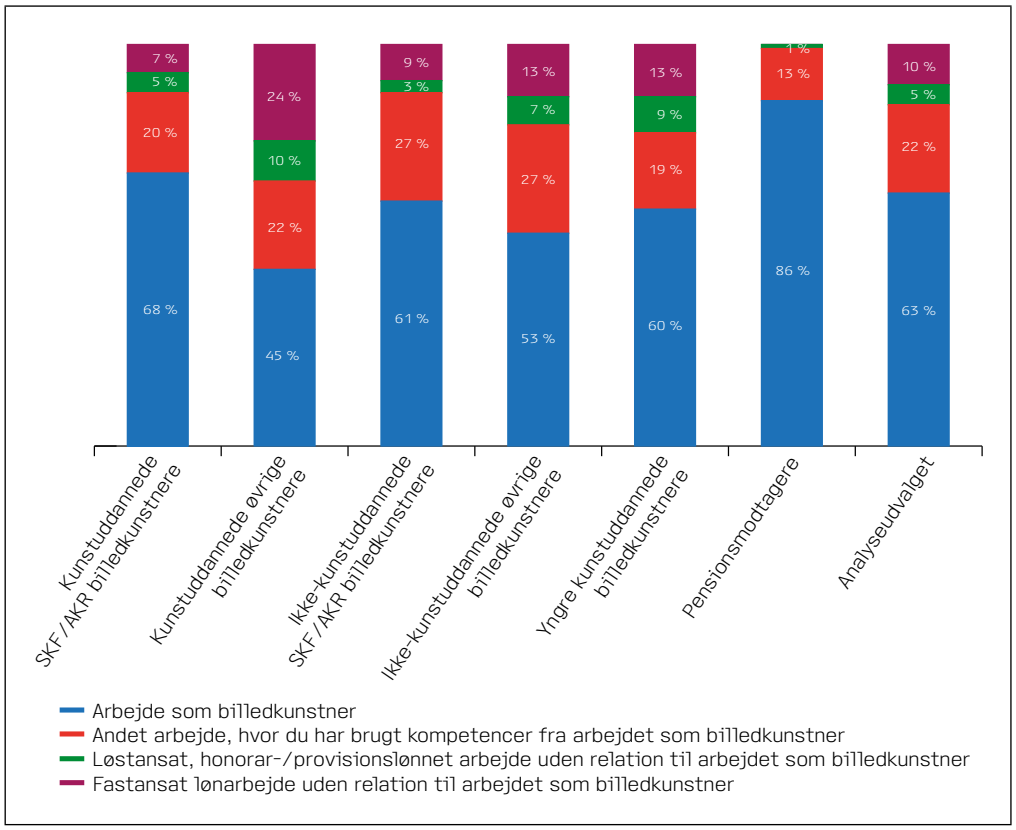
Note: Tabellen er baseret på 1.000 personer.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

Undersøgelsen viser, at langt de fleste kunstnere bruger deres tid på forskellige typer af arbejde med varierende tilknytning til det kunstneriske virke. Vi skelner mellem:

- Arbejde som billedkunstner (fremstilling af kunstneriske værker, research, administration, legatansøgninger, markedsføring mv.)
- Andet arbejde, hvor der er brugt kompetencer som billedkunstner (som kunstnerisk konsulent, underviser, foredragsholder, kuratering mv.)
- Løstansat/honorar-/provisionslønnet arbejde uden relation til arbejdet som billedkunstner
- Fastansat lønarbejde uden relation til arbejde som billedkunstner
- Uddannelse (inklusive diverse former for videreuddannelse.

Af figur 10 fremgår det, at alle kunstnergrupper (bortset fra de kunstuddannede øvrige kunstnere) bruger over halvdelen af deres arbejdstid på arbejdet som billedkunstner, i gennemsnit 63 pct. Kunstnerne bruger således generelt meget tid, men tjener en mindre andel af deres indkomst fra kunst. Kunstnerne bruger mellem 20 og 27 pct. af deres tid på arbejde, hvor de bruger deres kompetencer som billedkunstner, mens en mindre andel af tiden går med arbejde uden relation til billedkunst. For de kunstuddannede øvrige kunstnere udgør denne andel 1/3 af deres arbejdstid.

FIGUR 10. DEN GENNEMSNITLIGE ANDEL AF FORSKELLIGE AKTIVITETER I RELATION TIL DET SAMLEDE TIDSFORBRUG FOR HVER BILLEDKUNSTNERGRUPPE (PCT.)

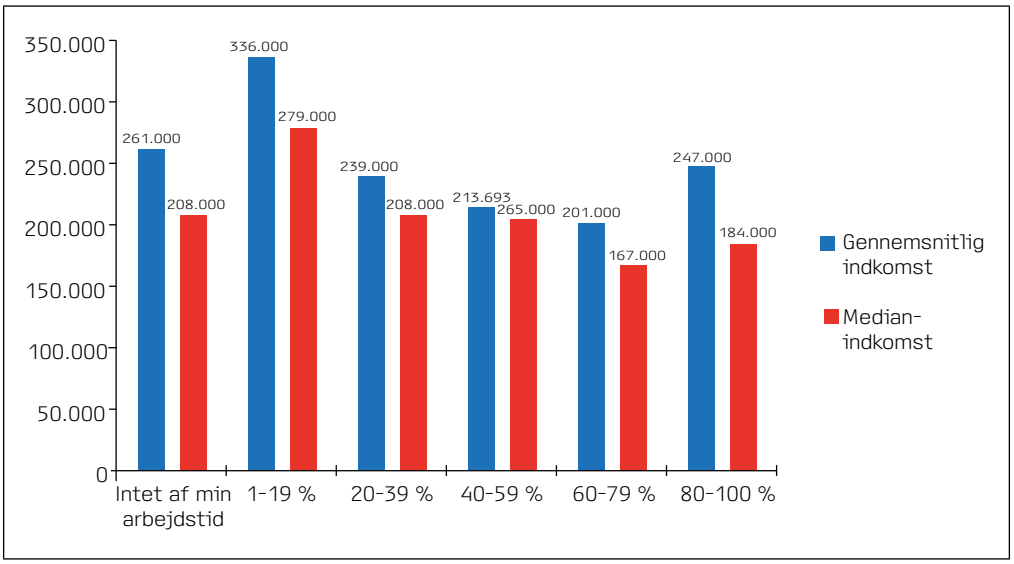

Note: Figuren er baseret på 607 personer. Sumsøjlerne for hver billedkunstnergruppe er beregnet som andelen af billedkunstnernes forskellige aktiviteter ud af det samlede tidsforbrug for de billedkunstnere, hvis andele summerer til 100.

Kilder: Danmarks Statistik og Spørgeskemaundersøgelsen.

Figur 11 viser den gennemsnitlige samlede indkomst fordelt på andelen af tid brugt på arbejdet som billedkunstner, og det ses, at de, der bruger en lille andel af deres tid på billedkunst, tjener mest.

FIGUR 11. BILLEDKUNSTNERES INDKOMST I ALT FØR SKATTER MV. FORDELT PÅ ANDEL AF ARBEJDSTID BRUGT PÅ BILLEDKUNST, 2015 OG 2016 (KR.)

Note: Figuren er baseret på 968 for hele analyseudvalget, idet 26 ikke har angivet en andel af tid, og 6 personer ikke har indkomst i alt angivet. Indkomst i alt er baseret på registerdata Danmarks Statistik fra 2015, hvorimod andel af tid brugt på arbejdet som billedkunstner er fra 2016. Indkomst i alt før skatter mv. er baseret på Danmarks Statistiks variabel *Personindkomst i alt ekskl. beregnet lejeværdi af egen bolig og før fradrag af renteudgifter* (PERINDKIALT_13).
Kilder: Danmarks Statistik og Spørgeskemaundersøgelsen.

Det fremgår desuden tydeligt af undersøgelsen, at lønindkomst hænger negativt sammen med andelen af arbejdstid brugt på arbejdet som billedkunstner. Det omvendte gør sig gældende for overskud fra egen virksomhed på nær de billedkunstnere, der bruger under 20 % af deres arbejdstid på arbejdet som billedkunstner. Denne gruppe har et relativt stort overskud af egen virksomhed, uden at det er relateret til deres arbejde som billedkunstner.

Legater

Tabel 6 viser, at SKF/AKR-billedkunstnerne er den gruppe, hvoriblandt flest kunstnere har modtaget legater i perioden 2006-2016. En formel kunstuddannelse synes imidlertid ikke at gøre den store forskel i sandsynligheden for at have modtaget et legat fra Statens Kunstfond. Næst efter SKF/AKR-billedkunstnere kommer de yngre kunstuddannede billedkunstnere, hvor knap halvdelen modtager legater overordnet set. Blandt pensionsmodtagerne har kun 7 pct. modtaget legater i perioden, hvoraf ingen af disse legater er 3-årige arbejdslegater. Det udelukker selvfølgelig ikke, at de har modtaget legater tidligere i deres karriere.

TABEL 6. ANDEL AF BILLEDKUNSTNERE, DER HAR MODTAGET ARBEJDSLEGATER OG 3-ÅRIGE ARBEJDSLEGATER I PERIODEN 2006-2016, 2006-2016 (PCT.)

	Modtaget arbejdslegat		Modtaget 3-årigt arbejdslegat	
Grupper af billedkunstnere	Ja	Fordeling af observationer	Ja	Fordeling af observationer
Kunstuddannede SKF/AKR	80 %	148	6 %	148
Kunstuddannede øvrige	0 %	146	0 %	146
Ikke-kunstuddannede SKF/AKR	83 %	138	6 %	138
Ikke-kunstuddannede øvrige	0 %	189	0 %	189
Yngre kunst-uddannede	43 %	154	3 %	154
Pensionsmodtagere	7 %	279	0 %	279
Analyseudvalg	25 %	1.000	2 %	1.000

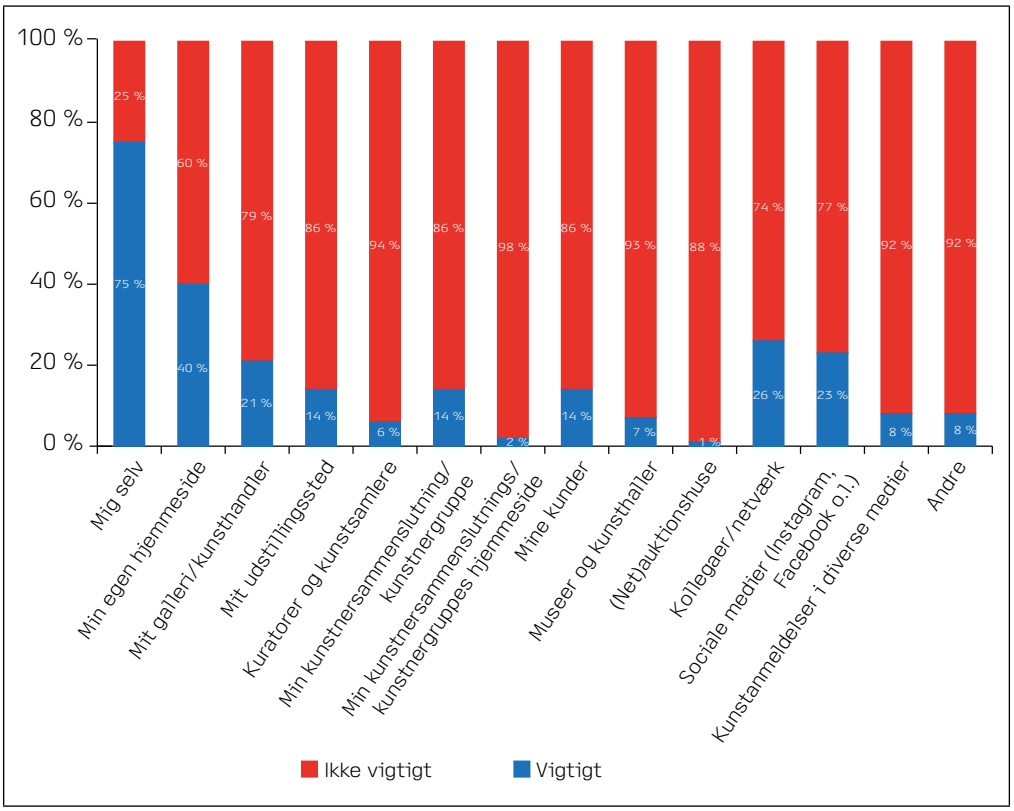
Note: Kunstuddannede billedkunstnere og ikke-kunstuddannede billedkunstnere har ikke modtaget et legat i perioden, eftersom de er defineret ved hverken at have modtaget et legat fra Statens Kunstfond eller være medlem af Kunstnersamfundet.
Kilde: Statens Kunstfond.

For de kunstnere, der har modtaget arbejdslegater, udgør disse en væsentlig andel af deres indkomst, og blandt alle legatmodtagere udgør legater fra Statens Kunstfond 34 pct. De billedkunstnere, der modtager legater, arbejder mere med kunst. Ser vi på billedkunstnere samlet set, betyder uddelingen af legater fra Statens Kunstfond dog meget lidt i forhold til billedkunstnernes indkomst, da det er en meget lille andel kunstnere, som modtager disse legater.

Markedsføringskanaler

Figur 12 viser, hvilke faktorer billedkunstnerne prioriterer som de tre vigtigste faktorer ift. markedsføring af dem selv og formidling af deres arbejde. Her ses det, at billedkunstneren selv, billedkunstnerens egen hjemmeside, billedkunstnernes kollegaer/ netværk og de sociale medier er de vigtigste faktorer. Derefter følger kunstnerens galleri/kunsthandler.

FIGUR 12. BILLEDKUNSTNERNES OPFATTELSER AF VIGTIGHEDEN AF FORSKELLIGE MARKEDSFØRINGS- OG FORMIDLINGSKANALER (MAKS. 3 SVARMULIGHEDER), 2016 (PCT.)

Note: Figuren er baseret på 988 personer, idet 12 ikke har besvaret spørgsmålet. Billedkunstnerne har haft mulighed for at sætte kryds ved maks. 3 svarmuligheder.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

Entreprenørskab

Der er mange kunstnere, der har egen virksomhed og i den forstand kan opfattes som entreprenører. Som tidligere nævnt er der 24 pct. af billedkunstnerne, der har deres hovedindkomst fra selvstændig virksomhed, mens 44 pct. har overskud/underskud af egen virksomhed i en eller anden udstrækning, og 38 pct. af kunstnerne har angivet, at de har egen virksomhed, hvor de registrerer indkomst som billedkunstner.

De kvalitative interview indikerer imidlertid, at kunstnerne ikke opfatter sig som entreprenører. Deres virksomhed er en praktisk foranstaltning i forhold til at registrere indtægter. Entreprenørskab opfattes generelt negativt af kunstnerne, idet det opfattes som en markedsorientering, hvor de bliver nødt til at "sælge ud" af deres kunstneriske integritet.

På den anden side viser vores undersøgelse, at billedkunstnerne i høj grad kan betragtes som entreprenører på den måde, at de ikke er i faste ansættelser, men er deres "egen herre" og sammensætter deres indkomst og tidsanvendelse med forskellige arbejdsopgaver og indkomstkilder, sådan som mange selvstændig vil gøre det.

Betydningen af en kunstuddannelse
Overordnet set viser analysen, at det ikke har afgørende betydning for en kunstners kunstneriske karriere, om vedkommende har en formel kunstuddannelse fra et kunstakademi. 38 pct. af kunstnerne har en formel kunstuddannelse, og generelt synes de at klare sig nogenlunde på linje med deres ikke-kunstuddannede kollegaer. Der er dog nuancer på denne konklusion, som fx at for de ikke-kunstuddannede billedkunstnere, der er medlemmer af Kunstnersamfundet og/eller har modtaget legater fra Statens Kunstfond (SKF/AKR) kommer en mindre andel af deres samlede indkomst fra deres kunstneriske virke end for deres kunstuddannede SKF/AKR-kollegaer. Hertil kommer, at ca. halvdelen af SKF/AKR-kunstnere har fuldført en professionel billedkunstuddannelse, mens det kun gælder for 1/3 af de øvrige billedkunstnere. Det tyder på, at en kunstuddannelse giver lettere adgang til fagfælleanerkendelse.

De to grupper, der er størst forskel på, er de kunstuddannede SKF/AKR og de øvrige kunstuddannede.

De kunstuddannede SKF/AKR er den gruppe, der synes at klare sig bedst som billedkunstnere. De har den største gennemsnitlige indkomst, og den større andel af deres samlede indkomst stammer fra deres kunstneriske virke. Langt de fleste opfatter sig som fuldtidskunstnere, og de bruger den største andel af deres arbejdstid på kunst.

Omvendt er gruppen af øvrige kunstuddannede den gruppe, der bruger den mindste andel af deres arbejdstid på kunst. Der er færrest, der opfatter sig som fuldtidskunstnere, og de har den laveste andel af deres indkomst fra kunstnerisk virke. De har den største andel, som har arbejde uden relation til kunst, og den største andel af lønmodtagere. Dette er med andre ord en gruppe kunstnere, som har fået en formel kunstuddannelse, men i høj grad arbejder med andre ting og ikke har fået nogen stor karriere som kunstnere.

Den internationale forskning
I overensstemmelse med denne undersøgelse finder den internationale forskning generelt, at en professionel kunstuddannelse ikke har nogen signifikant effekt på kunstnernes indkomst og karriere, når det gælder kunst. Andre faktorer som talent og kunstnerisk kreativitet synes at bidrage mere til succes og højere indkomst end uddannelse (Towse, 2006, Rengers, 2002). Bille og Jensen, 2018, finder betydelige forskelle afhængigt af kunstområde (skuespillere, musikere, billedkunstnere, arkitekter og skribenter), men for billedkunstnere ses der ingen signifikant effekt af uddannelse på kunstnernes økonomi og karriere.

De empiriske resultater af de fleste studier viser ingen eller en svag sammenhæng mellem uddannelse og indkomst fra kunstnerisk virke, men en positiv sammenhæng med indkomst fra ikke-kunstnerisk virke (Alper og Wassall 2006, Throsby 1992, 1994, 1996).

Konklusion
Sammenfattende kan det konkluderes, at de danske billedkunstnere har en meget lav gennemsnitlig indkomst. Man skal ville det for at vælge dette erhverv. Der er store indkomstmuligheder for de få, men hovedparten af billedkunstnerne lever for ganske små indkomster. De kvalitative interviews indikerer, at det ikke er ualmindeligt, at kunstnerne benytter sig af en uformel, relationel bytteøkonomi for at klare sig. Det er ikke en økonomi, der fremgår af indkomststatistikkerne.

Billedkunstnerne har i gennemsnit en indkomst fra arbejdet med kunst på ca. 101.000 kr. Det kan de færreste leve af, og hertil kommer, at indtægterne er meget skævt fordelt blandt kunstnere. De kunstuddannede SKF/AKR-kunstnere står for ca. 1/3 af markedet, mens de kun udgør ca. 15 pct. af standen.

Det er derfor nødvendigt, at kunstnere supplerer deres indtægter fra andre typer af arbejde. Analysen viser, at arbejde, hvor kunstnerne bruger deres kompetencer som billedkunst, i gennemsnit udgør 20 pct. af indkomsten, og arbejde under relation til det kunstrelaterede arbejde udgør i gennemsnit ca. 22 pct.

Da der findes mange forskellige kunstnertyper i forhold til arbejds- og levevilkår, har vi gennemført en latent class-analyse. Ved hjælp af denne statistiske metode er vi nået frem til 6 (lidt andre) grupper af kunstnere, og analysen viser, at de professionelle kunstnere udgør ca. 14 pct. af kunstnerstanden. Der er typisk tale om midaldrende eller ældre kunstnere, hvilket viser, at karrierevejen til at kunne leve som fuldtidskunstner ofte er lang.

Henrik Plenge Jakobsen, *Africa in Control*, 2016. Trafiktårn Øst. Foto: Anders Sune Berg.

1. BAGGRUND OG FORMÅL

Formålet med denne undersøgelse er at belyse billedkunstnernes indtjening og økonomiske og sociale levevilkår.

Den internationale forskning viser generelt følgende økonomiske og sociale forhold for billedkunstnere (se fx Heian et al. (2008, 2015), Alper og Wassall (2006), Menger (2006), Throsby (2001), Mathieu (2012) og Abbing (2002)):

- Billedkunstnernes gennemsnitlige indkomst er lavere end andre faggruppers på tilsvarende uddannelsesniveau.
- Der er en meget stor spredning i kunstnernes indkomst – ganske få kunstnere tjener store beløb, mens de fleste tjener meget lidt.
- Den enkelte kunstners indkomst er forholdsvis ustabil i den forstand, at der kan være store variationer fra år til år.
- De fleste kunstnere kan ikke leve af deres kunst, og det er derfor nødvendigt for dem at tage forskellige mere eller mindre relevante bijobs, arbejde mere eller mindre lovligt på dagpenge eller kontanthjælp, leve af en evt. ægtefælles eller samlevers indkomst osv.

Hans Abbing (2002), der selv er billedkunstner og samtidig professor i sociologi, diskuterer i bogen "Why are artists poor? The exceptional economy of the arts" problemstillingen med billedkunstnernes lave gennemsnitsindkomster og de kulturpolitiske implikationer.

I denne undersøgelse gives et aktuelt og omfattende billede af billedkunstnernes levevilkår i Danmark ved blandt andet at besvare følgende spørgsmål:

- Hvor meget tjener forskellige typer af billedkunstnere?
- Hvordan fordeler indtægterne sig mellem aktiviteter, der er knyttet til billedkunstgerningen (herunder også arbejde med kunstneriske processer, som ikke er relateret til salg af værker), arbejde, der ikke kan forbindes med billedkunstgerningen, og andre indtægter som fx overførselsindkomster?
- Hvilke typer af købere (private, offentlige, kunstmuseer, mv.) stammer billedkunstnernes indtægter fra salg af billedkunst fra?
- Hvilke salgskanaler benytter billedkunstnerne (gallerier og kunsthandlere, kunstforeninger, internet, direkte salg fra atelieret, mv.)?

Hvor de tidligere beskæftigelsesanalyser fra Kulturministeriet (Kulturministeriet, 2004-2012) fulgte indkomst- og beskæftigelsesudviklingen for dimittenderne fra

Kulturministeriets videregående kunstneriske uddannelser, vil denne undersøgelse belyse den samlede population af billedkunstnere, som undersøgelsen har afgrænset, herunder både billedkunstnere med og uden en billedkunstnerisk uddannelse.

Rapporten består af 11 kapitler. I dette kapitel er formålet med undersøgelsen præsenteret. Kapitel 2 afgrænser den population af billedkunstnere, som undersøgelsen analyserer, og på baggrund af forskellige karakteristika opstilles seks kunstnergrupper. Desuden præsenteres undersøgelsens metode; herunder det datagrundlag, som analyserne bygger på. Kapitel 3 beskriver, hvordan billedkunstnerne fordeler sig med hensyn til køn, alder, bopælsregion og uddannelsesniveau. Yderligere beskrives billedkunstneres formelle og faglige organisering gennem et oprids af deres medlemskab af forskellige arbejdsmarkeds- og faglige organisationer. I kapitel 4 analyseres billedkunstnernes indkomst. Her belyses billedkunstnernes samlede indkomst, og det undersøges, hvordan forskellige hovedindkomstkilder bidrager til indkomsten i de forskellige kunstnergrupper. I dette kapitel undersøges også billedkunstnernes indtægter i relation til deres kunstneriske virke, og der gives en opgørelse af deres salg af værker til forskellige type købere, samt gennem hvilke salgskanaler salget foregår. I Kapitel 5 ses der nærmere på billedkunstnernes arbejdstid, særligt relationen mellem arbejdstid og indkomst og salgsindtægter. Kapitel 6 undersøger, hvilken type billedkunstnere der modtager legater fra Statens Kunstfond, og hvordan disse bidrager til billedkunstnernes samlede indkomst. Kapitel 7 omhandler, hvordan og igennem hvilke kanaler billedkunstnerne markedsfører deres kunstneriske arbejde, samt hvilke faktorer der er vigtige for deres anseelse og salg. Kapitel 8 præsenterer en alternativ statistisk tilgang til opdelingen af billedkunstnerne i grupper/klasser. Mere specifikt udledes latente klasser på baggrund af billedkunstnernes svarmønstre i spørgeskemaet. I kapitel 9 præsenteres undersøgelsens kvalitative data, som er en række dybdegående interviews med udvalgte billedkunstnere. Slutteligt sammenlignes undersøgelsens konklusioner med lignende undersøgelser fra Norge, Sverige og Australien i kapitel 10. Rapportens hovedkonklusioner opsummeres i kapitel 11.

Fos, *The Interior of Inés*. Vestre Fjordpark. Foto: Claus Rene Pedersen.

2.
AFGRÆNSNING AF POPULATIONEN AF BILLEDKUNSTNERE, METODE OG DATA

I dette kapitel vil vi beskrive vores metode og data samt afgrænsningen af den population af billedkunstnere, som vi har arbejdet med i projektet.

2.1 Afgrænsning af populationen af billedkunstnere

Den anvendte definition og afgrænsning af populationen af billedkunstnere har selvsagt stor betydning for undersøgelsens resultater. Frey og Pommerehne (1989) har opstillet 8 forskellige kriterier, som kan benyttes til at afgrænse en kunstnergruppe:

- Omfanget af den tid, der bruges på kunstnerisk arbejde
- Størrelsen af indkomsten fra kunstnerisk arbejde
- Kunstnerens omdømme i offentligheden
- Kunstnerens omdømme blandt andre kunstnere
- Kvaliteten af det kunstneriske arbejde (hvilket kræver en definition af kunstnerisk kvalitet)
- Medlemskab af professionelle billedkunstnerorganisationer
- Professionel kunstuddannelse
- Kunstnerens egen opfattelse af at være kunstner.

I denne undersøgelse har vi valgt at afgrænse populationen af billedkunstnere til:

- Medlemmer af Billedkunstnernes Forbund (BKF)
- Medlemmer af Kunstnersamfundet
- Modtagere af Statens Kunstfonds legater fra 2006-2016
- Dimittender fra de tre kunstakademier i Danmark: Det Kgl. Danske Kunstakademi (Billedkunstskoler), Det Jyske Kunstakademi og Det Fynske Kunstakademi.

Alle billedkunstnere, som opfylder mindst ét af de fire kriterier, er medtaget i vores population. Det giver en population på i alt 3.028 billedkunstnere.

Dermed har vi valgt en kombination af Frey og Pommerehnes (1989) kriterie 6 og 7, samt til dels 4 og 5, idet de billedkunstnere, der har modtaget et legat fra Statens

Kunstfond må antages at have et godt omdømme blandt andre kunstnere samt have en høj kvalitet i deres kunstneriske arbejde.[1]

For medlemskab af Kunstnersamfundet gælder det, at en jury vurderer kvaliteten i en kandidats kunstneriske virksomhed og dennes kvalifikationer.[2] Medlemskab afhænger derfor alene af personens kunstneriske kvalifikationer og kvaliteten af de kunstneriske værker.

BKF er en faglig organisation for professionelle billedkunstnere. Man optages i BKF, hvis man opnår 10 point i henhold til BKF's optagelsesvedtægter. De 10 point kan opnås gennem meritter fra uddannelse og/eller kunstfaglige aktiviteter både i Danmark og i udlandet. Nedenunder er oplistet de aktiviteter, som kan give point:[3]

- En uddannelse fra et dansk eller udenlandsk akademi eller kunstskole med en kunstfaglig optagelsesprocedure kan give mellem 1 og 10 point.
- Udstillinger på kunstmuseer eller kunsthaller, hvor der har været en kvalificeret kunstfaglig udvælgelse, kan give op til 8 point.
- Udstilling på gallerier kan, efter optagelsesudvalgets skøn over galleriets praksis, give 1 point pr. udstilling dog maks. 8 point i alt.
- Deltagelse i udstillingsprojekter, som kan anerkendes af optagelsesudvalget, kan give op til 8 point.
- Deltagelse på en kunstnersammenslutning støttet af Statens Kunstfond eller andre kunstnergrupper, som kan anerkendes af optagelsesudvalget, kan give op til 8 point.
- Deltagelse på en censureret udstilling i Danmark støttet af Statens Kunstfond kan give op til 5 point.
- Opgaver udført med tilskud fra Statens Kunstfond eller med en anden kunstfaglig udvælgelsesprocedure, eks. udsmykningsopgaver og projekter til det offentlige rum, kan give op til 8 point.
- Salg af værker til instanser med en kunstfaglig udvælgelsesprocedure såsom Statens Kunstfond, fonde, indkøbsudvalg mv. kan give op til 8 point.
- Legattildeling og præmieringer samt tilskud og produktionsstøtte fra Statens Kunstfond eller andre fonde/ tilskudsgivende institutioner kan give op til 8 point.
- Selvorganiserede initiativer, fx hybride kunstformer eller sociale interventioner i det offentlige rum, kan efter optagelsesudvalgets bedømmelse give op til 8 point.
- Et særligt og samlet œuvre kan give op til 8 point.

Tabel 2.1 viser, hvor stor en andel af billedkunstnere, der opfylder de forskellige kriterier. Da en billedkunstner selvfølgelig kan opfylde mere end ét kriterie, summerer andelene ikke til 100. Tabel 2.2 uddyber yderligere overlappet mellem de forskellige

1 Statens Kunstfonds arbejdslegater skal "give højt kvalificerede og talentfulde kunstnere mulighed for at videreudvikle deres kunstneriske arbejde." Kilde: Statens Kunstfond, https://www.kunst.dk/kunststoette/puljestamside/tilskud/arbejdslegater-og-stipendier-billedkunst/, besøgt d. 12.12.17.
2 Akademiraadet, 2011: http://www.akademiraadet.dk/assets/files/Information/Bekendtgoerelser/Optagelsesregler_KS_okt_2011.pdfbesøgt d. 12.12.17.
3 Billedkunstnernes Forbund, 2015: http://www.bkf.dk/wp-content/uploads/2017/09/BKFs-Optagelsesvedt%C3%A6gt-2015.pdf, besøgt d. 12.12.18.

kriterier. Heraf fremgår det tydeligt, at overlappet mellem de forskellige kriterier (måske lidt overraskende) ikke er betydeligt.

TABEL 2.1. OVERSIGT OVER ANDELEN AF POPULATIONEN, DER OPFYLDER FORSKELLIGE KRITERIER, 2016 (PCT.)

Delpopulationer	Andel (pct.)	Antal
Medlemmer af Billedkunstnernes Forbund	46	1.391
Medlemmer af Kunstnersamfundet	20	615
Modtagere af Statens Kunstfonds legater	24	733
Dimittender fra et Kunstakademi	38	1.142
I alt	100 (129)	3.028 (3.881)

Note: Tabellen er baseret på 2.944-3.028 personer, idet 84 ikke har uddannelsesinstitution registreret i Danmarks Statistik. Tal i parentes udtrykker de summerede, overlappende andele af delpopulationerne samt summen af antallet af billedkunstnere i de overlappende delpopulationer.
Kilder: Danmarks Statistik, Kunstnersamfundet, Billedkunstnernes Forbund og Statens Kunstfond.

Som det fremgår af tabel 2.2, er ca. halvdelen af Kunstnersamfundets 615 medlemmer også medlemmer af Billedkunstnernes Forbund (BKF). Af BKF's 1391 medlemmer er 300 også medlemmer af Kunstnersamfundet.

TABEL 2.2. ANTALLET AF BILLEDKUNSTNERE I POPULATIONEN, DER OPFYLDER FORSKELLIGE KRITERIER, 2016 (ANTAL BILLEDKUNSTNERE)

	Medlemmer af Billedkunstnernes Forbund	Medlemmer af Kunstner-samfundet	Modtagere af Statens Kunstfonds legater	Dimittender fra et kunstakademi
Medlemmer af Billedkunstnernes Forbund		300	301	339
Medlemmer af Kunstnersamfundet	300		188	221
Modtagere af Statens Kunstfonds legater	301	188		351
Dimittender fra et Kunstakademi	339	221	351	
Populationen i alt	1.391	615	733	1.142

Note: Tabellen er baseret på 2.944-3.028 personer, idet 84 personer ikke har uddannelsesinstitution registreret i Danmarks Statistik. Antallet summerer ikke, da der er personer, som indgår i flere af delpopulationerne.
Kilder: Danmarks Statistik, Kunstnersamfundet, Billedkunstnernes Forbund og Statens Kunstfond.

2.2 Data og metode

Undersøgelsen er gennemført som en spørgeskemaundersøgelse til de 3.028 billedkunstnere. Disse data er suppleret med registerdata fra Danmarks Statistik for den enkelte kunstner. I bilag 1 og 2 findes en mere detaljeret beskrivelse af datagrundlaget.

Kombinationen af registerdata og en spørgeskemaundersøgelse rummer en række fordele i forhold til at kunne belyse detaljerede forhold omkring danske billedkunstneres indtjening og økonomiske og sociale levevilkår. For det første kan registerdata fra Danmarks Statistik levere en lang række variable, som giver konkrete oplysninger om fx indkomst og demografiske forhold for den udvalgte gruppe af billedkunstnere. Til gengæld giver et spørgeskema mulighed for en mere detaljeret undersøgelse af billedkunstneres sociale levevilkår og arbejdsforhold end dem, som er tilgængelige hos Danmarks Statistik. For det andet giver sammenkoblingen særlige muligheder for at foretage frafaldsanalyser, idet registerdata fra Danmarks Statistik også giver en lang række basisoplysninger for dem, som ikke har besvaret spørgeskemaet. I bilag 2 gennemgås undersøgelsens repræsentativitet ved at sammenligne fordelingen på en række centrale variable for dem, der har besvaret spørgeskemaet (analyseudvalget) med hele populationen. Resultaterne viser, at vores analyseudvalg på en række parametre kan betragtes som repræsentativt for hele populationen.

Spørgeskemaundersøgelsen er gennemført ved, at de 3.028 billedkunstnere har modtaget et spørgeskema, som er udsendt af Danmarks Statistik og kunne tilgås via e-boks. Der indkom i alt 1.071 besvarelser, hvilket giver en svarprocent på 35 pct. Det har yderligere været nødvendigt at afgrænse analyseudvalget til de brugbare besvarelser, hvorved vi har fået et samlet analyseudvalg på 1.000 personer.[4] Man skal dog være opmærksom på, at en billedkunstner kan have undladt at svare på enkelte spørgsmål, eller oplysningerne i registerdata kan være mangelfulde, hvorfor det samlede antal billedkunstnere godt kan variere i de forskellige tabeller og figurer.

Fra Danmarks Statistik har vi benyttet en kombination af arbejdsmarkeds-, indkomst- og uddannelsesdata i perioden 2010-2015. Herudover har vi fået adgang til data fra Slots- og Kulturstyrelsen, som viser tildelingen af arbejdslegater fra Statens Kunstfond i 2006-2016, samt medlemslister fra BKF og Kunstnersamfundet fra 2016. Via billedkunstnernes CPR-numre er det muligt at sammenkoble tildelingen af arbejdslegater og medlemslisterne fra foreningerne med informationerne fra de offentlige registre i Danmarks Statistik. Yderligere har undersøgelsen arbejdet med en sammenkobling af CVR- og CPR-numre fra FIDA-registret, da legater også tildeles virksomheder. FIDA bruges til at koble baggrundsoplysninger for et firma sammen med personstatistiske oplysninger vedrørende firmaet. Således har det været muligt at sammenkoble de indsendte CPR- og CVR-numre for modtagere af Statens Kunstfonds legater i en datafil, som indeholder en lang række informationer om de enkel-

4 71 besvarelser er blevet frasorteret, idet 53 personer har svaret, at de ikke arbejder med kunst, og 18 personer ikke har svaret på spørgsmålene.

te billedkunstnere. Sammenkoblingen af informationer er foretaget af Danmarks Statistik og leveret i en anonymiseret form til Copenhagen Business School. I bilag 1 vises mere specifikt, hvilke informationer vi har benyttet os af fra de forskellige registre.

2.2.1 Grupper af billedkunstnere

Det samlede analyseudvalg er en bred og heterogen gruppe af billedkunstnere. I nedenstående tabel ses det, hvordan den samlede gruppe af billedkunstnere fordeler sig på forskellige kriterier, som i forskellig grad relaterer sig til deres kunstneriske virke. Heraf fremgår det tydeligt, at der ikke er noget stort sammenfald mellem de forskellige kriterier. Herudover kan der udledes en række andre interessante observationer som fx:

- Det at opfatte sig selv som fuldtidskunstner har størst sammenfald med alle de øvrige kriterier
- Medlemskab af BKF har også stort sammenfald med de øvrige kriterier
- Der er stort sammenfald mellem at have modtaget legater fra Statens Kunstfond og at bruge størstedelen af sin tid på arbejdet som billedkunstner
- Modtagere af legater fra Statens Kunstfond har generelt en lav gennemsnitsindkomst.

TABEL 2.3. POPULATIONEN AF BILLEDKUNSTNERE OPDELT I FORHOLD TIL FREY OG POMMEREHNES FORSKELLIGE DEFINITIONER AF EN KUNSTNER, (ANTAL BILLEDKUNSTNERE OG KR.)

	Tid (bruger ml. 80-100 % på arbejdet som billed-kunstner)	Indkomst (over 500t kr.)	Salgs-indtægter (over 200t kr.)	Har modtaget legater fra SK (2006-2016)	Medlem af Kunstner-samfundet	Medlem af BKF	Har en kunst-uddannel-se	Opfatter sig selv som fuldtids-kunstner	I alt
Tid (bruger ml. 80-100 % på arbejdet som billed-kunstner)		22 (1.166.667)	39 (529.856)	94 (232.660)	100 (308.076)	208 (216.193)	112 (301.046)	284 (247.916)	308 (246.982)
Indkomst (over 500t kr.)	22 (1.166.667)		10 (1.374.320)	18 (897.189)	19 (1.266.063)	32 (737.129)	29 (984.510)	38 (996.099)	60 (908.441)
Salgsindtægter (over 200t kr.)	39 (529.856)	10 (1.374.320)		12 (336.063)	22 (673.574)	28 (331.678)	19 (707.420)	46 (492.565)	48 (483.011)
Har modtaget legater fra SK (2006-2016)	94 (232.660)	18 (897.189)	12 (336.063)		77 (287.647)	142 (249.096)	124 (221.849)	211 (224.906)	255 (242.600)
Medlem af Kunstner-Samfundet	100 (308.076)	19 (1.266.063)	22 (673.574)	77 (287.647)		133 (234.713)	90 (364.712)	177 (290.999)	211 (304.623)
Medlem af BKF	208 (216.193)	32 (737.129)	28 (331.678)	142 (249.096)	133 (234.713)		156 (240.774)	425) (212.575)	615 (236.766)
Har en kunstud-dannelse	112 (301.046)	29 (984.510)	19 (707.420)	124 (221.849)	90 (364.712)	156 (240.774)		240) (249.127)	357 (251.953)
Opfatter sig selv som fuld-tids-kunstner	284 (247.916)	38 (996.099)	46 (492.565)	211 (224.906)	177 (290.999)	425) (212.575)	240 (249.127)		671 (221.823)
I alt	308 (246.982)	60 (908.441)	48 (483.011)	255 (242.600)	211 (304.623)	615 (236.766)	357 (251.953)	671 (221.823)	1.000 (241.502)

Note: Tal i parentes er billedkunstnernes gennemsnitlige samlede indkomst i alt (kr.).
Tid er defineret ud fra billedkunstnernes vurdering af, hvor stor en del af deres arbejdstid der bliver brugt på arbejdet som billedkunstner. *Indkomst* er defineret som indkomst i alt før skatter mv. (gælder erhvervsindkomst, offentlige overførsler, private pensioner, formueindkomst (brutto) og anden personlig indkomst). *Salgsindtægter* er defineret ud fra, hvor meget billedkunstnerne har angivet, at de har solgt for. *Modtaget legater fra SK* er defineret ud fra, om man har modtaget enten et arbejdslegat eller et 3-årigt arbejdslegat fra Statens Kunstfond. *Kunstud-dannelse* er defineret som en uddannelse fra et af de tre kunstakademier i Danmark eller et i udlandet. *Medlem af Kunstnersamfundet* er defineret ud fra, om billedkunstnerne er registreret som medlemmer af Kunstnersamfundet. *Medlem af BKF* er defineret ud fra, om billedkunstnerne er registreret som medlemmer hos Billedkunstnernes Forbund. *Fuldtidskunstner* er defineret ud fra, om billedkunstneren har angivet, at han/hun opfatter sig selv som fuldtidskunstner. Kunstnernes samlede gennemsnitsindkomst i alt baseres på variablen fra Danmarks Statistik *Personindkomst i alt ekskl. beregnet lejeværdi af egen bolig og før fradrag af renteudgifter* (PERINDKIALT_13).
Kilder: Danmarks Statistik, Statens Kunstfond og Spørgeskemaundersøgelsen.

Vi har valgt at opdele det samlede analyseudvalg i forskellige grupper af kunstnere, hvis vilkår vi mener, det er væsentligt at belyse og sammenligne. I resten af rapporten opererer vi med 6 forskellige kunstnergrupper.

1) Pensionsmodtagere
Billedkunstnere, der er pensionsmodtagere, er defineret ud fra Danmarks Statistiks variabel over socioøkonomisk klassifikation (SOCIO13), som dannes på baggrund af oplysninger om den væsentligste indkomstkilde for personen i et pågældende år og tilknytningen til arbejdsmarkedet. Pensionsmodtagende billedkunstnere er således de personer, hvor væsentligste indkomstkilde enten er førtidspension, folkepension eller efterløn mv.

Kunstuddannede billedkunstnere, hvor vi skelner mellem:

2) Kunstuddannede SKF/AKR (medlemmer af Kunstnersamfundet og/eller har modtaget legater fra Statens Kunstfond) er billedkunstnere, som har en formel billedkunstneruddannelse samt enten er medlem af Kunstnersamfundet og/eller har modtaget et legat fra Statens Kunstfond i perioden 2006-2016.

3) Kunstuddannede øvrige er billedkunstnere med en formel billedkunstneruddannelse, som hverken er medlemmer af Kunstnersamfundet og/eller har modtaget et legat fra Statens Kunstfond i perioden 2006-2016.

Ikke-kunstuddannede billedkunstnere opdeles ligeledes i to grupper:

4) Ikke-kunstuddannede SKF/AKR (medlemmer af Kunstnersamfundet, udvalgt af Akademirådet (AKR) og/eller har modtaget legater fra Statens Kunstfond) er billedkunstnere, som ikke har en formel billedkunstneruddannelse, men enten er medlemmer af Kunstnersamfundet og dermed udvalgt af Akademirådet (AKR) og/eller har modtaget et legat fra Statens Kunstfond i perioden 2006-2016.

5) Ikke-kunstuddannede øvrige er billedkunstnere uden en formel billedkunstneruddannelse, og som hverken er medlemmer af Kunstnersamfundet og/eller har modtaget et legat fra Statens Kunstfond i perioden 2006-2016.

6) Yngre kunstuddannede
Denne gruppe består af billedkunstnere, der er uddannet fra et af de tre kunstakademier i Danmark inden for de sidste 15 år, dvs. efter år 2000.

Figur 2.1 og tabel 2.4 viser antallet af billedkunstnere i de seks kunstnergrupper. Heraf fremgår det bl.a., at en relativ stor andel (28 pct.) er pensionsmodtagere.[5]

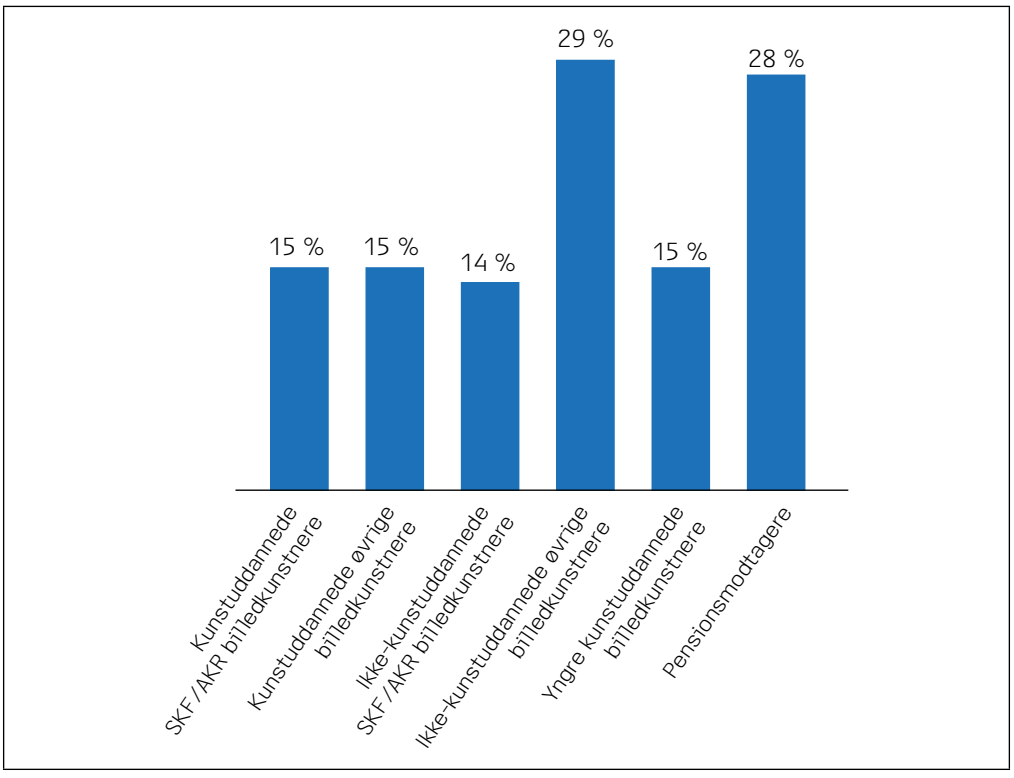
5 Kunstnere, der har førtidspension, folkepension, efterløn mv. som hovedindkomstkilde, jf. Danmark Statistiks socioøkonomiske klassifikation (variablen *Socioøkonomisk klassifikation version 2013 (AKM), SOCIO13)*.

TABEL 2.4. ANDEL AF BILLEDKUNSTNERE I DE FORSKELLIGE BILLEDKUNSTNERGRUPPER (ANTAL BILLEDKUNSTNERE OG PCT.)

Grupper af billedkunstnere	Antal	Procent
Kunstuddannede SKF/AKR	148	15 %
Kunstuddannede øvrige	146	15 %
Ikke-kunstuddannede SKF/AKR	138	14 %
Ikke-kunstuddannede øvrige	289	29 %
Yngre kunstuddannede	154	15 %
Pensionsmodtagere	279	28 %

Note: Tabellen er baseret på 1.000 personer. Gruppen af yngre kunstuddannede billedkunstnere overlapper med de andre grupper. Ca. 45 pct. af de 154 yngre kunstuddannede billedkunstnere arbejder som kunstuddannede SKF/AKR-billedkunstnere, mens 53 pct. arbejder som kunstuddannede øvrige billedkunstnere, jf. vores definition. 2 pct. af de kunstuddannede yngre billedkunstnere indgår i gruppen af pensionsmodtagere.
Kilder: Danmarks Statistik og Spørgeskemaundersøgelsen.

FIGUR 2.1. ANALYSEUDVALGET FORDELT PÅ DE 6 FORSKELLIGE KUNSTNERGRUPPER (PCT.)

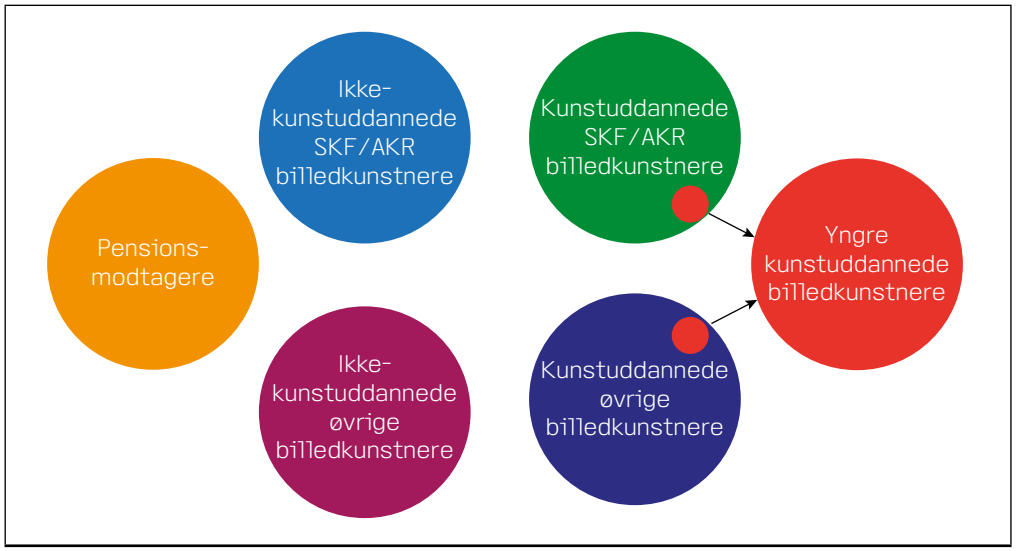

Note: Figuren er baseret på 1.000 personer. Gruppen af yngre kunstuddannede billedkunstnere overlapper med både kunstuddannede SKF/AKR og kunstuddannede øvrige billedkunstnere.
Kilder: Danmarks Statistik og Spørgeskemaundersøgelsen.

De yngre kunstuddannede billedkunstnere kan både befinde sig i gruppen af kunstuddannede SKF/AKR og kunstuddannede øvrige billedkunstnere. Dermed er grup-

perne gensidigt udelukkende, bortset fra de yngre kunstuddannede. Pensionsmodtagere har vi valgt at undersøge som en gruppe for sig, og de overlapper dermed ikke med nogen af de andre grupper i vores analyser.

FIGUR 2.2. DE SEKS KUNSTNERGRUPPER

Tabel 2.5 viser, at 357 billedkunstnere svarende til 36 pct. af analyseudvalget har en uddannelse fra et kunstakademi i Danmark eller udlandet. Det fremgår ligeledes, hvordan gruppen af yngre kunstuddannede billedkunstnere fordeler sig på hhv. SKF/AKR og øvrige billedkunstnere; 45 pct. af de yngre kunstnere er medlemmer af Kunstnersamfundet og/eller har modtaget legater fra Statens Kunstfond, mens 53 pct. hører til kategorien øvrige billedkunstnere.

TABEL 2.5. KUNSTUDDANNEDE BILLEDKUNSTNERE FORDELT PÅ TIDSPUNKTET FOR FULDFØRT UDDANNELSE (ANTAL BILLEDKUNSTNERE OG PCT.)

Grupper af billedkunstnere	Dimitteret billedkunstner inden for de sidste 15 år		Dimitteret billedkunstner mere end 15 år siden		I alt
	Antal	Andel	Antal	Andel	
Kunstuddannede SKF/AKR	69	45 %	79	39 %	148
Kunstuddannede øvrige	81	53 %	65	32 %	146
Pensionsmodtagere	4	2 %	59	29 %	63
Totalt	154	100 %	203	100 %	357

Note: Tabellen er baseret på 1.000 personer.
Kilde: Danmarks Statistik.

2.3 Sammenfatning

Baseret på vores kriterier er der ca. 3.000 billedkunstnere i Danmark, hvoraf 1/3 har svaret på vores spørgeskema og dermed indgår i undersøgelsen. Dette analyseudvalg synes at være rimeligt repræsentativt i forhold til hele populationen (se bilag 2).

Til den videre analyse har vi valgt at opdele billedkunstnerne i 6 grupper:

- Pensionsmodtagere
- Kunstuddannede (hhv. medlemmer af Kunstnersamfundet og/eller har modtaget legater fra Statens Kunstfond og øvrige)
- Ikke-kunstuddannede (hhv. medlemmer af Kunstnersamfundet og/eller har modtaget legater fra Statens Kunstfond og øvrige)
- Yngre kunstuddannede

De yngre kunstuddannede billedkunstnere overlapper med de to andre kunstuddannede grupper, men herudover er grupperne gensidigt udelukkende.

Særligt interessant er det, at de billedkunstnere, der er pensionsmodtagere, udgør 28 pct. af vores stikprøve, dvs. af analyseudvalget.

Herudover udgør de ikke-kunstuddannede øvrige billedkunstnere den største andel af analyseudvalget, nemlig 29 pct.

Endelig er det værd at bemærke, at de kunstuddannede billedkunstnere udgør ca. 36 pct. af analyseudvalget.

Al Masson, *Et Tusind År Gammelt Træ Finder Vi Smukt, Ikke et Gammelt Menneske*, 2015. Nakskov Gymnasium & HF. Foto: Fra Statens Kunstfonds arkiver.

3. BILLEDKUNSTNERNES DEMOGRAFI OG ORGANISERING

I dette afsnit beskrives billedkunstnernes alder, køn, geografi og uddannelse samt medlemskab af forskellige organisationer.

3.1 Alder

Tabel 3.1 viser aldersgennemsnittet for de forskellige grupper af billedkunstnere. For hele analyseudvalget er gennemsnitsalderen 54 år. For de yngre kunstuddannede er den 35 år, og for pensionsmodtagerne 69 år. De kunstuddannede SKF/AKR er lidt yngre end de ikke kunstuddannede SKF/AKR, hvilket også gælder for de øvrige billedkunstnere. Samtidig er de øvrige billedkunstnere i gennemsnit lidt yngre end de billedkunstnere, der er medlemmer af Kunstnersamfundet/har modtaget legater fra Statens Kunstfond.

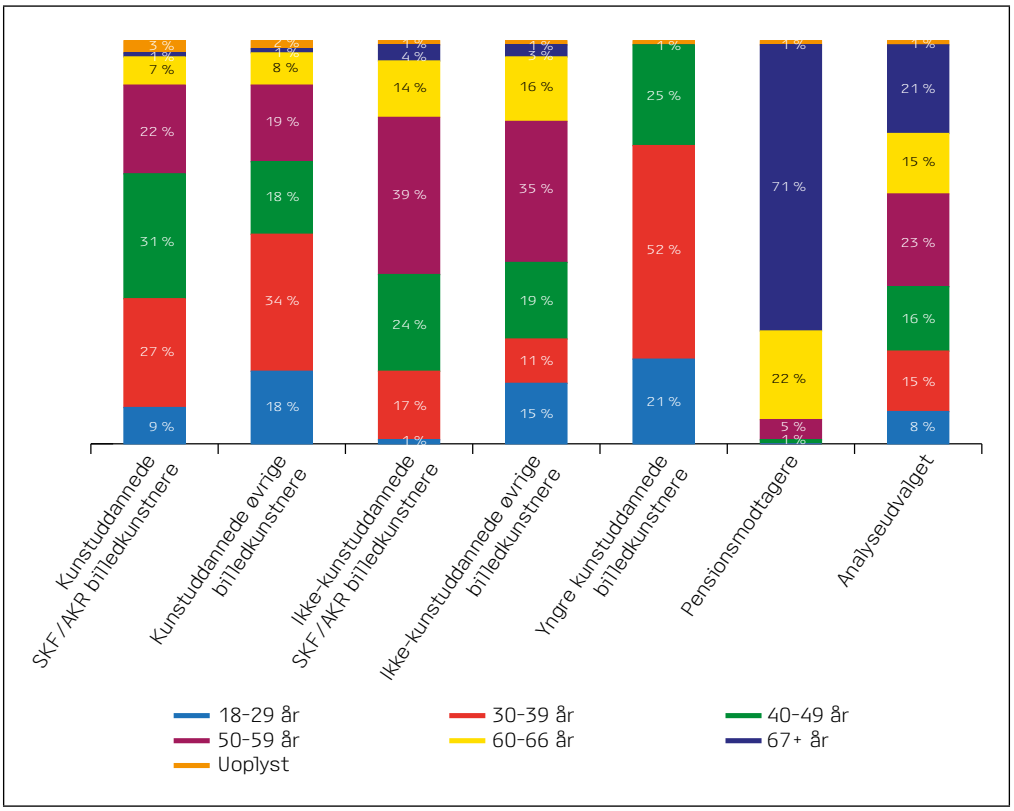
TABEL 3.1. GENNEMSNITSALDER FOR DE 6 GRUPPER AF BILLEDKUNSTNERE, 2015

Kunstuddannede SKF/AKR		Kunstuddannede øvrige		Ikke-kunstuddannede SKF/AKR		Ikke-kunstuddannede øvrige	
Alder	Antal	Alder	Antal	Alder	Antal	Alder	Antal
44	143	41	143	51	137	48	287
Yngre kunstuddannede		**Pensionsmodtagere**		**Analyseudvalg**			
Alder	Antal	Alder	Antal	Alder	Antal		
35	152	69	277	54	987		

Note: Tabellen er baseret på 987 personer, idet 13 billedkunstnere ikke har alder angivet.
Kilde: Danmarks Statistik.

Figur 3.1 viser aldersfordelingen for de forskellige grupper af billedkunstnere fordelt på aldersintervaller. Her ses det, at de 50-59-årige udgør den største andel af billedkunstnerne i analyseudvalget med 23 pct., mens de kunstuddannede øvrige billedkunstnere har den største andel af unge billedkunstnere mellem 18-29 år (foruden de yngre kunstuddannede billedkunstnere), som udgør 18 pct. af gruppen.

FIGUR 3.1. ALDERSFORDELINGEN I BILLEDKUNSTNERGRUPPERNE INDDELT I ALDERSINTERVALLER, 2015 (PCT.)

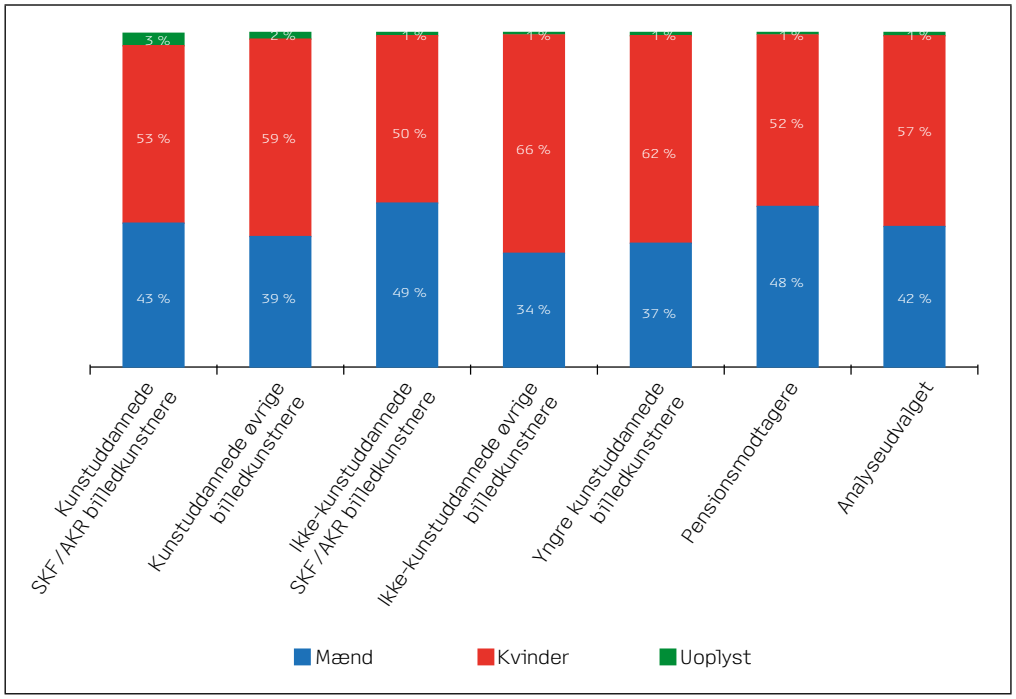

Note: Figuren er baseret på 1.000 personer. 13 billedkunstnere har ikke alder registreret i Danmarks Statistik.
Kilde: Danmarks Statistik.

3.2 Køn

Figur 3.2 viser kønsfordelingen i de forskellige grupper af billedkunstnere. Heraf fremgår det, at 57 pct. af alle billedkunstnere er kvinder. Andelen af kvinder er større blandt de yngre kunstuddannede og for de øvrige billedkunstnere, særligt de ikke-kunstuddannede, mens den er mindre blandt SKF/AKR og de pensionsmodtagende billedkunstnere, hvor kønsfordelingen er mere lige.

FIGUR 3.2. KØNSFORDELINGEN I BILLEDKUNSTNERGRUPPERNE, 2015 (PCT.)

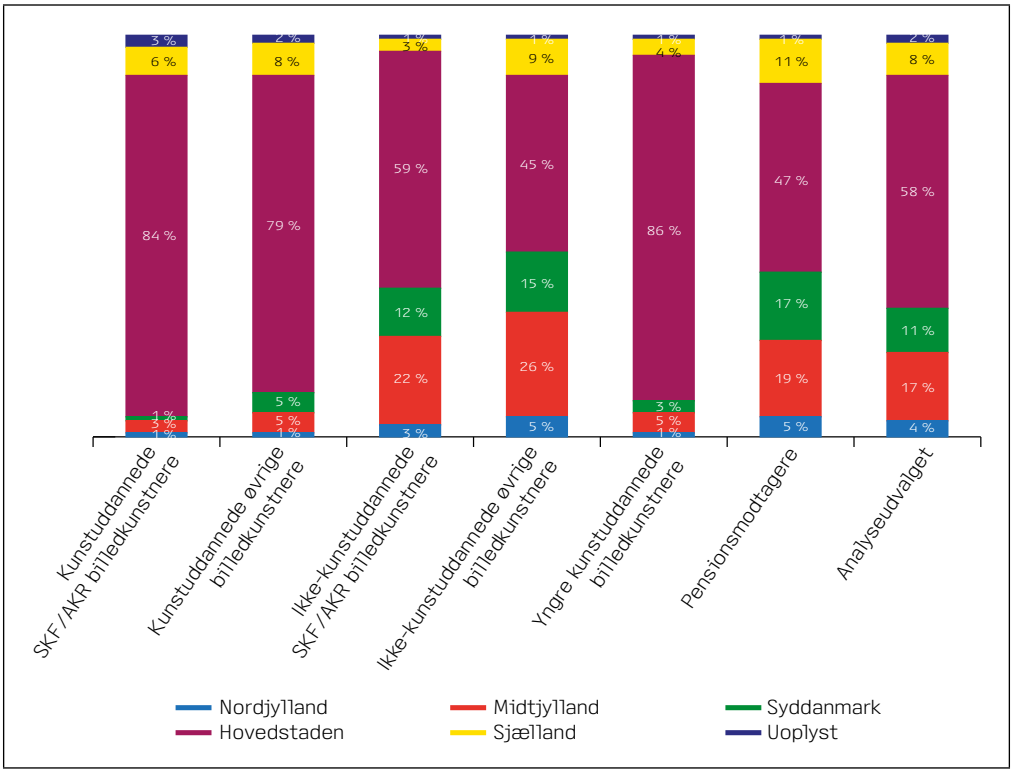
Note: Figuren er baseret på 1.000 personer.
Kilde: Danmarks Statistik.

3.3 Geografi

Figur 3.3 viser, hvordan de seks grupper af billedkunstnere fordeler sig geografisk i landets regioner. Langt størstedelen af billedkunstnerne, nemlig 58 pct., bor i Hovedstadsregionen. Det er særligt de kunstuddannede samt de yngre billedkunstnere, der bor i Hovedstadsregionen, mens pensionsmodtagerne og de ikke-kunstuddannede kunstnere fordeler sig mere jævnt ud over landet. Til sammenligning er 31 pct. af alle danskere jf. Danmarks Statistik bosat i Hovedstadsområdet, og dermed er danske billedkunstnere altså væsentligt overrepræsenteret i Hovedstadsområdet. Til sammenligning af de resterende regioner bor 14 pct. af befolkningen i Region Sjælland, 21 pct. bor i Region Syddanmark, 23 pct. bor i Region Midtjylland, og 10 pct. bor i Region Nordjylland.[6]

6 Statistikbankens variabel *FOLK1A*.

FIGUR 3.3. BILLEDKUNSTNERGRUPPERNES BOPÆLSREGION, 2015 (PCT.)

Note: Figuren er baseret på 1.000 personer.
Kilde: Danmarks Statistik.

3.4 Uddannelse

Tabel 3.2 viser, at 36 pct. af kunstnerne i analyseudvalget har fuldført en billedkunstneruddannelse. Der er en højere andel af kunstnere med en billedkunstnerisk uddannelse blandt billedkunstnere, der er medlemmer af Kunstnersamfundet og/eller har modtaget legater fra Statens Kunstfond (SKF/AKR) sammenlignet med de øvrige grupper. Der er færrest billedkunstnere, der har fuldført en billedkunstneruddannelse blandt de pensionsmodtagende billedkunstnere.

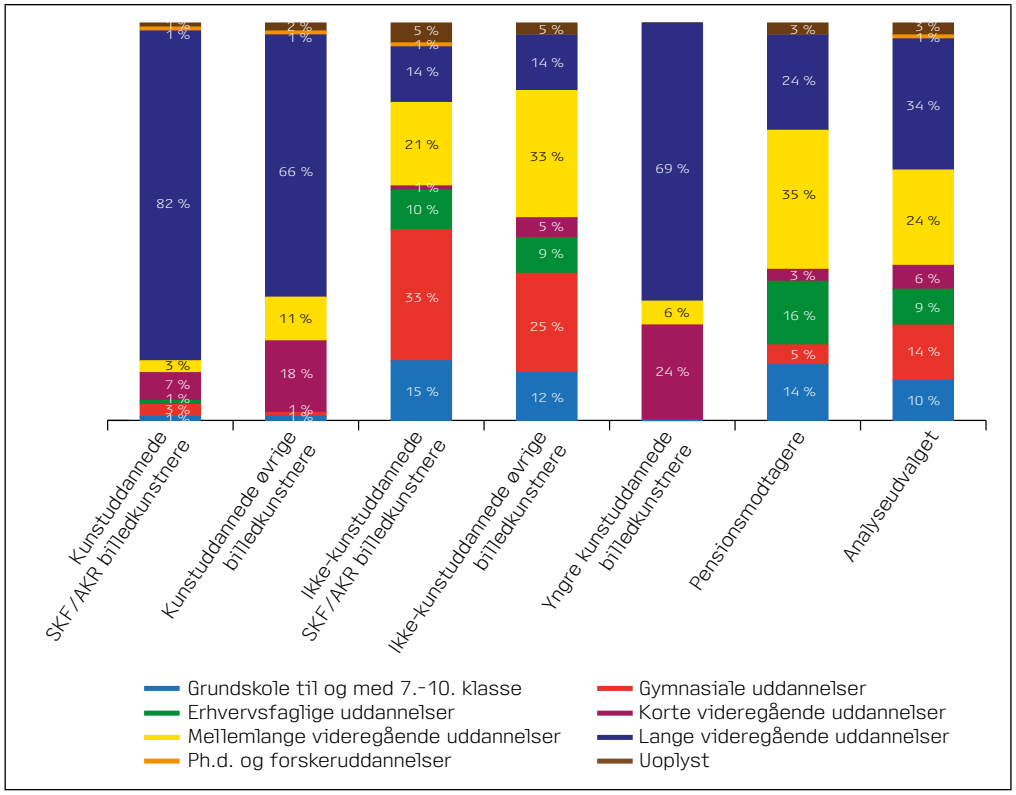
TABEL 3.2. BILLEDKUNSTNERGRUPPERNE FORDELT I FORHOLD TIL, OM DE HAR TAGET EN BILLEDKUNSTNERUDDANNELSE, 2015 (PCT.)

	Fuldført billedkunstneruddannelse					
	Ja		Nej		Uoplyst	I alt
	Antal	Andel	Antal	Andel		
SKF/AKR billedkunstnere	148	52 %	131	46 %	2 %	286
Øvrige billedkunstnere	146	34 %	280	64 %	2 %	435
Pensionsmodtagere	63	23 %	210	75 %	2 %	279
Analyseudvalg	357	36 %	621	62 %	2 %	1.000

Note: Uoplyst inkluderer dem, hvor uddannelsesinstitution for opnået uddannelse ikke er angivet. Yngre kunstuddannede billedkunstnere er ikke inkluderet, idet denne gruppe per definition er uddannet fra et kunstakademi.
Kilde: Danmarks Statistik.

Figur 3.4 viser det generelle uddannelsesniveau for de seks grupper af billedkunstnere. Heraf fremgår det, at billedkunstnerne generelt set er en veluddannet gruppe, hvor 34 pct. har en lang videregående uddannelse og 24 pct. en mellemlang videregående uddannelse. Til sammenligning med den generelle befolkning har 10 pct. af danskerne en lang videregående uddannelse, mens 15 pct. har en mellemlang videregående uddannelse.[7] Dette understreger det faktum, at kunstnergruppen som helhed er en meget veluddannet gruppe.

FIGUR 3.4. HØJEST FULDFØRTE UDDANNELSE I BILLEDKUNSTNERGRUPPERNE, 2015 (PCT.)

Note: Figuren er baseret på 1.000 personer.
Kilde: Danmarks Statistik.

Det kan måske umiddelbart undre, at i de grupper, hvor billedkunstnere er kunstuddannede, er der en del, der har en uddannelse på et lavere uddannelsesniveau end en lang videregående uddannelse. Den primære årsag er, at billedkunstnere er defineret som kunstuddannede, hvis de har en billedkunstneruddannelse fra ét af de tre kunstakademier i Danmark eller fra et udenlandsk kunstakademi. De, der har en udenlandsk kunstuddannelse, er alene registreret i Danmarks Statistik med deres højeste fuldførte uddannelse i Danmark. En anden årsag til, at de kunstuddannede billedkunstnere kan have en uddannelse, som er kortere end en lang videregående uddannelse, er, at nogle af uddannelserne på de tre kunstakademier i Danmark svarer til enten en mellemlang eller kort videregående uddannelse. Det gælder eksempelvis, hvis en billedkunstner har gennemført en Bachelor of Fine Arts fra Det Kongelige Danske Kunstakademi.[8]

7 Statistikbankens variabel *HFUDD10*.
8 Danmarks Statistiks variable *HFAUDD, kode 803: Billedkunst (privat uddannelse).*

Herudover kan det desuden nævnes, at:

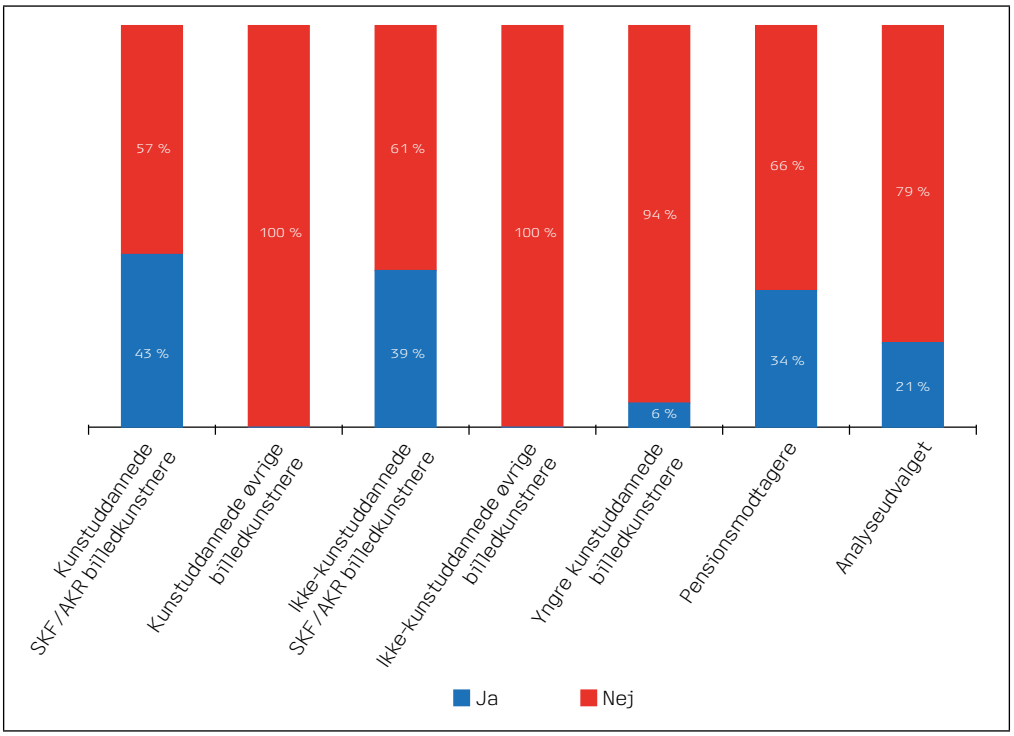
- 55 pct. af billedkunstnerne angiver, at de har deltaget i efteruddannelse/formaliseret faglig udvikling inden for de seneste 5 år (tabel 126 i bilag 4), samt at
- 43 pct. angiver, at de har en håndværksmæssig og/eller erhvervsfaglig uddannelse (tabel 128 i bilag 4).

3.5 Medlemskab af kunstnerorganisationer og faglige organisationer

I dette afsnit beskrives kunstnergruppernes medlemskab af forskellige kunstnerorganisationer og faglige organisationer.

Figur 3.5 giver et overblik over fordelingen af medlemskab af Kunstnersamfundet for de seks grupper af billedkunstnere. Figuren viser, at 57 pct. og 61 pct. af hhv. de kunstuddannede og ikke-kunstuddannede SKF/AKR-billedkunstnere er medlemmer af Kunstnersamfundet. Fælles for disse to grupper er, at de er karakteriseret ved enten at være medlemmer af Kunstnersamfundet eller have modtaget et legat fra Statens Kunstfond i perioden 2006-2016, dvs. at de resterende hhv. 43 pct. og 39 pct. billedkunstnerne i disse grupper er inkluderet i grupperne, fordi de har modtaget et legat fra Statens Kunstfond. Kun 6 pct. af de yngre kunstuddannede billedkunstnere er medlemmer af Kunstnersamfundet, mens 34 pct. af pensionsmodtagerne er medlemmer. Overordnet set er 21 pct. af alle billedkunstnere medlemmer af Kunstnersamfundet.

FIGUR 3.5. MEDLEMSKAB AF KUNSTNERSAMFUNDET, 2016 (PCT.)

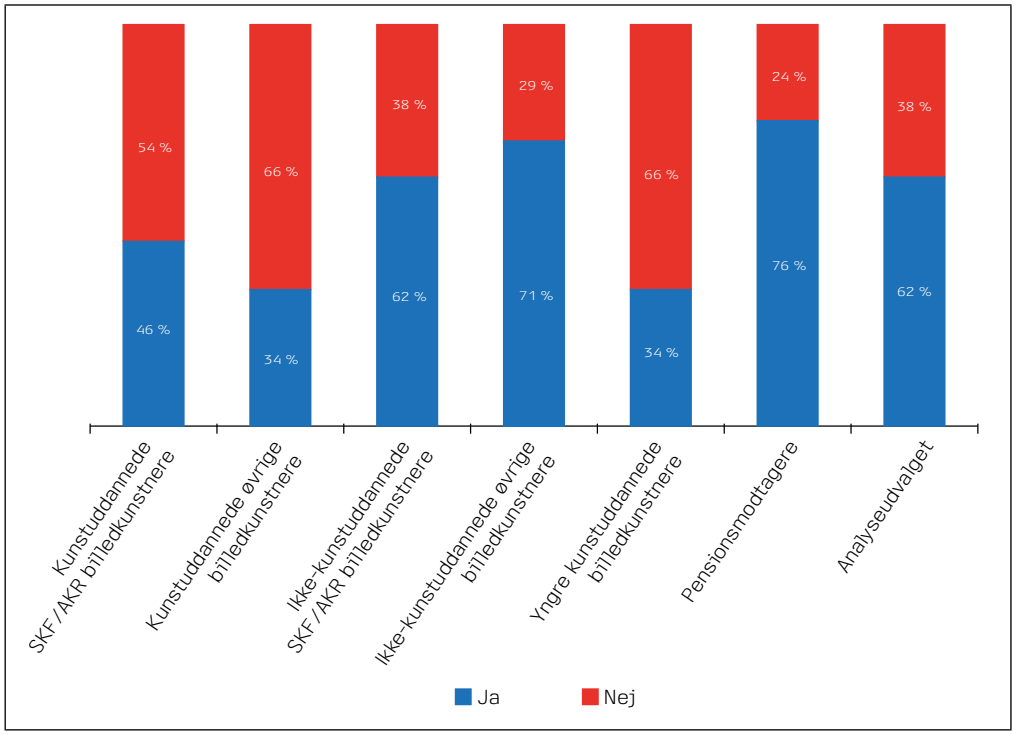

Note: Figuren er baseret på 1.000 personer.
Kilde: Medlemslister fra Kunstnersamfundet.

Billedkunstnernes Forbund (BKF) er en faglig organisation, der varetager billedkunstnernes faglige, økonomiske og juridiske interesser. BKF repræsenterer billedkunstnerne i en række ophavsretlige og kulturpolitiske råd og nævn fx i Statens Kunstfonds Repræsentantskab, Copydan Billeder (VISDA) og kommunale billedkunstråd.[9]

Figur 3.6 viser fordelingen af medlemskab af Billedkunstnernes Forbund (BKF) for de seks billedkunstnergrupper. Her ses det, at især de ikke-kunstuddannede billedkunstnere samt pensionsmodtagerne har en høj medlemsskabsfrekvens, mens de kunstuddannede herunder de yngre kunstuddannede billedkunstnere ikke i lige så høj grad er medlemmer af BKF.

FIGUR 3.6. MEDLEMSKAB AF BILLEDKUNSTNERNES FORBUND, 2016 (PCT.)

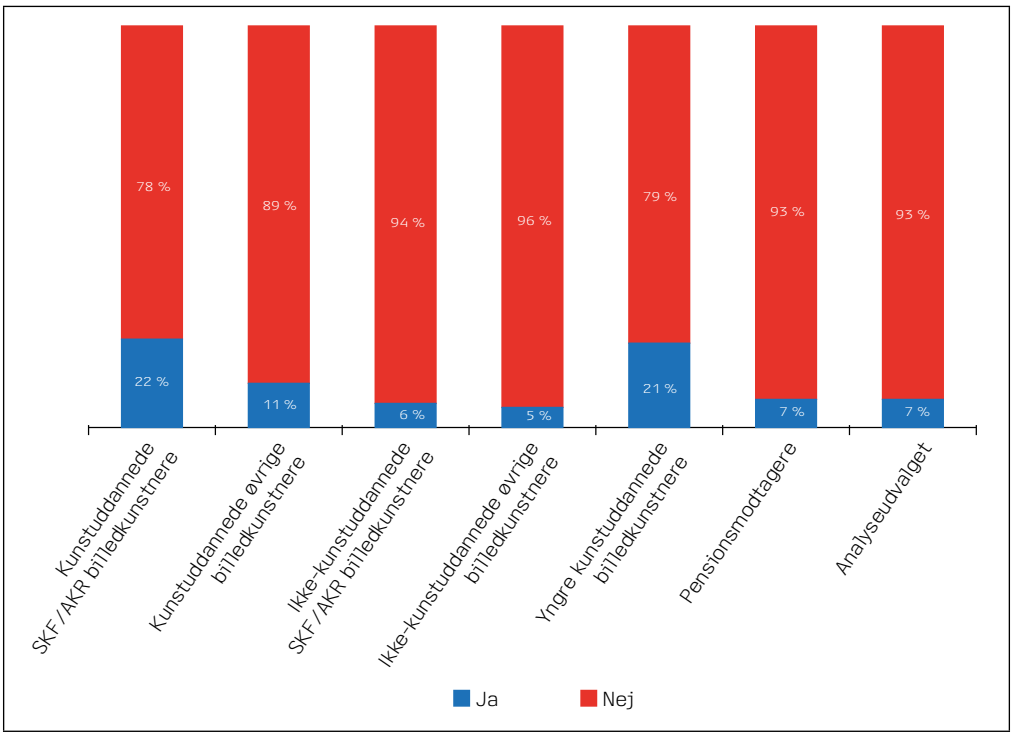
Note: Figuren er baseret på 1.000 personer.
Kilde: Medlemslister fra Billedkunstnernes Forbund.

UKK – Unge Kunstnere og Kunstformidlere er en faglig forening for kunstnere og kunstformidlere, som ud over at styrke unge kunstneres arbejdsvilkår og vækstlag har fokus på samtidskunstens tværkulturelle og eksperimenterende projekter. Dermed arbejder UKK for at sikre pluraliteten i det danske kunstpolitiske system og er bl.a. repræsenteret i Dansk Kunstnerråd, Københavns Kommunes Billedkunstudvalg og Statens Kunstfonds Repræsentantskab.[10]

9 Billedkunstnernes Forbund: http://www.bkf.dk/om-bkf/det-mener-bkf/, besøgt d. 14.07.18.
10 UKK – Unge Kunstnere og Kunstformidlere: https://ukk.dk/info-om-ukk/, besøgt d. 14.07.18.

Figur 3.7 viser fordelingen af medlemskab af UKK – Unge Kunstnere og Kunstformidlere på tværs af de seks billedkunstnergrupper. Figuren viser, at det primært er de kunstuddannede SKF/AKR og yngre kunstuddannede billedkunstnere, som er medlemmer af UKK, da hhv. 22 pct. og 21 pct. af disse billedkunstnere er medlemmer.

FIGUR 3.7. MEDLEMSKAB AF UKK – UNGE KUNSTNERE OG KUNSTFORMIDLERE, 2016 (PCT.)

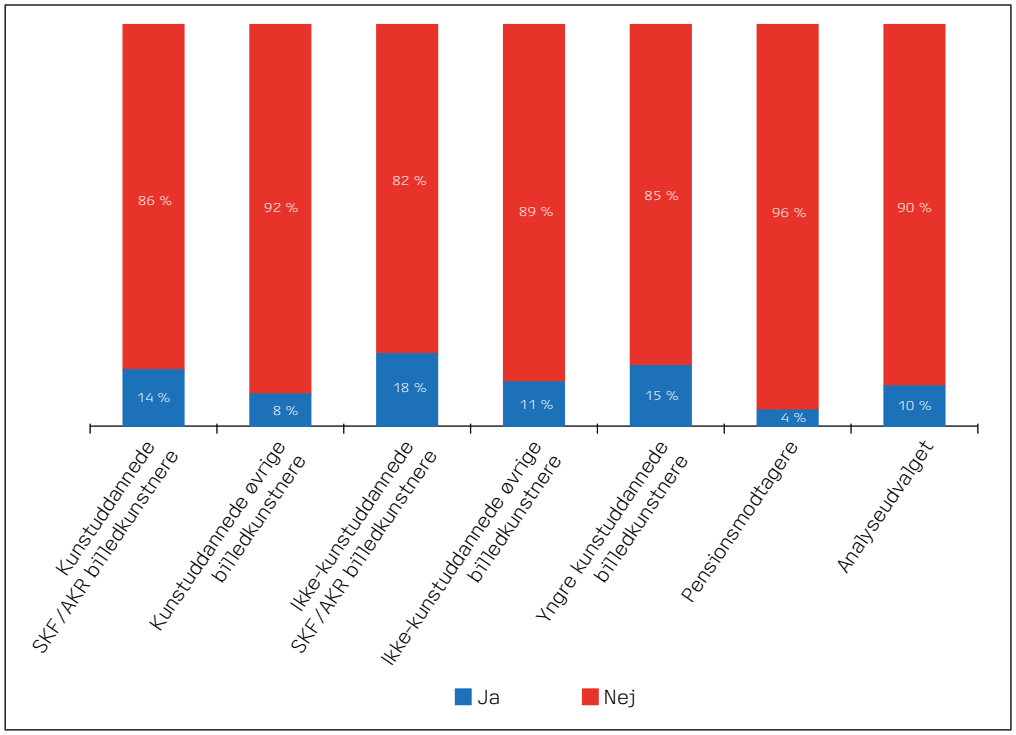
Note: Figuren er baseret på 999 personer, idet 1 billedkunstner ikke har svaret på spørgsmålet.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

Danske Billedkunstneres Fagforening (DBF) organiserer professionelle billedkunstnere i Danmark, dvs. billedkunstnere, som har en godkendt kunstnerisk uddannelse eller har billedkunstfaget som hovederhverv. Foruden at arbejde for kunstneres generelle løn- og arbejdsforhold, herunder at yde juridisk bistand, ønsker DBF at bidrage til udviklingen af kunsten og dens rammevilkår til glæde for samfundet. DBF's målsætning er at placere billedkunstfaget som profession på linje med andre fag på arbejdsmarkedet.[11]

Figur 3.8 viser fordelingen af medlemskab af Danske Billedkunstneres Fagforening for de seks grupper af billedkunstnere. Figuren viser, at der ikke er den store forskel på medlemsskabsfrekvensen på tværs af grupperne, som dog er relativ lav, idet 10 pct. af alle billedkunstnerne overordnet set er medlemmer af DBF. De ikke-kunstuddannede SKF/AKR er repræsenteret stærkest, hvor 18 pct. af disse er medlemmer.

11 Danske Billedkunstneres Fagforening: http://www.danskebilledkunstnere.dk/om-dbf/om-dbf, besøgt d. 14.07.18.

FIGUR 3.8. MEDLEMSKAB AF DANSKE BILLEDKUNSTNERES FAGFORENING, 2016 (PCT.)

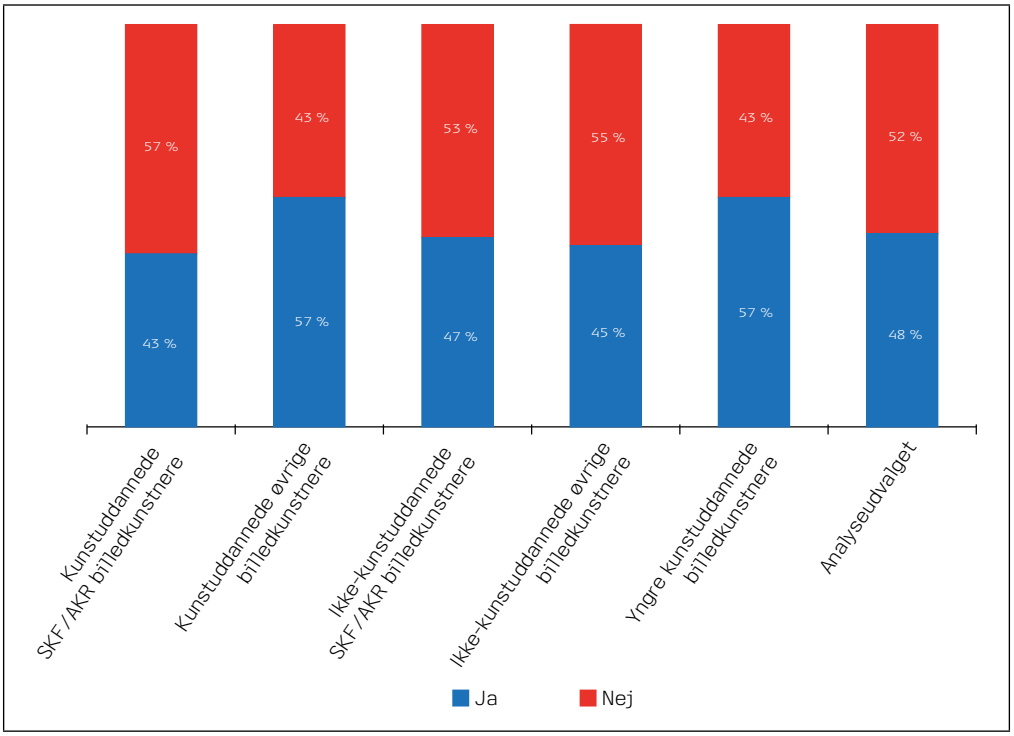

Note: Figuren er baseret på 999 personer, idet 1 billedkunstner ikke har svaret på spørgsmålet.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

Figur 3.9 viser fordelingen af billedkunstnernes medlemskab af en a-kasse for de forskellige grupper af billedkunstnere. For alle grupper gælder det, at ca. halvdelen af billedkunstnerne er medlemmer af en a-kasse. Til sammenligning er 69 pct. af alle danskere medlemmer af en a-kasse, men her spiller det også ind, at en stor andel af den danske befolkning er lønmodtagere.[12]

12 Danske A-kasser: https://danskeakasser.dk/aktuelt/nyheder/ny-medlemsstatistik-for-marts-2015, besøgt d. 14.09.2018

FIGUR 3.9. MEDLEMSKAB AF EN A-KASSE, 2016 (PCT.)

Note: Figuren er baseret på 721 billedkunstnere, idet pensionsmodtagerne ikke er medtaget her, da disse per definition står uden for arbejdsmarkedet og derfor ikke har en a-kasse.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

3.6 Samarbejde i kunstnergrupper

Foruden at være formelt organiseret i interesseorganisationer, fagforeninger og a-kasser danner billedkunstnerne også kunstnergrupper, hvor de kan samarbejde med andre kunstnere og styrke deres kunstneriske virke.

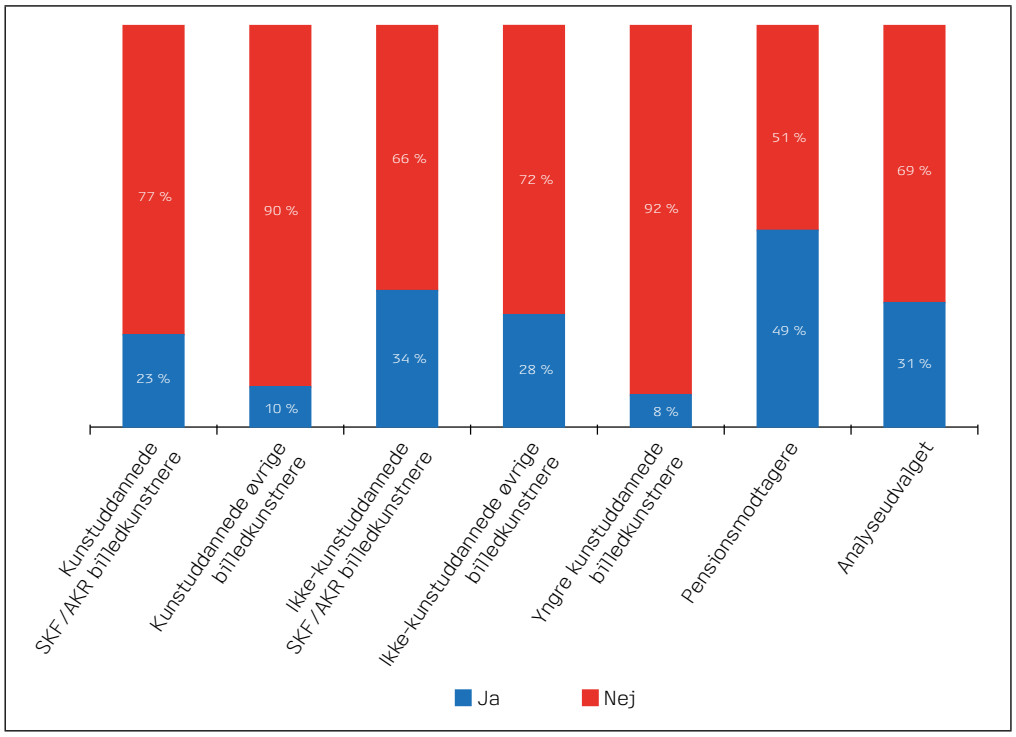
Der eksisterer en række forskellige kunstnersammenslutninger i Danmark, hvor kunstnere igennem mere end hundrede år har udstillet deres kunst uden om de traditionelle kunstaktører og ofte i oprør mod de etablerede kunstinstitutioner. De to ældste og mest prominente kunstnersammenslutninger er Den Frie Udstilling og Grønningen, men herudover kan også nævnes Decembristerne, Corner, Jylland, Koloristerne, Den Fynske Forårsudstilling m.fl.[13] I forhold til medlemstal er 4 pct. af de 312 billedkunstnere, der er medlemmer af en kunstnersammenslutning, medlem af Den Frie Udstilling, hvilken dermed er den kunstnersammenslutning med det største antal medlemmer i vores stikprøve. Hernæst kommer kunstnersammenslutningerne Grønningen (3 pct.) Jylland (2 pct.) og Corner (2 pct.). De resterende kunstnersammenslutninger er repræsenteret med under 1 pct. af billedkunstnerne som

13 Kunstonline.dk: www.kunstonline.dk/diverse/sammenslutninger/?id=1, besøgt d. 01.10.2018

medlemmer. En stor gruppe, der udgør 34 pct. af billedkunstnere, der er medlemmer af en kunstnersammenslutning, er medlemmer af en anden kunstnersammenslutning end dem oplistet i spørgeskemaet.

Figur 3.10 viser andelen af billedkunstnere, der er medlemmer af en kunstnersammenslutning. 31 pct. af alle billedkunstnere er medlemmer af en kunstnersammenslutning, og denne tilslutning er højest blandt pensionsmodtagere (49 pct.), ikke-kunstuddannede øvrige billedkunstnere (28 pct.) og ikke-kunstuddannede SKF/AKR (34 pct.).

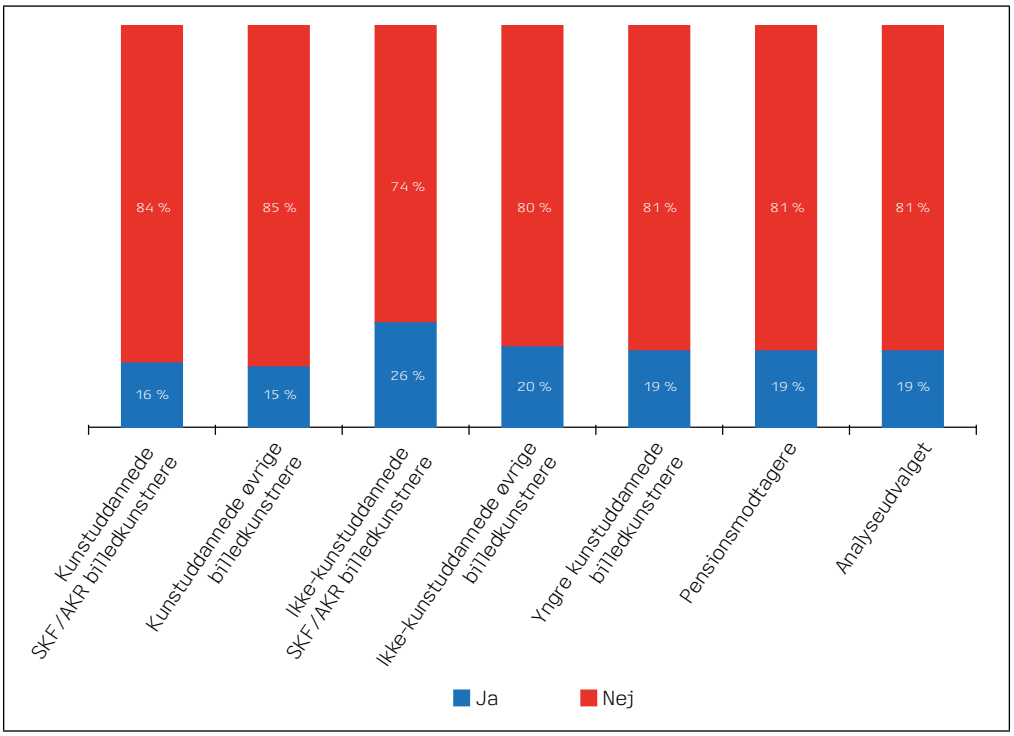
FIGUR 3.10. ANDEL BILLEDKUNSTNERE, DER ER MEDLEMMER AF EN KUNSTNERSAMMENSLUTNING (PCT.)

Note: Figuren er baseret på 999 personer.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

Figur 3.11 viser andelen af billedkunstnere, der er medlemmer af et kunstnerdrevet udstillingssted. Sammenlignet med medlemsfrekvensen for kunstnersammenslutninger ligger denne en del lavere, idet blot 19 pct. af alle billedkunstnere er medlemmer af et kunstnerdrevet udstillingssted. De ikke-kunstuddannede SKF/AKR-billedkunstnere er den gruppe, hvor flest kunstnere er medlemmer af et kunstnerdrevet udstillingssted (26 pct.)

FIGUR 3.11. ANDEL BILLEDKUNSTNERE, DER ER MEDLEMMER AF ET KUNSTNERDREVET UDSTILLINGSSTED (PCT.)

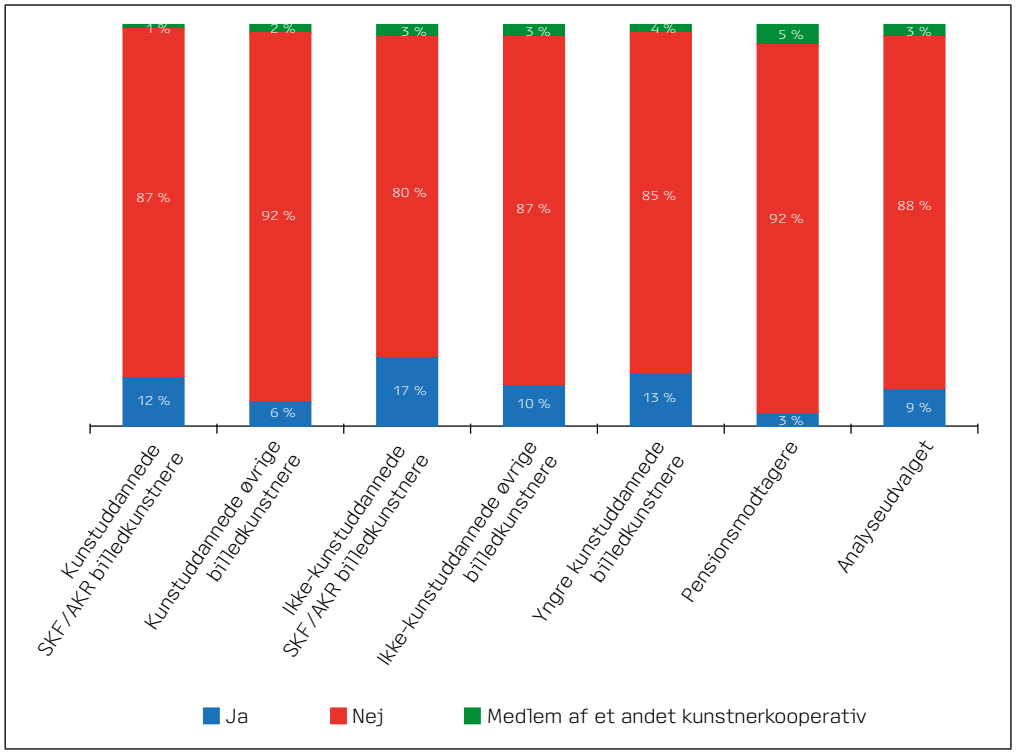

Note: Figuren er baseret på 994 personer.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

KKArt er kunstnernes egen produktionsvirksomhed og er ejet af Danske Billedkunstneres Fagforening (DBF). KKArt løser alle former for kunstneriske opgaver både for private og virksomheder og faciliterer således kontakten mellem kunstner og køber. Dermed klarer KKArt alt det bureaukratiske og juridiske arbejde for kunstnerne ved udførelsen af en opgave. Kunstnerne er altså ansat som lønmodtagere hos KKArt i den periode, hvor de skal udføre den aftalte opgave eller projekt. Her er kunstnerne omfattet af de pligter og rettigheder, et almindeligt lønansættelsesforhold implicerer. Denne pointe fremgår også i sammenligningen af figur 3.12 og figur 3.13. Førstnævnte figur viser medlemskab af KKArt for alle kunstnergrupperne, hvoraf det fremgår, at 9 pct. af alle kunstnere i hele analyseudvalget er medlemmer af KKArt. Anderledes ser det ud i figur 3.13, hvor kun de billedkunstnere, som har lønindkomst som hovedindkomstkilde, er medtaget. Her er 18 pct. af alle lønmodtagere medlemmer af KKArt.[14]

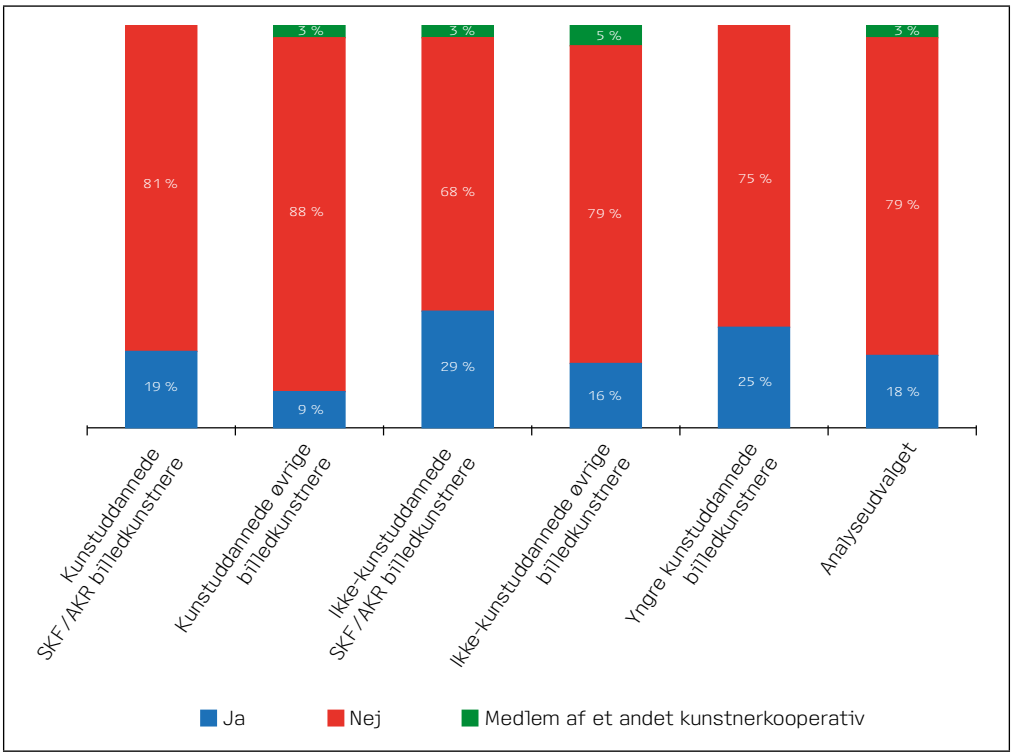
14 KKArt: http://www.kkart.dk/omkkart, besøgt d. 14.07.18.

FIGUR 3.12. BILLEDKUNSTNERE FORDELT PÅ MEDLEMSKAB I KKART, 2016 (PCT.)

Note: Figuren er baseret på 993 personer, idet 7 billedkunstnere ikke har svaret på spørgsmålet.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

FIGUR 3.13. BILLEDKUNSTNERE, DER HAR LØNINDKOMST SOM HOVEDINDKOMSTKILDE, FORDELT PÅ MEDLEMSKAB AF KKART, 2016 (PCT.)

Note: Figuren er baseret på 47 personer for kunstuddannede SKF/AKR, 65 for kunstuddannede øvrige, 56 for ikke-kunstuddannede SKF/AKR, 110 for ikke-kunstuddannede øvrige, 52 for yngre kunstuddannede og 278 for hele analyseudvalget, idet det kun er personer med hovedindkomstkilden lønindkomst, der er inkluderet (28 pct. af hele analyseudvalget).
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

3.7 Sammenfatning

Billedkunstnernes demografiske karakteristika kan kort beskrives således:

- Gennemsnitsalderen er 54 år
- 57 pct. er kvinder
- 58 pct. bor i Hovedstadsregionen, og det gælder særligt de kunstuddannede samt de yngre kunstnere. Til sammenligning er 31 pct. af alle danskere bosat i Hovedstadsregionen
- 36 pct. har fuldført en formel billedkunstneruddannelse
- En lang videregående uddannelse (34 pct.) og en mellemlang videregående uddannelse (24 pct.) er de hyppigste uddannelsesniveauer blandt danske billedkunstnere. Til sammenligning har 10 pct. af alle danskere en lang videregående uddannelse, mens 15 pct. af alle danskere har en mellemlang videregående uddannelse.

Billedkunstnernes formelle og kunstfaglige organisering kan beskrives således:

- 21 pct. er medlem af Kunstnersamfundet
- 62 pct. er medlem af Billedkunstnerens Forbund (BKF)
- 7 pct. er medlem af UKK – Unge Kunstnere og Kunstformidlere
- 10 pct. er medlem af Danske Billedkunstneres Fagforening
- 36 pct. er medlem af en a-kasse

Hvad angår kunstnerens organisering i kunstnergrupper, ser billedet således ud:

- 9 pct. er medlem af KKArt
- 31 pct. er enten en del af eller medlem af en kunstnersammenslutning
- 19 pct. er medlem af et kunstnerdrevet udstillingssted.

Elisabeth Toubro, *Monument for Inge Lehmann*, 2017. Københavns Universitet. Deponeret af Ny Carlsbergfondet. Foto: Ny Carlsbergfondet.

4.
BILLEDKUNSTNERENS INDKOMST

I dette afsnit vil vi belyse billedkunstnernes indkomstforhold.

4.1 Den samlede indkomst

Billedkunstnernes gennemsnitlige årlige indkomst i alt før skat fremgår af tabel 4.1. Den gennemsnitlige indkomst er 242.000 kr., hvilket er ganske lavt sammenlignet med andre indkomstgrupper i samfundet. Til sammenligning er den gennemsnitlige indkomst blandt forfattere og oversættere 267.000 kr. i 2016, mens den blandt alle danskere (over 14 år) er 312.000 kr. i 2016, og 350.000 kr. blandt danskere fra 25 år og derover.[15]

De yngre kunstuddannede billedkunstnere er den billedkunstnergruppe, der tjener mindst med en gennemsnitsindkomst på 199.000 kr., mens gennemsnitsindkomsten for pensionsmodtagerne er 223.000 kr.

Herudover er det interessant at konstatere, at der ikke er forskel på gennemsnitsindkomsten for de hhv. kunstuddannede og ikke-kunstuddannede billedkunstnere, der er medlemmer af Kunstnersamfundet og/eller har modtager legater fra Statens Kunstfond (SKF/AKR), hvilket tilsvarende gælder for de to grupper af øvrige billedkunstnere, som dog har en lidt lavere indkomst.

Endelig er gennemsnitsindkomsten væsentligt højere end medianindkomsten, hvilket betyder, at der er nogle billedkunstnere med meget høje indkomster, som trækker gennemsnittet op. Det gælder særligt for de kunstuddannede billedkunstnere – både dem, der er medlemmer af Kunstnersamfundet og/eller har modtaget legater fra Statens Kunstfond, og de øvrige.

15 Bille et al., 2016 og Statistikbankens variable *INDKP102 og INDKP105*.

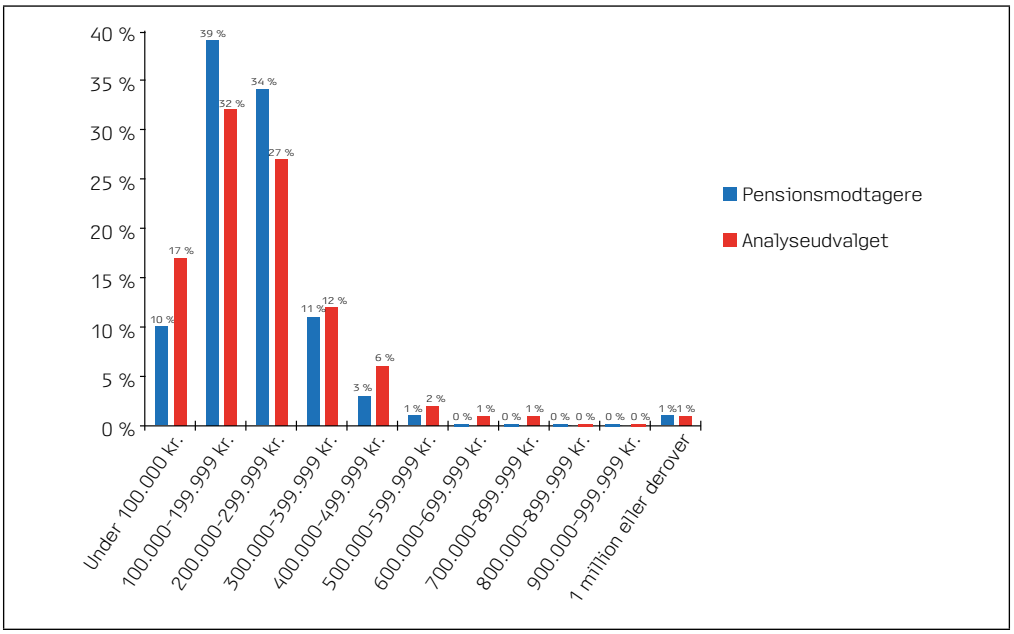
TABEL 4.1. BILLEDKUNSTNERGRUPPERNES GENNEMSNITLIGE INDKOMST I ALT FØR SKATTER MV., 2015 (KR.)

Kunstuddannede SKF/AKR		Kunstuddannede øvrige		Ikke-kunstuddannede SKF/AKR		Ikke-kunstuddannede øvrige	
Gennemsnit	Median	Gennemsnit	Median	Gennemsnit	Median	Gennemsnit	Median
284.000	184.000	227.000	184.000	283.000	230.000	225.000	209.000
N=148		N=145		N=136		N=286	
Yngre kunstuddannede		**Pensionsmodtagere**		**Analyseudvalg**			
Gennemsnit	Median	Gennemsnit	Median	Gennemsnit	Median		
199.000	162.000	223.000	202.000	242.000	202.000		
N=154		N=279		N=994			

Note: Indkomst i alt før skatter mv. gælder erhvervsindkomst, offentlige overførsler, private pensioner, formueindkomst (brutto) og anden personlig indkomst og baseres på variablen fra Danmarks Statistik *Personindkomst i alt ekskl. beregnet lejeværdi af egen bolig og før fradrag af renteudgifter* (PERINDKIALT_13). 6 billedkunstnere har uoplyst indkomst. *N* angiver antal billedkunstnere.
Kilde: Danmarks Statistik.

Figur 4.1 viser billedkunstnernes indkomst fordelt på indkomstintervaller for hele analyseudvalget og for pensionsmodtagerne. Flest billedkunstnere befinder sig i indkomstkategorierne 100.000-199.999 kr. og 200.000-299.999 kr., hhv. 32 pct. og 27 pct. for hele analyseudvalget. 17 pct. af billedkunstnerne har en indkomst på under 100.000 kr.

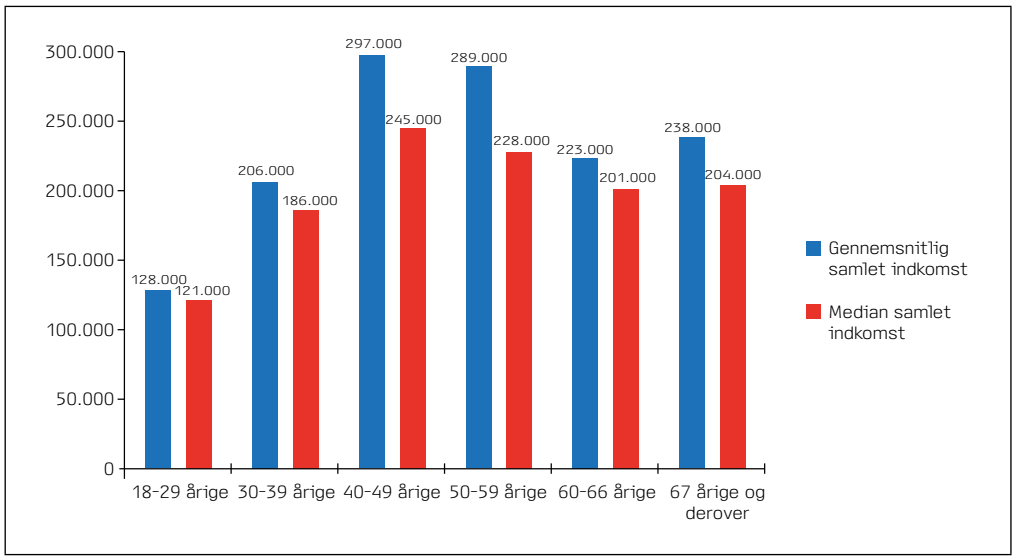
FIGUR 4.1. ANDELEN AF BILLEDKUNSTNERNES SAMLEDE INDKOMST I ALT FØR SKATTER MV. FORDELT PÅ INDKOMSTKATEGORIER 2015, (PCT.)

Note: Figuren er baseret på 279 pensionsmodtagere og 994 personer for hele analyseudvalget, idet 6 billedkunstnere ikke har samlet indkomst i alt opgivet. Indkomstintervallerne består af summen af erhvervsindkomst, offentlige overførsler, private pensioner, formueindkomst (brutto) og anden personlig indkomst inkluderet i variablen fra Danmarks Statistik *Personindkomst i alt ekskl. beregnet lejeværdi af egen bolig og før fradrag af renteudgifter* (PERINDKIALT_13).
Kilde: Danmarks Statistik.

Det er yderligere interessant at se på gennemsnitsindkomsten for forskellige aldersgrupper som vist i figur 4.2. Her ses det, at gennemsnitsindkomst er højest for de 40-59-årige, mens den er markant mindre for billedkunstnerne under 40 år og over 60 år.

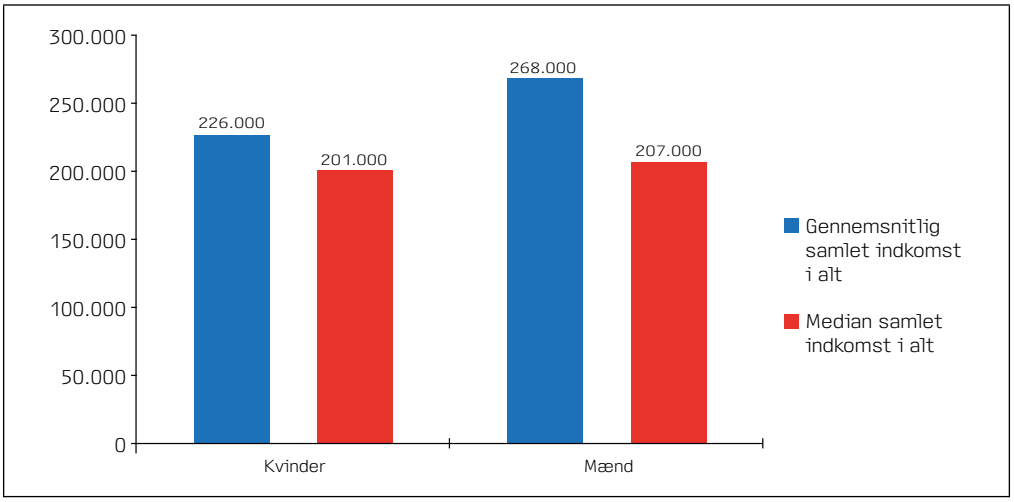
FIGUR 4.2. GENNEMSNITS- OG MEDIANINDKOMST I ALT FORDELT PÅ ALDERSGRUPPER (KR.)

Note: De 18-29-årige er baseret på 82 personer, 30-39-årige er baseret på 145 personer, 40-49-årige er baseret på 162 personer, 50-59-årige er baseret på 230 personer, 60-66-årige er baseret på 150 personer, og de 67-årige og derover er baseret på 213 personer.
Kilde: Danmarks Statistik.

Undersøges den samlede gennemsnitsindkomst på tværs af køn blandt alle billedkunstnere, viser figur 4.3, at mandlige billedkunstnere har en signifikant højere gennemsnitsindkomst sammenlignet med deres kvindelige kollegaer (hhv. 268.000 kr. og 226.000 kr.). Omvendt er spændet mellem kvinders gennemsnitsindkomst og medianindkomst mindre end det for mænd, hvilket vidner om, at indkomstuligheden blandt kvinder er mindre end blandt mænd.

FIGUR 4.3. GENNEMSNITS- OG MEDIANINDKOMST I ALT FORDELT PÅ KØN (KR.)

Note: Figuren er baseret på 982 personer. 418 personer i kategorien "Mand" og 564 personer i kategorien "Kvinde".
Kilde: Danmarks Statistik.

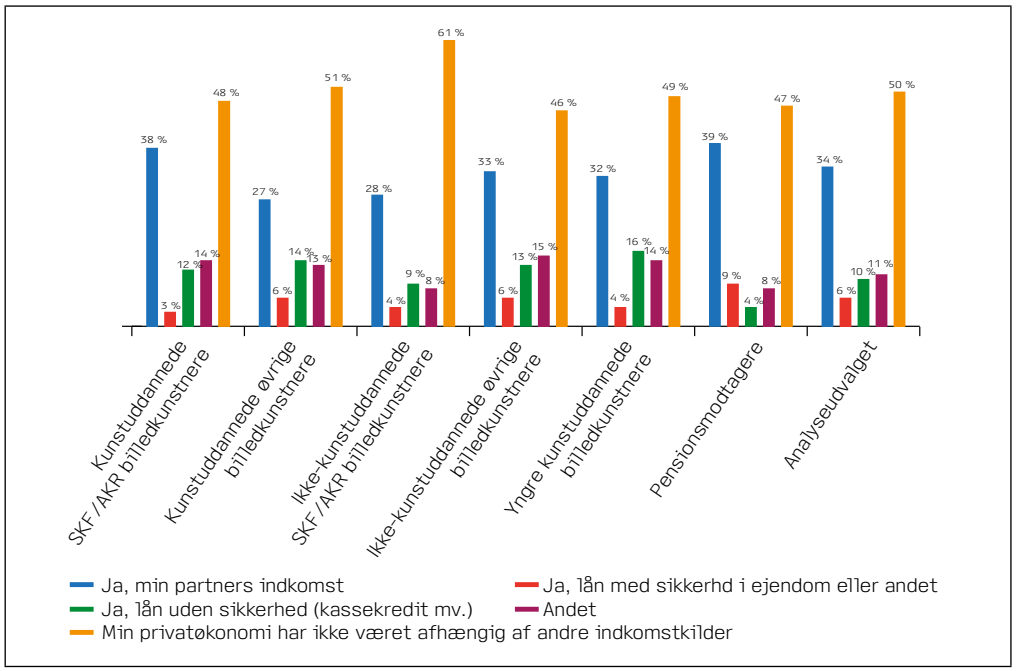
Figur 4.4 viser billedkunstnernes privatøkonomiske afhængighed af andre indkomstkilder. Heraf fremgår det, at halvdelen af analyseudvalget ikke er afhængigt af andre indkomstkilder. Det gør sig i særlig grad gældende for de ikke-kunstuddannede SKF/AKR-billedkunstnere, at de ikke er afhængige af andre indkomstkilder, da hele 61 pct. af kunstnerne i denne gruppe rapporterer, at deres privatøkonomi ikke er afhængig af andre indkomstkilder.

Blandt de billedkunstnere, der dog er afhængige af andre indkomstkilder for at få deres økonomi til at løbe rundt, er det særligt partneres indkomst, som en del af billedkunstnerne er afhængig af. Gennemsnitligt drejer det sig om 34 pct. af alle billedkunstnerne. Vi har undersøgt den kønsmæssige forskel i afhængighed af partners indkomst, og her finder vi kun en væsentlig forskel mellem kønnene for gruppen af yngre kunstuddannede kunstnere, hvor der er 21 pct. af mændene, som har svaret, at de er afhængige af partners indkomst, mens 38 pct. af kvinderne har svaret, at de er afhængige af partners indkomst.

Endnu mere interessant er det, at kun 6 pct. af billedkunstnerne er afhængige af lån med sikkerhed i ejendom eller andet. Det er en meget lav andel i forhold til den danske befolkning generelt, som ifølge data fra OECD er karakteriseret ved at have en af de højeste gældsrater, hvor gælden i gennemsnit i de danske husholdninger udgør knap 300 pct. af den disponible indkomst.[16] Det kan altså med rette anslås, at de fleste danskere har meget gæld, mens billedkunstnere tilsyneladende ikke er karakteriseret ved at have gæld. Det kan skyldes, at billedkunstnerne ikke har en økonomi, der tillader eksempelvis lån med sikkerhed i fast ejendom, samt et generelt livssyn, der muligvis afviger fra de fleste andre danskeres i dette henseende.

16 Data fra OECD, 2015: https://data.oecd.org/hha/household-debt.htm, besøgt d. 29.06.18.

FIGUR 4.4. BILLEDKUNSTNERGRUPPERNES PRIVATØKONOMISKE AFHÆNGIGHED AF ANDRE INDKOMSTKILDER, 2016 (PCT.)

Note: Figuren er baseret på 992 personer, idet 8 billedkunstnere ikke har svaret på spørgsmålet. Procentandelen summerer ikke til 100, da det har været muligt at vælge flere svarmuligheder.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

I det følgende vil vi dykke dybere ned i, hvordan billedkunstnerne stykker deres indkomst sammen fra forskellige jobs og indkomsttyper. Der er flere forhold, som er interessante, eksempelvis:

- Hvilke forskellige indkomstkilder består indkomsten af? Det kan fx være lønindkomst, overskud af egen virksomhed, overførselsindkomst mv.
- Hvor stor en andel af indkomsten relaterer sig til kunstnerisk virke, og hvor stor en andel relaterer sig til andet arbejde?

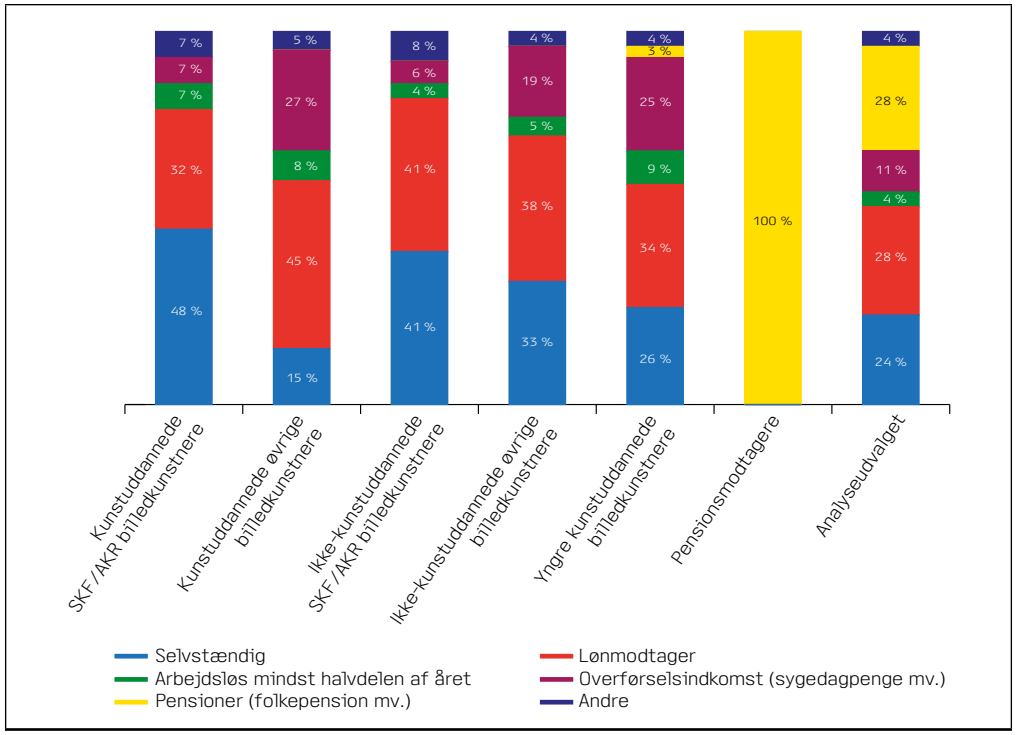
Herudover er det interessant at belyse kombinationen mellem de to dimensioner. Det vil sige, hvor stor en andel af hhv. lønindkomst og overskud af egen virksomhed relaterer sig til billedkunstnerens kunstneriske virke, og hvor stor en andel relaterer sig til andet arbejde?

4.2 Hovedindkomstkilder

I dette afsnit beskrives billedkunstnernes hovedindkomstkilder. De primære hovedindkomstkilder er lønindkomst, overskud af egen virksomhed, pensioner og overførselsindkomst.

Figur 4.5 viser, at den største andel af arbejdsløse er at finde blandt de yngre kunstuddannede billedkunstnere og de kunstuddannede øvrige billedkunstnere. Den største andel af selvstændige er at finde blandt SKF/AKR-billedkunstnerne, mens den mindste andel findes blandt de kunstuddannede øvrige billedkunstnere. Det er også i den gruppe, at der er den største andel af lønmodtagere, hvilket formentligt hænger sammen med, at der er en del kunstuddannede, som arbejder med andre jobs end billedkunst.

FIGUR 4.5. BILLEDKUNSTNERGRUPPERNES HOVEDINDKOMSTKILDE, 2015 (PCT.)

Note: Figuren er baseret på 995 personer, idet 5 personer ikke har hovedindkomstkilde opgivet. Hovedindkomstkilde er baseret på variablen fra Danmarks Statistik *Socioøkonomisk klassifikation version 2013 (AKM)*. Overførselsindkomst består af sygedagpenge, uddannelsesgodtgørelse, orlovsydelser, SU og kontanthjælp. Pensioner består af førtids-, folkepension og efterløn mv. Arbejdsløse mindst halvdelen af året er personer, som registreres under Danmarks Statistiks definition af nettoledighed, hvor man er dagpengemodtager eller kontanthjælpsmodtager, som skønnes jobklar, samtidig med at man ikke er i aktivering. Andre indkomstkilder indeholder blandt andet medarbejdende ægtefæller og øvrige ude af erhverv.[17]
Kilde: Danmark Statistik.

Den gennemsnitlige samlede indkomst for kunstnere med hovedindkomstkilderne overskud af egen virksomhed, lønindkomst og overførselsindkomst fremgår af tabel 4.2. Heraf fremgår det, at de billedkunstnere, der har lønindkomst som hovedindkomstkilde, har den største samlede gennemsnitlige indkomst, mens de, der har offentlige overførsler som hovedindkomstkilde, har den laveste samlede gennemsnitlige indkomst.

17 Kilde: Danmarks Statistik: http://www.dst.dk/da/Statistik/emner/arbejde-indkomst-og-formue/arbejdsloeshed, besøgt d. 29.06.18.

TABEL 4.2. GENNEMSNITLIG SAMLET INDKOMST FOR BILLEDKUNSTNERE MED FORSKELLIGE TYPER AF HOVEDINDKOMSTKILDE, 2015 (KR.)

Indkomst i alt fordelt på hovedindkomstkilde					
Overskud af egen virksomhed		**Lønindkomst**		**Offentlige overførsler**	
Gennemsnit	Median	Gennemsnit	Median	Gennemsnit	Median
260.000	150.000	314.000	290.000	138.000	149.000
N=244		N=279		N=111	
Arbejdsløs mindst halvdelen af året			**Pensioner**		
Gennemsnit		Median	Gennemsnit	Median	
199.000		188.000	223.000	202.000	
N=42			N=279		

Note: Tabellen er baseret på 995 personer og baserer sig på kunstnernes samlede indkomst i alt fordelt på kunstnernes hovedindkomstkilde fra Danmarks Statistik, dvs. tallene afspejler indkomsten i alt for personer med en bestemt hovedindkomstkilde. *N* angiver antallet af billedkunstnere i de forskellige hovedindkomstkildekategorier. Hovedindkomstkilden 'Andet' er udeladt her, hvorfor *N* ikke summerer til 995.
Kilde: Danmarks Statistik.

Tabel 4.3 viser gennemsnits- og medianindkomsten i de seks kunstnergrupper fordelt på, om man er selvstændig, dvs. har overskud fra egen virksomhed som hovedindkomstkilde, eller er lønmodtager, dvs. har lønindkomst som hovedindkomstkilde. Tabellen viser, at de selvstændige, kunstuddannede SKF/AKR-billedkunstnere har den højeste indkomst. Dog er der tale om en meget skæv fordeling, hvor få billedkunstnere tjener meget og således trækker gennemsnittet for gruppen op. De yngre kunstuddannede er den gruppe, som i gennemsnit tjener mindst blandt lønmodtagere og næstmindst blandt selvstændige.

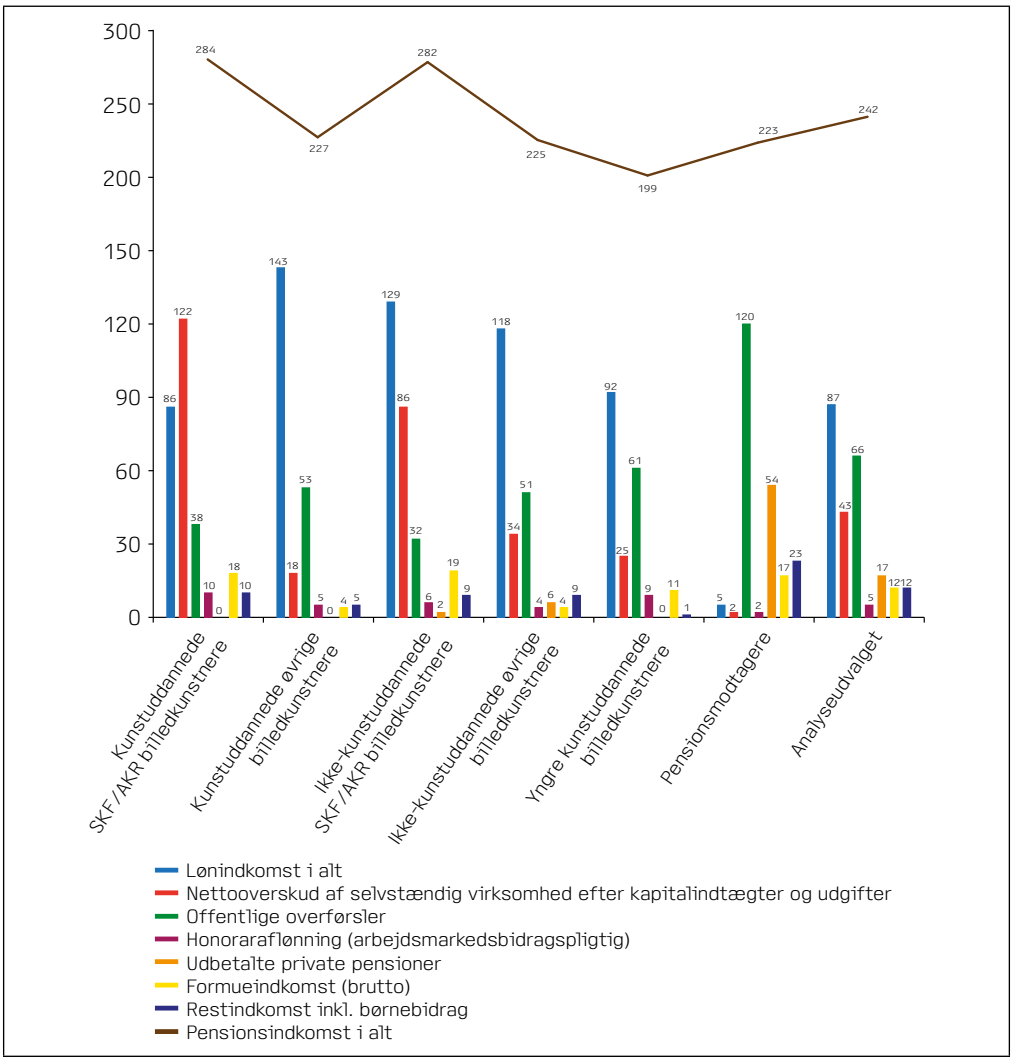
TABEL 4.3. OVERSIGT OVER DEN SAMLEDE GENNEMSNITS- OG MEDIANINDKOMST I ALT FOR BILLEDKUNSTNERGRUPPERNE FORDELT PÅ HOVEDINDKOMSTKILDE (TALLENE I PARENTES ANGIVER ANTALLET AF BILLEDKUNSTNERE I DE FORSKELLIGE GRUPPER), 2015 (KR.)

	Selvstændige		**Lønmodtagere**	
	Gennemsnit	Median	Gennemsnit	Median
Kunstuddannede SKF/AKR	354.000 (71)	137.000 (71)	273.000 (47)	245.000 (47)
Kunstuddannede øvrige	224.000 (22)	132.000 (22)	321.000 (65)	287.000 (65)
Ikke-kunstuddannede SKF/AKR	294.000 (56)	174.000 (56)	334.000 (56)	316.000 (56)
Ikke-kunstuddannede øvrige	177.000 (95)	149.000 (95)	318.000 (111)	295.000 (111)
Yngre kunstuddannede	201.000 (40)	116.000 (40)	265.000 (52)	246.000 (52)
Analyseudvalg	260.000 (244)	145.000 (244)	314.000 (279)	290.000 (279)

Note: Tallene i tabellen er baseret på billedkunstnernes samlede indkomst i alt, afhængig af hvilken hovedindkomstkilde man har. *Selvstændige* er billedkunstnere med overskud af egen virksomhed som hovedindkomstkilde, mens *Lønmodtagere* er billedkunstnere med lønindkomst som hovedindkomstkilde. Pensionsmodtagere er ikke medtaget, da de per definition har pension som hovedindkomstkilde.
Kilde: Danmarks Statistik.

Slutteligt viser figur 4.6, hvordan hver billedkunstnergruppes samlede indkomst i alt i gennemsnit er sammensat af de forskellige indkomstkilder registreret i Danmarks Statistik. Som tidligere vist er 48 pct. af de kunstuddannede SKF/AKR-billedkunstnere selvstændige, og i figuren ses det, at 122.000 kr. ud af deres samlede indkomst på 284.000 kr. i gennemsnit kommer fra nettooverskud fra egen virksomhed. Det svarer til, at disse billedkunstnere baserer 43 pct. af deres indkomst på nettooverskud fra egen virksomhed. Omvendt forholder det sig for de kunstuddannede øvrige billedkunstnere, hvoriblandt 45 pct. er lønmodtagere. Af deres samlede indkomst på 227.000 kr. udgør lønindkomst i gennemsnit 143.000 kr. svarende til 63 pct. Overordnet set baserer de fleste grupper den største andel af deres samlede indkomst på lønindkomst på nær pensionsmodtagerne, som modtager 120.000 kr. i gennemsnit fra offentlige overførsler (herunder pension) svarende til 54 pct. af deres samlede gennemsnitlige indkomst.

FIGUR 4.6. BILLEDKUNSTNERGRUPPERNES GENNEMSNITLIGE INDKOMSTER FRA FORSKELLIGE KILDER SAMT INDKOMST I ALT FØR SKATTER MV., 2015 (1.000 KR.)

Note: Figuren er baseret på 994 personer. Hver søjle i billedkunstnergrupperne angiver hver indkomstkildes gennemsnitlige bidrag til billedkunstnergruppens samlede gennemsnitlige indkomst (vist som kurve øverst).
Kilde: Danmarks Statistik.

4.2.1 Lønindkomst

Hvor 28 pct. af billedkunstnerne har lønindkomst som hovedindkomstkilde, er der 55 pct., der modtager lønindkomst i en eller anden udstrækning.[18]

Den gennemsnitlige lønindkomst for de 55 pct., der modtager lønindkomst i en eller anden udstrækning, er 156.000 kr. Lønindkomsten er højest for de kunstuddannede øvrige billedkunstnere og lavest for pensionsmodtagerne. Derudover har de yngre kunstuddannede og de kunstuddannede SKF/AKR-billedkunstnere de laveste gennemsnitlige lønindkomster.

Når det gælder lønindkomst, er der ikke stor forskel på gennemsnittet og medianen, hvilket betyder, at der ikke er stor skævhed i lønindkomsten.

TABEL 4.4. BILLEDKUNSTNERGRUPPERNES GENNEMSNITLIGE LØNINDKOMST (FOR DEM, DER MODTAGER LØNINDKOMST), 2015 (KR.)

Kunstuddannede SKF/AKR		**Kunstuddannede øvrige**		**Ikke-kunstuddannede SKF/AKR**		**Ikke-kunstuddannede øvrige**	
Gennemsnit	Median	Gennemsnit	Median	Gennemsnit	Median	Gennemsnit	Median
137.000	101.000	195.000	160.000	179.000	152.000	162.000	134.000
N=93		N=106		N=98		N=209	
Yngre kunstuddannede		**Pensionsmodtagere**		**Analyseudvalg**			
Gennemsnit	Median	Gennemsnit	Median	Gennemsnit	Median		
134.000	93.000	29.000	20.000	156.000	116.000		
N=106		N=45		N=551			

Note: Lønindkomst er baseret på Danmarks Statistiks variabel *Lønindkomst i alt* (LOENMV_13), og indeholder al skattepligtig lønindkomst. Tabellen er kun baseret på de billedkunstnere, som står opgivet med et positivt beløb i lønindkomst.
Kilde: Danmarks Statistik.

Af tabel 4.5 fremgår det, at 6 pct. af alle billedkunstnere får udbetalt løn fra deres egen virksomhed, mens hovedparten, 39 pct., har et lønmodtagerjob i en anden virksomhed end deres egen.

18 I spørgeskemaundersøgelsen angiver 39 pct., at "Ja, jeg har et lønmodtagerjob i en anden virksomhed end min egen."

TABEL 4.5. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERES SVAR PÅ SPØRGSMÅLET "HAR DU ET LØNMODTAGERJOB, HVORFRA DU FÅR UDBETALT LØN?", 2016 (ANTAL BILLEDKUNSTNERE OG PCT.)

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Ja, jeg får udbetalt løn fra min egen virksomhed	59	6	6
Ja, jeg har et lønmodtagerjob i en anden virksomhed end min egen	394	39	45
Nej	545	55	100
Total	998	100	

Note: Tabellen er baseret på 1000 personer, hvoraf 2 ikke har besvaret spørgsmålet.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

Af dem, som har angivet, at de har et lønmodtagerjob i en anden virksomhed end deres egen, er 42 pct. Deltidsansat, og 39 pct. er timelønnet eller freelance. Kun 19 pct. er fuldtidsansat.

TABEL 4.6. ANSÆTTELSESVILKÅR FOR BILLEDKUNSTNERE, SOM HAR ET LØNMODTAGERJOB I EN ANDEN VIRKSOMHED END DERES EGEN, 2016 (ANTAL BILLEDKUNSTNERE OG PROCENT)

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Fuldtidsansat	75	19	19
Deltidsansat	164	42	61
Timelønnet eller freelance	152	39	100
Total	391	100	

Note: Tabellen er baseret på de 394 personer, som har svaret at de har et lønmodtagerjob i en anden virksomhed end deres egen. Heraf er der 3 personer som ikke har besvaret spørgsmålet.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

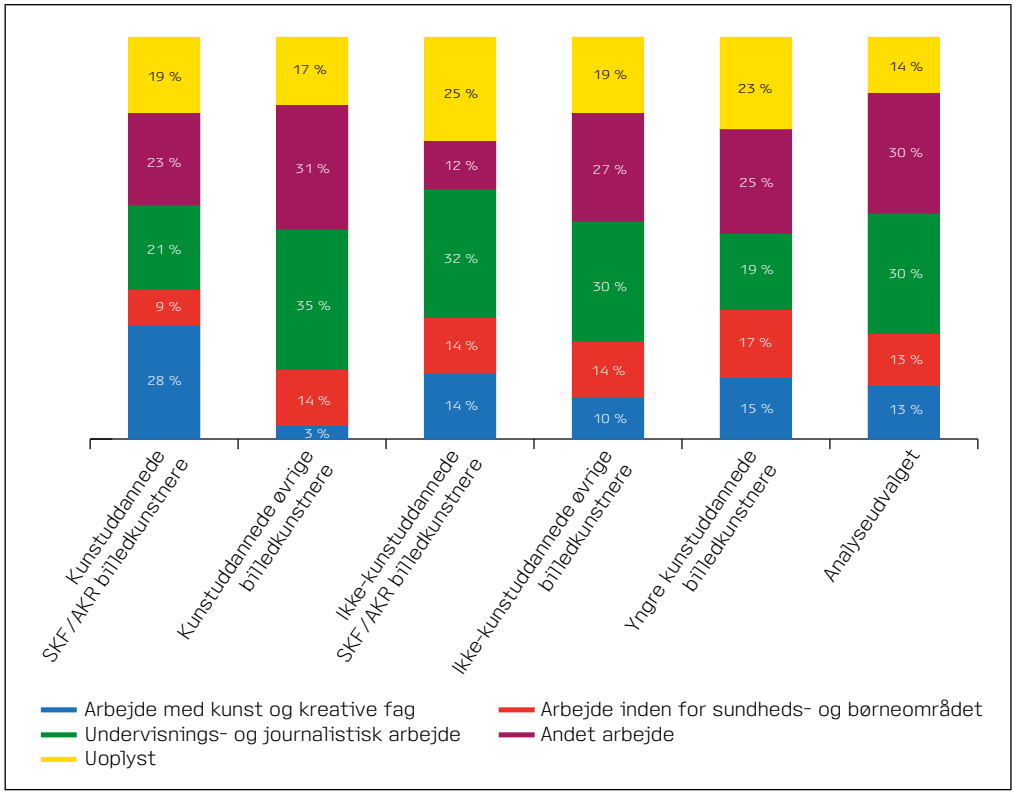
Det er endvidere interessant at undersøge, hvilken jobfunktion og branche de billedkunstnere, der har lønindkomst som hovedindkomstkilde, er beskæftiget i.

Figur 4.7 viser billedkunstnernes væsentligste jobfunktioner fordelt på de forskellige kunstnergrupper.[19] Jobfunktionerne varierer ikke meget på tværs af grupperne, men

19 Under beskæftigelseskoden (*DISCO_ALLE_INDK_13*) er kategorien "Arbejde med kunst og kreative fag" et aggregat af Danmark Statistiks (DST) kategorier "Arbejde med kunst og kreative fag" samt "Arbejde inden for kunstneriske, kulturelle og kulinariske områder". Kategorien "Arbejde inden for sundheds- og børneområdet" er et aggregat af DST's kategorier "børneomsorgsarbejde og hjælpelærerarbejde", "Omsorgsarbejde inden for sundhedsområdet", "Lægearbejde", "Sygeplejerske- og jordemoderarbejde" og "Andets sundhedsarbejde". Kategorien "Undervisnings- og journalistisk arbejde" er et aggregat af DST's kategorier "Undervisning og pædagogisk arbejde", "Undervisning og forskning ved universiteter og højere læreanstalter", "Undervisning ved erhvervsuddannelser", "Almen undervisning efter grundskoleniveau" og "Andet undervisnings- og pædagogisk arbejde". Under branchekoden (*NACE_DB07_13*) er kategorien "Kreative aktiviteter, kunst og kultur" et aggregat af DST's kategorier "Kreative aktiviteter, kunst og forlystelser" og "Biblioteker, arkiver, museer og anden kulturel virksomhed". Kategorien "Sundhedsvæsen" er et aggregat af DST's kategorier "Sundhedsvæsen", "Institutionsophold" og "sociale foranstaltninger uden institutionsophold". Kategorien "Undervisning" er lig med Danmarks Statistiks kategori "Undervisning"

det skal dog bemærkes, at de kunstuddannede SKF/AKR-billedkunstnere i højere grad end de resterende grupper arbejder med kunst og kreative fag. Overordnet ses det, at billedkunstnere ud over kunst og kreative fag er beskæftiget inden for undervisnings- og journalistisk arbejde (30 pct.) og sundheds- og børneområdet (13 pct.). Kategorien andet arbejde udgør for hele analyseudvalget 30 pct. og indikerer, at kunstnerne generelt set er ansat inden for mange forskellige områder.

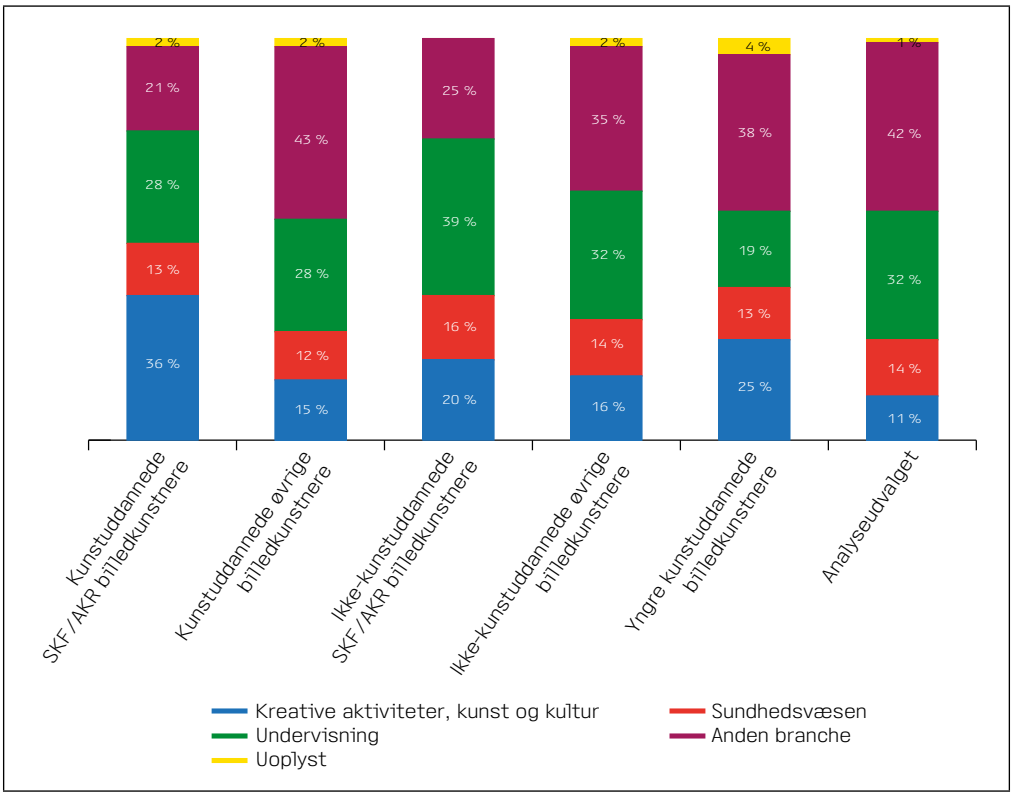
FIGUR 4.7. VÆSENTLIGSTE JOBFUNKTIONER I BILLEDKUNSTNERGRUPPERNE FOR DE BILLEDKUNSTNERE, SOM HAR LØNINDKOMST SOM HOVEDINDKOMSTKILDE, 2015 (PCT.)

Note: Figuren er baseret på 47 personer for kunstuddannede SKF/AKR, 65 for kunstuddannede øvrige, 56 for ikke-kunstuddannede SKF/AKR, 111 for ikke-kunstuddannede øvrige, 52 for yngre kunstuddannede og 279 for hele analyseudvalget. Væsentligste beskæftigelse er baseret på Danmarks Statistiks beskæftigelseskode *DISCO_ALLE_INDK_13*, hvor variablens nomenklatur bestemmes af antal cifre i koden. Figuren baserer sig på en mere specifik definition på 3 cifre.
Kilde: Danmarks Statistik.

Figur 4.8 underbygger disse resultater og viser, at 32 pct. af billedkunstnerne, som har lønindkomst som hovedindkomstkilde, arbejder inden for undervisningsbranchen. 14 pct. arbejder inden for sundhedsvæsnet, og 11 pct. arbejder inden for kreative aktiviteter, kunst og kultur.

FIGUR 4.8. VÆSENTLIGSTE BRANCHE I BILLEDKUNSTNERGRUPPERNE FOR DE BILLEDKUNSTNERE, SOM HAR LØNINDKOMST SOM HOVEDINDKOMSTKILDE, 2015 (PCT.)

Note: Figuren er baseret på 47 personer for kunstuddannede SKF/AKR, 65 for kunstuddannede øvrige, 56 for ikke-kunstuddannede SKF/AKR, 111 for ikke-kunstuddannede øvrige, 52 for yngre kunstuddannede og 279 for hele analyseudvalget. Væsentligste branche er baseret på Danmarks Statistiks branchekode *NACE_DB07_13*, hvor variablens nomenklatur bestemmes af antal cifre i koden. Figuren baserer sig på en mere specifik definition på 2 cifre. Kilde: Danmarks Statistik.

Tabel 4.7 viser, hvor stor en andel af den samlede lønindkomst der er relateret til arbejdet som billedkunstner. Heraf ses det, at 27 pct. har en lønindkomst, som ikke kan relateres til arbejdet som billedkunstner, mens der for 40 pct. af billedkunstnerne gælder, at 1-39 pct. af deres lønindkomst kan relateres til arbejdet som billedkunstner. For 20 pct. af billedkunstnerne kan 80-100 pct. af deres lønindkomst relateres til arbejdet som billedkunstner.

TABEL 4.7. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERES SVAR PÅ SPØRGSMÅLET "HVIS DU SER PÅ DIN LØNINDKOMST ALENE, HVOR STOR EN ANDEL AF DIN SAMLEDE LØNINDKOMST VAR SÅ I 2016 RELATERET TIL DIT ARBEJDE SOM BILLEDKUNSTNER?", 2016 (ANTAL BILLEDKUNSTNERE OG PROCENT)

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Lønindkomst bestod ikke af denne type	100	27	27
1-19 %	96	26	53
20-39 %	50	14	67
40-59 %	34	9	76
60-79 %	14	4	80
80-100 %	74	20	100
Total	368	100	

Note: Tabellen er baseret på de 394 personer, der har angivet, at de har et lønmodtagerjob. Heraf har 26 personer undladt at besvare spørgsmålet.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

Det er her interessant at kigge lidt nærmere på de 74 billedkunstnere, hvor 80-100 pct. af deres lønindkomst er relateret til arbejdet som billedkunstner, for at komme nærmere, hvad billedkunstnere, som er lønmodtagere og bruger næsten al deres tid på billedkunsten, beskæftiger sig med. En nærmere analyse viser, at 23 pct. er medlemmer af kunstnerorganisationen KKArt, som beskæftiger billedkunstnere i projektsamarbejder med virksomheder, hvilket ligger væsentligt over gennemsnittet for samtlige billedkunstnere. Hhv. 34 pct. og 19 pct. er medlemmer af en kunstnersammenslutning og et kunstnerdrevet udstillingssted i tråd med den gennemsnitlige medlemsfrekvens for disse kunstnerinitiativer. Desuden viser analysen, at 36 pct. er beskæftiget inden for undervisning.

For hovedparten af billedkunstnerne gælder det altså, at en stor del af deres lønindkomst er relateret til andet arbejde end det direkte arbejde som billedkunstner.

4.2.2 Overskud af egen virksomhed

Af det samlede analyseudvalg har 24 pct. af billedkunstnerne overskud af egen virksomhed som hovedindkomstkilde, mens der er 44 pct., der har overskud/underskud i egen virksomhed i et eller andet omfang (jf. Danmarks Statistik).

Tabel 4.8 viser, at 38 pct. af billedkunstnerne har angivet, at de har et CVR-nr., hvor de registrerer indkomst som billedkunstner.[20]

20 Der er altså en lille forskel, mht. hvor mange billedkunstnere som har egen virksomhed jf. Danmarks Statistik, og hvor mange der i spørgeskemaundersøgelsen har angivet, at de har et CVR-nr., hvor de registrerer indkomst som billedkunstner. Dette kan skyldes, at nogle af billedkunstnerne ikke bruger deres CVR-nr. til at registrere indkomst som billedkunstner, men i stedet bruger det til anden erhvervsmæssig aktivitet.

TABEL 4.8. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERES SVAR PÅ SPØRGSMÅLET "HAR DU EGEN VIRKSOMHED (CVR-NR.), HVOR DU REGISTRERER INDKOMST SOM BILLEDKUNSTNER?", 2016 (ANTAL BILLEDKUNSTNERE OG PCT.)

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Ja	379	38	38
Nej	612	62	100
Total	991	100	

Note: Tabellen er baseret på 1.000 personer, hvoraf 9 personer ikke har besvaret spørgsmålet.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

Tabel 4.9 viser, at 255 eller 69 pct. af de billedkunstnere, som har et CVR-nr., hvor de registrerer indkomst som billedkunstner, havde et nettooverskud i deres virksomhed i 2016. Det vil sige, at 26 pct. af alle billedkunstnerne i spørgeskemaundersøgelsen havde et nettooverskud i 2016. I Danmarks Statistik står 31 pct. af billedkunstnerne angivet med et positivt beløb under overskud af egen virksomhed, hvilket stemmer godt overens med spørgeskemaundersøgelsen (afvigelsen på 5 procentpoint kan skyldes, at det er data fra to forskellige år eller en forskel i, hvordan billedkunstnerne opfatter, hvad et nettooverskud er vis-a-vis Danmarks Statistiks definition).

TABEL 4.9. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERES SVAR PÅ SPØRGSMÅLET "HAVDE DU ET NETTOOVERSKUD I DIN VIRKSOMHED I 2016?", 2016 (ANTAL BILLEDKUNSTNERE OG PCT.)

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Ja	255	69	69
Nej	116	31	100
Total	371	100	

Note: Tabellen er baseret på de 379 personer, som har svaret at de har deres egen virksomhed. Heraf er der 8 personer som ikke har besvaret spørgsmålet om nettooverskud.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

Det gennemsnitlige overskud blandt kunstnergrupperne vises i tabel 4.10. Heraf fremgår det, at det gennemsnitlige overskud er størst for de kunstuddannede SKF/AKR-billedkunstnere og lidt mindre for de ikke-kunstuddannede SKF/AKR. Der er imidlertid et stort spring ned til de ikke-kunstuddannede øvrige billedkunstnere, der har det tredjestørste gennemsnitlige overskud på 69.000 kr.

Det gennemsnitlige overskud for billedkunstnere, der har egen virksomhed, er 104.000 kr. Medianoverskuddet er på kun 11.000 kr., hvilket viser, at der er meget stor skævhed i kunstnernes overskud af egen virksomhed, således at nogle få kunstnere har meget store overskud, mens mange har ganske små. Dette forhold gælder på tværs af kunstnergrupperne.

TABEL 4.10. DET GENNEMSNITLIGE OVERSKUD I SELVSTÆNDIG VIRKSOMHED I BILLEDKUNSTNERGRUPPERNE FOR BILLEDKUNSTNERE MED EGEN VIRKSOMHED, 2015 OG 2016 (KR.)

Kunstuddannede SKF/AKR		Kunstuddannede øvrige		Ikke-kunstuddannede SKF/AKR		Ikke-kunstuddannede øvrige	
Gennemsnit	Median	Gennemsnit	Median	Gennemsnit	Median	Gennemsnit	Median
219.000	33.000	56.000	0	159.000	21.000	69.000	28.000
N=81		N=38		N=70		N=118	
Yngre kunstuddannede		**Pensionsmodtagere**		**Analyseudvalg**			
Gennemsnit	Median	Gennemsnit	Median	Gennemsnit	Median		
67.000	9.000	4.000	0	104.000	11.000		
N=58		N=72		N=379			

Note: Overskud af egen virksomhed er baseret på Danmarks Statistiks variabel *Nettooverskud af selvstændig virksomhed efter kapitalindtægter og udgifter* (NETOVSKUD_13). Tabellen er kun baseret på de billedkunstnere, der i spørgeskemaet har angivet, at de har egen virksomhed, hvor de registrerer indkomst som billedkunstner.
Kilder: Danmarks Statistik og Spørgeskemaundersøgelsen.

Tabel 4.11 giver et overblik over, hvor stor en andel af nettooverskuddet (og dermed virksomheden overordnet set) som relaterer sig til arbejdet som billedkunstner. Her ses det, at knap 70 pct. af billedkunstnerne angiver, at mellem 80-100 pct. af deres nettooverskud kom fra arbejdet som billedkunstner. Tabellen viser dermed, at billedkunstnerne primært registrerer indkomst fra arbejde som billedkunstner i egen virksomhed, men at der altså også er anden indkomst, som registreres her.

TABEL 4.11. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERES SVAR PÅ SPØRGSMÅLET "HVOR STOR EN PROCENTVIS ANDEL AF NETTOOVERSKUDDET I DIN VIRKSOMHED VAR I 2016 RELATERET TIL ARBEJDE SOM BILLEDKUNSTNER?", 2016 (ANTAL BILLEDKUNSTNERE OG PCT.)

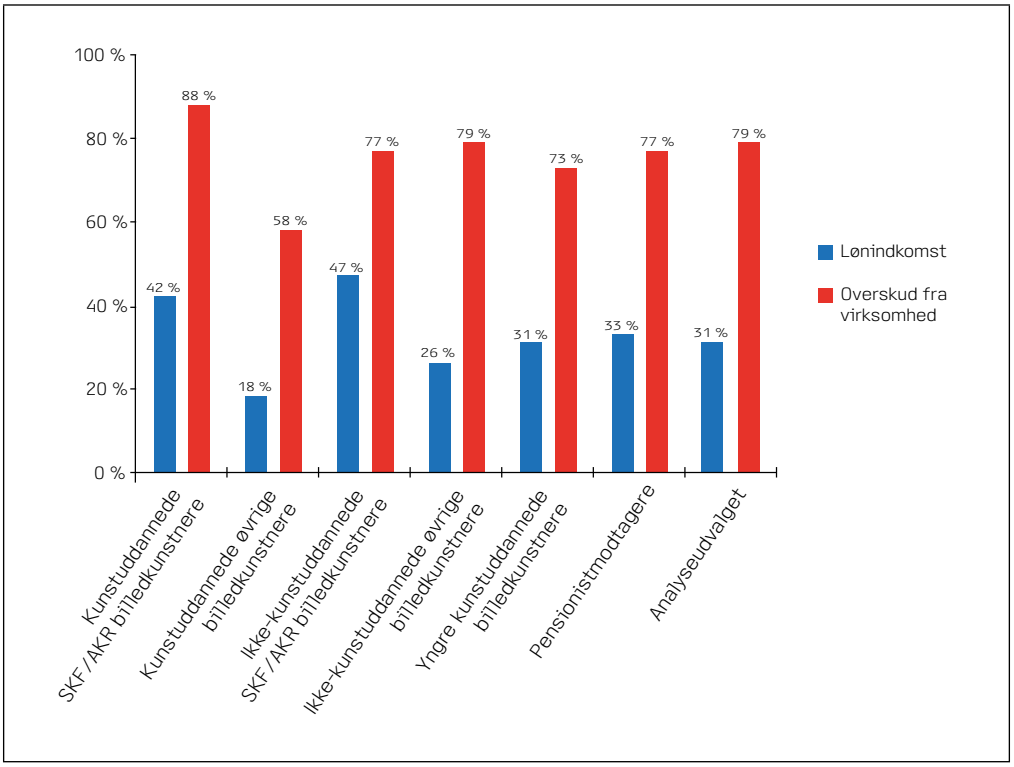
	Frekvens	Procent	Kumuleret
Overskud bestod ikke af denne type	7	3	3
1-19 %	14	6	9
20-39 %	15	7	16
40-59 %	16	7	23
60-79 %	19	8	31
80-100 %	157	69	100
Total	228	100	

Note: Tabellen er baseret på de 255 personer, som har svaret at havde et nettooverskud i deres virksomhed i 2016. Heraf har 27 personer ikke besvaret spørgsmålet om nettooverskuddets procentvise andel i virksomheden.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

Billedkunstnerne har desuden svaret på, hvilke andre erhverv der bidrog til deres nettooverskud i 2016. Mange billedkunstnere angiver her andre kreative fag ud over billedkunsten. Flere har svaret, at arbejde med scenografi, grafisk design, fotografi og kunsthåndværk som fx keramik bidrog til deres nettooverskud. Også undervisning nævnes ofte. Mange billedkunstnere har endvidere angivet, at udlejning af (erhvervs) lokaler bidrog til deres nettooverskud i 2016.

Sammenfattende kan det siges, at lønindkomst i mindre grad kommer fra arbejdet som billedkunstner, men overskud fra virksomhed i høj grad gør det, hvilket tydeligt fremgår af figur 4.9.

FIGUR 4.9. ANDEL AF LØNINDKOMST OG OVERSKUD FRA VIRKSOMHED, DER KOMMER FRA ARBEJDET SOM BILLEDKUNSTNER (PCT.)

Note: Lønindkomstens andel er baseret på 368, og andelen for overskud fra virksomhed er baseret på 228 personer.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

I vores spørgeskemaundersøgelse har vi desuden spurgt om kunstnernes produktionsomkostninger, som de har trukket fra i SKAT i form af fx leje af atelier/værksted, køb af IT-udstyr, transport, materialer mv. De fleste billedkunstnere trækker ikke de store udgifter fra i SKAT. Tabel 4.12 viser, at 51 pct. af billedkunstnerne slet ikke havde nogen fradragsberettede udgifter, mens 39 pct. trak under 100.000 kr. fra i skat.

TABEL 4.12. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERES SVAR PÅ SPØRGSMÅLET "HVOR STORE UDGIFTER TRAK DU FRA I SKAT I 2016, I FORM AF LEJE AF ATELIER/ VÆRKSTED, KØB AF IT-UDSTYR, TRANSPORT, MATERIALER MV.?", 2016 (ANTAL BILLEDKUNSTNERE OG PCT.)

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Ingen fradragsberettigede udgifter	429	51	51
Under 100.000 kr.	331	39	90
100.000-199.999 kr.	56	7	97
200.000-299.999 kr.	12	1	98
300.000-399.999 kr.	9	1	99
400.000-499.999 kr.	3	0	99
500.000-599.999 kr.	1	0	100
1 million eller derover	4	0	100
Total	845	100	

Note: Tabellen er baseret på 1.000 personer, hvoraf 155 ikke har besvaret spørgsmålet om hvor store udgifter de har fratrukket i SKAT.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

Der er dog nogle kunstnere, der har betydelige fradrag, hvilket trækker gennemsnittet op. I tabel 4.13 er de gennemsnitlige fradragsberettigede udgifter opdelt på kunstner med og uden egen virksomhed (CVR-nr.) Ikke overraskende har kunstnere med CVR-nr. betydeligt større udgifter. Resultatet viser, af billedkunstnerne i alt har haft fradragsberettigede udgifter for 112 mio. kr.

TABEL 4.13. GENNEMSNITLIGE FRADRAGSBERETTIGEDE UDGIFTER FOR ALLE BILLEDKUNSTNERE, 2016

	Gennemsnit i analyseudvalg (kr.)	Antal kunstnere	Totalt beløb i population (mio. kr.)
Analyseudvalg	37.000	1.000	112
Personer med CVR. nr.	81.000	379	93
Personer uden CVR. nr.	10.000	612	19

Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

Tabellerne 4.14-4.17 uddyber her nogle interessante forhold om de billedkunstnere herunder dem med egen virksomhed. Den første tabel viser, at størstedelen af alle billedkunstnere, nemlig 63 pct., har atelier/ værksted hjemme hos sig selv.

Tabel 4.15 viser, at kun 17 pct. af billedkunstnerne med egen virksomhed også har ansatte i deres virksomhed. I relation hertil viser tabel 4.16, at blandt de 17 pct., der har ansatte, har 21 pct. af disse 1 fuldtidsansat, mens 50 pct. har 0 fuldtidsansatte. Slutteligt viser tabel 4.17, at blandt de billedkunstnere, der har egen virksomhed, har

50 pct. af disse udgifter til ekstern revisor eller bogholder. Dette indikerer, at disse billedkunstnere primært fokuserer på deres kunstneriske arbejde og lader andre tage sig af de virksomhedsøkonomiske forhold i deres foretagender.

TABEL 4.14. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERES SVAR PÅ SPØRGSMÅLET "HVOR HAR DU DIT ATELIER/ VÆRKSTED?" (MULIGHED FOR FLERE SVAR), 2016

	Frekvens	Procent
Hjemme hvor jeg bor	630	63
Jeg har lejet et lokale selv	209	21
Sommerhus/fritidshus	54	5
Fælles lejet lokale i kooperativ/kunstnergruppe	151	15
Andet	144	14
Total	1.188	

Note: Tabellen er baseret på 1000 personer, hvor de til spørgsmålet "Hvor har du dit atelier/værksted?" kunne vælge én eller flere af svarmulighederne.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

TABEL 4.15. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERES SVAR PÅ SPØRGSMÅLET "HVOR MANGE ANSATTE HAR DU I DIN VIRKSOMHED (BÅDE DELTIDS- OG FULDTIDSANSATTE)?", 2016

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Ingen ansatte i virksomhed	207	83	83
Har ansatte (1-5)	42	17	100
Total	249	100	

Note: Tabellen er baseret på 379 personer, som har egen virksomhed. Heraf har 130 personer ikke besvaret spørgsmålet.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

TABEL 4.16. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERES SVAR PÅ SPØRGSMÅLET "HVOR MANGE AF DISSE ER FULDTIDSANSATTE?", 2016

	Frekvens	Procent	Kumuleret
0	7	50	50
1	3	21	71
2	2	14	86
3	1	7	93
4	1	7	100
Total	14	100	

Note: Tabellen er baseret de 42 personer, der har egen virksomhed og som har besvaret spørgsmålet "Hvor mange ansatte har du i din virksomhed" med svaret "Har ansatte (1-5)". Heraf er der 28 personer, som ikke har besvaret spørgsmålet om hvor mange af deres ansatte, som er fuldtidsansatte.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

TABEL 4.17. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERES SVAR PÅ SPØRGSMÅLET "HAR DU I DIN VIRKSOMHED UDGIFTER TIL FØLGENDE?", 2016

	Frekvens	Procent
Ekstern bogholder/ revisor	190	50
Ekstern advokat	12	3
Ekstern manager/agent/sælger	26	7
Andre honorarlønnede medarbejdere	58	15
Ingen	50	13
Total	336	

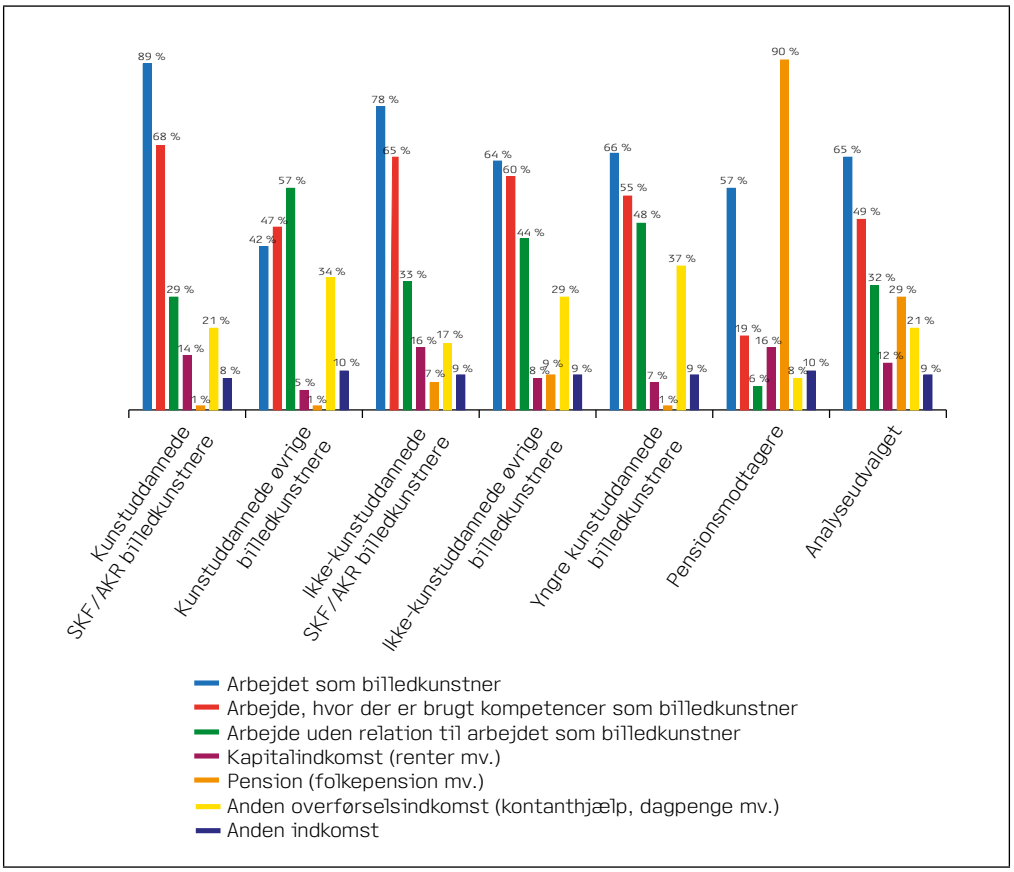
Note: Tabellen er baseret på de 379 personer, som har deres egen virksomhed. De har kunne vælge én eller flere kategorier i spørgsmålet "Har din virksomhed haft udgifter til følgende?". Heraf har 124 personer ikke besvaret spørgsmålet.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

4.3 Den samlede indkomsts relation til det kunstneriske virke

I dette afsnit vil vi se nærmere på, hvor stor en andel af kunstnernes samlede indkomst der relaterer sig til deres kunstneriske virke, og hvor stor en andel der relaterer sig til andet arbejde.

Figur 4.10 viser, at 65 pct. af billedkunstnerne har indkomst, som relaterer sig til arbejdet som billedkunstner. 49 pct. har indkomst fra arbejde, hvor kompetencer fra arbejdet som billedkunstner er brugt. Dette gør sig gældende i særlig høj grad for de kunstuddannede SKF/AKR og de ikke-kunstuddannede SKF/AKR-billedkunstnere, som er de grupper, hvor flest har indkomst enten fra arbejdet som billedkunstner eller arbejde, hvor kompetencer fra arbejdet som billedkunstner er brugt. Vi ser også, at de kunstuddannede øvrige billedkunstnere er den gruppe, hvor den højeste andel har indkomst fra arbejde uden relation til arbejdet som billedkunstner (57 pct.).

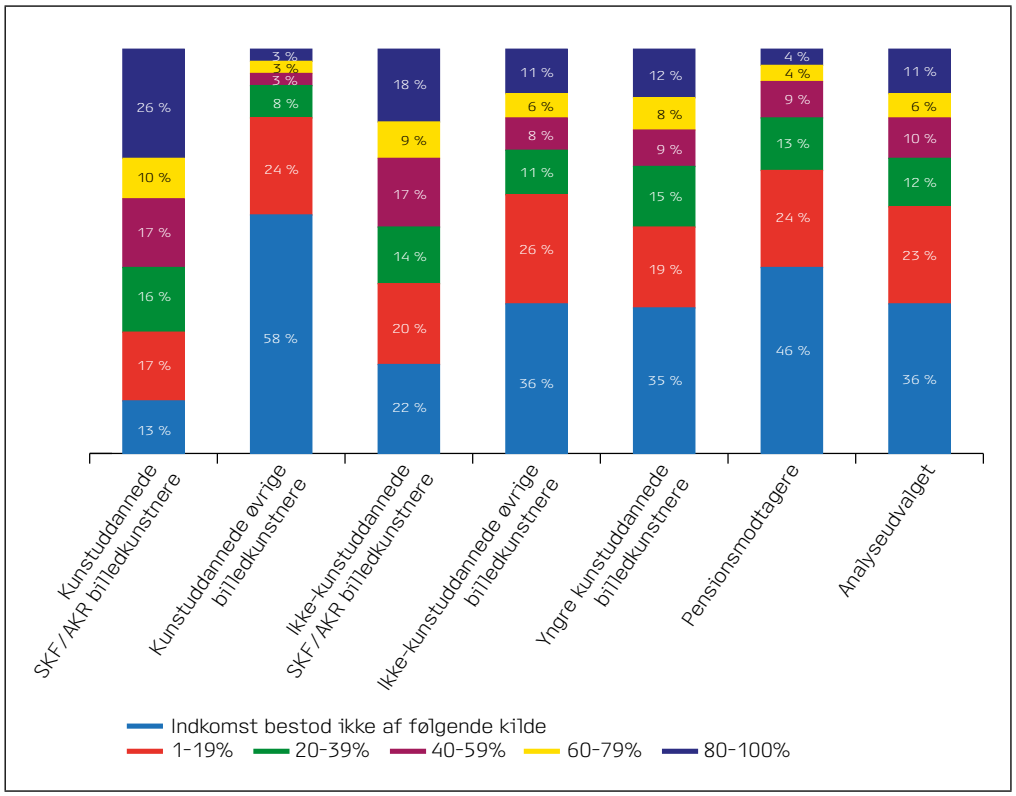
FIGUR 4.10. ANDEL AF KUNSTNERNE, DER HAR DE FORSKELLIGE INDKOMSTTYPER, 2016 (PCT.)

Note: Figuren er baseret på 996 personer, idet 4 billedkunstnere ikke har svaret på spørgsmålet. Procentandelene summerer ikke til 100, da det i spørgeskemaet var muligt at vælge flere svarmuligheder.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

Disse resultater underbygges i figurerne 4.11-4.13. Figur 4.11 viser ikke overraskende, at der blandt de kunstuddannede SKF/AKR-billedkunstnere er 26 pct., hvor indkomst fra arbejdet som billedkunstner udgør mellem 80-100 pct. af deres samlede indkomst. Dette er den højeste andel for alle grupperne.

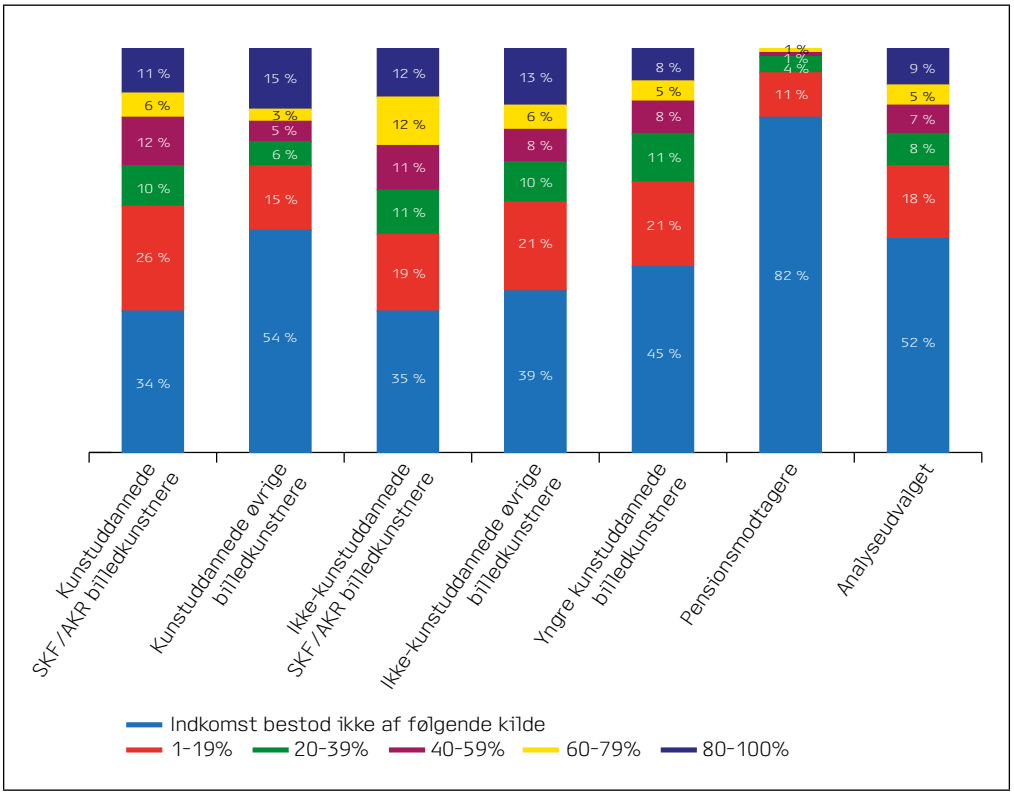
FIGUR 4.11. ANDEL AF SAMLET INDKOMST FRA ARBEJDET SOM BILLEDKUNSTNER, FORDELT PÅ KUNSTNERGRUPPERNE, 2016 (PCT.)

Note: Figuren er baseret på 982 personer, idet 18 billedkunstnere ikke har svaret på spørgsmålet.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

Figur 4.12 viser, at der blandt de kunstuddannede øvrige billedkunstnere er 15 pct., der baserer 80-100 pct. af deres indkomst på indtægter fra arbejde, hvor der er brugt kompetencer som billedkunstner, hvilket er den højeste andel på tværs af alle billedkunstnergrupperne.

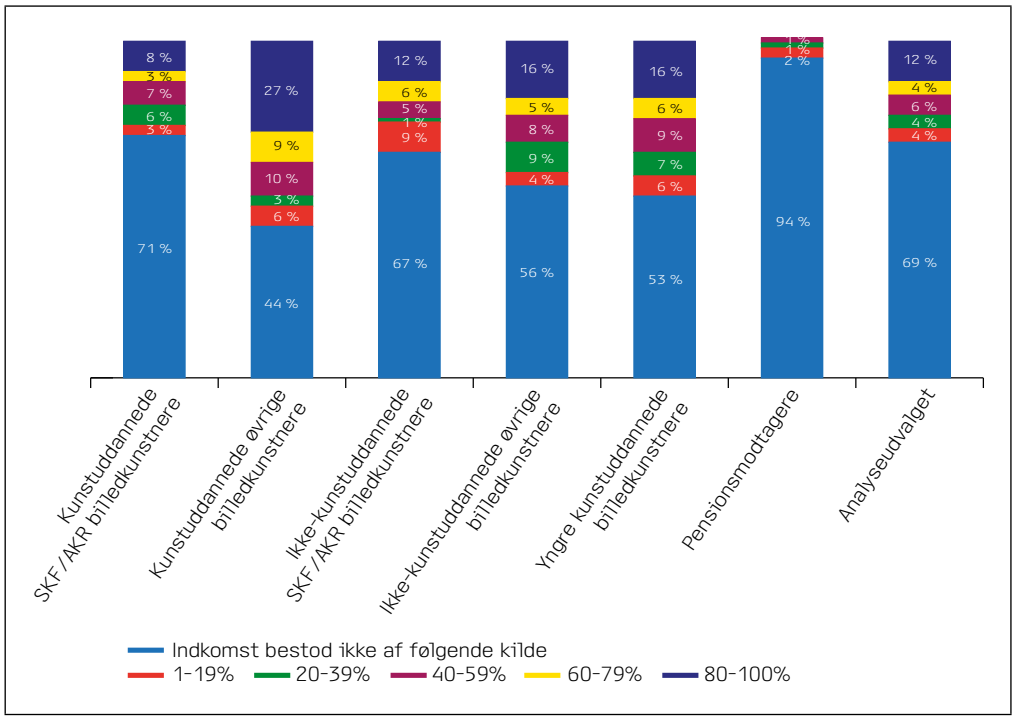
FIGUR 4.12. ANDEL AF SAMLET INDKOMST FRA ARBEJDE, HVOR DER ER BRUGT KOMPETENCER FRA ARBEJDET SOM BILLEDKUNSTNER, FORDELT PÅ KUNSTNERGRUPPERNE, 2016 (PCT.)

Note: Figuren er baseret på 985 personer, idet 15 billedkunstnere ikke har svaret på spørgsmålet.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

Ligeledes viser figur 4.13, at der blandt de kunstuddannede øvrige billedkunstnere er 27 pct., hvor indkomst uden relation til arbejdet som billedkunstner udgør 80-100 pct. af deres samlede indkomst. Gruppen er altså den gruppe, som baserer den største del af sin indkomst på arbejde uden relation til billedkunst.

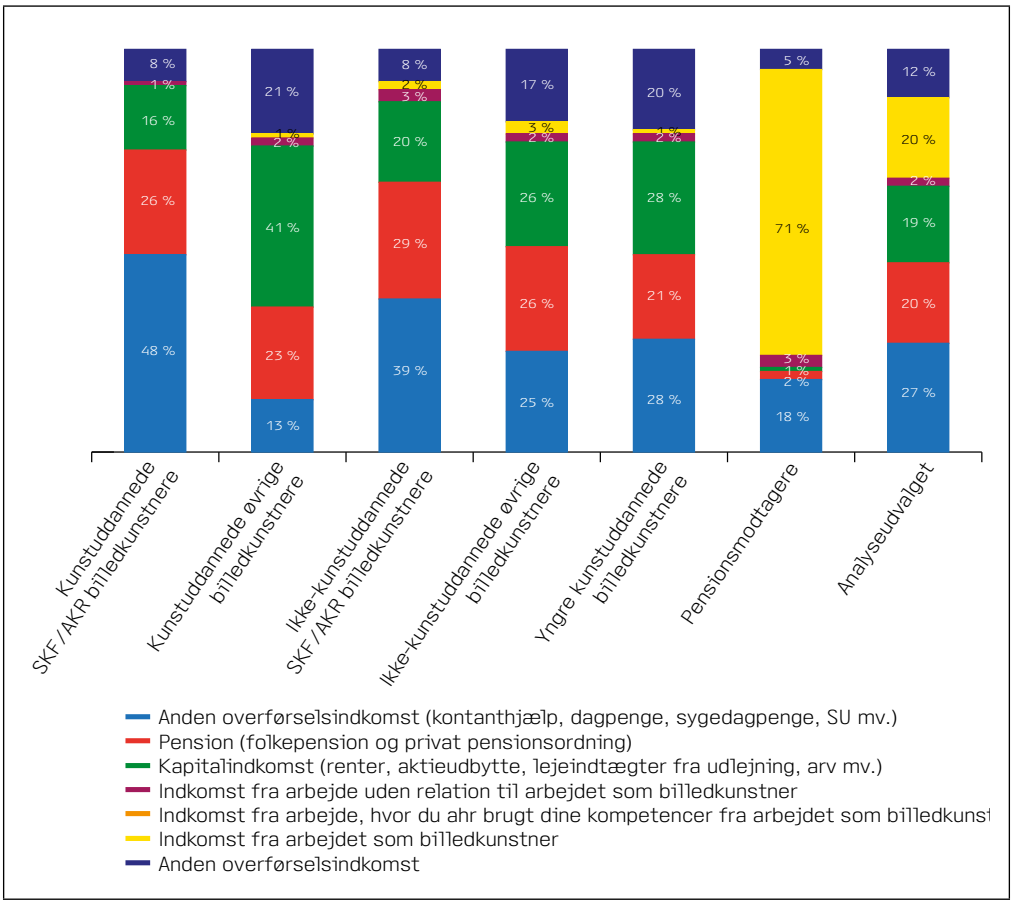
FIGUR 4.13. ANDEL AF SAMLET INDKOMST FRA ARBEJDE UDEN RELATION TIL ARBEJDET SOM BILLEDKUNSTNER, FORDELT PÅ KUNSTNERGRUPPERNE, 2016 (PCT.)

Note: Figuren er baseret på 985 personer, idet 15 billedkunstnere ikke har svaret på spørgsmålet.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

Opsamlende viser figur 4.14, hvordan hver billedkunstnergruppe i gennemsnit sammensætter sin indkomst. Overordnet er analyseudvalgets indkomst samlet set sammensat nogenlunde ligevægtigt af de forskellige indkomsttyper. På tværs af grupperne ses det, hvordan denne sammensætning varierer betydeligt. De kunstuddannede SKF/AKR baserer næsten halvdelen af deres samlede indkomst på indkomst fra arbejdet som billedkunstner, mens de kunstuddannede øvrige baserer 41 pct. af deres samlede indkomst på indkomst fra arbejde uden relation til arbejdet som billedkunstner. De resterende gruppers indkomstsammensætning, på nær pensionsmodtagerne, ligner i højere grad den for hele analyseudvalget.

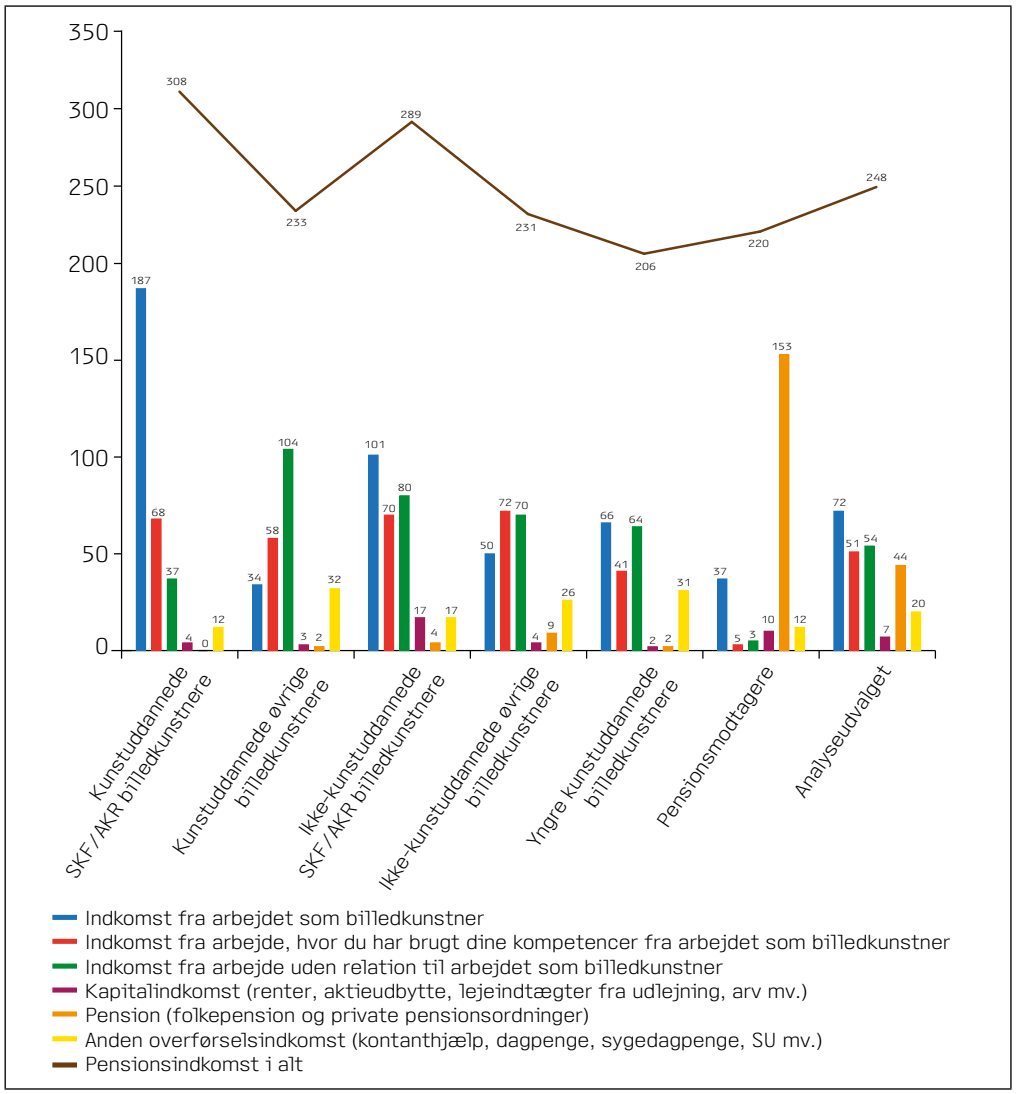
FIGUR 4.14. DEN GENNEMSNITLIGE ANDEL AF DE FORSKELLIGE INDKOMSTKILDER I PROCENT AF DEN SAMLEDE INDKOMST FOR HVER BILLEDKUNSTNERGRUPPE (PCT.)

Note: Figuren er baseret på 828 personer. Sumsøjlerne for hver billedkunstnergruppe er beregnet som andelen af billedkunstnernes samlede indkomst, der kommer fra de forskellige indkomstkilder, ud af den samlede indkomst, kun for de billedkunstnere hvis andele summerer til 100.
Kilder: Danmarks Statistik og Spørgeskemaundersøgelsen.

Figur 4.15 viser gennemsnitsindkomsterne fra de forskellige indkomstkilder for billedkunstnergrupperne. Eksempelvis kommer gennemsnitligt 187.000 kr. for de kunstuddannede SKF/AKR-billedkunstnere fra arbejde som billedkunstner.

FIGUR 4.15. BILLEDKUNSTNERGRUPPERNES SAMMENSATTE GENNEMSNITLIGE INDKOMSTER FRA FORSKELLIGE KILDER SAMT INDKOMST I ALT FØR SKATTER MV., 2015 (1.000 KR.)

Note: Figuren er baseret på 828 personer. Hver søjle i billedkunstnergrupperne angiver hver indkomstkildes gennemsnitlige bidrag til billedkunstnergruppens samlede indkomst (vist som kurve øverst).
Kilde: Danmarks Statistik.

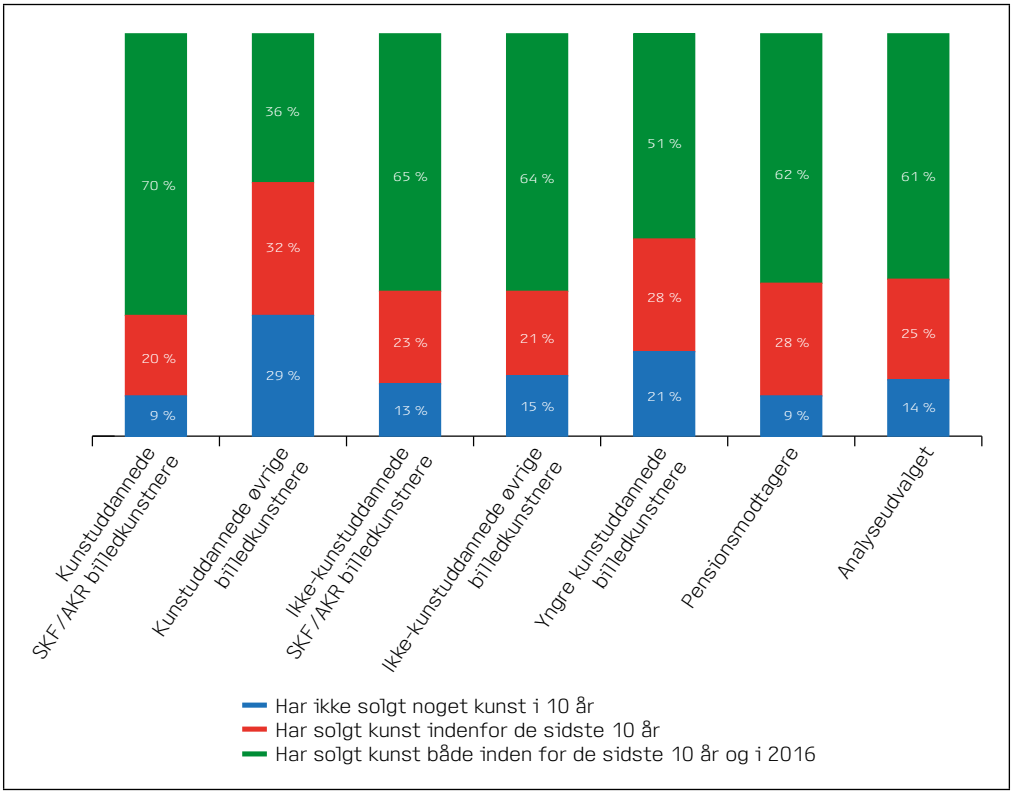
4.3.1 Indtægter direkte relateret til det kunstneriske virke

I dette afsnit ser vi på omfanget af de indtægter, der er direkte relateret til det kunstneriske virke, enten i form af salg i værker, indtægter fra udstillingsvirksomhed eller andre indtægter, fx honorarer, ophavsretsindtægter mv.

Figur 4.16 viser, at 86 pct. af billedkunstnerne har solgt billedkunstneriske værker inden for de sidste 10 år, mens 61 pct. har solgt værker i 2016. Det betyder altså samtidig, at 14 pct. af de billedkunstnere, vi har identificeret og defineret som billedkunstnere, ikke har solgt værker inden for de sidste 10 år.

Det er særligt de kunstuddannede øvrige billedkunstnere og de yngre kunstuddannede billedkunstnere, der ikke har solgt noget de sidste 10 år, mens billedkunstnerne, der er medlemmer af Kunstnersamfundet og/eller har modtager legater fra Statens Kunstfond (SKF/AKR) klart har den største andel af billedkunstnere, der har solgt værker i 2016.

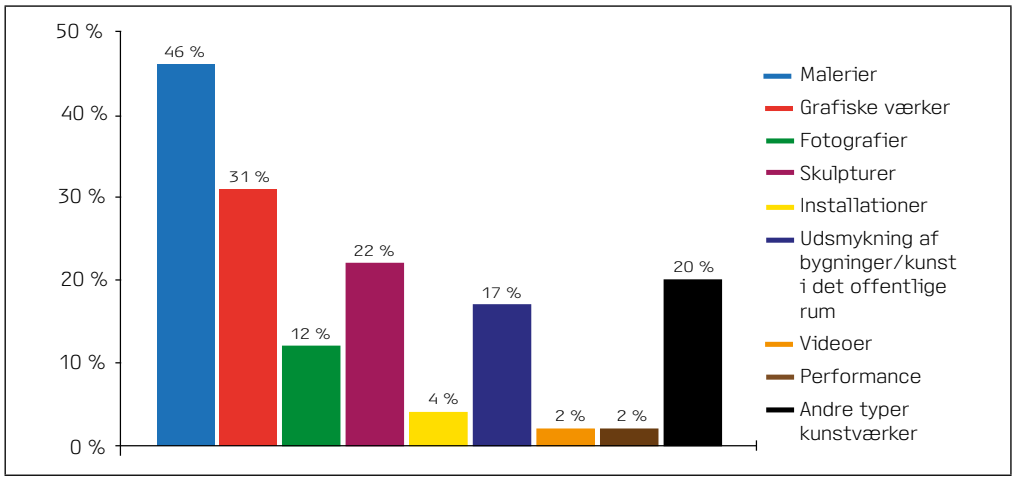
FIGUR 4.16. SALG AF KUNSTVÆRKER I 2016 OG INDEN FOR DE SIDSTE 10 ÅR, 2016 (PCT.)

Note: Figuren er baseret på 987 personer, idet 13 billedkunstnere ikke har svaret på spørgsmålet.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

Figur 4.17 viser, hvor stor en andel af billedkunstnerne, der sælger forskellige typer af værker. En billedkunstner kan selvfølgelig godt lave og sælge flere forskellige typer af værker.

FIGUR 4.17. ANDEL AF BILLEDKUNSTNERE, SOM HAR SOLGT FORSKELLIGE TYPER AF VÆRKER (AF DEM, DER SÆLGER VÆRKER), 2016 (PCT.)

Note: Figuren er baseret på de 601 personer, som har solgt billedkunstneriske værker i 2016. Figuren summer ikke til 100, da billedkunstnere godt kan have solgt flere forskellige typer værker.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

Eftersom malerier og grafiske værker er den type værker, flest billedkunstnere har solgt (hhv. 46 pct. og 31 pct. af kunstnerne), viser tabel 4.18 og 4.19 en oversigt over, hvor mange af disse typer værker billedkunstnerne har solgt.

TABEL 4.18. FORDELING AF ANTAL SOLGTE VÆRKER FOR BILLEDKUNSTNERE, SOM HAR SOLGT MALERIER, 2016 (ANTAL BILLEDKUNSTNERE OG PCT.)

	Frekvens	Procent	Kumuleret
1-2 værker	66	24	24
3-4 værker	59	21	45
5-9 værker	50	18	63
10 værker eller flere	104	37	100
Total	279	100	

Note: Tabellen er baseret på de 279 personer, som har angivet at de har solgt malerier i 2016.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

TABEL 4.19. FORDELING AF ANTAL SOLGTE VÆRKER FOR BILLEDKUNSTNERE, SOM HAR SOLGT GRAFISKE VÆRKER, 2016 (ANTAL BILLEDKUNSTNERE OG PCT.)

	Frekvens	Procent	Kumuleret
1-2 værker	41	22	22
3-4 værker	29	15	37
5-9 værker	39	21	58
10 værker eller flere	79	42	100
Total	188	100	

Note: Tabellen er baseret på de 188 personer, som har angivet, at de har solgt grafiske værker i 2016.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

Her ses det, at blandt dem, som har solgt malerier i 2016, har 37 pct. solgt 10 eller flere. Det samme gør sig gældende for de billedkunstnere, som har solgt grafiske værker i 2016, hvoraf 42 pct. har solgt mindst 10 værker.

De kunstnere, der har solgt værker i 2016, er endvidere blevet spurgt om, hvor stor en andel af deres værker der blev solgt til udlandet. Af tabel 4.20 fremgår det, at 70 pct. svarer, at de ikke har solgt værker til udlandet, mens dette salg for 14 pct. af billedkunstnerne blot udgjorde 1-19 pct. af alle deres solgte værker. Der er altså ganske få billedkunstnere, der sælger værker i stort omfang til udlandet.

TABEL 4.20. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERES SVAR PÅ SPØRGSMÅLET "HVOR STOR EN ANDEL AF DINE SOLGTE VÆRKER I 2016 BLEV SOLGT TIL UDLANDET?", 2016 (ANTAL BILLEDKUNSTNERE OG PCT.)

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Salg bestod ikke af denne type	406	70	70
1-19 %	79	14	83
20-39 %	36	6	89
40-59 %	22	4	93
60-79 %	12	2	95
80-100 %	28	5	100
Total	583	100	

Note: Tabellen er baseret på de 601 personer, som har angivet, at de har solgt billedkunstneriske værker i 2016. Heraf har 18 personer undladt at besvare spørgsmålet.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

Det er dog interessant at se nærmere på de blot 5 pct. af kunstnerne, der sælger 80-100 pct. af deres værker til udlandet, for at finde ud af, om de systematisk skiller sig ud fra resten af analyseudvalget. For disse kunstnere gælder det, at:

- 42 pct. er kvinder, mens 58 pct. er mænd (42 pct. og 57 pct. i analyseudvalget[21])
- 50 pct. er medlemmer af Kunstnersamfundet (21 pct. i analyseudvalget)
- 77 pct. bor i region Hovedstaden (58 pct. i analyseudvalget)
- deres gennemsnitsalder er 49 år (54 år i analyseudvalget)
- 54 pct. har fuldført en billedkunstnerisk uddannelse (36 pct. i analyseudvalget)
- de har en gennemsnitsindkomst på 187.000 kr. (242.000 kr. i analyseudvalget).

Det ses altså, at en langt større andel sammenlignet med hele analyseudvalget er medlem af Kunstnersamfundet, bor i region Hovedstaden og har fuldført en billedkunstnerisk uddannelse.

Som tidligere nævnt har 60 pct. af billedkunstnerne angivet, at de har solgt værker i 2016. Den gennemsnitlige indtægt ved salg af værker fremgår her af tabel 4.21. Tabellen viser, at den gennemsnitlige salgsindtægt er 95.000 kr., mens mediansalgsindtægten er 30.000 kr. Det store spænd mellem gennemsnits- og mediansalgsind-

21 1 pct. af analyseudvalget har ikke "køn" angivet i Danmarks Statistik.

tægterne blandt billedkunstnerne fortæller os, at mange kunstnere har en relativ lille indtægt ved salg af værker, mens få har en høj indtægt, som trækker gennemsnittet betragteligt op. Det er desuden tydeligt, at det er de kunstuddannede SKF/AKR-billedkunstnere, der har den højeste gennemsnitlige indtægt ved salg af værker, nemlig 182.000 kr. Det er desuden i denne gruppe, at indtægtsuligheden er mest udtalt, da mediansalgsindtægterne her blot beløber sig til 40.000 kr. Det er også interessant, at de pensionsmodtagende billedkunstnere har en gennemsnitlig indtægt ved salg af værker på 52.000 kr., hvilket er den mindste salgsindtægt på tværs af alle grupper.

TABEL 4.21. GENNEMSNITLIG INDTÆGT FRA SALG AF BILLEDKUNSTNERISKE VÆRKER I 2016 FOR BILLEDKUNSTNERE MED DENNE INDTÆGT, 2016 (KR.)

Kunstuddannede SKF/AKR		**Kunstuddannede øvrige**		**Ikke-kunstuddannede SKF/AKR**		**Ikke-kunstuddannede øvrige**	
Gennemsnit	Median	Gennemsnit	Median	Gennemsnit	Median	Gennemsnit	Median
182.000	40.000	85.000	20.000	105.000	48.000	79.000	29.000
N=93		N=45		N=76		N=160	
Yngre kunstuddannede		**Pensionsmodtagere**		**Analyseudvalg**			
Gennemsnit	Median	Gennemsnit	Median	Gennemsnit	Median		
84.000	28.000	52.000	26.000	95.000	30.000		
N=67		N=140		N=514			

Note: Tabellen er baseret på 514 personer, idet 601 personer har svaret, at de har solgt billedkunstneriske værker i 2016, og 87 heriblandt ikke har angivet en gennemsnitlig indtægt.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

Samme tal er her vist for alle billedkunstnerne i analyseudvalget, dvs. ikke kun de kunstnere, som solgte værker i 2016, men alle billedkunstnere, hvilket er vist i tabel 4.22.

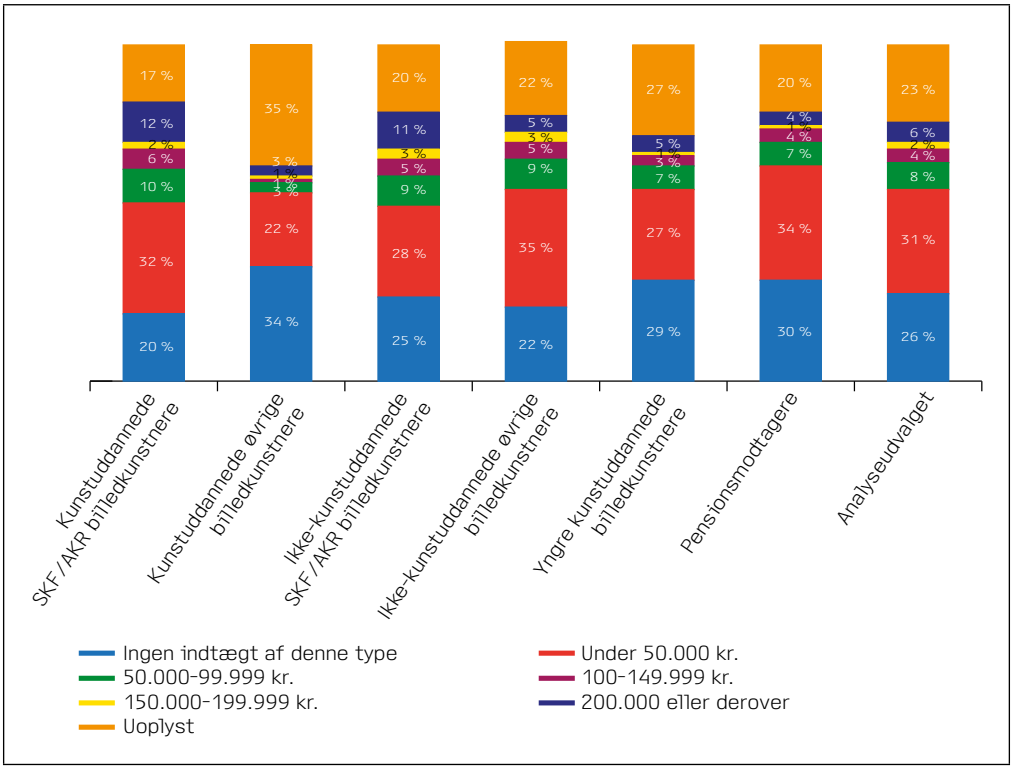
TABEL 4.22. GENNEMSNITLIG INDTÆGT FRA SALG AF BILLEDKUNSTNERISKE VÆRKER I 2016 FOR ALLE BILLEDKUNSTNERE, 2016 (KR.)

Kunstuddannede SKF/AKR		**Kunstuddannede øvrige**		**Ikke-kunstuddannede SKF/AKR**		**Ikke-kunstuddannede øvrige**	
Gennemsnit	Median	Gennemsnit	Median	Gennemsnit	Median	Gennemsnit	Median
115.000	11.000	26.000	0	58.000	3.000	44.000	2.000
N=148		N=146		N=138		N=289	
Yngre kunstuddannede		**Pensionsmodtagere**		**Analyseudvalg**			
Gennemsnit	Median	Gennemsnit	Median	Gennemsnit	Median		
37.000	0	26.000	0	49.000	70		
N=154		N=279		N=1.000			

Note: Tabellen er baseret på 1.000 personer. Oprindeligt har 85 personer ikke angivet noget svar på, hvor store deres indtægter ved salg af værker var i 2016, og det er her antaget, at disse derfor ikke har en sådan indtægt, hvorfor de er tildelt værdien 0.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

Spredningen i billedkunstnernes indtægter ved salg af værker fremgår af figur 4.18. Denne viser, at selvom de kunstuddannede SKF/AKR-billedkunstnere er den gruppe med den højeste gennemsnitsindtægt fra salg af billedkunstneriske værker, er fordelingen af salgsindtægterne meget skævt fordelt internt i gruppen. Hele 12 pct. af disse billedkunstnere har en gennemsnitsindtægt ved salg af værker på 200.000 kr. eller derover, hvilket er den største andel blandt alle grupperne. Samtidig tjener ca. halvdelen af disse billedkunstnere 50.000 kr. eller derunder ved salg af værker.

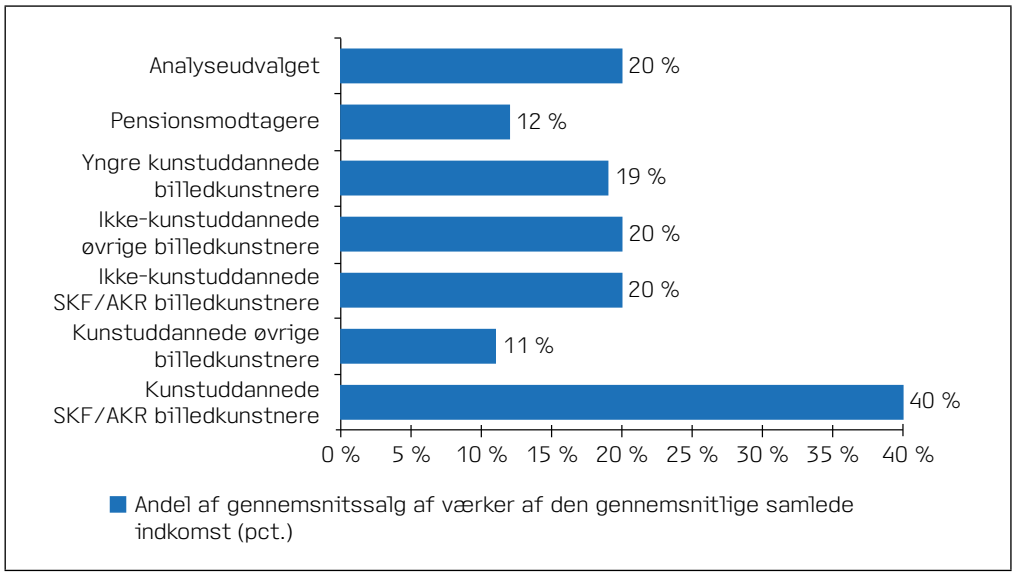
FIGUR 4.18. BILLEDKUNSTNERGRUPPERNES INDTÆGTER DIREKTE RELATERET TIL SALG AF BILLEDKUNSTNERISKE VÆRKER I 2016 FORDELT PÅ INDTÆGTSINTERVALLER, 2016 (PCT.)

Note: Figuren er baseret på 1.000 personer. Uoplyst indeholder de personer, som ikke har angivet beløbet af deres indtægter direkte relateret til salg af billedkunstneriske værker i 2016. Dette gælder for 225 personer i analyseudvalget.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

Billedkunstnernes salg af værker i forhold til deres samlede indkomst varierer også meget på tværs af billedkunstnergrupperne. Her viser figur 4.19, at 40 pct. af de kunstuddannede SKF/AKR-billedkunstneres samlede indkomst kommer fra salg af værker. Dette er ca. en dobbelt så høj andel sammenlignet med de resterende grupper. I gennemsnit udgør salg af værker 20 pct. på tværs af alle grupperne.

FIGUR 4.19. INDKOMSTEN FRA SALG AF VÆRKER I PROCENT AF DEN SAMLEDE INDKOMST FOR ALLE BILLEDKUNSTNERE, 2015 OG 2016 (PCT.)

Note: Figuren er baseret på 1.000 personer. Figuren er baseret på forholdet mellem den samlede indkomst fra salg af billedkunstneriske værker i 2016 opgivet i spørgeskemaundersøgelsen og billedkunstnernes samlede indkomst fra Danmarks Statistik (2015).
Kilder: Danmarks Statistik og Spørgeskemaundersøgelsen.

Det samlede salg af billedkunstneriske værker i 2016 kan estimeres til ca. 49 mio. kr. for analyseudvalget og 148 mio. kr. for hele populationen, eftersom analyseudvalget på 1.000 personer er en repræsentativ stikprøve af den samlede billedkunstnerpopulation på 3.028 personer, jf. tabel 4.23.

TABEL 4.23. BILLEDKUNSTNERGRUPPERNES ESTIMEREDE SAMLEDE SALG FOR ALLE BILLEDKUNSTNERE, 2016 (MIO. KR.)

Kunstuddannede SKF/AKR		Kunstuddannede øvrige		Ikke-kunstuddannede SKF/AKR		Ikke-kunstuddannede øvrige	
Udvalg	Population	Udvalg	Population	Udvalg	Population	Udvalg	Population
17	52	4	11	8	24	13	39
N=148	N=448	N=146	N=442	N=138	N=418	N=289	N=875
Yngre kunstuddannede		**Pensionsmodtagere**		**Analyseudvalg**			
Udvalg	Population	Udvalg	Population	Udvalg	Population		
6	17	7	22	49	148		
N=154	N=466	N=279	N=845	N=1.000	N=3.028		

Note: Tabellen er baseret på 1.000 personer. Beløbene er udregnet på baggrund af gennemsnitsbeløbene fra tabel 4.22.[22] Salget angivet i analyseudvalgets stikprøve er ikke summen af gruppernes salg, eftersom ikke alle grupper er gensidigt udelukkende.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

Ikke overraskende står de kunstuddannede SKF/AKR-billedkunstnere for langt den største del af det samlede salg af værker, der i 2016 solgte for 52 mio. kr., hvilket svarer til ca. 1/3 af det samlede salg blandt alle billedkunstnere i populationen.

Billedkunstnerne er desuden blevet spurgt om, hvorvidt 2016 var et typisk år med hensyn til indtægter ved salg af værker. Her svarer 36 pct. af billedkunstnerne, at 2016 ikke var et typisk år i denne henseende (tabel 62 i bilag 4). Tabel 4.24 viser derfor her billedkunstnernes gennemsnitlige indtægter ved salg af værker i de seneste 5 år. For hele analyseudvalget er de gennemsnitlige salgsindtægter over de seneste 5 år en smule lavere, end de var i 2016 blandt de sælgende kunstnere.

22 Denne metodik foretrækkes over blot at summere salgssummen for de billedkunstnere, der har angivet et gennemsnitligt salg i 2016, da det antages, at dette ville være mindre præcist. Billedkunstnere kan let rapportere, hvorvidt de har solgt værker i 2016 eller ej, men kan have sværere ved at angive en gennemsnitlig salgssum. Eftersom en del billedkunstnere har rapporteret, at de har solgt værker i 2016, men ikke angivet salgssummen for disse solgte værker, foretrækkes det at benytte den gennemsnitlige salgssum for de billedkunstnere, der rent faktisk kunne indberette det gennemsnitlige salg, som et valid gennemsnitssalg for alle billedkunstnere, som har solgt værker i 2016. Forfatterne medgiver, at dette ikke er en ufejlbarlig metode, men at denne resulterer i det mest pålidelige og præcise estimerede salg. Metoden anvendes derfor fremadrettet i rapporten i beregningen af lignende estimater.

TABEL 4.24. BILLEDKUNSTNERGRUPPERNES GENNEMSNITLIGE INDTÆGTER FRA SALG AF BILLEDKUNSTNERISKE VÆRKER I DE SENESTE 5 ÅR (FOR KUNSTNERE MED DENNE INDTÆGT), 2016 (KR.)

Kunstuddannede SKF/AKR		**Kunstuddannede øvrige**		**Ikke-kunstuddannede SKF/AKR**		**Ikke-kunstuddannede øvrige**	
Gennemsnit	Median	Gennemsnit	Median	Gennemsnit	Median	Gennemsnit	Median
126.000	30.000	60.000	8.000	87.000	40.000	65.000	20.000
N=109		N=68		N=95		N=193	
Yngre kunstuddannede		**Pensionsmodtagere**		**Analyseudvalg**			
Gennemsnit	Median	Gennemsnit	Median	Gennemsnit	Median		
48.000	15.000	56.000	20.000	76.000	25.000		
N=89		N=177		N=642			

Note: Tabellen er baseret på 642 personer, idet 845 har svaret, at de har solgt billedkunstneriske værker inden for de sidste 10 år, og 203 billedkunstnere ikke har angivet en salgsindtægt fra salg af værker de seneste 5 år.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

Nogle billedkunstnere har også indtægter fra udstillingsvirksomhed. 46 pct. af billedkunstnerne rapporterer her, at de i 2016 har haft indtægter relateret til deres kunstneriske virke i form af udstillingsvirksomhed som vist tabel 4.25. Den gennemsnitlige indtægt for samtlige af disse kunstnere er 59.000 kr. Igen er medianindtægten (15.000 kr.) en del lavere end gennemsnitsindtægten, hvilket tyder på, at der er få, der har en relativt høj indtægt, mens de fleste billedkunstnere har en lille indtægt. Det er de kunstuddannede SKF/AKR, der i gennemsnit tjener mest på udstillingsvirksomhed.

TABEL 4.25. BILLEDKUNSTNERGRUPPERNES GENNEMSNITLIGE ÅRLIGE INDTÆGTER RELATERET TIL BILLEDKUNSTNERNES KUNSTNERISKE VIRKE I FORM AF UDSTILLINGSVIRKSOMHED I 2016 FOR DE BILLEDKUNSTNERE MED DENNE INDTÆGT, 2016 (KR.)

Kunstuddannede SKF/AKR		**Kunstuddannede øvrige**		**Ikke-kunstuddannede SKF/AKR**		**Ikke-kunstuddannede øvrige**	
Gennemsnit	Median	Gennemsnit	Median	Gennemsnit	Median	Gennemsnit	Median
124.000	35.000	50.000	10.000	74.000	30.000	33.000	12.000
N=91		N=43		N=79		N=127	
Yngre kunstuddannede		**Pensionsmodtagere**		**Analyseudvalg**			
Gennemsnit	Median	Gennemsnit	Median	Gennemsnit	Median		
53.000	20.000	28.000	10.000	59.000	15.000		
N=69		N=119		N=459			

Note: Tabellen er baseret på 459 personer, idet 541 ikke har svaret på spørgsmålet eller ikke har haft nogen indtægt fra udstillingsvirksomhed.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

På samme vis er indtægterne fra udstillingsvirksomhed vist for alle billedkunstnere i analyseudvalget i tabel 4.26.

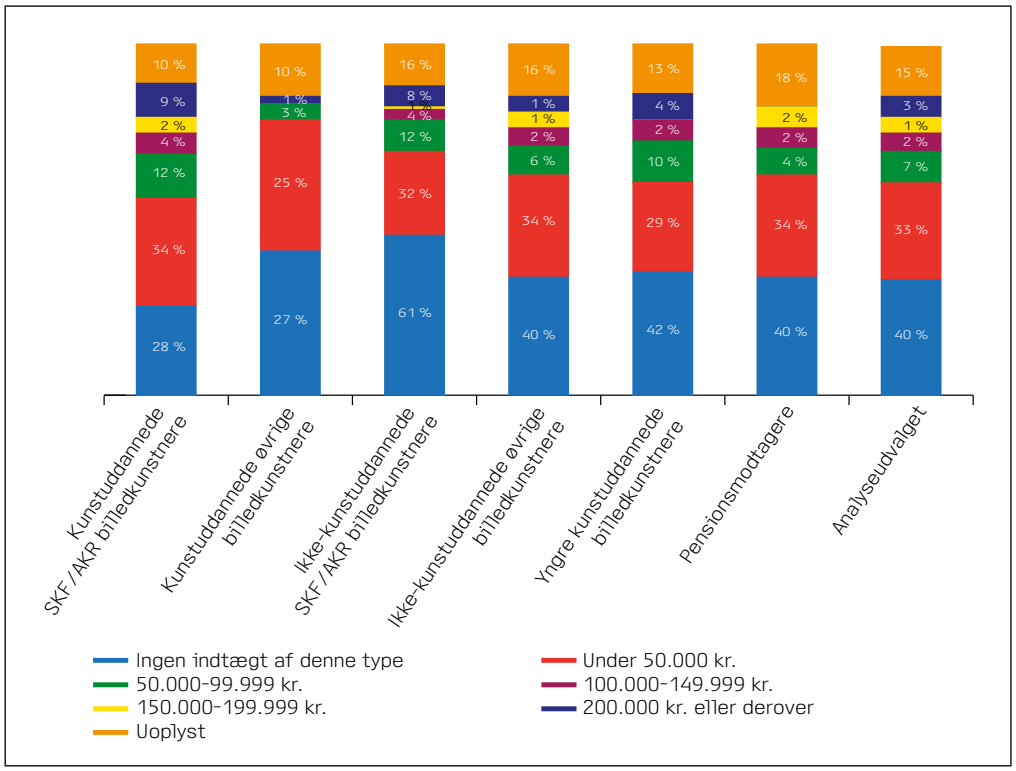
TABEL 4.26. BILLEDKUNSTNERGRUPPERNES GENNEMSNITLIGE ÅRLIGE INDTÆGTER RELATERET TIL BILLEDKUNSTNERNES KUNSTNERISKE VIRKE I FORM AF UDSTILLINGSVIRKSOMHED I 2016 FOR ALLE BILLEDKUNSTNERE, 2016 (KR.)

Kunstuddannede SKF/AKR		**Kunstuddannede øvrige**		**Ikke-kunstuddannede SKF/AKR**		**Ikke-kunstuddannede øvrige**	
Gennemsnit	Median	Gennemsnit	Median	Gennemsnit	Median	Gennemsnit	Median
76.000	6.000	15.000	0	43.000	93	15.000	0
N=148		N=146		N=138		N=289	
Yngre kunstuddannede		**Pensionsmodtagere**		**Analyseudvalg**			
Gennemsnit	Median	Gennemsnit	Median	Gennemsnit	Median		
24.000	0	12.000	0	27.000	0		
N=154		N=279		N=1.000			

Note: Tabellen er baseret på 1.000 personer. Oprindeligt har 146 ikke angivet et beløb i spørgsmålet om, hvor store deres indtægter fra udstillingsvirksomhed i 2016 var, og det er her antaget, at disse derfor ikke har en sådan indtægt, hvorfor de er tildelt værdien 0.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

Af figur 4.20 fremgår det, at 9 pct. af disse kunstnere tjener 200.000 kr. eller mere på udstillingsvirksomhed, hvilket er den højeste andel af billedkunstnere med denne indtægt på tværs af alle grupper. Figuren viser desuden, at de ikke-kunstuddannede SKF/AKR-billedkunstnere udgør den højeste andel af kunstnere, som ikke har indtægter fra udstillingsvirksomhed, nemlig hele 61 pct.

FIGUR 4.20. FORDELINGEN AF BILLEDKUNSTNERGRUPPERNES ÅRLIGE INDTÆGTER DIREKTE RELATERET TIL KUNSTNERISK VIRKE I FORM AF UDSTILLINGSVIRKSOMHED I 2016, 2016 (PCT.)

Note: Figuren er baseret på 1.000 personer. Uoplyst indeholder de billedkunstnere, som ikke har angivet en indtægt fra udstillingsvirksomhed. Dette gælder for 146 billedkunstnere i analyseudvalget.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

Billedkunstnerne kan også have indtægter relateret til deres kunstneriske virke i form af honorarer, ophavsretsindtægter mv. som vist i tabel 4.27. Her har 48 pct. af billedkunstnerne haft indtægter relateret til deres kunstneriske virke i form af honorarer, ophavsretsindtægter mv. i 2016. Den gennemsnitlige indtægt herfra for disse kunstnere er 54.000 kr. Igen er medianindtægten lav, hvilket tyder på, at der er få, der har en stor indtægt, mens de fleste har en lille indtægt. Her gælder det, at det særligt er de kunstuddannede øvrige billedkunstnere, der har store indtægter, hvilke tyder på, at honorarindtægterne relaterer sig til en bredere vifte af kunstnerisk relaterede aktiviteter.

TABEL 4.27. BILLEDKUNSTNERGRUPPERNES GENNEMSNITLIGE INDTÆGTER RELATERET TIL ENS KUNSTNERISKE VIRKE I FORM AF ANDRE INDTÆGTER, FX HONORARER, OPHAVSRETSINDTÆGTER MV. I 2016 FOR BILLEDKUNSTNERE MED DENNE INDTÆGT, 2016 (KR.)

Kunstuddannede SKF/AKR		Kunstuddannede øvrige		Ikke-kunstuddannede SKF/AKR		Ikke-kunstuddannede øvrige	
Gennemsnit	Median	Gennemsnit	Median	Gennemsnit	Median	Gennemsnit	Median
64.000	30.000	74.000	15.000	52.000	20.000	52.000	10.000
N=108		N=56		N=86		N=139	
Yngre kunstuddannede		**Pensionsmodtagere**		**Analyseudvalg**			
Gennemsnit	Median	Gennemsnit	Median	Gennemsnit	Median		
48.000	17.000	32.000	3.000	54.000	12.000		
N=87		N=89		N=478			

Note: Tabellen er baseret på 478 personer, idet 522 ikke har svaret på spørgsmålet eller ikke har haft nogen indtægt af denne type.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

På samme vis som før er de gennemsnitlige indtægter fra honorarer, ophavsretsindtægter mv. i 2016 vist for samtlige kunstnere i analyseudvalget i figur 4.28.

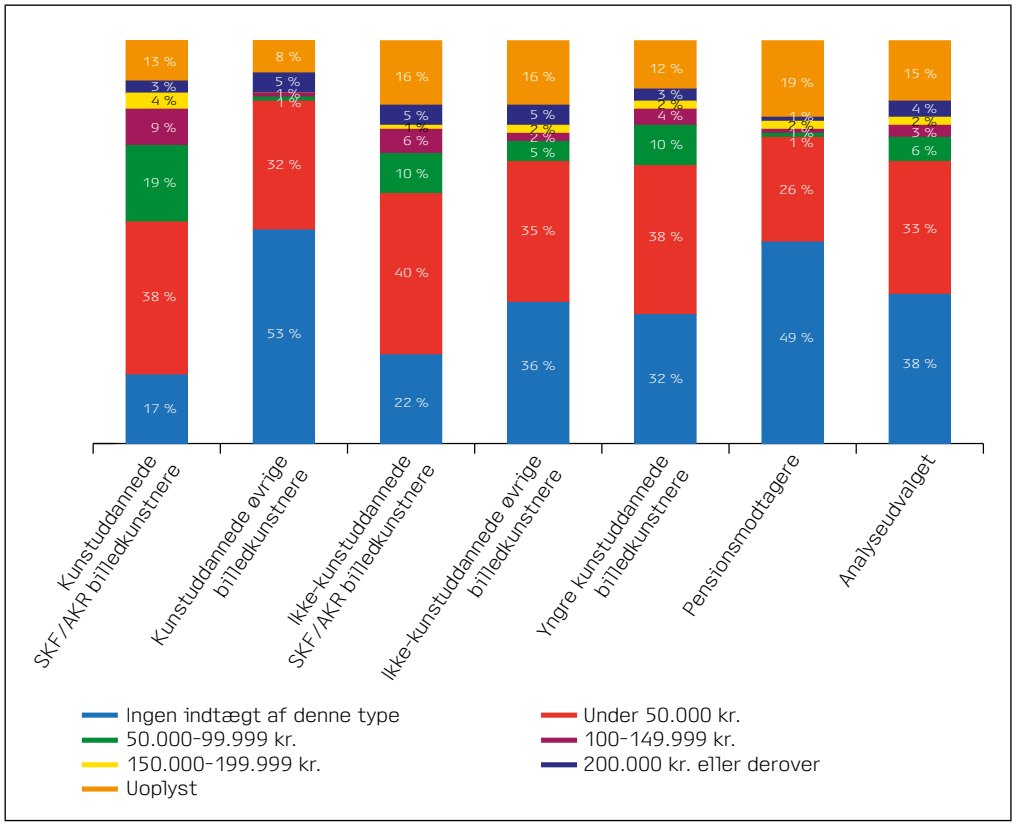
TABEL 4.28. BILLEDKUNSTNERGRUPPERNES GENNEMSNITLIGE INDTÆGTER RELATERET TIL KUNSTNERISK VIRKE I FORM AF ANDRE INDTÆGTER, FX HONORARER, OPHAVSRETSINDTÆGTER MV. I 2016 FOR ALLE BILLEDKUNSTNERE, 2016 (KR.)

Kunstuddannede SKF/AKR		Kunstuddannede øvrige		Ikke-kunstuddannede SKF/AKR		Ikke-kunstuddannede øvrige	
Gennemsnit	Median	Gennemsnit	Median	Gennemsnit	Median	Gennemsnit	Median
47.000	10.000	29.000	0	32.000	250	25.000	0
N=148		N=146		N=138		N=289	
Yngre kunstuddannede		**Pensionsmodtagere**		**Analyseudvalg**			
Gennemsnit	Median	Gennemsnit	Median	Gennemsnit	Median		
27.000	2.000	10.000	0	26.000	0		
N=154		N=279		N=1.000			

Note: Tabellen er baseret på 1.000 personer. Oprindeligt har 146 ikke angivet et beløb i spørgsmålet om, hvor store deres indtægter var relateret til kunstnerisk virke i form af andre indtægter, fx honorarer, ophavsrettigheder mv. i 2016, og det er her antaget, at disse derfor ikke har en sådan indtægt, hvorfor de er tildelt værdien 0.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

Figur 4.21 viser spredningen i indtægterne fra fx honorarer og ophavsretsindtægter. Selvom de kunstuddannede øvrige billedkunstnere havde den højeste gennemsnitsindtægt herfra blandt de kunstnere, som havde denne type indtægter, beretter figuren om, at lidt over halvdelen af gruppen slet ikke har denne type indtægt, hvilket er den højeste andel på tværs af alle grupperne. Det er altså en relativt lille andel billedkunstnere i gruppen, som har relativt høje indtægter relateret til deres kunstneriske virke i form af andre indtægter, fx honorarer eller ophavsretsindtægter.

FIGUR 4.21. BILLEDKUNSTNERGRUPPERNES ÅRLIGE INDTÆGTER DIREKTE RELATERET TIL DERES KUNSTNERISKE VIRKE I FORM AF ANDRE INDTÆGTER, FX HONORARER, OPHAVSRETSINDTÆGTER MV. I 2016, 2016 (PCT.)

Note: Figuren er baseret 1.000 personer. Uoplyst indeholder de personer, som ikke har angivet en indtægt af denne type. Dette gælder for 146 billedkunstnere i analyseudvalget.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

Tabel 4.29 viser billedkunstnernes samlede gennemsnitlige indtægter fra salg af billedkunstneriske værker, indtægter fra udstillingsvirksomhed og indtægter fra andre indkomster såsom honorarer, ophavsretsindtægter mv. i 2016 for alle billedkunstnere. Tallene er således en summering af de tre ovenstående indtægtskilder og viser derfor billedkunstnernes samlede indtægter, som de selv genererer direkte fra deres arbejde som billedkunstner. Ud over at gennemsnittet, medianen og antal billedkunstnere fremgår for hele analyseudvalget, fremgår disse også for hver enkelt billedkunstnergruppe. Tabellen viser, at billedkunstnerne i gennemsnit tjente 101.000 kr. i 2016 fra salg af værker, indtægter fra udstillingsvirksomhed og andre indtægter i form af honorarer, ophavsretsindtægter mv. De kunstuddannede SKF/AKR-billedkunstnere har klart de højeste indtægter herfra, hvilke i gennemsnit løber op i 238.000 kr. De ikke-kunstuddannede SKF/AKR-billedkunstnere har en gennemsnitsindtægt herfra på 133.000 kr., mens de resterende grupper alle har gennemsnitsindtægter herfra på 88.000 eller herunder.

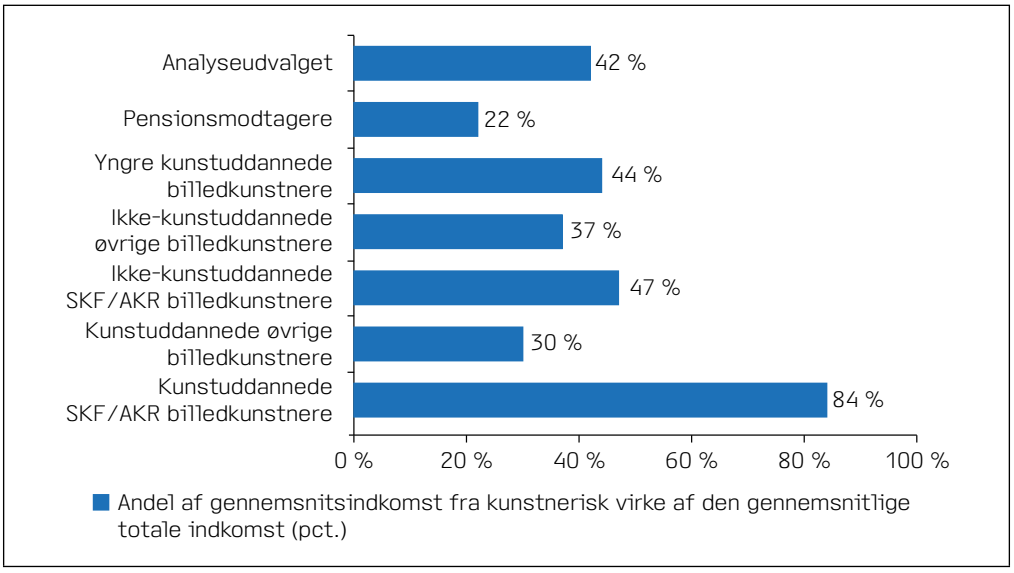
TABEL 4.29. BILLEDKUNSTNERGRUPPERNES SAMLEDE GENNEMSNITLIGE INDTÆGT FRA SALG AF BILLEDKUNSTNERISKE VÆRKER, UDSTILLINGSVIRKSOMHED OG ANDRE INDTÆGTER I 2016 FOR ALLE BILLEDKUNSTNERE, 2016 (KR.)

Kunstuddannede SKF/AKR		Kunstuddannede øvrige		Ikke-kunstuddannede SKF/AKR		Ikke-kunstuddannede øvrige	
Gennemsnit	Median	Gennemsnit	Median	Gennemsnit	Median	Gennemsnit	Median
238.000	85.000	69.000	3.000	133.000	47.000	84.000	15.000
N=148		N=146		N=138		N=289	
Yngre kunstuddannede		**Pensionsmodtagere**		**Analyseudvalg**			
Gennemsnit	Median	Gennemsnit	Median	Gennemsnit	Median		
88.000	24.000	48.000	6.000	101.000	16.000		
N=154		N=279		N=1.000			

Note: Tabellen er baseret på 1.000 personer. Tabellen er baseret på en summering af hver billedkunstners salg af billedkunstneriske værker, indkomst fra udstillingsvirksomhed og andre indkomster (honorarer, ophavsretsindtægter mv.) i 2016. I tråd med tidligere tabeller er dette beregnet under antagelsen om, at personer, der ikke har angivet et beløb på de respektive indtægtsspørgsmål, ikke har haft en sådan indtægt og derfor tildeles værdien 0.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

Figur 4.22 viser her, at alle de kunstuddannede SKF/AKR baserer 84 pct. af deres samlede indkomst på indtægter relateret direkte til deres arbejde som billedkunstner. De kunstuddannede øvrige billedkunstnere og pensionsmodtagerne er de grupper, der baserer mindst af deres samlede indkomst på indtægter relateret til deres kunstneriske virke (hhv. 30 pct. og 22 pct.).

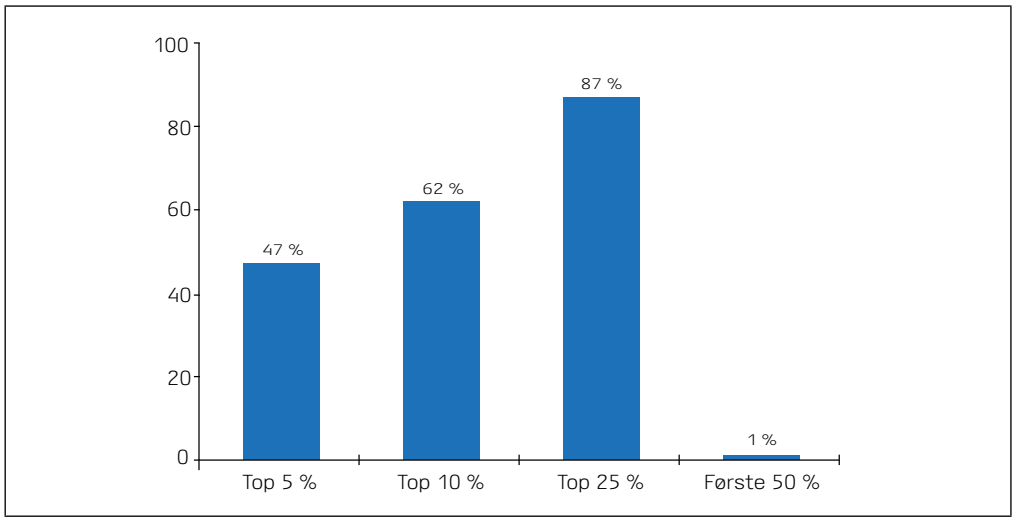
FIGUR 4.22. BILLEDKUNSTNERGRUPPERNES ANDEL AF GENNEMSNITSINDKOMSTEN FRA KUNSTNERISK VIRKE AF DEN GENNEMSNITLIGE SAMLEDE INDKOMST I ALT FOR ALLE BILLEDKUNSTNERE, 2015 OG 2016 (PCT.)

Note: Figuren er baseret på 1.000 personer. Figuren er baseret på forholdet mellem den samlede indkomst fra salg af billedkunstneriske værker, udstillingsvirksomhed og andre indkomster i 2016 opgivet i spørgeskemaundersøgelsen og billedkunstnernes samlede indkomst fra Danmarks Statistik (2015).
Kilder: Danmarks Statistik og Spørgeskemaundersøgelsen.

Figur 4.23 viser hvor stor en andel af den samlede indtægt fra kunstnerisk virke i alt de billedkunstnere, der tjener mest fra deres kunstneriske virke står for. Det ses her, at de 5 pct. billedkunstnere, som tjener mest herfra tilsammen står for 47 pct. af den samlede indtægt fra det kunstneriske virke blandt alle billedkunstnerne. Dette er en ekstrem stor andel, og vidner om en meget ulig indkomstfordeling i forhold til indtægt fra det kunstneriske virke. På samme vis står de 10 pct. mest indtjenende billedkunstnere for 62 pct. af den samlede indtægt, mens de 25 pct. mest indtjenende billedkunstnere står for 87 pct. af den samlede indtægt. For at understrege denne ulige indkomstfordeling, ses det at den nederste halvdel af billedkunstnerne i forhold til indtægt fra kunstnerisk virke kun står for 1 pct. af den samlede indtægt.

FIGUR 4.23. TOP 10 %'S, TOP 20 %'S, TOP 25 %'S OG DE FØRSTE 50 % AF BILLEDKUNSTNERNES RESPEKTIVE ANDELE AF DEN SAMLEDE INDTÆGT FRA KUNSTNERISK VIRKE

Note: Figuren baserer sig på 1.000 personer. Den samlede indtægt fra kunstnerisk virke er summeringen af indtægter fra salg af værker, udstillingsvirksomhed og andre indtægter som fx honorarer, ophavsretsindtægter mv. i 2016.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

Tabel 4.30 viser de absolutte samlede indtægter fra salg af billedkunstneriske værker, udstillingsvirksomhed og andre indkomster i 2016, for at få et overblik over, hvor stor en samlet indkomst der kommer fra billedkunstnernes kunstneriske virke. I alt kommer 306 mio. kr. af billedkunstnernes samlede indtægter fra deres virke som billedkunstner.

TABEL 4.30. BILLEDKUNSTNERGRUPPERNES ESTIMEREDE SAMLEDE INDKOMST AF DERES KUNSTNERISKE VIRKE (SALG AF BILLEDKUNSTNERISKE VÆRKER, UDSTILLINGSVIRKSOMHED OG ANDRE INDKOMSTER) I 2016 FOR ALLE BILLEDKUNSTNERE, 2016 (MIO. KR.)

Kunstuddannede SKF/AKR		Kunstuddannede øvrige		Ikke-kunstuddannede SKF/AKR		Ikke-kunstuddannede øvrige	
Udvalg	Population	Udvalg	Population	Udvalg	Population	Udvalg	Population
35	107	10	31	18	56	24	74
N=148	N=448	N=146	N=442	N=138	N=418	N=289	N=875
Yngre kunstuddannede		**Pensionsmodtagere**		**Analyseudvalg**			
Udvalg	Population	Udvalg	Population	Udvalg	Population		
14	41	13	41	101	306		
N=154	N=466	N=279	N=845	N=1.000	N=3.028		

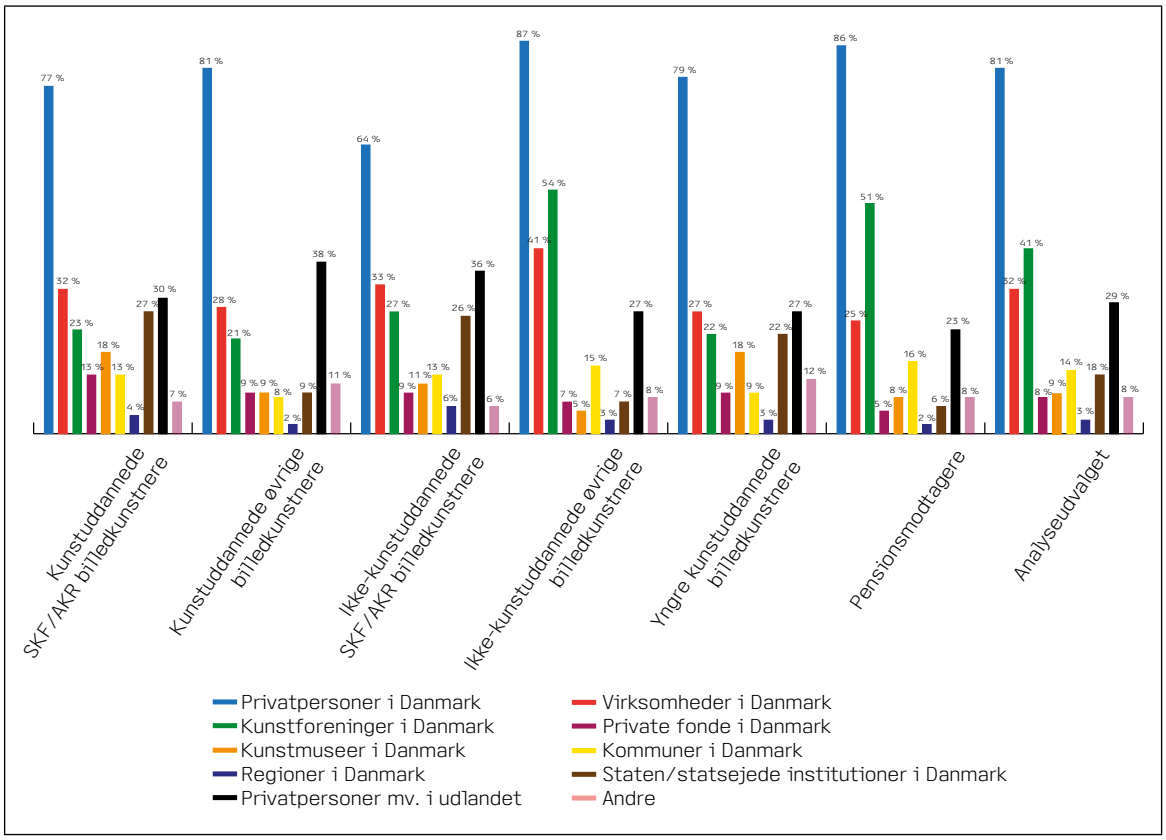
Note: Tabellen er baseret på 1.000 personer. Beløbene er beregnet som billedkunstnernes gennemsnitlige samlede indkomst fra deres kunstneriske virke ganget med antallet af billedkunstnere i hver billedkunstnergruppe jf. tabel 4.29.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

4.4 Salget af værker fordelt på købere og salgskanaler

I dette afsnit undersøges det, hvilke købere billedkunstnere sælger deres værker til, og gennem hvilke salgskanaler det foregår.

Figur 4.24 viser, at 81 pct. af de billedkunstnere, der sælger værker, sælger deres værker til privatpersoner i Danmark. Dette er suverænt den kategori, flest billedkunstnere sælger til. Herefter kommer salg til kunstforeninger (41 pct. af billedkunstnerne) og virksomheder i Danmark (32 pct. af billedkunstnerne).

FIGUR 4.24. ANDEL AF KUNSTNERE, DER NOGLE GANGE SÆLGER TIL FORSKELLIGE KØBERE, 2016 (PCT.)

Note: Figuren er baseret på 595 personer, idet man skal have svaret ja til at have solgt billedkunst i 2016 for at svare på spørgsmålet (601 personer). 6 billedkunstnere har ikke svaret på spørgsmålet.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

Tabel 4.31 viser de forskellige køberes andel af billedkunstnernes samlede salg. Tabellen viser, at privatpersoner i Danmark står for 34 pct. af det samlede indkøb af ny dansk kunst hos billedkunstnerne i 2016. Udlandet står for 20 pct. af det samlede indkøb, mens virksomheder i Danmark udgør den tredjestørste indkøbspost, da de står for 13 pct. af det samlede køb i 2016.

TABEL 4.31. FORSKELLIGE TYPER KØBERES ANDEL AF DET SAMLEDE KØB AF VÆRKER I 2016 I KR. SAMT ANTALLET AF BILLEDKUNSTNERE, DER HAR SOLGT TIL DISSE TYPER AF KØBERE I 2016, 2016 (PCT. OG ANTAL BILLEDKUNSTNERE)

Type køber	Købers andel af samlet køb	Antal personer
Privatpersoner i Danmark	34 %	389
Virksomheder i Danmark	13 %	142
Kunstforeninger i Danmark	5 %	186
Private fonde i Danmark	8 %	39
Kunstmuseer i Danmark	5 %	40
Kommuner: Udsmykning af nybyggeri/ kunst i det offentlige rum	6 %	38
Kommuner: Andet brug	1 %	37
Regioner: Udsmykning af nybyggeri/ kunst i det offentlige rum	2 %	7
Regioner: Andet brug	0 %	3
Staten: 1,5 % reglen om kunstnerisk udsmykning af nybyggeri	3 %	13
Staten: Statens Kunstfond	2 %	23
Staten: Andet brug	2 %	15
Udlandet	20 %	125
I alt	100 %	

Note: Tabellen er baseret på de billedkunstnere, der har angivet, at de har solgt værker i 2016 til de respektive købere samt angivet skøn i procent af salg til de respektive købere.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

Disse indkøbsforhold gælder dog kun 2016. 64 pct. af billedkunstnerne svarede, at de kunder, som havde købt deres kunst i 2016, er typiske for et almindeligt år som vist i tabel 4.32. Dermed rapporterer over en tredjedel af billedkunstnerne, at deres salgsfordeling til kunder i 2016 ikke var typisk, hvorfor det er nødvendigt at undersøge nærmere, hvordan denne fordeling ser ud i et typisk år for billedkunstnerne.

TABEL 4.32. BILLEDKUNSTNERNES VURDERING AF, OM 2016 VAR ET TYPISK ÅR I FORHOLD TIL FORDELINGEN AF KUNDER OG INDTÆGTERNE FRA SALG AF VÆRKER, 2016 (ANTAL BILLEDKUNSTNERE OG PCT.)

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Ja	593	64	64
Nej	327	36	100
Total	920	100	

Note: Tabellen er baseret på de 1000 personer, hvoraf 80 personer har undladt at besvare spørgsmålet.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

Tabel 4.33 afspejler dette forhold. Ved at sammenlægge salgsfordelingen i et typisk år med den i 2016 til et vægtet gennemsnit, undgår vi, at 2016 fx viser sig at være et ekstremt år, og at de relative salgsfrekvenser for køberne i nogen grad derfor enten under- eller overestimerer den sande fordeling. Tabellen viser, at andelen af salg til privatpersoner, virksomheder og kunstforeninger hver stiger med 2 procentpoint. Til gengæld falder udenlandske køberes andel af det samlede køb til 17 pct.

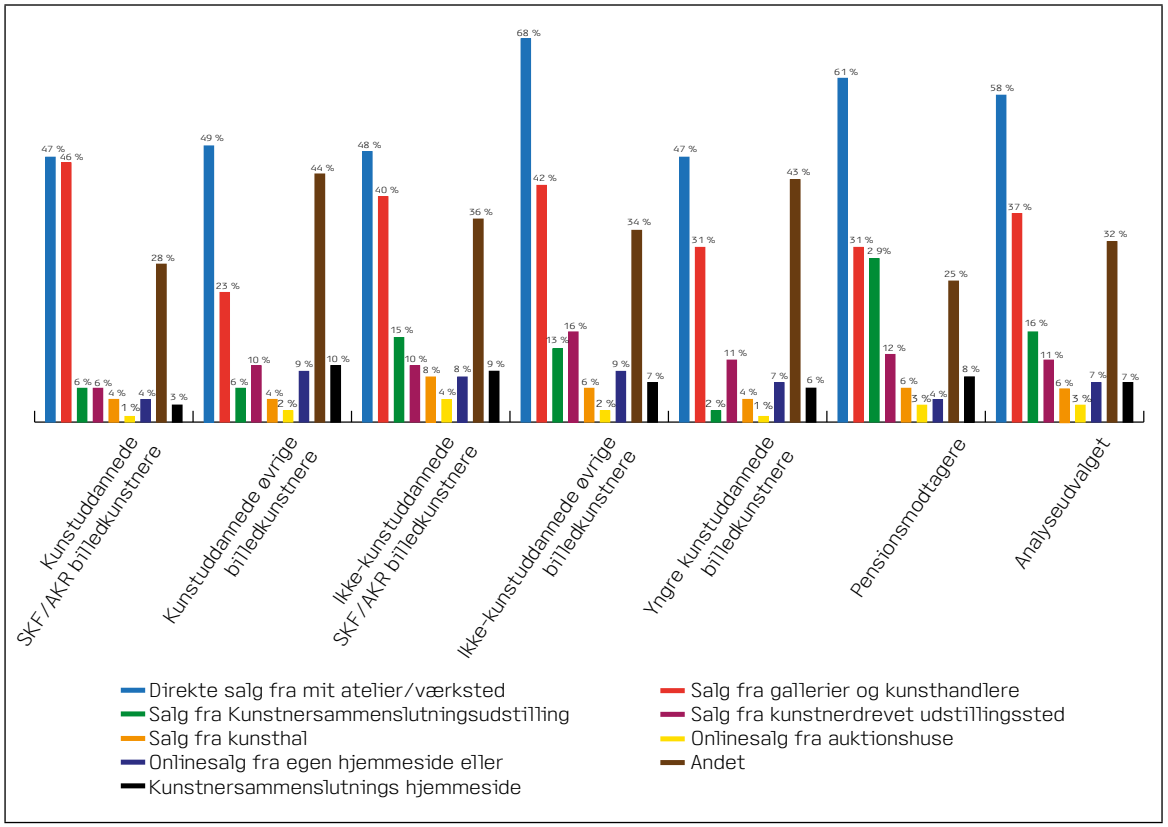
TABEL 4.33. VÆGTET GENNEMSNIT MELLEM FORSKELLIGE TYPER KØBERES ANDEL AF DET SAMLEDE KØB AF VÆRKER I 2016 OG I ET TYPISK ÅR I KR., 2016 (PCT.)

Type køber	Købers andel af samlet køb (pct.)	Antal personer
Privatpersoner i Danmark	36 %	586
Virksomheder i Danmark	15 %	208
Kunstforeninger i Danmark	7 %	283
Private fonde i Danmark	8 %	56
Kunstmuseer i Danmark	4 %	57
Kommuner: Udsmykning af nybyggeri/ kunst i det offentlige rum	5 %	60
Kommuner: Andet brug	1 %	58
Regioner: Udsmykning af nybyggeri/ kunst i det offentlige rum	2 %	12
Regioner: Andet brug	0 %	8
Staten: 1,5 % reglen om kunstnerisk udsmykning af nybyggeri	2 %	30
Staten: Statens Kunstfond	2 %	51
Staten: Andet brug	2 %	24
Udlandet	17 %	162
I alt	100 %	

Note: Tabellen er baseret på de billedkunstnere, der har angivet de respektive købere samt angivet skøn i procent af salg til de respektive købere i 2016 og i et typisk år.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

Det er ikke kun interessant at undersøge, hvem billedkunstnerne sælger deres værker til, men også hvilke salgskanaler kunstnerne benytter til salg af deres værker. Figur 4.25 viser videre, at 58 pct. af billedkunstnerne sælger deres værker direkte gennem deres eget atelier eller værksted. Dernæst bruger 37 pct. af kunsterne gallerier og kunsthandlere til at sælge deres værker i gennem.

FIGUR 4.25. BILLEDKUNSTNERGRUPPERNES ANVENDTE SALGSKANALER, 2016 (PCT.)

Note: Figuren er baseret på 846 personer, idet man skal have svaret ja til at have solgt billedkunst inden for de sidste 10 år for at besvare spørgsmålet. Uoplyst består af de personer, som ikke har svaret på, hvilke salgskanaler de har benyttet sig af. Dette gælder i alt 61 personer. Procenterne i hver gruppe summerer ikke til 100, eftersom det var muligt at vælge flere svarkategorier.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

I tabel 4.34 vises andelene for de forskellige salgskanaler, billedkunstnerne sælger igennem ud af det samlede salg. Her ses det, at langt størstedelen af det samlede salg i kroner og øre sker fra billedkunstnerens atelier eller værksted samt gennem gallerier og kunsthandlere. Begge salgskanaler distribuerer hver 45 pct. af salget af billedkunstneriske værker.

TABEL 4.34. SAMLEDE SALG VIA FORSKELLIGE SALGSKANALER, 2016 (PCT. OG ANTAL BILLEDKUNSTNERE)

Salgskanal	Procent af samlet salg	Antal personer
Direkte fra atelier/ værksted	45 %	337
Gallerier og kunsthandlere	45 %	224
Kunstnersammenslutnings udstilling	3 %	88
Kunstnerdrevet udstillingssted	2 %	68
Kunsthal	2 %	37
Online auktionshuse som Lauritz.com og Bruun Rasmussen	1 %	14
Online salg fra egen eller kunstnersammenslutnings hjemmeside	2 %	35
I alt	100 %	

Note: Tabellen er baseret på de billedkunstnere, der har angivet, at de har solgt værker i 2016 gennem de respektive salgskanaler samt angivet skøn i procent af salg gennem de respektive salgskanaler.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

Ligesom for salget til de forskellige købere må vi se nærmere på, hvorvidt andelene af salget gennem de forskellige salgskanaler i 2016 var et typisk år i dette henseende for billedkunstnerne. Her svarer 80 pct. af billedkunstnerne, at de anvendte salgskanaler i 2016 var typiske for et almindeligt år som vist i tabel 4.35, hvilket betyder, at vi med nogen sikkerhed kan slå fast, at billedkunstnerne generelt benytter de angivne salgskanaler i det viste forhold.

TABEL 4.35. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERES SVAR PÅ SPØRGSMÅLET "VAR DE ANVENDTE SALGSKANALER I 2016 TYPISKE FOR ET ALMINDELIGT ÅR?", 2016 (ANTAL BILLEDKUNSTNERE OG PCT.)

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Ja	728	80	80
Nej	186	20	100
Total	914	100	

Note: Tabellen er baseret på de 1.000 personer, hvoraf 86 har undladt at svare på spørgsmålet.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

Det er dog alligevel interessant at kigge nærmere på de 20 pct. billedkunstnere, som angiver, at 2016 ikke var et typisk år i forhold til deres anvendelse af salgskanaler. Dette er afspejlet i tabel 4.36, der sammenlægger salgsandelene fra de forskellige salgskanaler i 2016 med dem i et typisk år. Den væsentligste pointe sammenlignet med fordelingen af salgskanaler i 2016 er, at salg direkte fra atelier/ værksted falder en smule, når der tages højde for salgskanalandelene i et typisk år. Omvendt stiger

andelen af værker solgt gennem gallerier og kunsthandlere dog kun med 1 procentpoint. Det ændrer dog ikke på hovedkonklusionen om, at langt det største salg enten sker gennem gallerier og kunsthandlere eller direkte fra kunstnerens eget atelier eller værksted.

TABEL 4.36. VÆGTET GENNEMSNIT AF DET SAMLEDE SALG VIA FORSKELLIGE SALGSKANALER I 2016 OG I ET TYPISK ÅR, 2016 (PCT.)

Salgskanal	Andel af samlet salg (pct.)	Antal personer
Direkte fra atelier/ værksted	42 %	423
Gallerier og kunsthandlere	46 %	292
Kunstnersammenslutnings udstilling	4 %	117
Kunstnerdrevet udstillingssted	2 %	87
Kunsthal	2 %	47
Online auktionshuse som Lauritz.com og Bruun Rasmussen	1 %	22
Online salg fra egen eller kunstnersammenslutnings hjemmeside	3 %	44
I alt	100 %	

Note: Tabellen er baseret på de billedkunstnere, der har angivet, at de har solgt værker i 2016 og i et typisk år gennem de respektive salgskanaler samt angivet skøn i procent af salg gennem de respektive salgskanaler.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

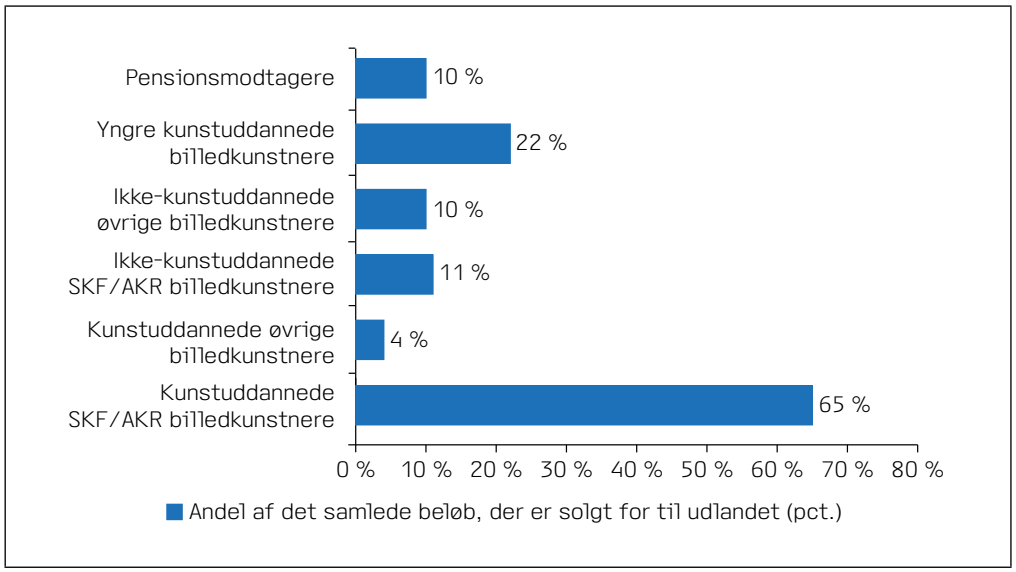
4.5 Internationalisering

Et centralt spørgsmål i forlængelse af analysen af billedkunstnernes indtægter fra salg af værker er, i hvilken udstrækning markedet er internationalt.

Indledningsvis viste figur 4.23, at 29 pct. af de billedkunstnere, som solgte værker i 2016, angav at have solgt til udenlandske købere. Tidligere viste tabel 4.31 også, at udlandet udgjorde ca. 20 pct. af det samlede salg af ny dansk billedkunst i 2016, hvilket er en relativ stor andel af det samlede salg set i forhold til, at ganske få billedkunstnere sælger værker til udenlandske købere.

Figur 4.26 illustrerer, hvor stor en del af det samlede salg til udenlandske købere de forskellige billedkunstnergrupper står for. Det ses ganske tydeligt, at langt størstedelen af udenlandske salg kommer fra de kunstuddannede SKF/AKR-billedkunstnere, nemlig hele 65 pct. De yngre kunstuddannede billedkunstnere er den gruppe, hvis salg til udlandet udgør den næststørste andel af det samlede udenlandske salg, da disse billedkunstneres salg til udlandet udgør 22 pct. af deres samlede salg. Kun 4 pct. af det samlede udenlandske salg kommer fra de kunstuddannede øvrige billedkunstnere.

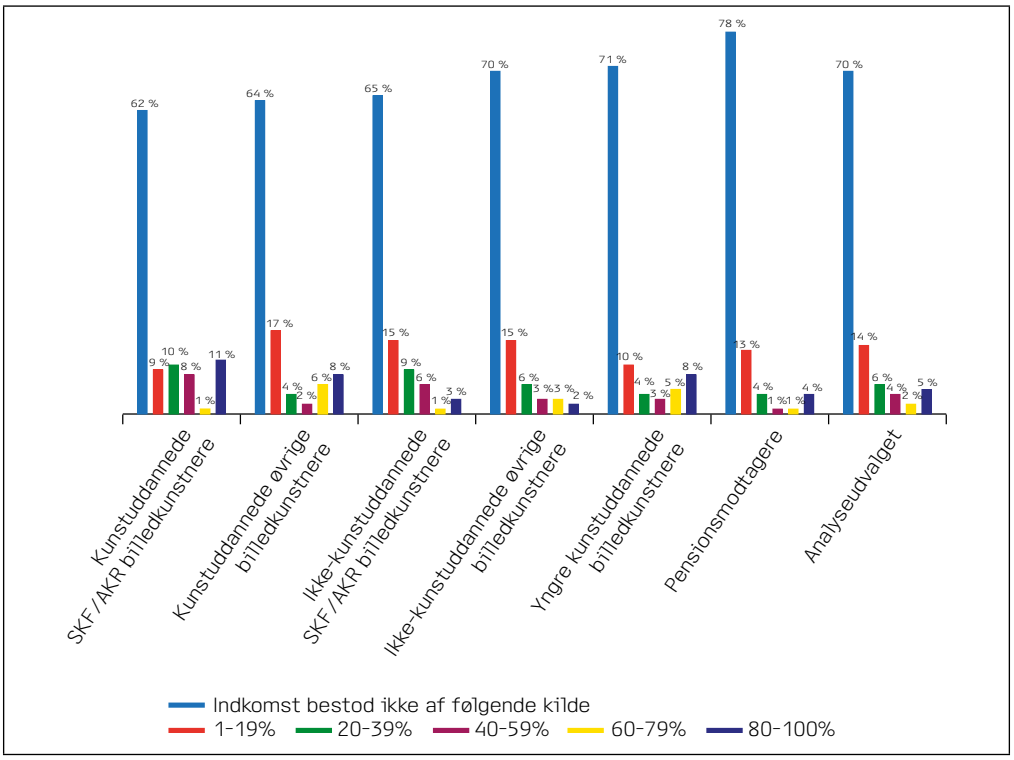
FIGUR 4.26. BILLEDKUNSTNERGRUPPERNES GENNEMSNITLIGE ANDELE AF DET SAMLEDE UDENLANDSKE SALG, 2016 (PCT.)

Note: Figuren er baseret på 1.000 personer, som har angivet procentandelen af salg til udlandet ud af deres samlede salg.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

Endvidere er det interessant at se på, hvor stor en andel det udenlandske salg udgør af hver kunstnergruppes eget samlede salg. Dette illustreres i figur 4.27. Billedkunstnergrupperne baserer altså i forskellig grad deres samlede salg på salg til udenlandske købere. I tråd med tidligere resultater baserer en stor del af billedkunstnerne ikke deres salg på salg til udenlandske købere. De pensionerede er den gruppe, hvor flest billedkunstnere (78 pct.) slet ikke sælger til udenlandske købere. Figuren viser, at ganske få kunstnere baserer 80-100 pct. af deres salg på salg til udenlandske købere. De kunstuddannede SKF/AKR-billedkunstnere er den gruppe, hvor flest billedkunstnere baserer 80-100 pct. af deres salg på salg til udenlandske købere, da 11 pct. af kunstnerne i gruppen gør dette.

FIGUR 4.27. ANDEL AF SALG TIL UDENLANDSKE KØBERE AF DET SAMLEDE SALG FOR HVER BILLEDKUNSTNERGRUPPE

Note: Figuren er baseret på 583 personer, idet 417 personer har undladt at besvare spørgsmålet.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

Internationalisering af danske billedkunstneres virke er dog også andet end salg af værker. Billedkunstnere kan eksempelvis tage på residency-ophold, enten uddanne sig helt i udlandet eller som et led i deres danske kunstuddannelse eller bo og arbejde en periode i udlandet. Disse forhold illustreres i tabel 4.37.

TABEL 4.37. ANDEL AF ALLE BILLEDKUNSTNERE, DER HAR DELTAGET I DE FORSKELLIGE AKTIVITETER I UDLANDET, 2016 (PCT.)

	Procentdel af alle billedkunstnere
Residency-ophold indenfor de seneste 5 år	17
Ophold ved udenlandsk kunstakademi som led i uddannelse	8
Fuld uddannelse på et udenlandsk kunstakademi	6
Uddannet fra både et udenlandsk og dansk kunstakademi	7
Boet og arbejdet i udlandet indenfor de seneste 10 år	25

Note: Residency-ophold og boet og arbejdet i udlandet inden for de seneste 10 år baserer sig på 1.000 personer, mens ophold ved udenlandsk kunstakademi som led i uddannelse, fuld uddannelse på et udenlandsk kunstakademi og uddannet fra både et udenlandsk og dansk kunstakademi baserer sig på 549 personer.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

Her ses det, at 17 pct. af billedkunstnerne inden for de seneste 5 år har været på residency-ophold, der har det formål at understøtte dansk kunst internationalt og skabe lokale netværk i udlandet for kunstnerne. Kun mellem 6-8 pct. af billedkunstnerne uddanner sig enten helt eller delvist i udlandet, mens 25 pct. har boet og arbejdet i udlandet inden for de seneste 10 år.

Få billedkunstnere uddanner sig altså i udlandet, mens knap 1/5 tager på residency-ophold. 1/4 af billedkunstnerne prøver dog kræfter med at bo og arbejde i udlandet, hvor disse billedkunstnere gennemsnitligt opholder sig i knap 2 år. England, USA, Frankrig og Norden forekommer som de hyppigste steder, billedkunstnerne tager til for at bo og arbejde gennem en periode, mens variationen i lande strækker sig vidt lige fra Libanon og Taiwan til Brasilien og Grækenland.

4.6 Sammenfatning

Billedkunstnernes indkomst er i høj grad sammensat af forskellige indkomsttyper.

Samlet indkomst

Billedkunstnerne har en gennemsnitsindkomst på 242.000 kr. om året før skat, hvilket er meget lavt sammenlignet med andre grupper i samfundet. Dette er endvidere lavere end danske forfattere og oversættere, som i en lignende undersøgelse fra 2016 havde en gennemsnitsindkomst på 267.000 kr. (Bille et al., 2016).

Der er endvidere stor forskel på billedkunstnernes gennemsnitsindkomst og medianindkomst, hvilket betyder, at der er få billedkunstnere, som tjener meget og dermed trækker gennemsnittet op.

Halvdelen af kunstnerne tjener under 200.000 kr. og 2/3 tjener under 300.000 kr.

Mange kunstnere har både lønindkomst fra et job og indkomst fra egen virksomhed.

Lønindkomst

28 pct. af billedkunstnerne har lønindkomst som deres hovedindkomstkilde, mens 55 pct. modtager lønindkomst i en eller anden udstrækning.

Billedkunstnere, der har lønindkomst som deres hovedindkomstkilde, havde i 2015 en gennemsnitlig samlet indkomst på 314.000 kr.

De kunstuddannede øvrige billedkunstnere har den største lønindkomst, mens de kunstuddannede billedkunstnere, der er medlemmer af Kunstnersamfundet og/eller har modtager legater fra Statens Kunstfond (SKF/AKR) og de yngre kunstuddannede billedkunstnere har den laveste lønindkomst (foruden pensionsmodtagerne).

For over halvdelen af billedkunstnerne, der har en lønindkomst, gælder det, at under 20 pct. af denne kan relateres til arbejdet som billedkunstner. Det gælder altså, at lønindkomst typisk er relateret til andet arbejde end billedkunsterhvervet.

Der er ikke stor forskel på gennemsnittet og medianen i lønindkomst, hvilket betyder, at det ikke er lønindkomsten, der står for den store indkomstskævhed generelt blandt billedkunstnere.

Overskud af egen virksomhed
24 pct. af billedkunstnerne har overskud fra egen virksomhed som deres hovedindkomstkilde, mens 44 pct. har indkomst fra egen virksomhed i en eller anden udstrækning.

Billedkunstnere, som har overskud fra egen virksomhed som deres hovedindkomstkilde, havde i 2015 en gennemsnitlig samlet indkomst på 104.000 kr.

Der er generelt stor forskel på gennemsnittet og medianen for indkomst fra overskud af egen virksomhed, hvilket tyder på, at det er en stor indkomstulighed i denne indkomstkategori, der bidrager til den generelle skævhed i indkomst blandt billedkunstnere.

69 pct. af de billedkunstnere, som havde et nettooverskud fra egen virksomhed, angiver, at mellem 80-100 pct. af deres nettooverskud kan tilskrives deres arbejde som billedkunstner. Den resterende del af billedkunstnerne angiver, at lokaleudlejning, andet kreativt arbejde såsom grafisk arbejde, fotografi og andet håndarbejde samt undervisning også bidrog til deres nettooverskud.

Indtægter fra egen virksomhed kan altså i meget stor udstrækning tilskrives billedkunsterhvervet.

Indkomstens relation til det kunstneriske virke
65 pct. af billedkunstnerne har indkomst fra arbejdet som billedkunstner. 49 pct. har arbejde, hvor de bruger deres kompetence som billedkunstnere, og 32 pct. har arbejde uden relation til billedkunstfaget (den enkelte kunstner kan godt have alle tre typer indkomst).

86 pct. af billedkunstnerne har solgt værker inden for de sidste 10 år, og 60 pct. har solgt værker i 2016. De 60 pct., der har solgt værker i 2016, havde en gennemsnitlig indtægt herfra på 95.000 kr. i 2016. Gennemsnitsindkomsten fra salg af værker blandt alle billedkunstnere er 49.000 kr.

46 pct. af billedkunstnerne har haft indtægter relateret til deres kunstneriske virke i form af udstillingsvirksomhed i 2016. Den gennemsnitlige indtægt herfra var 59.000 kr. Blandt alle billedkunstnere svarer dette til en gennemsnitsindtægt på 27.000 kr.

Endelig har 48 pct. af billedkunstnerne haft indtægter relateret til deres kunstneriske virke i form af andre indtægter, fx honorarer, ophavsretsindtægter mv. i 2016. Den gennemsnitlige indtægt herfra er 54.000 kr. Blandt alle billedkunstnere svarer dette til en gennemsnitsindtægt på 26.000 kr.

Alt i alt har 62 pct. af billedkunstnerne indkomst fra mindst én af de tre ovenstående aktiviteter, og den gennemsnitlige indtægt herfra var 146.000 kr. i 2016. Blandt alle billedkunstnere svarer dette til 101.000 kr. i gennemsnitsindtægt herfra.

Indkomst fra kunstnerisk virke varierer meget på tværs af billedkunstnergrupperne, og det er således også forskelligt, hvor stor betydning disse indtægter har for billedkunstnernes samlede indkomst. Kunstuddannede SKF/AKR-billedkunstnere har den højeste gennemsnitsindtægt herfra på 204.000 kr. Dette er langt højere end nogen anden gruppe. De ikke-kunstuddannede SKF/AKR-billedkunstnere har den næststørste gennemsnitsindtægt herfra på 130.000 kr., men de kunstuddannede øvrige og pensionsmodtagerne tjener mindst fra deres kunstneriske virke (hhv. 61.000 kr. og 44.000 kr.).

Der er også stor forskel på, hvilken betydning indtægterne fra billedkunstnernes kunstneriske virke betyder i forhold til deres samlede indkomst. For de kunstuddannede SKF/AKR-billedkunstnere betyder disse indtægterne relativt meget, idet de udgør 84 pct. af disse billedkunstneres samlede indkomst. For de resterende grupper er denne andel ca. halvt så stor. For de kunstuddannede øvrige billedkunstnere kommer kun 30 pct. af deres samlede indkomst fra indtægter relateret til deres kunstneriske virke, mens det for pensionsmodtagerne kun udgør 22 pct.

Køb og salg af værker
For de 60 pct. af billedkunstnerne, der har solgt værker i 2016, gælder følgende:

- Flest billedkunstnere (81 pct.) sælger kunst til private, hvorefter følger kunstforeninger (41 pct.) og virksomheder (32 pct.).
- 58 pct. af billedkunstnerne sælger deres billedkunst direkte fra deres eget atelier/værksted, mens 37 pct. sælger gennem gallerier og kunsthandlere.

Kunstneres samlede indtægter fra salg af billedkunst estimeres til 148 mio. kr.

Ligesom i forhold til indtægter relateret direkte til billedkunstnernes kunstneriske virke varierer kunstnernes salg af værker meget på tværs af grupperne.

- De kunstuddannede SKF/AKR-billedkunstnere har klart det højeste gennemsnitssalg på 182.000 kr. De ikke-kunstuddannede SKF/AKR-billedkunstnere har det næsthøjeste gennemsnitssalg på 105.000 kr.
- Sammenlignet med de øvrige billedkunstnere (kunstuddannede og ikke-kunstuddannede) tjener SKF/AKR-billedkunstnerne ca. 123.000 kr. (eller 75 pct.) mere på salg af billedkunstneriske værker.

Også betydningen af billedkunstnernes salg af værker i forhold til deres samlede indkomst er meget forskelligartet på tværs af billedkunstnergrupperne. Her ses det, at 40 pct. af de kunstuddannede SKF/AKR-billedkunstneres samlede indkomst kommer fra salg af værker. Dette er ca. en dobbelt så høj andel sammenlignet med de resterende grupper.

Salg til udlandet og internationalisering
29 pct. af billedkunstnerne rapporterer, at de i 2016 har solgt værker til udenlandske købere, eksempelvis virksomheder, institutioner eller enkeltpersoner. For langt de fleste billedkunstnere udgør dette salg maksimalt mellem 1-19 pct. af deres samlede salg, på nær for de kunstuddannede SKF/AKR-billedkunstnere, hvor salg til udlandet udgør 80-100 pct. af deres samlede salg for 30 pct. af disse billedkunstnere. Dette efterlader imidlertid 71 pct. af alle danske billedkunstnere, som ikke sælger deres kunst til udlandet.

Udlandet står for 20 pct. af det samlede køb af værker målt i kr. hos danske billedkunstnere i 2016. 65 pct. af udlandets samlede købsbeløb købes hos de kunstuddannede SKF/AKR-billedkunstnere. Dette betyder, at selvom det er relativt få billedkunstnere, som sælger til udlandet, udgør købet hos de få, som gør, en stor del af det samlede salg. Når udlandet køber dansk kunst, købes der altså for store beløb.

Få billedkunstnere tager til udlandet for helt eller delvis at tage deres formelle billedkunstneruddannelse. Knap en 1/5 tager på residency-ophold, mens 1/4 har prøvet kræfter med at bo og arbejde i udlandet inden for de seneste 10 år.

Anette Harboe Flensburg, *Overgang-Passage-Opstandelse*, 2016. Balle Valgmenighedskirke. Foto: Anders Sune Berg.

5. TID OG INDKOMST

I dette afsnit vil vi se nærmere på sammenhængen mellem billedkunstnernes indkomst og tidsanvendelse i forhold til arbejdet som billedkunstner.

5.1 Arbejdstid

På tværs af alle grupper er der en stor andel, som opfatter sig selv som fuldtidskunstnere. Der er dog flest blandt de kunstuddannede, der er medlemmer af Kunstnersamfundet og/eller har modtager legater fra Statens Kunstfond (SKF/AKR) (85 pct.) og færrest blandt de kunstuddannede øvrige billedkunstnere (47 pct.). Som det fremgår af tabel 5.1, opfatter pensionsmodtagerne sig i høj grad som fuldtidskunstnere (71 pct.).

TABEL 5.1. BILLEDKUNSTNERGRUPPERNES OPFATTELSE AF SIG SELV SOM FULDTIDS- ELLER DELTIDSKUNSTNER, 2016 (PCT.)

Grupper af billedkunstnere	Opfatter sig selv som fuldtidskunstner	Opfatter sig selv som deltidskunstner	I alt
Kunstuddannede SKF/AKR	85 %	16 %	148
Kunstuddannede øvrige	47 %	53 %	146
Ikke-kunstuddannede SKF/AKR	75 %	25 %	138
Ikke-kunstuddannede øvrige	61 %	39 %	289
Yngre kunstuddannede	65 %	35 %	154
Pensionsmodtagere	71 %	29 %	279
Analyseudvalget	67 %	33 %	1.000

Note: Tabellen er baseret på 1.000 personer.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

Tabel 5.2 viser den gennemsnitlige arbejdstid målt i timer per uge for de forskellige kunstnergrupper. Tabellen viser, at SKF/AKR-billedkunstnere arbejder længst tid af de seks grupper med 43/44 timer per uge i gennemsnit, mens de kunstuddannede øvrige billedkunstnere arbejder mindst (efter pensionsmodtagerne) med 36 timer per uge. Det er ligeledes interessant, at pensionsmodtagerne arbejder 27 timer i gennemsnit per uge, hvilket vidner om, at de pensionsmodtagende billedkunstnere forbliver relative aktive.

TABEL 5.2. GENNEMSNITLIG ARBEJDSTID I TIMER PER UGE I BILLEDKUNSTNERGRUPPERNE, 2016 (TIMER OG ANTAL BILLEDKUNSTNERE)

Kunstuddannede SKF/AKR		Kunstuddannede øvrige		Ikke-kunstuddannede SKF/AKR	
Gennemsnit	Antal	Gennemsnit	Antal	Gennemsnit	Antal
44	144	36	142	43	137
Ikke-kunstuddannede øvrige		**Yngre kunstuddannede**		**Pensionsmodtagere**	
Gennemsnit	Antal	Gennemsnit	Antal	Gennemsnit	Antal
38	284	39	151	27	270

Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

Tabel 5.3 viser billedkunstnernes gennemsnitlige andel af arbejdstid brugt på arbejdet som billedkunstner. Her ses det, at de kunstuddannede SKF/AKR-billedkunstnere i gennemsnit benytter 65 pct. af deres 44 arbejdstimer per uge på arbejdet som billedkunstner. Dette er den højeste procentandel blandt grupperne. Interessant er det også, at pensionsmodtagerne arbejder 27 timer per uge i gennemsnit og bruger 63 pct. af deres arbejdstid på arbejdet som billedkunstner, hvilket understreger deres høje aktivitetsniveau i forhold til arbejdet som billedkunstner. Dette kan skyldes, at disse kunstnere i højere grad har mulighed for at dedikere deres tid til billedkunsten, mens det synes sværere for de resterende grupper af kunstnere – med undtagelse af de kunstuddannede SKF/AKR-billedkunstnere. Særligt de kunstuddannede øvrige billedkunstnere benytter kun 39 pct. af deres 36 arbejdstimer per uge på arbejdet som billedkunstner.

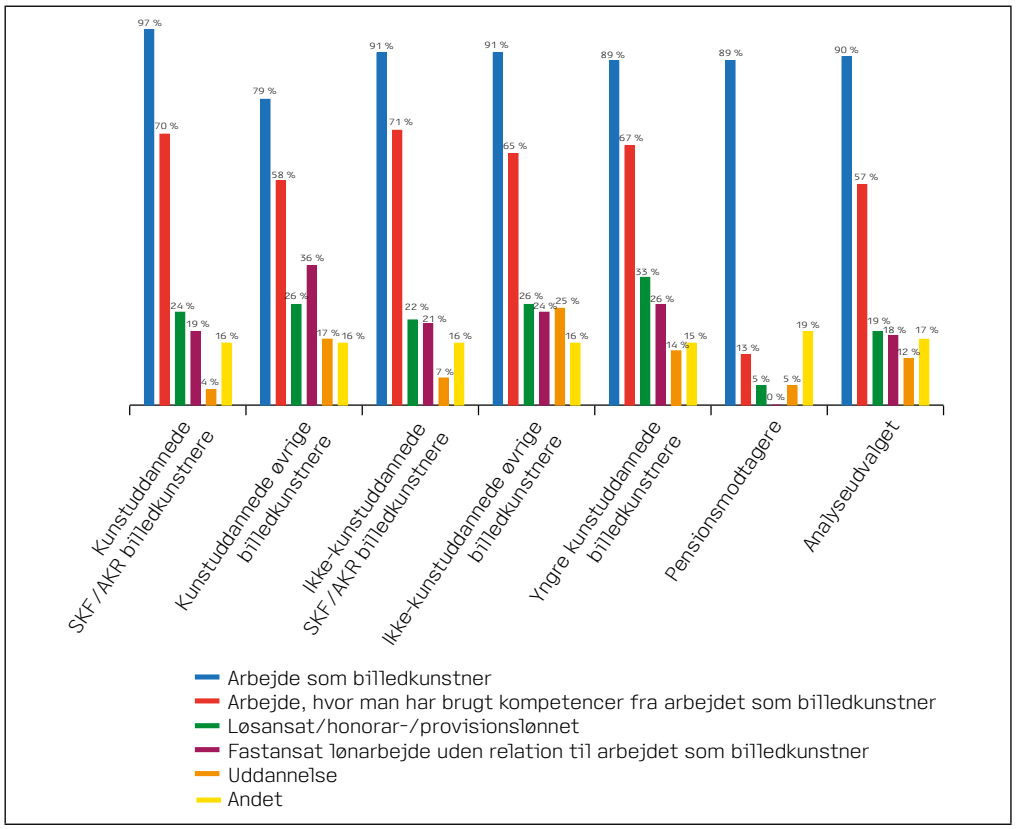
TABEL 5.3. BILLEDKUNSTNERGRUPPERNES GENNEMSNITLIGE ANDEL AF ARBEJDSTID BRUGT PÅ ARBEJDET SOM BILLEDKUNSTNER I 2016 (PCT.)

Kunstuddannede SKF/AKR		Kunstuddannede øvrige		Ikke-kunstuddannede SKF/AKR		Ikke-kunstuddannede øvrige	
Gennemsnit	Median	Gennemsnit	Median	Gennemsnit	Median	Gennemsnit	Median
65 %	70 %	39 %	30 %	56 %	50 %	48 %	50 %
N=145		N=143		N=138		N=286	
Yngre kunstuddannede		**Pensionsmodtagere**		**Analyseudvalg**			
Gennemsnit	Median	Gennemsnit	Median	Gennemsnit	Median		
51 %	50 %	63 %	75 %	54 %	50 %		
N=150		N=262		N=974			

Note: Tabellen er baseret på de personer, som har angivet en procentandel af deres arbejdstid brugt på arbejdet som billedkunstner i 2016. 23 personer har brugt deres arbejdstid på billedkunst i 2016, men har ikke angivet en procentandel, og 3 personer har ikke angivet, om arbejdet som billedkunstner har været en del af deres arbejdstid i 2016.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

Figur 5.1 viser andelen af billedkunstnere, som har brugt tid på forskellige typer af arbejde. Heraf fremgår det, at langt de fleste billedkunstnere har angivet, at de har brugt tid på arbejdet som billedkunstner, nemlig 90 pct. af alle billedkunstnerne. Dette varierer ikke meget på tværs af grupperne, men dog er andelen af de kunstuddannede øvrige billedkunstnere, som bruger tid på arbejde som billedkunstner, 11 procentpoint lavere sammenlignet med gennemsnittet for hele analyseudvalget. Ligeledes ligger de kunstuddannede øvrige billedkunstnere også lavere end de andre grupper, når det kommer til arbejde, hvor man har brugt kompetencer fra arbejdet som billedkunstner. Her bruger 58 pct. af de kunstuddannede øvrige billedkunstnere tid på dette, mens eksempelvis 12 procentpoint flere af de kunstuddannede SKF/AKR-billedkunstnere bruger tid på dette (70 pct.). På tilsvarende vis bruger flere af de kunstuddannede øvrige billedkunstnere tid på fastansat lønarbejde uden relation til arbejdet som billedkunstner i forhold til de andre billedkunstnergrupper.

FIGUR 5.1. ANDEL AF BILLEDKUNSTNERGRUPPERNE, DER HAR BRUGT TID PÅ FORSKELLIGE TYPER ARBEJDE, 2016 (PCT.)

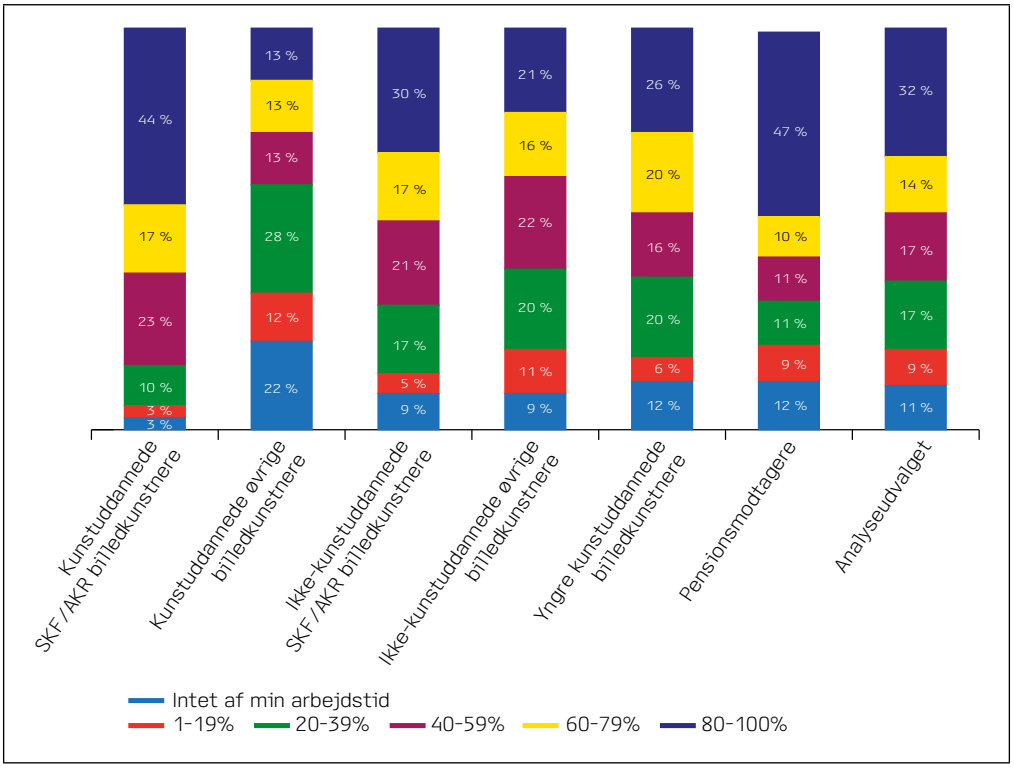

Note: Figuren er baseret på 996 personer, idet 4 billedkunstnere ikke har svaret på spørgsmålet.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

Figur 5.2 nuancerer resultaterne fra tabel 5.3, da den opdeler billedkunstnernes gennemsnitlige andel af brugt tid på arbejdet som billedkunstner i tidsintervaller alt efter, hvor stor en tidsandel man benytter på arbejdet som billedkunstner. Konsistent med ovenstående resultater viser figuren, at de kunstuddannede SKF/AKR-billed-

kunstnere er den gruppe, hvor flest benytter 80-100 pct. af deres tid på arbejdet som billedkunstner, kun overgået af pensionsmodtagerne, hvor hele 47 pct. af disse bruger 80-100 pct. af deres tid på arbejdet som billedkunstner. De kunstuddannede øvrige billedkunstnere er den gruppe, hvor færrest anvender 80-100 pct. af deres tid på arbejdet som billedkunstner, og hvor flest kun bruger 1-19 pct. af deres tid på arbejdet som billedkunstner, eller hvor intet af arbejdstiden er brugt på arbejdet som billedkunstner.

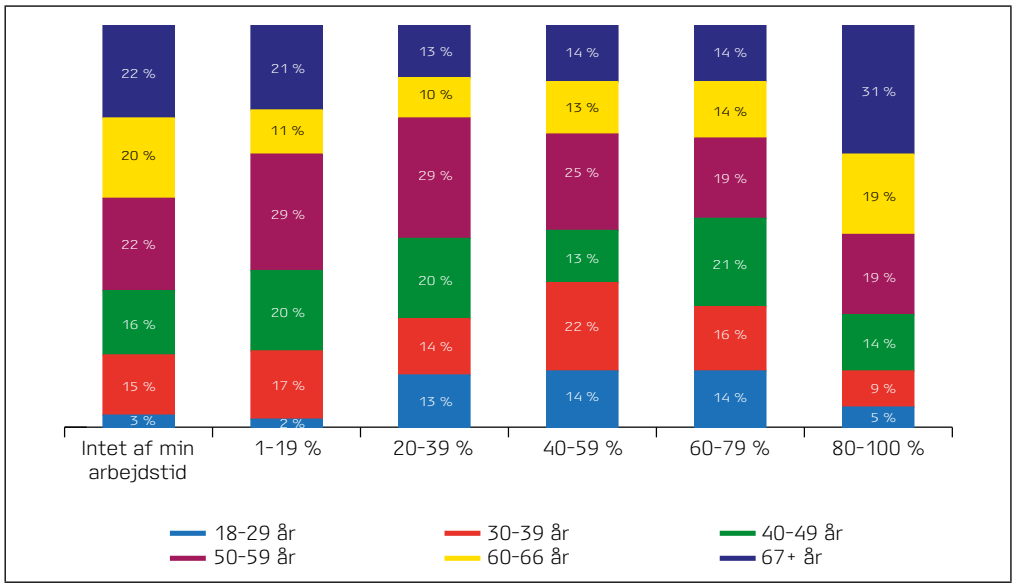
FIGUR 5.2. BILLEDKUNSTNERGRUPPERNES ANDEL AF ARBEJDSTID BRUGT PÅ ARBEJDET SOM BILLEDKUNSTNER, 2016 (PCT.)

Note: Figuren er baseret på 974 personer, idet 26 billedkunstnere ikke har svaret på spørgsmålet.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

Figur 5.3 viser arbejdstid brugt på arbejdet som billedkunstner for de forskellige aldersgrupper. Overordnet ses det, at de billedkunstnere, som er 67 år og derover, er den gruppe, der bruger mest arbejdstid på arbejdet som billedkunstner. Dette stemmer overens med resultaterne i figur 5.2, da de fleste pensionsmodtagende billedkunstnere befinder sig i alderskategorien 67 år og derover. Interessant er det også, at kun 5 pct. af de unge billedkunstnere mellem 18-29 år bruger 80-100 pct. af deres arbejdstid på arbejdet som billedkunstner. Til gengæld bruger en større andel af de unge billedkunstnere mellem 20-79 pct. af deres arbejdstid på arbejdet som billedkunstner, mens meget få bruger 1-19 pct. eller intet af deres arbejdstid på arbejdet som billedkunstner. Dette tyder på, at de unge billedkunstnere netop er i gang med at etablere deres karriere.

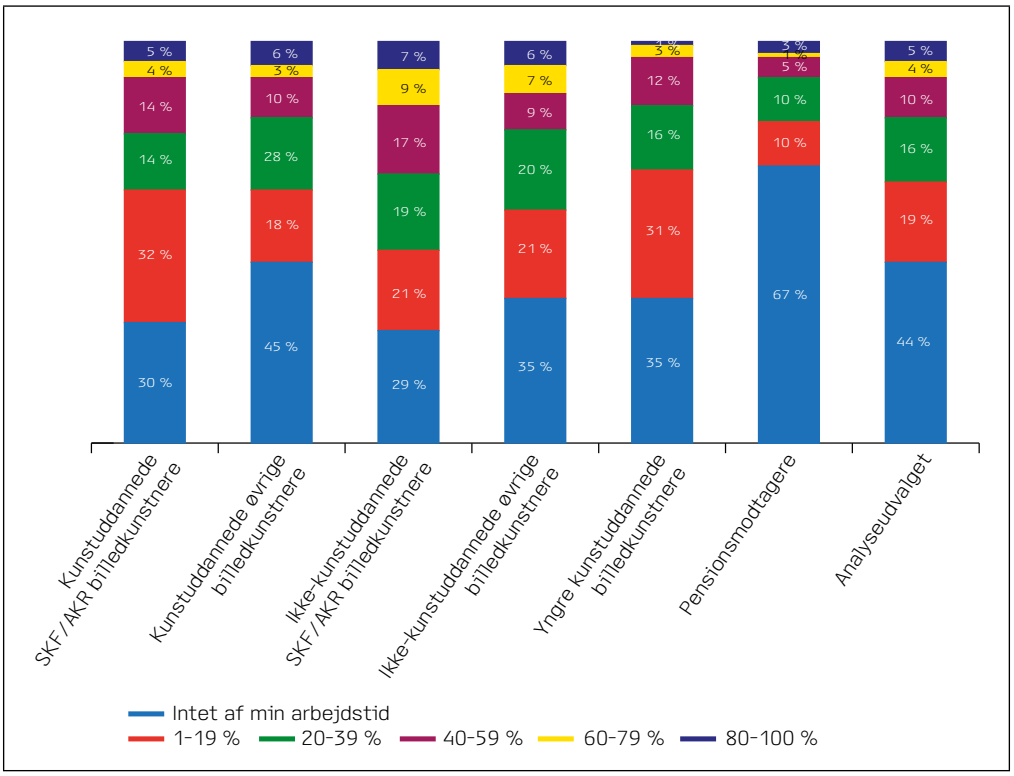
FIGUR 5.3. BILLEDKUNSTNERNES VURDEREDE ARBEJDSTID BRUGT PÅ ARBEJDET SOM BILLEDKUNSTNER FORDELT PÅ ALDERSINTERVALLER, 2016 (PCT.)

Note: Figuren er baseret på 974 personer, idet 26 personer ikke har angivet andel af arbejdstid brugt på arbejdet som billedkunstner. Ydermere er 'Intet af min tid' baseret på 103 personer, idet 2 personer ikke har alder registreret. 1-19 % baseret på 84 personer, 20-39 % baseret på 166 personer, idet 1 person ikke har alder registreret, 40-59 % baseret på 169 personer, idet 1 ikke har alder registreret, 60-79 % baseret på 138 personer, idet 2 personer ikke har alder registreret, og 80-100 % baseret på 308 personer, idet 7 personer ikke har alder registreret.
Kilder: Danmarks Statistik og Spørgeskemaundersøgelsen.

Figur 5.4 underbygger ovenstående resultater i forhold til arbejdstid brugt på arbejdet som billedkunstner og viser i relation hertil arbejdstid brugt på arbejde, hvor kompetencer fra arbejde som billedkunstner er brugt. Figuren bidrager dog også med yderligere interessant information om pensionsmodtagerne, da den viser, at hele 67 pct. af disse ikke har arbejdstid, som består af arbejde, hvor kompetencer fra arbejdet som billedkunstner er brugt. Dette kunne eksempelvis tænkes at omfatte undervisning o.l. Pensionsmodtagerne koncentrerer altså deres tid om selve arbejdet som billedkunstner fremfor at beskæftige sig med andet relateret arbejde.

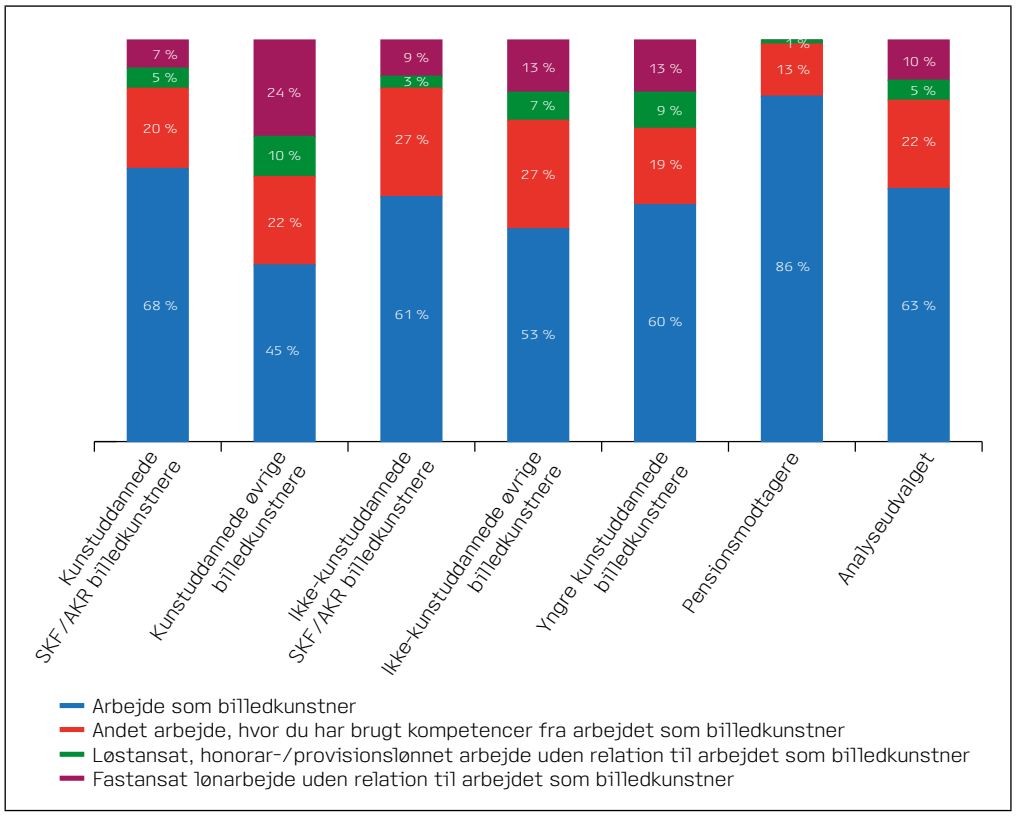
FIGUR 5.4. BILLEDKUNSTNERGRUPPERNES ANDEL AF ARBEJDSTID BRUGT PÅ ARBEJDE, HVOR KOMPETENCER FRA ARBEJDE SOM BILLEDKUNSTNER ER ANVENDT, 2016 (PCT.)

Note: Figuren er baseret på 977 personer, idet 23 billedkunstnere ikke har svaret på spørgsmålet.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

Disse figurer fortæller kun indirekte noget om forholdet mellem de forskellige typer arbejdstid for hver billedkunstnergruppe. Derfor har vi forsøgt at estimere den gennemsnitlige andel af hver type arbejdstid for grupperne af den samlede arbejdstid. Dette har kun kunnet lade sig gøre, såfremt billedkunstnerne har angivet procentandele brugt på hver type arbejdstid, der summerer til 100 pct. Dette kunne 607 billedkunstnere. Figur 5.5 viser her, at disse billedkunstneres arbejdstid i gennemsnit består af 63 pct. arbejde som billedkunstner og 22 pct. arbejde, hvor kompetencer fra arbejdet som billedkunstner er brugt. Pensionsmodtagerne er den gruppe, som bruger den største andel af deres arbejdstid på arbejdet som billedkunst (86 pct.). Herefter kommer de kunstuddannede SKF/AKR-billedkunstnere med 68 pct.

FIGUR 5.5. BILLEDKUNSTNERNES TIDSFORBRUG PÅ FORSKELLIGE TYPER AF ARBEJDE I PROCENT AF SAMLET ARBEJDSTID (PCT.)

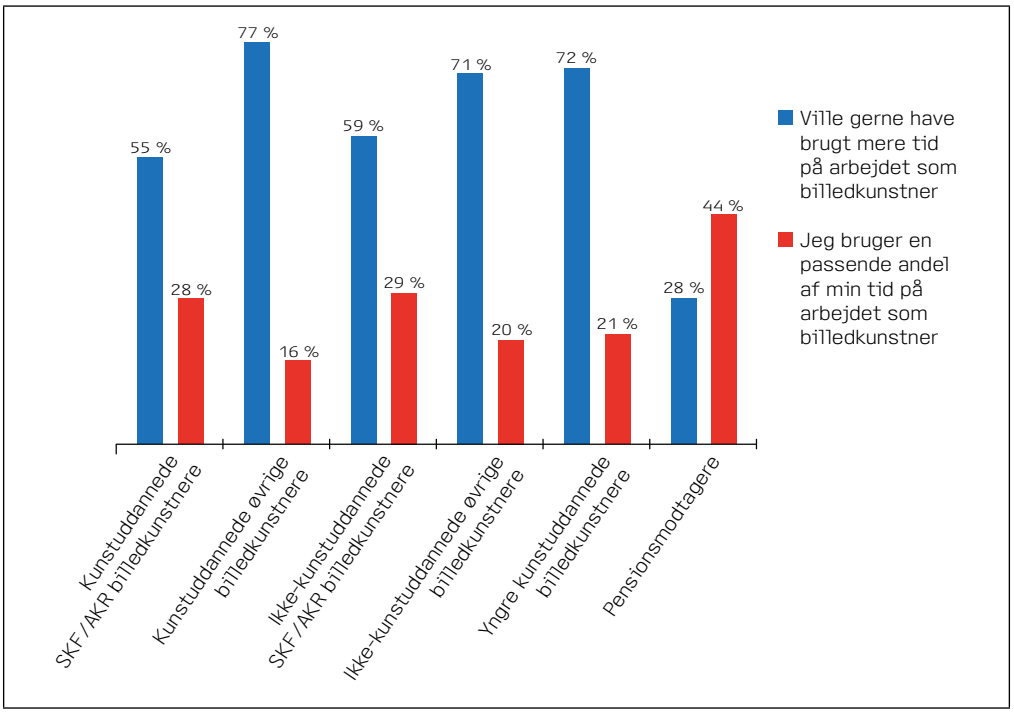

Note: Figuren er baseret på 607 personer. Sumsøjlerne for hver billedkunstnergruppe er beregnet som andelen af billedkunstnernes forskellige aktiviteter ud af det samlede tidsforbrug for de billedkunstnere, hvis andele summerer til 100.

Kilder: Danmarks Statistik og Spørgeskemaundersøgelsen.

Langt de fleste kunstnergrupper ville gerne have brugt mere tid på arbejdet som billedkunstner som illustreret i figur 5.6. Dette gør sig især gældende for de kunstuddannede øvrige billedkunstnere, som også var den kunstnergruppe, der brugte mindst tid på arbejdet som billedkunstner. Eftersom disse er kunstuddannede, men tilsyneladende har svært ved at få deres kunstneriske arbejde til at række rent indkomstmæssigt, giver det mening, at 77 pct. af disse gerne ville have brugt mere tid på arbejdet som billedkunstner. Kun blandt pensionsmodtagerne var der en overvægt, som syntes, at den andel af tid, de brugte på arbejdet som billedkunstner, var passende. Dette går godt i tråd med, at pensionsmodtagerne er den gruppe, som bruger det meste af sin tid på arbejdet som billedkunstner. Det er antageligt den sikrere økonomiske basis, som disse kunstnere har, der gør, at de i højere grad kan afsætte tid til deres kunstneriske passion og virke.

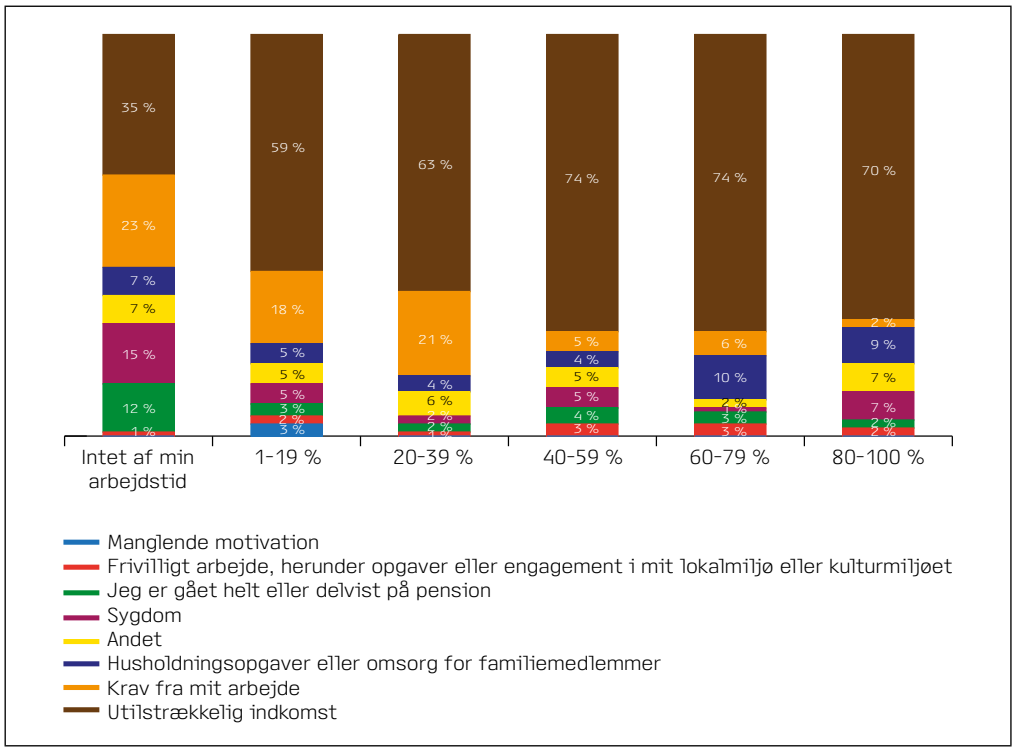
FIGUR 5.6. ANDEL AF BILLEDKUNSTNERE, DER GERNE VILLE HAVE BRUGT MERE TID PÅ ARBEJDET SOM BILLEDKUNSTNER, 2016 (PCT.)

Note: Figuren er baseret på 125 kunstuddannede SKF/AKR, 137 kunstuddannede øvrige, 123 ikke-kunstuddannede SKF/AKR, 265 ikke-kunstuddannede øvrige, 145 yngre kunstuddannede og 122 pensionsmodtagere. Søjlerne summerer ikke til 100 %, eftersom spørgeskemaspørgsmålet, som figuren er baseret på, havde en tredje svarmulighed, nemlig at 'man gerne ville have brugt mindre tid på arbejdet som billedkunstner'.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

Figur 5.7 viser nogle af de udfordringer, som er forbundet med at bruge mere tid på arbejdet som billedkunstner for dem, som ønsker at bruge mere tid. Næsten uafhængigt af hvor meget tid man i forvejen bruger på arbejdet som billedkunstner, synes en utilstrækkelig indkomst at være den største forhindring. For dem, som bruger mellem 1-39 pct. af deres tid på arbejdet som billedkunstner, er krav fra deres arbejde en udfordring, som ca. hver femte angiver som en forhindring i forhold til at bruge mere tid på arbejdet som billedkunstner. Interessant er det endvidere, at blandt de billedkunstnere, som ikke bruger tid på arbejdet som billedkunstner overhovedet, angiver 15 pct., at dette skyldes sygdom. Her angiver 23 pct. også, at krav fra ens arbejde er en forhindring, mens 35 pct. angiver, at utilstrækkelig indkomst er en forhindring.

FIGUR 5.7. DE VURDERED FORHINDRINGER I FORHOLD TIL AT BRUGE MERE TID PÅ ARBEJDET SOM BILLEDKUNSTNER FOR DE BILLEDKUNSTNERE, DER BRUGER ARBEJDSTID PÅ ARBEJDET SOM BILLEDKUNSTNER OG ØNSKER AT BRUGE MERE TID HERPÅ, 2015 OG 2016 (PCT.)

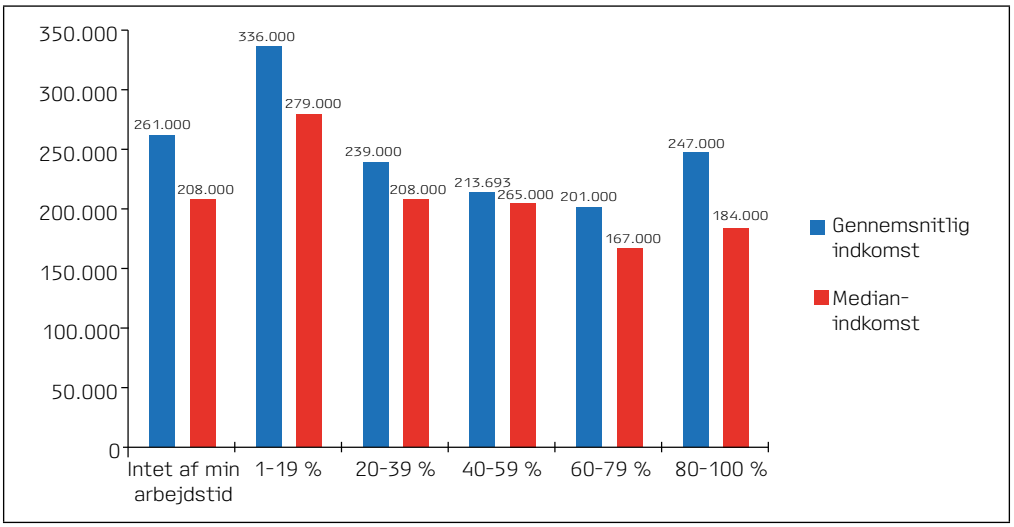
Note: Figuren inkluderer kun de 544 personer, som har svaret, at de gerne ville have brugt mere tid på arbejdet som billedkunstner, samt angivet en procentandel for andel arbejdstid brugt på arbejdet som billedkunstner. "Manglende motivation" og "frivilligt arbejde" er ikke inkluderet i figuren på grund af for få observationer.
Kilder: Danmarks Statistik og Spørgeskemaundersøgelsen.

5.2 Indkomst og tid

Figur 5.8 viser sammenhængen mellem billedkunstnernes samlede indkomst og deres andel af arbejdstid brugt på arbejde som billedkunstner. Her ses det, at de billedkunstnere med den højeste samlede gennemsnitsindkomst er de billedkunstnere, som bruger mindst arbejdstid på billedkunst. Mange af disse kunstnere har et lønmodtagerjob, hvor de ikke beskæftiger sig væsentlig med billedkunst.

Interessant er det dog også, at denne øjensynligt negative sammenhæng mellem indkomst og arbejdstid brugt på billedkunst brydes for de billedkunstnere, der bruger 80-100 pct. af deres arbejdstid på billedkunst. Disse billedkunstnere har en højere gennemsnitsindkomst end de tre tidligere kategorier (20-39 pct., 40-59 pct. og 60-79 pct.). Her ses det dog også, at forskellen mellem gennemsnitsindkomsten og medianindkomsten er større, hvilket tyder på, at der er få billedkunstnere med en meget høj samlet indkomst, som bruger næsten alt deres tid på billedkunst, som trækker gennemsnitsindkomsten væsentligt op. Yderligere interessant er det, at 1/3 af de billedkunstnere, som indgår i figur 5.8, befinder sig i den sidste arbejdstidskategori (80-100 pct.), og at en betydelig del af disse kunstnere er kunstuddannede SKF/AKR.

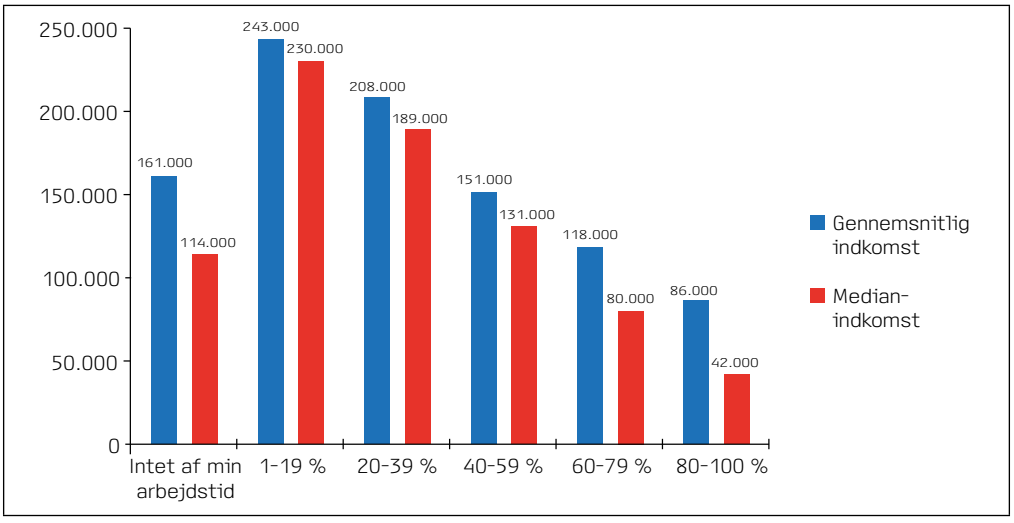
FIGUR 5.8. BILLEDKUNSTNERES INDKOMST I ALT FØR SKATTER MV. FORDELT PÅ ANDEL AF ARBEJDSTID BRUGT PÅ BILLEDKUNST, 2015 OG 2016 (KR.)

Note: Figuren er baseret på 968 for hele analyseudvalget, idet 26 ikke har angivet en andel af tid, og 6 personer ikke har indkomst i alt angivet. Indkomst i alt er baseret på registerdata Danmarks Statistik fra 2015, hvorimod andel af tid brugt på arbejdet som billedkunstner er fra 2016. Indkomst i alt før skatter mv. er baseret på Danmarks Statistiks variabel *Personindkomst i alt ekskl. beregnet lejeværdi af egen bolig og før fradrag af renteudgifter* (PERINDKIALT_13).
Kilder: Danmarks Statisti og Spørgeskemaundersøgelsen.

Figur 5.9 underbygger ovenstående resultater og viser, at jo større en andel af sin arbejdstid man bruger på billedkunst, desto mindre lønindkomst har man. Interessant er det, at den største andel af billedkunstnere (1/5) befinder sig i kategorien 80-100 pct., som baserer sig på 117 personer ud af i alt 543 personer.

FIGUR 5.9. BILLEDKUNSTNERES LØNINDKOMST (FOR DEM MED DENNE INDKOMSTTYPE) FORDELT PÅ ANDEL AF ARBEJDSTID BRUGT PÅ BILLEDKUNST, 2015 OG 2016 (KR.)

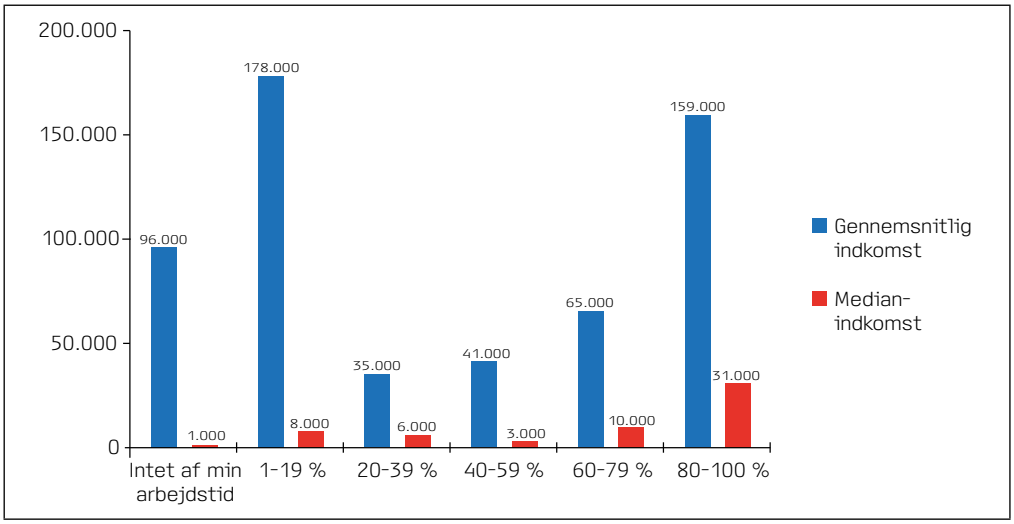
Note: Figuren er baseret på 543 personer, idet 449 ikke har lønindkomst, og 8 personer ikke har angivet andel af tid brugt på arbejdet som billedkunstner. Lønindkomst er baseret på data fra Danmarks Statistik fra 2015, hvorimod andel af tid brugt på arbejdet som billedkunstner er fra 2016.
Kilder: Danmarks Statistik og Spørgeskemaundersøgelsen.

Figur 5.10 viser sammenhængen mellem overskud af egen virksomhed og andelen af arbejdstid brugt på billedkunst. Her ses det, at bortset fra dem, der bruger under 20 pct. af deres tid på arbejdet med billedkunst, stiger overskuddet af egen virksomhed, i takt med at man bruger mere af sin arbejdstid på billedkunst. Dette gælder særligt for de 188 billedkunstnere, som bruger 80-100 pct. af deres arbejdstid på billedkunst. Disse tjener i gennemsnit knap 95.000 kr. mere om året sammenlignet med de billedkunstnere, der bruger blot 20 procentpoint mindre af deres arbejdstid på billedkunst.

Det enorme spænd mellem gennemsnits- og medianindkomsten i figuren underbygger, at særligt når det gælder overskud af egen virksomhed, som ofte relaterer sig til billedkunstnerens kunstneriske arbejde, er der nogle få billedkunstnere, som trækker gennemsnittet ekstremt meget op. Det vidner altså om en ekstremt skæv indkomstfordeling.

Slutteligt er det interessant at kigge på dem, der bruger 1-19 pct. af deres arbejdstid på billedkunst. Denne gruppe er baseret på 27 ud af de 434 personer, og deres relativt høje gennemsnitsindkomst fra overskud af egen virksomhed på 118.732 kr. årligt kunne evt. tilskrives, at de producerer få men dyre værker. Videre analyse af disse 27 personer viser imidlertid, at 22 pct. af dem arbejder inden for undervisning, 7 pct. arbejder inden for kreative fag, 74 pct. har ikke fuldført en kunstnerisk uddannelse, 1 kunstner er medlem af et kunstkooperativ, og 2 kunstnere er medlemmer af et kunstnerdrevet udstillingssted. Det kunne tyde på, at ud over de få, som trækker den gennemsnitlige indkomst op i denne gruppe, så registrerer hovedparten anden indkomst eksempelvis fra undervisning på deres CVR-nr.

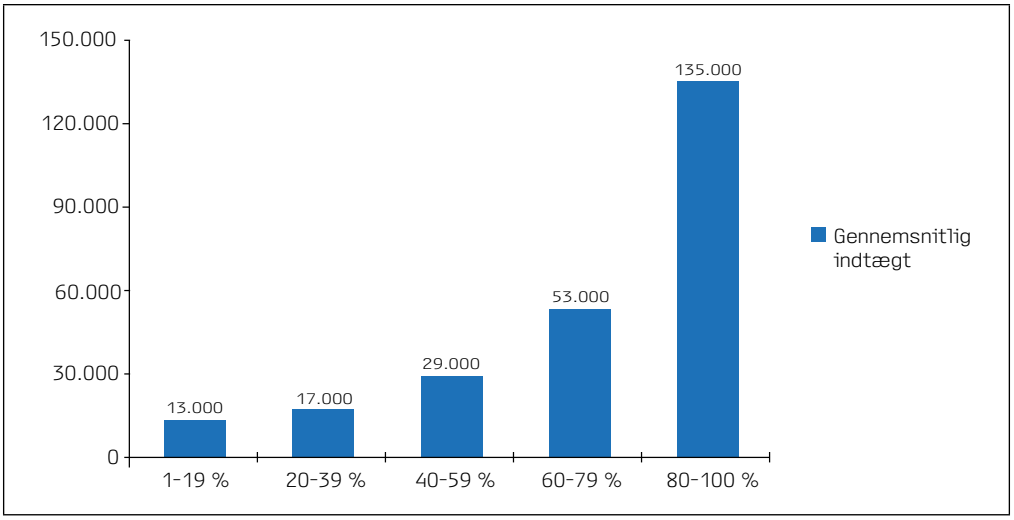
FIGUR 5.10. BILLEDKUNSTNERES OVERSKUD I EGEN VIRKSOMHED (SOM HAR DENNE INDKOMSTFORM) FORDELT PÅ ANDEL AF ARBEJDSTID BRUGT PÅ BILLEDKUNST, 2015 OG 2016 (KR.)

Note: Figuren er baseret på 376 personer, der har angivet, at de har et CVR-nr., hvor de registrerer indkomst som billedkunstner, samt angivet andel af tid brugt på arbejdet som billedkunstner. Overskud i egen registreret virksomhed er baseret på registerdata fra 2015 fra Danmarks Statistik, hvorimod andel af tid brugt på arbejdet som billedkunstner er fra 2016.
Kilder: Danmarks Statistik og Spørgeskemaundersøgelsen.

Figur 5.11 viser, at der er store forskelle på, hvor stor en andel af arbejdstid man bruger på billedkunst og ens gennemsnitlige indtægt ved salg af billedkunstneriske værker. De kunstnere, som bruger 80-100 pct. af deres arbejdstid på billedkunst, tjener i gennemsnit 135.000 kr. om året fra salg af værker, mens de kunstnere, der bruger 60-79 pct. af deres arbejdstid, tjener væsentligt mindre (ca. 82.000 kr.).

FIGUR 5.11. BILLEDKUNSTNERNES GENNEMSNITLIGE INDTÆGT VED SALG AF BILLEDKUNSTNERISKE VÆRKER I 2016 FORDELT PÅ ANDEL AF ARBEJDSTID SOM BILLEDKUNSTNER, 2016 (KR.)

Note: Figuren er baseret på 805 personer, idet 26 personer ikke har angivet andel af arbejdstid brugt som billedkunstner, og 169 ikke har angivet gennemsnitlig indtægt ved salg.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

5.3 De aktive og de mindre aktive billedkunstnere

I dette kapitel har vi vist, at de grupper af billedkunstnere, som har størst lønindkomst, også er dem, der bruger den mindste andel af arbejdstid på arbejdet som billedkunstner. Det omvendte forhold gør sig gældende for billedkunstnere med registreret egen virksomhed, hvor det gennemsnitlige overskud er højere for kunstnere, der bruger 80-100 pct. af deres arbejdstid på arbejdet som billedkunstner.

Det er interessant at undersøge forskellen mellem de grupper, som primært bruger deres arbejdstid på billedkunst, og dem, som bruger mindre end 20 pct. af deres arbejdstid på billedkunst. Vi kan spørge os selv, hvilke forskelle der er imellem disse billedkunstnere i forhold til erhverv, afhængighed af andre indkomstkilder, hvilke andre former for aktiviteter, der bliver brugt arbejdstid på og forhindringer i forhold til arbejdet som billedkunstner. Dette giver tilnærmelsesvis en idé om de forskellige levevilkår, som påvirker, hvor meget tid der kan bruges på arbejdet som billedkunstner.

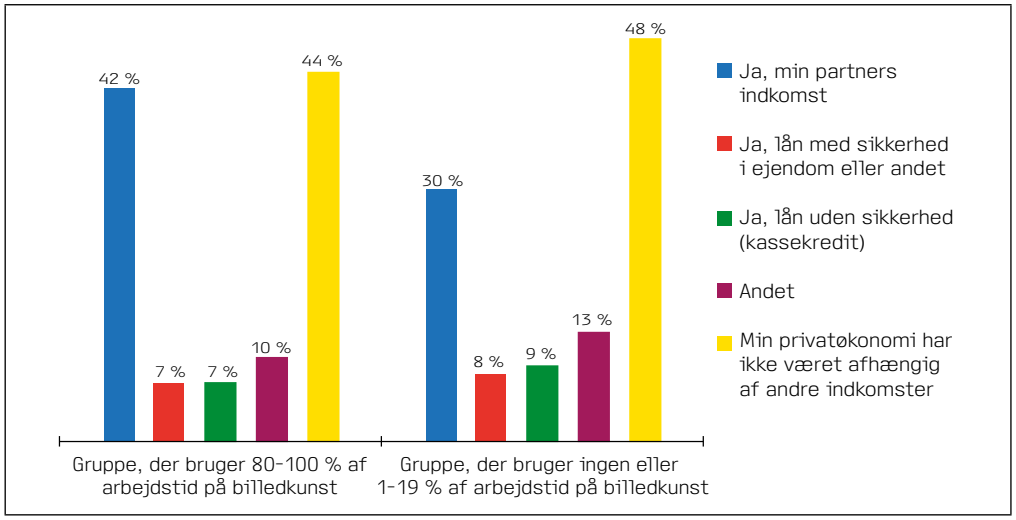
I det følgende undersøger vi disse to grupper nærmere:

1) dem, der bruger 80-100 pct. af deres arbejdstid på billedkunst (Gruppe 1)
2) dem, der bruger ingen eller 1-19 pct. af deres arbejdstid på billedkunst (Gruppe 2)

Der er en lille kønsmæssig forskel mellem de to grupper. I Gruppe 1 er der en lille overvægt af kvinder (53 pct.) over for mænd (47 pct.). I Gruppe 2 er denne forskel betydeligt større, da 40 % er mænd, mens 60 pct. er kvinder. Aldersmæssigt er 52 pct. i Gruppe 1 over 60 år, mens kun 15 pct. er under 40 år. I Gruppe 2 er aldersfordelingen mere jævn, hvor 19 pct. er under 40 år, mens kun 38 pct. er over 60 år.

Undersøges gruppernes privatøkonomiske afhængighed, ses det, at der ikke er den store forskel, vist i figur 5.12. Næsten halvdelen af begge gruppers privatøkonomi har ikke været afhængig af andre indkomstkilder. For Gruppe 2 gælder det, at billedkunstnerne i højere grad er lønmodtagere og derfor også har en relativt sikker og tilstrækkelig indkomst til at forsørge sig selv og deres familier. For Gruppe 1 gælder det, at en stor del er billedkunstuddannede SKF/AKR-billedkunstnere, som høster relativt store beløb på salg af deres billedkunst. Af figur 5.12 kan det dog også udledes, at Gruppe 2 i højere grad end Gruppe 1 er afhængig af partners indkomst.

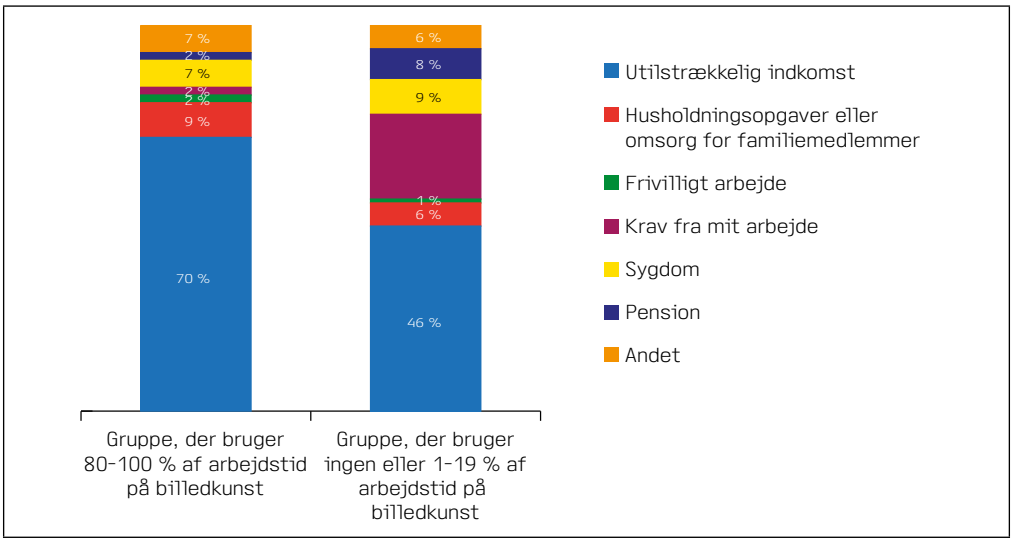
FIGUR 5.12. BILLEDKUNSTNERNES PRIVATØKONOMISKE AFHÆNGIGHED FORDELT PÅ TIDSFORBRUG PÅ BILLEDKUNST, 2016 (PCT.)

Note: Figuren er baseret på 308 personer i den gruppe, der bruger 80-100 % af arbejdstid på billedkunst, og 189 personer i den gruppe, der bruger ingen eller 1-19 % af arbejdstid på billedkunst.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

I forlængelse heraf viser figur 5.13, at Gruppe 2 i mindre grad end Gruppe 1 mener, at det er utilstrækkelig indkomst, som forhindrer dem i at bruge mere tid på arbejdet som billedkunstner. Dette understreger Gruppe 2's relativt mere sikre og større lønindkomst, samtidig med at figuren viser, at Gruppe 1 i høj grad oplever utilstrækkelig indkomst som en hæmning for den tid, de kan bruge på billedkunsten. 21 pct. af billedkunstnerne i Gruppe 2 ser derfor krav fra deres arbejde som en forhindring.

FIGUR 5.13. FORHINDRINGER I FORHOLD TIL AT BRUGE MERE TID PÅ ARBEJDET SOM BILLEDKUNSTNER FORDELT PÅ TIDSFORBRUG PÅ BILLEDKUNST, 2016 (PCT.)

Note: Figuren er baseret på 44 personer i den gruppe, der bruger 80-100 % af arbejdstid på billedkunst og har angivet, at de gerne ville have brugt mere tid på arbejdet som billedkunstner, og 135 personer i den gruppe, der bruger ingen eller 1-19 % af arbejdstid på billedkunst og har angivet, at de gerne ville have brugt mere tid på arbejdet som billedkunstner.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

5.4 Sammenfatning

67 pct. af billedkunstnerne opfatter sig selv som fuldtidskunstnere, mens 33 pct. opfatter sig som deltidskunstnere. Blandt de kunstuddannede billedkunstnere, der er medlemmer af Kunstnersamfundet og/eller har modtager legater fra Statens Kunstfond (SKF/AKR) opfatter 85 pct. sig selv som fuldtidskunstnere.

I gennemsnit angiver billedkunstnerne, at de bruger 54 pct. af deres arbejdstid på arbejdet som billedkunstner. Andelen er særlig høj blandt de kunstuddannede SKF/AKR-billedkunstnere (65 pct.) og de pensionsmodtagende billedkunstnere (63 pct.).

Tilsvarende siger 32 pct. af billedkunstnerne, at de bruger 80-100 pct. af deres arbejdstid på arbejdet som billedkunstner. Særlig lav er andelen blandt de kunstuddannede øvrige billedkunstnere (13 pct.).

Ser vi på arbejdstid i forhold til samlet indkomst, tegner der sig et billede af, at jo en større andel af ens arbejdstid man bruger på arbejdet som billedkunstner, jo lavere gennemsnitlig indkomst har man. Det gælder dog ikke for de billedkunstnere, der bruger 80-100 pct. af deres tid på arbejdet som billedkunstner, der i gennemsnit har en indkomst på 247.000 kr. sammenlignet med de 201.000 kr., som de billedkunstnere, der bruger 60-79 pct. af deres tid som billedkunstner, har.

For lønindkomst gælder det, at jo mere tid der bruges på arbejdet som billedkunst-

ner, jo lavere en gennemsnitlig lønindkomst har man (bortset fra dem, der slet ikke bruger noget tid på at arbejde med billedkunst). Lønindkomst relaterer sig primært til andet arbejde end det billedkunstneriske erhverv.

Omvendt ser det ud for overskud af egen virksomhed, hvor de kunstnere, der har et stort overskud herfra, enten bruger næsten al deres tid på arbejdet som billedkunstner eller meget lidt tid. Overskud af egen virksomhed kan med andre ord i høj grad relateres til arbejdet som billedkunstner.

De kunstuddannede øvrige billedkunstnere er den gruppe, hvor flest gerne ville have brugt mere tid på arbejdet som billedkunstner (77 pct.). Mange kunstnere i denne gruppe vil altså gerne arbejde mere med deres kunst, men på grund af mangelfuld indkomst er det nødvendigt for dem at tage andet arbejde.

Blandt billedkunstnere, som gerne ville bruge mere tid på arbejdet som billedkunstner, er utilstrækkelig indkomst den hyppigst forekomne årsag til, at de ikke bruger mere tid på billedkunsten.

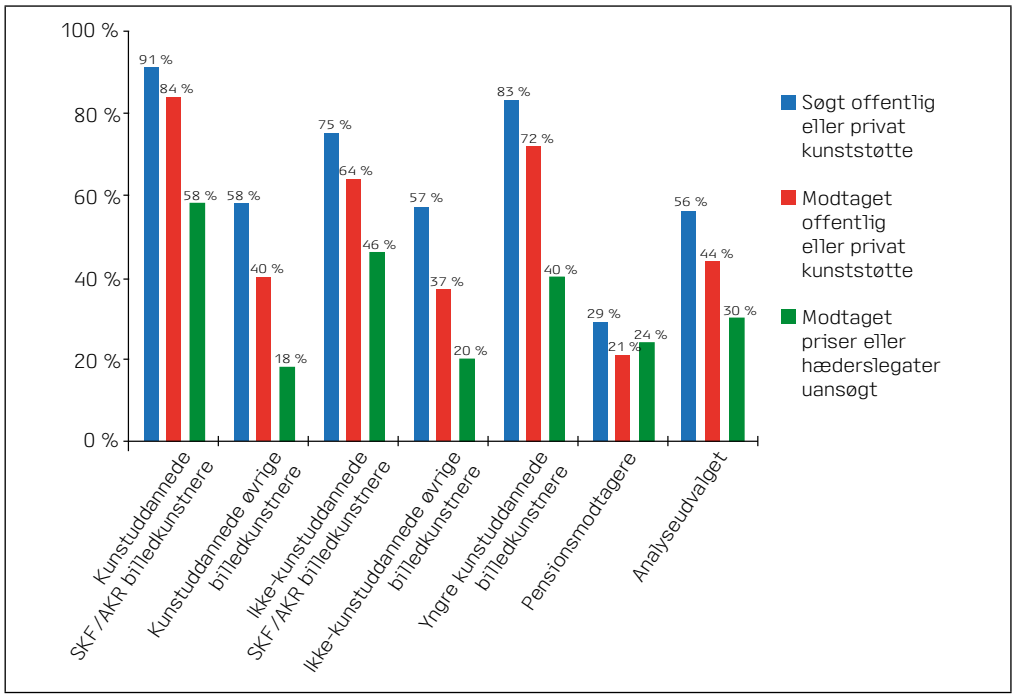
Cathrine Raben Davidsen, *Head Jar*, 2017. Foto: Ida Emilien Risager/ Andreas Plesner.

6. LEGATER

I dette afsnit ser vi på modtagelsen af legater og priser blandt billedkunstnerne.

Figur 6.1 viser andelen af de forskellige billedkunstnergrupper, som har søgt offentlig eller privat kunststøtte, modtaget offentlig eller privat kunststøtte eller har fået tildelt priser eller hæderslegater uansøgt inden for de sidste 10 år. Data er baseret på spørgeskemaundersøgelsen, og kan således omfatte andre priser og legater end dem, som Statens Kunstfond deler ud. Figuren giver et overblik over, hvilke typer af billedkunstnere som søger og modtager støtte helt generelt. Den viser, at de kunstuddannede SKF/AKR-billedkunstnere har den største andel af kunstnere, der både søger og modtager støtte samt modtager hæderslegater eller priser uansøgt. De yngre kunstuddannede billedkunstnere har den næststørste andel, som søger og modtager støtte. De har dog ikke en større andel af kunstnere, som har modtaget uansøgte priser eller hæderslegater end de ikke-kunstuddannede SKF/AKR-billedkunstnere og de kunstuddannede øvrige billedkunstnere.

FIGUR 6.1. ANDEL AF DE FORSKELLIGE BILLEDKUNSTNERGRUPPER, SOM HAR SØGT OG MODTAGET OFFENTLIG ELLER PRIVAT KUNSTSTØTTE MELLEM 2006-2016, SAMT HAR FÅET TILDELT UANSØGTE PRISER OG HÆDERSLEGATER INDEN FOR DE SIDSTE 10 ÅR, 2016 (PCT.)

Note: Tallene for spørgsmålet, om billedkunstnerne har 'søgt offentlig eller privat kunststøtte,' baserer sig på 988 personer, spørgsmålet, om billedkunstnerne har 'modtaget offentlig eller privat kunststøtte', på 563 personer, og spørgsmålet, om billedkunstnerne har 'modtaget priser eller hæderslegater uansøgt', på 973 personer.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

Blandt de kunstnere, som har modtaget uansøgte priser eller hæderslegater inden for de seneste 10 år, viser tabel 6.1 fordelingen af de beløbskategorier, som billedkunstnerne har modtaget. Her ses det, at langt størstedelen af billedkunstnerne, 43 pct., har modtaget priser eller hæderslegater under 25.000 kr. 28 pct. af billedkunstnere har modtaget priser og hæderslegater mellem 25.000-49.999 kr., mens 20 pct. har modtaget priser og hæderslegater mellem 50.000-74.999 kr. Kun 7 pct. har modtaget priser og hæderslegater mellem 75.000-99.999 kr., mens 24 pct. af billedkunstnerne, som har modtaget uansøgte priser eller hæderslegater inden for de seneste 10 år, har modtaget priser og hæderslegater på 100.000 kr. eller derover.

TABEL 6.1. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERES SVAR PÅ SPØRGSMÅLET "HVOR STORE VAR DE ENKELTE PRISER OG HÆDERSLEGATER, DU HAR MODTAGET UANSØGT DE SENESTE 10 ÅR?", 2016 (ANTAL BILLEDKUNSTNERE OG PCT.)

	Frekvens	Procent
Under 25.000 kr.	131	43
25.000-49.999 kr.	85	28
50.000-74.999 kr.	60	20
75.000-99.999 kr.	22	7
100.000 kr. eller mere	73	24
Husker ikke	12	4
Total	383	

Note: Tabellen er baseret på de 302 personer, der har angivet at de har modtaget uansøgte priser eller hæderslegater de seneste 10 år. Her har de kunne vælge én eller flere af spørgeskemaets svarkategorier. Heraf har 2 personer undladt at besvare spørgsmålet.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

6.1 Legater fra Statens Kunstfond

Statens Kunstfond uddeler hvert år både arbejdslegater og 3-årige arbejdslegater. Arbejdslegaterne udbetales ad én gang og varierer i beløbsstørrelse alt efter kunstnerens vurderede behov, men overstiger i praksis dog ikke 200.000 kr.[23] De 3-årige arbejdslegater udbetales til kunstneren i årlige, lige store rater over 3 år. Op til og med 2010 var de 3-årige arbejdslegater på 840.000 kr. i alt, svarende til en udbetaling på 280.000 kr. årligt til kunstneren over 3 år. I 2011 ændrede Statens Kunstfond dog beløbsstørrelsen på de 3-årige arbejdslegater til at være på 855.000 kr., svarende til en årlig udbetaling på 285.000 kr. til kunstneren over 3 år.

I tabel 6.2 ses det, at de billedkunstnere, der er medlemmer af Kunstnersamfundet og/eller har modtager legater fra Statens Kunstfond (SKF/AKR) er den gruppe, hvoriblandt flest kunstnere har modtaget legater. Der synes ikke at være den store forskel i sandsynligheden for at have modtaget et legat fra Statens Kunstfond i perioden

23 E-mailkorrespondance med Inger Krog, specialkonsulent i Statens Kunstfond.

2006-2016 for SKF/AKR-billedkunstnere, hvad enten man har en formel kunstuddannelse eller ej. En lille overvægt af ikke-kunstuddannede SKF/AKR modtager legater overordnet set (84 pct.) sammenlignet med de kunstuddannede SKF/AKR-billedkunstnere (81 pct.). Denne lille overvægt gælder også for modtagelse af arbejdslegater, mens der ingen forskel er mellem disse grupper, hvad angår modtagelse af 3-årige arbejdslegater (hvor 6 pct. af begge grupper modtager). Næst efter SKF/AKR-billedkunstnere kommer de yngre kunstuddannede billedkunstnere, hvor knap halvdelen modtager legater overordnet set. Blandt pensionsmodtagerne har kun 7 pct. modtaget legater i perioden 2006-16, hvoraf ingen af disse legater er 3-årige arbejdslegater. Det udelukker selvfølgelig ikke, at de har modtaget legater tidligere i deres karriere. De kunstuddannede øvrige billedkunstnere samt de ikke-kunstuddannede øvrige billedkunstnere modtager per definition ikke legater, eftersom de er defineret ved hverken at modtage legater fra Statens Kunstfond eller være medlem af Kunstnersamfundet.

TABEL 6.2. ANDEL AF BILLEDKUNSTNERE, DER HAR MODTAGET ARBEJDSLEGATER OG 3-ÅRIGE ARBEJDSLEGATER I PERIODEN 2006-2016 (PCT.)

	Modtaget legat (alle typer)	
Grupper af billedkunstnere	Ja	Fordeling af observationer
Kunstuddannede SKF/AKR	81 %	148
Kunstuddannede øvrige	0 %	146
Ikke-kunstuddannede SKF/AKR	84 %	138
Ikke-kunstuddannede øvrige	0 %	189
Yngre kunstuddannede	44 %	154
Pensionsmodtagere	7 %	279
Analyseudvalg	26 %	1.000

	Modtaget arbejdslegat		Modtaget 3-årigt arbejdslegat	
Grupper af billedkunstnere	Ja	Fordeling af observationer	Ja	Fordeling af observationer
Kunstuddannede SKF/AKR	80 %	148	6 %	148
Kunstuddannede øvrige	0 %	146	0 %	146
Ikke-kunstuddannede SKF/AKR	83 %	138	6 %	138
Ikke-kunstuddannede øvrige	0 %	189	0 %	189
Yngre kunstuddannede	43 %	154	3 %	154
Pensionsmodtagere	7 %	279	0 %	279
Analyseudvalg	25 %	1.000	2 %	1.000

Note: Kunstuddannede billedkunstnere og ikke-kunstuddannede billedkunstnere har ikke modtaget et legat i perioden, eftersom de er defineret ved hverken at have modtaget et legat fra Statens Kunstfond eller være medlem af Kunstnersamfundet.
Kilde: Statens Kunstfond.

I det følgende ser vi alene på legater modtaget i perioden 2014-16.

I tabel 6.3 ses det, at de 30-39-årige er den aldersgruppe, hvori flest kunstnere har modtaget legater i perioden 2014-16, nemlig 31 pct. Tabellen viser yderligere, at 70 pct. af de billedkunstnere, der modtager legater, er 49 år eller derunder, mens 49 pct. er 39 år eller derunder. Det er altså relativt unge kunstnere, der modtager legater fra Statens Kunstfond.

TABEL 6.3. OM BILLEDKUNSTNERE HAR MODTAGET LEGATER I PERIODEN 2014-2016 FORDELT PÅ ALDERSINTERVALLER, 2015 OG 2014-2016 (PCT.)

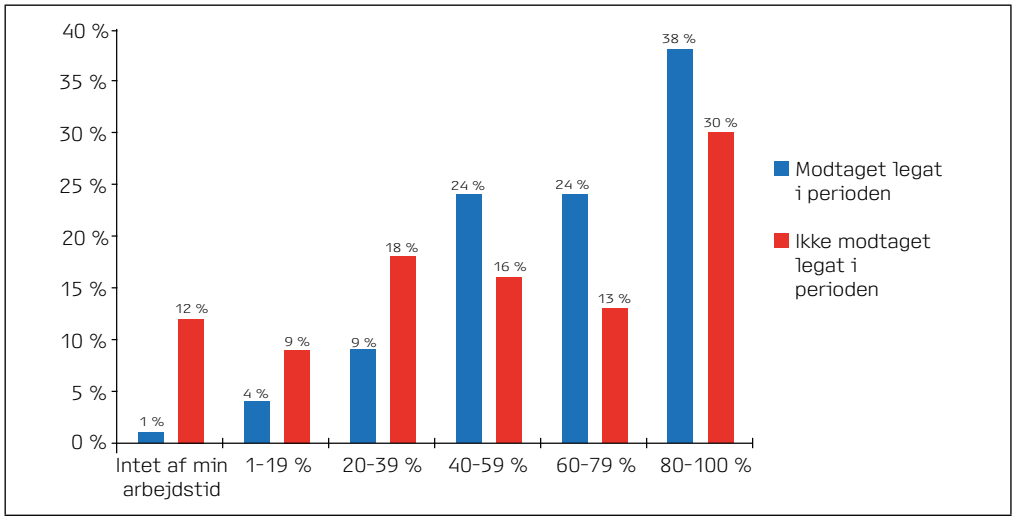
	Modtaget legat (alle typer)	
Alder	Ja	Fordeling af observationer
18-29 år	18 %	84
30-39 år	31 %	147
40-49 år	21 %	163
50-59 år	9 %	230
60-66 år	3 %	150
67+ år	1 %	213

	Modtaget arbejdslegat		Modtaget 3-årigt arbejdslegat	
Alder	Ja	Fordeling af observationer	Ja	Fordeling af observationer
18-29 år	18 %	84	100 %	84
30-39 år	31 %	147	1 %	147
40-49 år	20 %	163	2 %	163
50-59 år	8 %	230	1 %	230
60-66 år	3 %	150	0 %	150
67+ år	1 %	213	0 %	213

Note: 13 personer har ikke alder angivet. 1 af disse har på et givent tidspunkt i perioden 2014-2016 modtaget et legat.
Kilder: Danmarks Statistik og Statens Kunstfond.

Figur 6.2 viser, at blandt de billedkunstnere, som har modtaget legater i perioden 2014-2016, benytter størstedelen af dem mere end 40 pct. af deres arbejdstid på arbejdet som billedkunstner, og hele 38 pct. af dem bruger 80-100 pct. af deres arbejdstid på arbejdet som billedkunstner. Det tyder på, at de kunstnere, som modtager legater, i højere grad bruger deres arbejdstid på arbejdet som billedkunstner sammenlignet med de billedkunstnere, der ikke modtager legater.

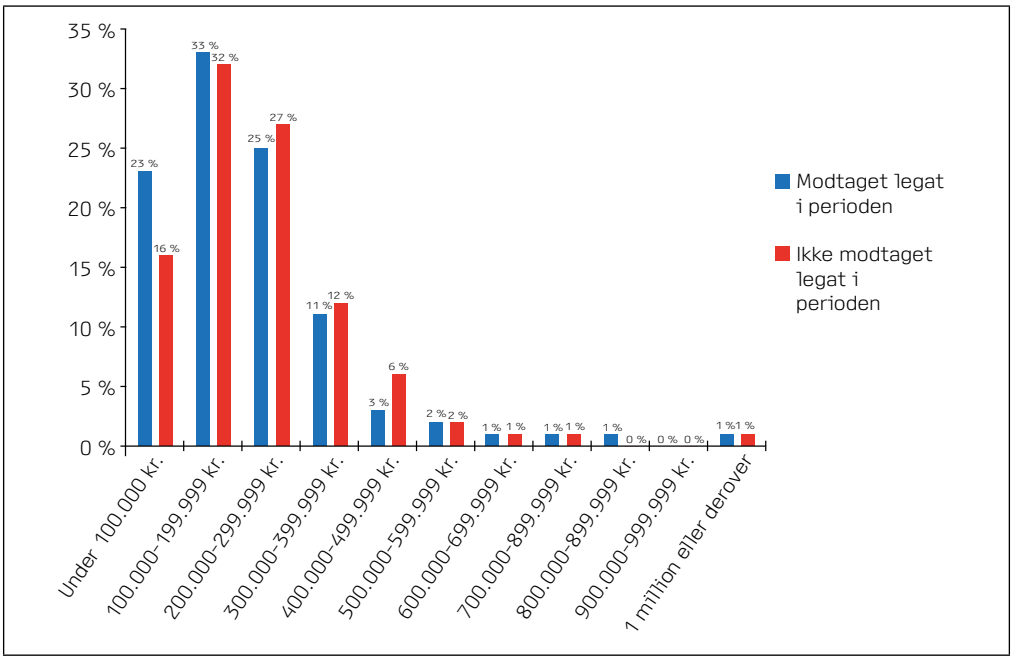
FIGUR 6.2. BILLEDKUNSTNERNES VURDEREDE ARBEJDSTID BRUGT PÅ ARBEJDET SOM BILLEDKUNSTNER I FORHOLD TIL, OM MAN HAR MODTAGET LEGATER I PERIODEN 2014-2016 (PCT.)

Note: Figuren er baseret på 974 personer, da 26 billedkunstnere ikke har angivet andel af arbejdstid brugt på arbejdet som billedkunstner.
Kilder: Statens Kunstfond og Spørgeskemaundersøgelsen.

Figur 6.3 viser, at blandt de billedkunstnere, der har modtaget legater i perioden 2014-2016, har 56 pct. en samlet årsindkomst på under 200.000 kr., mens 81 pct. har en samlet indkomst på under 300.000 kr. Det tyder altså derfor på, at de billedkunstnere, som modtager legater, ikke har ret høje indkomster, og derfor må det antages, at disse legater er relativt vigtige for billedkunstnerne og opretholdelsen af deres kunstneriske virke.

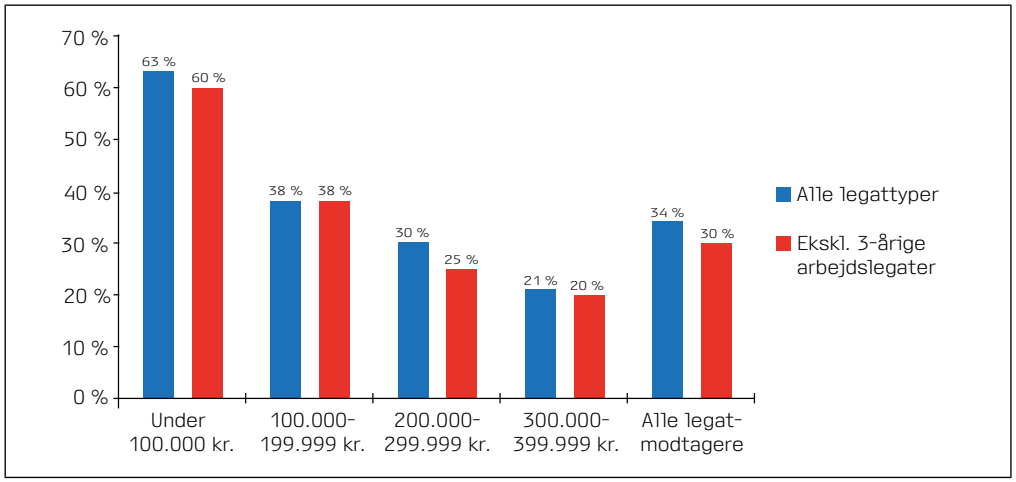
FIGUR 6.3. MODTAGELSE AF LEGATER I PERIODEN 2014-2016, FORDELT PÅ SAMLET INDKOMST I 2015 (KR.)

Note: Tabellen er baseret på 118 personer, der har modtaget et arbejdslegat i perioden, og 9 personer, der har modtaget et 3-årigt arbejdslegat i perioden. Billedkunstnernes samlede indkomst i alt er baseret på Danmarks Statistiks variabel *Personindkomst i alt ekskl. beregnet lejeværdi af egen bolig og før fradrag af renteudgifter* (PERINDKIALT_13).
Kilder: Danmarks Statistik og Statens Kunstfond.

Overordnet set kunne det tyde på, at legater udgør en relativ vigtig indkomstkilde for billedkunstnere med lave indkomster. Figur 6.4 viser, i hvor høj grad dette gør sig gældende, alt efter hvor meget man tjener samlet set som billedkunstner. Her ses det, at blandt de billedkunstnere, der har en samlet indkomst i alt på under 100.000 kr., udgør summen af de legater, de modtager, 63 pct. af deres samlede indkomst i alt. Legaters procentuelle andel af billedkunstnernes samlede indkomst er faldende, jo mere man tjener, men det er bemærkelsesværdigt, at selv blandt de billedkunstnere, som har en samlet årlig indkomst på 300.000-399.999 kr., udgør summen af legater over en 1/5 af deres samlede årlige indkomst. For samtlige legatmodtagere udgør summen af de modtagne legater i gennemsnit 34 pct. af deres samlede indkomst i alt.

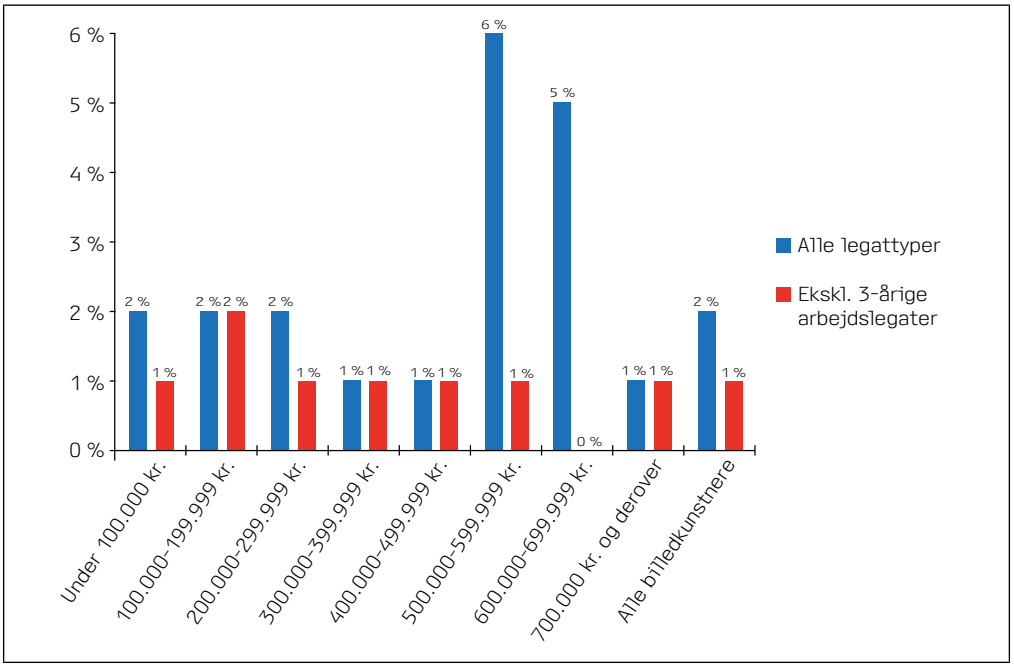
FIGUR 6.4. LEGATERS GENNEMSNITLIGE ANDEL AF BILLEDKUNSTNERES SAMLEDE INDKOMST I ALT I 2015 FORDELT PÅ INDKOMSTKATEGORIER (FOR DE BILLEDKUNSTNERE, DER HAR MODTAGET LEGATER I 2015) (PCT.)

Note: Figuren baserer sig på 48 billedkunstnere for kategorien 'Alle legattyper' og 43 billedkunstnere for kategorien 'Ekskl. 3-årige arbejdslegater'. Samlet indkomst i alt er baseret på variablen fra Danmarks Statistik *Personindkomst i alt ekskl. beregnet lejeværdi af egen bolig og før fradrag af renteudgifter* (PERINDKIALT_13).
Kilde: Danmarks Statistik og Statens Kunstfond.

Som figurerne ovenfor viser, har legater stor betydning for økonomien for de billedkunstnere, der modtager legater. Det er imidlertid kun en lille andel af billedkunstnerne, der modtager legater fra Statens Kunstfond, og derfor er det endvidere interessant at se på disse legaters effekt for samtlige billedkunstnere. Figur 6.5 viser her den andel, legater udgør af den samlede indkomst for alle billedkunstnere. Det ses her, at for samtlige indkomstkategorier udgør legater en meget lille del af den samlede indkomst for alle billedkunstnerne. Grunden til at alle legattyper for indkomstkategorierne '500.000-599.999 kr.' og '600.000-699.999 kr.' udgør relativt større andele sammenlignet med de øvrige indkomstkategorier skyldes primært at de 3-årige arbejdslegater på 285.000 kr. årligt (855.000 kr. i alt) ligger i disse indkomstkategorier.

FIGUR 6.5. LEGATERS GENNEMSNITLIGE ANDEL AF BILLEDKUNSTNERES SAMLEDE INDKOMST I ALT I 2015 FORDELT PÅ INDKOMSTKATEGORIER (FOR SAMTLIGE BILLEDKUNSTNERE), 2015 (PCT.)

Note: Figuren baserer sig på 976 billedkunstnere i alt for kategorien 'Alle legattyper' og 661 billedkunstnere for kategorien 'Ekskl. 3-årige arbejdslegater'. Samlet indkomst i alt er baseret på variablen fra Danmarks Statistik *Personindkomst i alt ekskl. beregnet lejeværdi af egen bolig og før fradrag af renteudgifter* (PERINDKIALT_13).
Kilder: Danmarks Statistik og Statens Kunstfond.

6.2 Sammenfatning

56 pct. af billedkunstnerne har angivet at have søgt offentlig eller privat kunststøtte, 44 pct. har angivet at have modtaget offentlig eller privat kunststøtte, og 30 pct. har angivet at have modtaget offentlig eller privat kunststøtte uansøgt. Blandt de billedkunstnere, der har modtaget hæderslegater og priser har 43 pct. af disse modtaget under 25.000 kr., mens 24 pct. har modtaget hæderslegater og priser på 100.000 kr. eller derover.

Når det gælder legater fra Statens Kunstfond, har 25 pct. modtaget et arbejdslegat i perioden 2006-2016, og 2 pct. har modtaget et 3-årigt arbejdslegat.

Der er en klar tendens til, at billedkunstnere, der modtager legater, også bruger en større andel af deres tid på arbejdet som billedkunstner.

Det er i højere grad billedkunstnere med lave indkomster, som modtager arbejdslegater fra Statens Kunstfond. Det samme gør sig gældende for modtagelse af 3-årige arbejdslegater. Legater udgør således en stor del af billedkunstnernes samlede indkomst for de billedkunstnere, der modtager legater, mens de selvfølgelig har lille betydning for alle billedkunstnere overordnet set, eftersom det er en mindre andel af kunstnerne, der modtager legater.

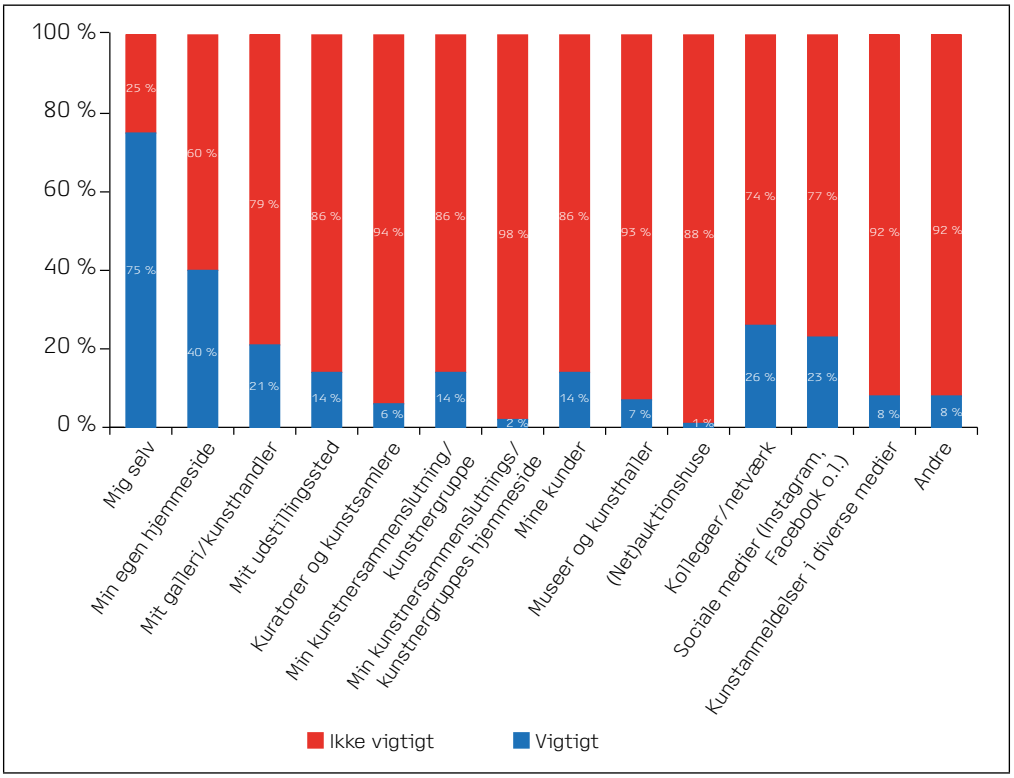
Katya Sander. *Dit Liv som Billede*, 2016. Foto: Fra Statens Kunstfonds arkiver.

7.
MARKEDSFØRING, ANSEELSE OG SALG

Dette afsnit omhandler billedkunstnernes opfattelse af, hvilke faktorer der er vigtige for deres markedsføring og formidling af deres arbejde, anseelse som billedkunstner og deres salg.

Figur 7.1 viser, hvilke faktorer billedkunstnerne prioriterer som de tre vigtigste faktorer ift. markedsføring af dem selv og formidling af deres arbejde. Her ses det, at billedkunstneren selv opleves som én af de tre vigtigste faktorer for 75 pct. af billedkunstnerne. Herefter opleves billedkunstnerens egen hjemmeside som en vigtig faktor for 40 pct. af billedkunstnerne. Billedkunstnernes kollegaer/netværk og de sociale medier opleves som en vigtig faktor for hhv. 26 pct. og 23 pct. af billedkunstnerne. Billedkunstnernes egen drivkraft samt deres relationer og netværksforgreninger til andre billedkunstnere synes altså at være måden, hvorpå billedkunstnere forsøger at få deres kunst ud til folk. Det kunne også tyde på, at flest billedkunstnere oplever omkostningslette promoveringskanaler som vigtige, da få oplever eksempelvis net-auktionshuse eller kunsthaller og museer (hvor der typisk indgår udstillingsgebyrer eller salær) som værende blandt de vigtigste faktorer for deres markedsføring. Dette underbygges af, at sociale medier ses som vigtige for billedkunstneres markedsføring, da dette er et middel, hvorigennem billedkunstnerne også selv kan markedsføre deres kunst uden de store omkostninger. Bemærkelsesværdigt er det desuden, at kun 14 pct. af billedkunstnerne oplever, at deres kunder er vigtige for markedsføringen og formidlingen af deres billedkunstneriske arbejde.

FIGUR 7.1. BILLEDKUNSTNERNES OPFATTELSER AF VIGTIGHEDEN AF FORSKELLIGE MARKEDSFØRINGS- OG FORMIDLINGSKANALER (DER VÆLGES MAKS. 3 SVARMULIGHEDER, 2016 (PCT.)

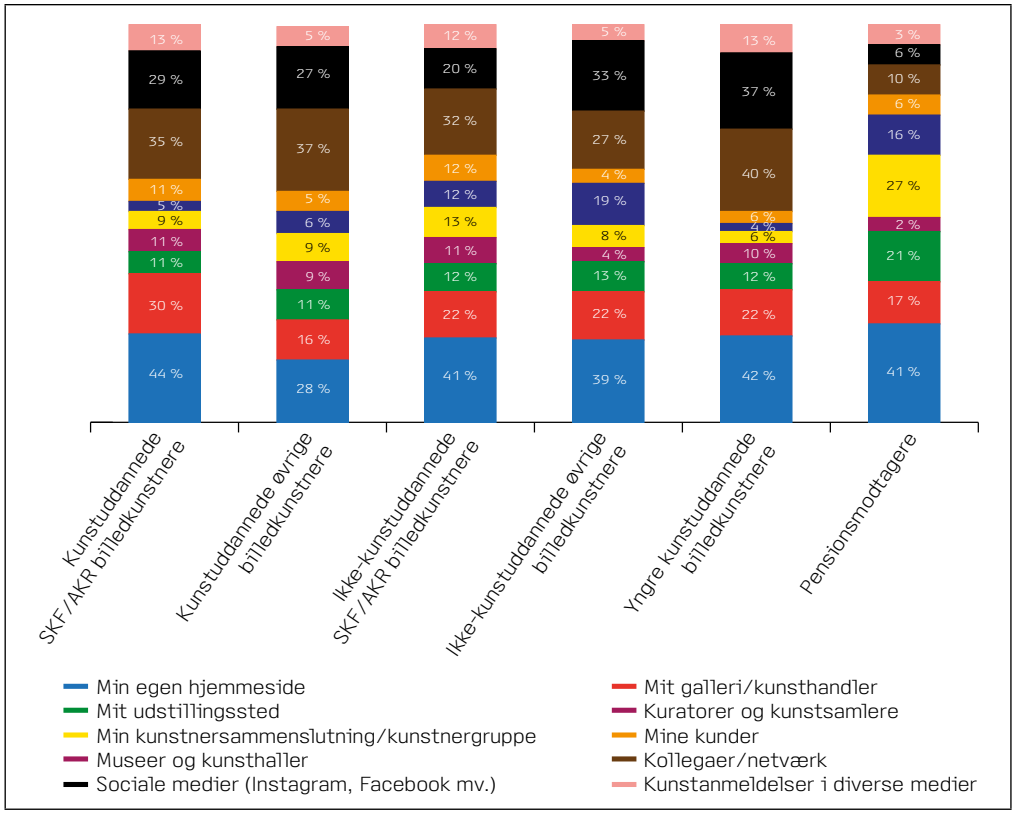

Note: Figuren er baseret på 988 personer, idet 12 ikke har besvaret spørgsmålet. Billedkunstnerne har haft mulighed for at sætte kryds ved maks. 3 svarmuligheder.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

I forlængelse af figur 7.1 viser figur 7.2 udvalgte væsentlige forskelle i, hvad de forskellige billedkunstnergrupper opfatter som vigtige faktorer for deres markedsføring og formidling af deres arbejde. Sammenlignes pensionsmodtagerne med de resterende grupper, kan det ses, at pensionsmodtagerne i højere grad opfatter deres udstillingssted og deres kunstnersammenslutning/ kunstnergruppe som vigtig for deres markedsføring, mens sociale medier og kollegaer/netværk opleves som mindre vigtige sammenlignet med de andre billedkunstnergrupper. Selvom spørgeskemaet ikke indeholder en tidslig dimension, kan denne sammenligning mellem pensionsmodtagerne og især de yngre billedkunstnere motivere et skift i, hvad billedkunstnere opfatter som vigtige midler i markedsføringen af deres kunst. De væsentligste forskelle er her, at 27 pct. af pensionsmodtagerne oplever, at deres kunstnersammenslutning/kunstnergruppe er vigtig for deres markedsføring, mens kun 6 pct. af de yngre billedkunstnere oplever dette som vigtigt. Ligeledes opfatter 37 pct. af de yngre billedkunstnere de sociale medier som vigtige, mens kun 6 pct. af pensionsmodtagerne deler dette synspunkt. 40 pct. af de yngre billedkunstnere oplever kollegaer/ netværk som vigtige, mens dette kun er tilfældet for 10 pct. af pensionsmodtagerne. Sammenlignet med de resterende billedkunstnergrupper har de yngre kunstuddannede billedkunstnere i øvrigt den største andel af kunstnere, som finder sociale me-

dier og kollegaer/netværk vigtige i deres markedsføring. Det kunne altså tyde på, at billedkunstnerne i højere grad går væk fra traditionelle markedsføringskanaler som kunstnersammenslutninger/kunstnergrupper og eget udstillingssted og i højere grad trækker på sociale medier og deres kollegaer/netværk i markedsføringen af deres billedkunst.

FIGUR 7.2. BILLEDKUNSTNERGRUPPERNES OPFATTELSE AF VIGTIGHEDEN AF FORSKELLIGE MARKEDSFØRINGS- OG FORMIDLINGSKANALER (DER VÆLGES MAKS. 3 SVARMULIGHEDER), 2016 (PCT.)

Note: Figuren er baseret på 988 personer, idet 12 ikke har besvaret spørgsmålet. Billedkunstnerne har haft mulighed for at sætte kryds ved maks. 3 svarmuligheder.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

Figur 7.3 og 7.4 omhandler, hvilke faktorer billedkunstnerne opfatter som vigtige for deres anseelse som billedkunstnere og for deres salg.

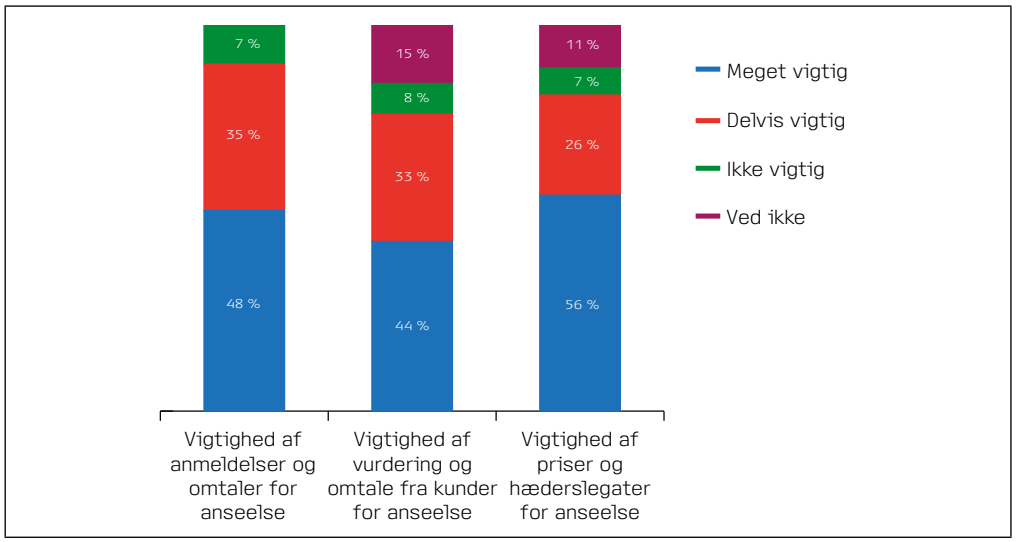
Her ses det, at priser og hæderslegater opfattes som meget vigtige eller delvis vigtige for billedkunstneres anseelse blandt 82 pct. af billedkunstnerne. Kun 7 pct. af billedkunstnerne anser ikke priser og hæderslegater for at være vigtige, mens 11 pct. er i tvivl om deres vigtighed. Vurdering og omtale fra kunder opfattes af 77 pct. af billedkunstnerne som enten meget vigtige eller delvis vigtige for deres anseelse, mens 8 pct. ikke finder dette vigtigt. Her er 15 pct. i tvivl om vigtigheden af vurdering og omtale fra kunder. 83 pct. af billedkunstnerne finder anmeldelser og omtaler enten meget vigtige eller delvis vigtige for deres anseelse, mens 7 pct. ikke finder dette

forhold vigtigt for deres anseelse. Her er ingen af billedkunstnerne i tvivl om vigtigheden af anmeldelser og omtaler for deres anseelse.

Disse parametres vigtighed for billedkunstneres salg er en smule lavere sammenlignet med deres vigtighed for billedkunstnernes anseelse, og der er i øvrigt flere billedkunstnere, som er i tvivl om parametrenes vigtighed for deres salg. Priser og hæderslegater opfattes som meget vigtige eller delvis vigtige for billedkunstnernes salg af 72 pct. af billedkunstnerne, dvs. 10 procentpoint lavere end for deres vigtighed for anseelse. Vurdering og omtale fra kunder er ca. lige så vigtige for billedkunstnerne for deres salg som for deres anseelse, hvor 74 pct. opfatter dette som meget vigtigt eller delvis vigtigt for deres salg. Anmeldelser og omtaler opfattes af 69 pct. af billedkunstnerne som meget vigtige eller delvis vigtige for deres salg, hvilket er 14 procentpoint lavere end anmeldelsers og omtalers vigtighed for billedkunstnernes anseelse. 14 pct. af billedkunstnerne anser ikke anmeldelser og omtaler for at være vigtige for deres salg, mens hele 17 pct. af billedkunstnerne er i tvivl om disses vigtighed for deres salg.

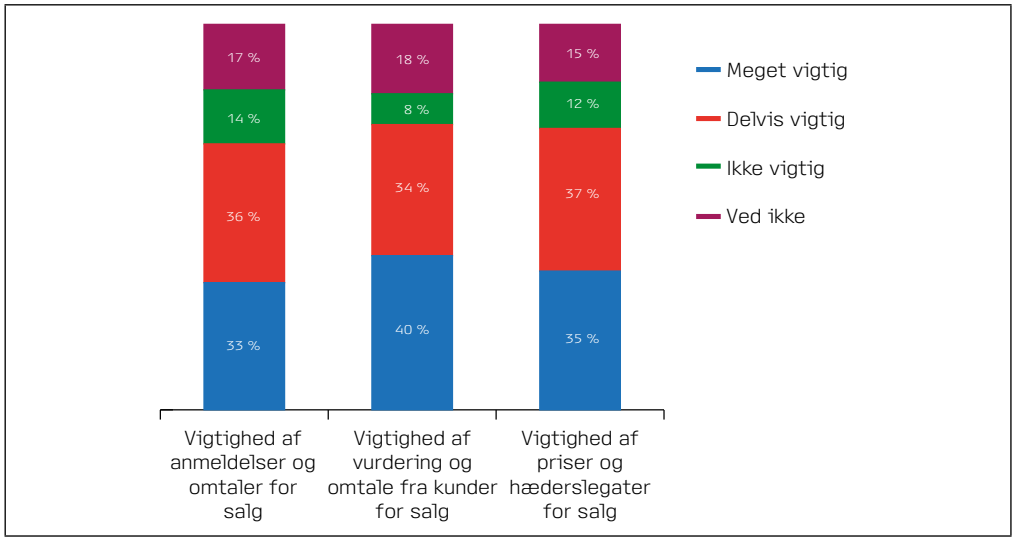
Kigger man på tværs af billedkunstnergrupperne, er der ikke de store forskelle i, hvad de forskellige grupper opfatter som vigtigt for deres anseelse og deres salg. Generelt er pensionsmodtagerne i højere grad i tvivl om vigtigheden af de forskellige parametre for deres anseelse og deres salg. Et andet bemærkelsesværdigt forhold er, at der ofte er forskel internt i den kunstuddannede gruppe. Eksempelvis opfatter 78 pct. af de kunstuddannede SKF/AKR-billedkunstnere vurdering og omtale fra kunder som vigtige for deres salg, mens kun 64 pct. af de kunstuddannede øvrige billedkunstnere opfatter dette som vigtigt for deres salg. Dette skyldes primært, at 27 pct. af de kunstuddannede øvrige billedkunstnere er i tvivl om vigtigheden af vurdering og omtale fra kunder for deres salg. Ligeledes opfatter 94 pct. af de kunstuddannede SKF/AKR-billedkunstnere hæderslegater og priser som vigtige for deres anseelse, mens kun 75 pct. af de kunstuddannede øvrige billedkunstnere finder dette forhold vigtigt for deres anseelse som billedkunstner. Dette skyldes, at 12 pct. af de kunstuddannede øvrige billedkunstnere ikke finder hæderslegater og priser vigtigt for deres anseelse, mens 14 pct. af disse er i tvivl. Således tenderer de kunstuddannede øvrige billedkunstnere til at opfatte de forskellige faktorer som mindre vigtige eller være mere i tvivl om vigtigheden af dem sammenlignet med de kunstuddannede SKF/AKR-billedkunstnere.

FIGUR 7.3. BILLEDKUNSTNERNES OPFATTELSE AF VIGTIGHEDEN AF FORSKELLIGE PARAMETRE FOR DERES ANSEELSE SOM BILLEDKUNSTNER, 2016 (PCT.)

Note: 'Vigtighed af anmeldelser og omtaler for anseelse' og 'vigtighed af priser og hæderslegater for anseelse' er baseret på 996 personer. 'Vigtighed af vurdering og omtale fra kunder for anseelse' er baseret på 995 personer.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

FIGUR 7.4. BILLEDKUNSTNERES OPFATTELSE AF VIGTIGHEDEN AF FORSKELLIGE PARAMETRE FOR DERES SALG AF KUNSTVÆRKER, 2016 (PCT.)

Note: Figuren er baseret på mellem 995 personer, idet 5 personer ikke har svaret på et eller flere spørgsmål.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

7.1 Sammenfatning

75 pct. af billedkunstnerne oplever, at de selv er vigtige i forhold til markedsføring og formidling af deres kunstneriske arbejde. 40 pct. oplever, at deres egen hjemmeside er vigtig, 26 pct. oplever, at kollegaer og netværk er vigtige, og 23 pct. oplever, at sociale medier som Facebook og Instagram er vigtige i forhold til markedsføring og formidling af deres kunst.

De yngre kunstuddannede billedkunstnere oplever i meget højere grad sociale medier som vigtige for formidling og markedsføring af deres kunst (37 pct.), end de pensionsmodtagende billedkunstnere gør (6 pct.). En sammenligning mellem disse to grupper af billedkunstnere taler for, at særligt sociale medier og kollegaer og netværk i stigende grad benyttes af billedkunstnere i deres markedsføring, og at det traditionelle brug af ens kunstnersammenslutning og udstillingssted er på tilbagetog.

Ann Lislegaard, *Orakel, en animation*, 2018. Professionshøjskolen København.
I gave fra Ny Carlsbergfondet.

8.
FORSKELLIGE GRUPPER AF BILLEDKUNSTNERE

I dette kapitel vil vi anvende en anden analytisk tilgang til vores datamateriale, nemlig en Latent Class-analyse (LC). Det er en statistisk metode, som kan bruges til at identificere en række grupper (klasser) af individer, baseret på et sæt af variable/informationer om de enkelte individer.

I vores tilfælde har vi for hver enkelt kunstner fx information om deres indkomst, indkomstkilder, tidsforbrug, opfattelse af sig selv som fuld- eller deltidskunstner, hvorvidt de driver deres egen virksomhed eller ej osv. Da der er mulighed for mange kombinationer mellem disse variable, vil det overordnede mønster være meget komplekst, men på trods af dette forventer vi, at der er en grad af sammenhæng mellem de forskellige variable. Eksempelvis vil vi, baseret på de forrige kapitler, forvente, at kunstnere, der har egen virksomhed, også i højere grad opfatter sig selv som fuldtidskunstnere. Derudover kan vi forvente, at kunstnere, der bruger det meste af deres tid på kunstneriske aktiviteter, også vil opfatte sig selv som fuldtidskunstnere, osv.

LC-analysen vil således identificere en række forskellige grupper af billedkunstnere, som hver især er karakteriseret ved et bestemt svarmønster, som afslører et sæt af specifikke arbejds- og levevilkår. Antallet af grupper er ikke givet på forhånd, men bestemmes af de statistiske analyser.

Inddelingen af billedkunstnerne i disse grupper sker vha. en "medlemskabsfunktion". Funktionen benytter information fra billedkunstnerens socioøkonomiske data til ved brug af logistisk regression at forudsige, hvilken gruppe en given billedkunstner tilhører.

8.1 Variable

Til analysen har vi brugt en lang række af de variable, der er beskrevet i de foregående kapitler, som gør det muligt at gruppere kunstnerne i forhold til vores fokus, nemlig deres leve- og arbejdsvilkår med hensyn til indkomstforhold, og hvor meget tid de har brugt på kunstnerisk aktivitet.

Indkomstforhold: I forhold til billedkunstnernes indkomstforhold har vi information om, hvor stor en andel af deres samlede indkomst der stammer fra hhv. kunstnerisk arbejde (pct. kunst), arbejde relateret til kunst (pct. kunstrelateret) og arbejde, der ikke er relateret til kunst (pct. andet), samt offentlige indkomstoverførsler (pct. offentlig). Hver af disse variable er inddelt i fem kategorier, der beskriver, hvor stor

en procentandel af billedkunstnernes indkomst den konkrete indkomstvariabel udgør: 0 pct., 1-19 pct., 20- 39 pct., 40-59 pct., 60-79 pct. og 80 pct. eller derover (se tabel 8.1). Herudover har vi information om billedkunstnernes samlede årlige indkomst før skat (opdelt i 11 indkomstintervaller), samt om de har egen virksomhed. Den sidstnævnte variabel har form som en dikotom variabel, der er lig med 1, hvis kunstneren er selvstændig, og 0, hvis kunstneren ikke har egen virksomhed.

Arbejdstid: Med hensyn til kunstnernes arbejdstid har vi information om, hvor stor en andel af deres arbejdstid de bruger på hhv. arbejdet som kunstner (tid kunst), kunstnerisk relateret arbejde (tid relateret) samt på arbejde, der ikke er relateret til kunst (tid andet). Her anvendes de samme fem niveauer som for indkomstvariablen. Desuden har vi information om, hvorvidt de opfatter sig selv som enten fuldtidskunstner, deltidskunstner eller ikke opfatter sig selv som kunstner.

De variable, der er anvendt i "medlemskabsfunktionen", har et andet formål end de variable, der beskriver kunstnernes leve- og arbejdsvilkår. Eftersom vi ikke direkte kan vide, hvilken gruppe den enkelte kunstner tilhører, har vi brug for nogle "eksterne" variable, der karakteriserer kunstneren, men som ikke direkte er relateret til kunstnernes leve- og arbejdsvilkår. Medlemskabsfunktionen gør det derved muligt at forudsige sandsynligheden for, at en kunstner tilhører en bestemt gruppe. Disse variable er almindeligvis af sociodemografisk karakter. Vi har anvendt følgende variable: En dikotom variabel for køn, en kategorisk variabel for alder med seks aldersgrupper og en dikotom variabel, der indikerer, om kunstneren er pensioneret eller ej. Herudover er der yderligere tre dikotome variable, som beskriver, om billedkunstneren har en professionel billedkunstnerisk uddannelse, er medlem af Kunstnersamfundet og har modtaget legater fra Statens Kunstfond i perioden 2010-15 (se tabel 8.1 for yderligere detaljer).

TABEL 8.1. VARIABLE I LC-ANALYSEN

Variabel	Beskrivelse	Kategorier
Virksomhed	Har kunstneren egen virksomhed?	1=ja; 0=nej
Selvopfattelse	Opfatter kunstneren sig selv som fuldtids- eller deltidskunstner?	1=Fuldtidskunstner; 2=Deltidskunstner; 3=Arbejder ikke med kunst
Pct kunst	Procentdel af indkomst der stammer fra arbejdet som kunster	1=0%; 2=1-19%; 3=20-39%; 4=40-59%; 5=60-79%; 6=80% eller derover
Pct relateret	Procentdel af indkomst der stammer fra arbejde, hvor kunstneren har brugt deres kompetencer som kunstner (som fx kunstnerisk konsulent; underviser eller foredragsholder)	1=0%; 2=1-19%; 3=20-39%; 4=40-59%; 5=60-79%; 6=80% eller derover
Pct andet	Procentdel af indkomst uden relation til arbejdet som billedkunstner	1=0%; 2=1-19%; 3=20-39%; 4=40-59%; 5=60-79%; 6=80% eller derover
Pct offentlig	Procentdel af indkomst der stammer fra offentlige indkomstoverførsler (fx SU, efterløn, dagpenge, sygedagpenge)	1=0%; 2=1-19%; 3=20-39%; 4=40-59%; 5=60-79%; 6=80% eller derover
Tid kunst	Procentdel af arbejdstid brugt på det kunstneriske virke	1=0%; 2=1-19%; 3=20-39%; 4=40-59%; 5=60-79%; 6=80% eller derover
Tid relateret	Procentdel af arbejdstid brugt på arbejde relateret til kunst	1=0%; 2=1-19%; 3=20-39%; 4=40-59%; 5=60-79%; 6=80% eller derover
Tid andet	Procentdel af arbejdstid brugt på arbejde uden relation til kunst	1=0%; 2=1-19%; 3=20-39%; 4=40-59%; 5=60-79%; 6=80% eller derover
Indkomst	Samlet årlig indkomst før skat	1=Mindre end 100.000 DKK; 2=100.000-200.000 DKK; 3=200.000-300.000 DKK; 4=300.000-400 000 DKK; 5=400.000-500.000 DKK; 6=500.000-600.000 DKK; 7=600.000-700.000 DKK; 8=700.000-800.000 DKK; 9=800.000-900.000 DKK; 10=900.000-1.000.000 DKK; 11=Mere end 1.000.000 DKK

Variabel	Beskrivelse	Kategorier
Klassemedlemskabs-funktion		
Køn	Kunstnerens køn	1= Mand; 0=Kvinde (reference-kategori)
Alder	Kunstnerens alder	1=18-29 år (referencekategori); 2=30-39 år; 3=40-49 år; 4=50-59 år; 5=60-66 år; 6=mere end 67 år
Pensioneret	Kunstneren er pensioneret	1=ja; 0=nej
Uddannelse	Kunstneren har gennemført en professionel billedkunst-uddannelse	1=ja; 0=nej
Medlem Kunst	Kunstneren er medlem af Kunstnersamfundet	1=ja; 0=nej
Modtaget legat	Kunstneren har modtaget et eller flere legater fra Statens Kunst-fond i perioden 2010-2015	1= ja; 0=nej

8.2 Resultater

Resultaterne af LC-analysen fremgår af tabel 8.2.

TABEL 8.2. RESULTATER AF LC-ANALYSEN

	Gruppe 1	Gruppe 2	Gruppe 3	Gruppe 4	Gruppe 5	Gruppe 6
Procentdel	0.1048	0.1923	0.1272	0.2582	0.1772	0.1403
Har ikke eget firma	0.6411	0.4468	0.6868	0.7733	0.8991	0.1668
Selvstændig	0.3589	0.5532	0.3132	0.2267	0.1009	0.8332
Føler sig som fuld-tidskunstner	0.4936	0.9594	0.2205	0.8094	0.1150	0.9705
Føler sig som del-tidskunstner	0.5064	0.0406	0.5255	0.1784	0.8019	0.0114
Føler sig ikke som kunstner	0	0	0.2540	0.0123	0.0832	0.0181
pct kunst 0	0.3038	0.0649	0.5781	0.4969	0.7461	0
pct kunst 1-19	0.4046	0.2040	0.3319	0.2647	0.1996	0.0699
pct kunst 20-39	0.2040	0.2173	0.0784	0.1234	0.0463	0.0591
pct kunst 40-59	0.0876	0.2585	0	0.0900	0	0.1069
pct kunst 60-79	0	0.1755	0	0.0071	0	0.1436
pct kunst > 80	0	0.0797	0.0117	0.0179	0.0080	0.6205
pct relateret arbejde 0	0.1304	0.0904	0	0.9647	0.8847	0.5586
pct relateret arbejde 1-19	0.3675	0.3017	0.0481	0.0353	0.0966	0.3366
pct relateret arbejde 20-39	0.2229	0.1780	0.0197	0	0.0187	0.0935
pct relateret arbejde 40-59	0.1584	0.2229	0.0278	0	0	0.0113
pct relateret arbejde 60-79	0.0522	0.1377	0.1593	0	0	0
pct relateret arbejde > 80	0.0686	0.0693	0.7451	0	0	0

	Gruppe 1	Gruppe 2	Gruppe 3	Gruppe 4	Gruppe 5	Gruppe 6
pct stat 0	0.6693	0.7785	0.8840	0.7951	0.7238	0.9240
pct stat 1-19	0	0.0407	0.0732	0	0.0434	0.0281
pct stat 20-39	0.0736	0.0520	0.0236	0.0089	0.0185	0.0240
pct stat 40-59	0.1800	0.0555	0	0.0539	0.0403	0.0210
pct stat 60-79	0.0547	0.0531	0	0.0381	0.0243	0
pct stat > 80	0.0144	0.0279	0.0192	0.1054	0.1484	0
pct andet 0	0.4666	0.4794	0.9007	0.7417	0.1826	0.5559
pct andet 1-19	0.0678	0.4241	0	0.2583	0.2061	0.2196
pct andet 20-39	0.2053	0.0703	0.0993	0	0	0
pct andet 40-59	0.2603	0.0261	0	0	0.1562	0
pct andet 60-79	0	0	0	0	0.4551	0.2245
pct andet > 80	0	0	0	0	0	0
tid kunst 0	0.0841	0.0061	0.2166	0.0711	0.3231	0.0172
tid kunst 1-19	0.0477	0	0.2205	0.0606	0.2630	0.0074
tid kunst 20-39	0.4816	0.0149	0.4176	0.0960	0.2650	0.0163
tid kunst 40-59	0.3438	0.2975	0.1338	0.1687	0.1071	0
tid kunst 60-79	0.0428	0.4216	0.0116	0.1421	0.0418	0.0134
tid kunst > 80	0	0.2599	0	0.4616	0	0.9458
tid relateret arbejde 0	0	0	0.0329	0.8740	0.7882	0.5117
tid relateret arbejde 1-19	0.3923	0.2571	0	0.0402	0.1731	0.4210
tid relateret arbejde 20-39	0.4784	0.3963	0	0.0290	0.0387	0.0672
tid relateret arbejde 40-59	0.1194	0.2976	0.1805	0.0325	0	0
tid relateret arbejde 60-79	0.0099	0.0332	0.3599	0.0078	0	0
tid relateret arbejde > 80	0	0.0158	0.4267	0.0166	0	0

	Gruppe 1	Gruppe 2	Gruppe 3	Gruppe 4	Gruppe 5	Gruppe 6
tid andet 0	0	0.6239	0.7846	0.6949	0.0121	0.9704
tid andet 1-19	0.0092	0.1526	0.1159	0.1746	0	0
tid andet 20-39	0.2216	0.2235	0.0893	0.1079	0.0963	0
tid andet 40-59	0.5303	0	0.0102	0	0.0331	0
tid andet 60-79	0.2389	0	0	0.0226	0.4164	0.0147
tid andet > 80	0	0	0	0	0.4421	0.0149
Indkomst 1	0.0926	0.2798	0.0179	0.1689	0.0828	0.1926
indkomst 2	0.3803	0.3631	0.1729	0.4163	0.2434	0.2267
indkomst 3	0.3299	0.2257	0.2746	0.2949	0.3330	0.2056
indkomst 4	0.0992	0.0706	0.1949	0.0583	0.1946	0.1736
indkomst 5	0.0798	0.0334	0.1694	0.0276	0.0890	0.0672
indkomst 6	0	0.0062	0.1227	0.0204	0.0368	0.0375
indkomst 7	0.0090	0.0162	0.0260	0	0.0070	0.0144
indkomst 8	0	0.0050	0.0080	0	0.0052	0.0205
indkomst 9	0.0092	0	0	0.0037	0	0
indkomst 10	0	0	0	0	0.0055	0.0137
indkomst 11	0	0	0.0137	0.0098	0.0027	0.0483

KLASSEMEDLEMSSKAB							**p-værdi**
Mand	0.3637	0.1507	0.0683	0.2127	-0.0684	-	0.8666
alder2	-3.9685	-3.9957	-2.3108	-5.2834	-2.6978	-	0.0002
alder3	-4.4312	-4.2033	-1.7537	-5.6750	-3.3292	-	0
alder4	-4.0342	-3.9390	-1.8937	-5.2859	-2.9851	-	0
alder5	-5.1767	-4.2688	-2.5857	-5.0561	-3.9095	-	0
alder6	-5.7816	-5.7403	-3.3330	-6.4592	-5.2228	-	0
pensioneret	0.1545	0.7709	-0.8131	2.7677	1.7345	-	0
uddannelse	-0.1216	-0.1869	-0.3151	-0.0462	0.3850	-	0.2392
medlem kunst	-1.0808	-0.5224	-1.0102	-0.3924	-1.3905	-	0.0010
legat modtaget	-0.7667	0.1859	-1.2196	-0.8129	-2.1890	-	0
konstant	4.3842	4.5061	2.8797	5.2079	4.0064	-	0

Med hensyn til medlemskabsfunktionen fortæller p-værdierne i tabel 8.2, hvorvidt en variabel er statistisk signifikant i forhold til at kunne forklare gruppetilhørsforhold. Det er her interessant at konstatere, at hverken køn eller professionel billedkunst-uddannelse varierer signifikant på tværs af grupper, da disse variable p-værdier

ligger væsentligt over et signifikansniveau på 0,05. Det betyder, at man ikke ud fra disse variable kan forudsige, hvilken gruppe en billedkunstner tilhører.

De øvrige variable kan fortolkes på denne måde: eksempelvis har 30,38 pct. af medlemmerne i Gruppe 1 ingen indkomst fra kunstnerisk arbejde; 40,46 pct. af medlemmerne i Gruppe 1 tjener mellem 1-19 procent af deres indkomst fra kunstnerisk arbejde; 20,40 pct. tjener mellem 20-39 procent; 8,76 pct. mellem 40 og 59 pct. osv.

Det er ikke umiddelbart ligetil at fortolke medlemskabsfunktionens variable, da de skal fortolkes i forhold til referencegruppen, som er gruppe 6. Herudover gælder det for aldersvariablen, at den ikke alene skal læses i relation til gruppe 6, men også i relation til alder 1 (18-29 år), der er sat til at være referencekategori for de øvrige aldersgrupper.

For at gøre fortolkningen lettere er der efterfølgende gennemført en sandsynlighedsanalyse. Baseret på de estimerede koefficienter i LC-analysen, er der for hver enkelt kunstner beregnet sandsynligheden for at tilhøre de forskellige grupper, og hver kunstner er derefter placeret i den gruppe, som der er størst sandsynlighed for, at vedkommende tilhører.

I det følgende beskrives de seks grupper af kunstnere, som vi vha. LC-analysen har fundet frem til (se tabel 8.3).

De vordende kunstnere (Gruppe 1)
Denne gruppe udgør 10,5 pct. af kunstnerne og er dermed den mindste gruppe.

Medlemmerne i denne gruppe har mange forskellige indkomstkilder: offentlig støtte (SU, dagpenge, sygedagpenge o.l.) samt indkomst fra arbejdet som kunstner, arbejde relateret til kunst, og/eller andet arbejde, der ikke er relateret til personens kunstneriske virke.

Gruppen har den højeste andel af medlemmer, der modtager offentlig støtte af forskellige slags, og for 30 pct. af kunstnerne i gruppen repræsenterer denne indkomst mere end 20 pct. af deres samlede indkomst.

Gruppen bruger hovedsageligt deres arbejdstid på arbejde, der ikke er relateret til kunst (for 77 pct. af gruppen gælder det, at 40 pct. af deres arbejdstid bruges på arbejde uden relation til deres kunstneriske virke). Dermed dedikerer de også en mindre andel af deres tid til arbejdet med kunst eller arbejde relateret til kunst sammenlignet med de andre grupper. Medlemmerne af denne gruppe virker, som om at de gerne ville leve af deres kunst, men de har ikke tiden til det, fordi de må tage andet arbejde, der kan garantere dem en stabil indkomst.

Flertallet af kunstnerne i gruppen (64 pct.) har ikke egen virksomhed, men omtrent halvdelen af dem ser sig selv som fuldtidskunstnere. Den anden halvdel ser sig selv som deltidskunstnere. De fleste har en lav til middel indkomst (80 pct. tjener mindre

end 300.000 om året). Gruppen består hovedsageligt af unge og midaldrende kunstnere, og kun få af dem (10 pct.) er medlemmer af Kunstnersamfundet.

De fattige professionelle kunstnere (Gruppe 2)
Denne gruppe udgør 19,2 pct. af kunstnerne og består af professionelle kunstnere, der ikke udelukkende kan leve af deres kunst og derfor må supplere deres indkomst med arbejde, der er relateret til deres virke som kunstnere.

Hovedparten af medlemmerne i denne gruppe (55 pct.) har egen virksomhed, og næsten alle (96 pct.) ser sig selv som fuldtidskunstnere. I modsætning til de øvrige grupper er hovedkilden til deres indkomst deres kunstneriske virke (hvis man ser bort fra gruppe 6, så er denne gruppe den eneste, hvor indkomst fra det kunstneriske virke udgør den væsentligste del af deres samlede indkomst). Der er dog også en ikke ubetydelig andel af deres indkomst, som stammer fra arbejde relateret til deres kunstneriske virke. Derudover modtager medlemmerne i nogen grad forskellige former for offentlig støtte og/eller har arbejde uden relation til arbejdet som billedkunstner.

Deres arbejdstid er hovedsageligt dedikeret til kunstnerisk arbejde og/eller arbejde relateret til kunst. Denne gruppe har den laveste gennemsnitlige indkomst: 28 pct. tjener mindre en 100.000 kr. om året, og 87 pct. tjener mindre end 300.000 kr. Det er sandsynligvis årsagen til, at det for nogle kunstnere i denne gruppe er nødvendigt at tage arbejde relateret til deres kunstneriske virke for at kunne supplere deres indkomst.

Gruppen har den største andel af kunstnere, der har modtaget legater af Statens Kunstfond (47 pct.).

Endelig kan det nævnes, at gruppen breder sig ud over alle aldersgrupper.

Arbejdere med indirekte relation til kunst (Gruppe 3)
Denne gruppe udgør 12,7 pct. af kunstnerne. Gruppens væsentligste karakteristikum er, at medlemmerne dedikerer hovedparten af deres tid og modtager hovedparten af deres indkomst fra arbejde, der kun indirekte er relateret til deres virke som kunstner.

Således angiver 75 pct. af gruppens kunstnere, at mere end 80 pct. af deres indkomst kommer fra arbejde, der er relateret til kunst. Endvidere dedikerer mere end 78 pct. af kunstnerne over 60 pct. af deres arbejdstid til aktiviteter relateret til kunst. Selvom 91 pct. af medlemmerne i denne gruppe tjener mindre end 20 pct. af deres indkomst fra arbejde direkte relateret til deres kunstneriske virke, afsætter de en ikke ubetydelig del af deres arbejdstid til at arbejde med kunst (42 pct. af denne gruppe dedikerer 20-39 pct. af deres arbejdstid til kunstnerisk arbejde, mens 14 pct. dedikerer 40-59 pct.). Omkring halvdelen af medlemmerne opfatter sig selv som deltidskunstnere, og herudover er det interessant, at gruppen har den største andel af personer, der ikke opfatter sig selv som kunstnere (25 pct.).

Blandt alle grupperne har gruppen den mindste andel af kunstnere, der tjener under 100.000 kr. (2 pct.). Herudover fordeler gruppen sig nogenlunde jævnt over alle indkomstintervaller fra 100.000 kr. til 600.000 kr. om året. Der er også en lille andel (1 pct.), der tjener mere end 1 mio. kr. om året (5 pct.). Sammenlignet med de øvrige grupper har denne gruppe den største gennemsnitlige årlige indkomst.

Ser man på de sociodemografiske data, er der i denne gruppe den mindste andel af pensionsmodtagende kunstnere (blot 4 pct.), og der er ganske få, som er medlemmer af Kunstnersamfundet (13 pct.). De fleste medlemmer i gruppen (68 pct.) er mellem 40 og 59 år, og der er meget få under 29 år eller over 67 år.

Subsidierede og pensionerede kunstnere (Gruppe 4)
Denne gruppe udgør 26 pct. af kunstnerne og er den største gruppe.

Medlemmerne af denne gruppe har indkomst fra deres kunstneriske virke, men herudover stammer en væsentlig andel af deres indkomst fra offentlige indkomstoverførsler. For 11 pct. af medlemmerne udgør denne offentlige støtte over 80 pct. af deres indkomst.

Deres tid bruges hovedsageligt på kunstnerisk arbejde. 46 pct. dedikerer mere end 80 pct. af deres arbejdstid til kunst. Herudover anser hovedparten af gruppen (81 pct.) sig selv for at være fuldtidskunstner. Kun en lille andel af deres tid bliver brugt på arbejde, der ikke har med kunst at gøre.

Størstedelen af denne gruppe har en ganske lav samlet indkomst. Ca. 70 pct. tjener mellem 100.000 kr. og 300.000 kr. Der er dog en lille andel, der har en høj indkomst.

De fleste kunstnere i denne gruppe har ikke egen virksomhed, og gruppen består hovedsageligt af enten meget unge eller ældre kunstnere. 45 pct. af alle 18-29-årige befinder sig i denne gruppe, og 54 pct. af alle kunstnere over 67 år er ligeledes medlemmer gruppen. 63 pct. af gruppens medlemmer er pensionerede. Hvis man ser bort fra gruppe 6, har denne gruppe den højeste koncentration af kunstnerne, der er medlemmer af Kunstnersamfundet (28 pct.).

Kunst som hobby (Gruppe 5)
Denne gruppe udgør 18 pct. af kunstnerne og består af kunstnere, der ikke har kunst som deres primære aktivitet. De fleste af medlemmerne i denne gruppe (90 pct.) har ikke egen virksomhed, og 80 pct. anser sig selv for at være deltidskunstnere.

Sammenlignet med de andre grupper tjener denne gruppe en mindre del af deres indkomst fra kunstnerisk arbejde; faktisk beretter 75 pct. af gruppens medlemmer om, at de ikke har nogen indkomst fra kunstnerisk arbejde. I stedet tjener de hovedsageligt deres indkomst fra andet arbejde, der ikke er relateret til kunst (61 pct. tjener 40-70 pct. af deres indkomst fra andet arbejde), men der er også en del, som modtager offentlig støtte. For 15 pct. af medlemmerne i denne gruppe udgør offentlig støtte mere end 80 pct. af deres samlede indkomst.

Eftersom kunstnerne i denne gruppe hovedsageligt ikke har et arbejde, der har med kunst at gøre, bruger de også mindre tid på arbejdet som kunstner og arbejde relateret til kunst sammenlignet med de øvrige grupper. Her er der også kun en lille andel af personer med en meget lav indkomst (under 100.000 kr.), og flere med en middel indkomst.

Denne gruppe har den mindste andel af kunstnere, der har modtaget et eller flere legater fra Statens Kunstfond (kun 5 pct.) og/eller er medlemmer af Kunstnersamfundet (9 pct.). Der er desuden stor aldersspredning blandt medlemmerne i denne gruppe.

De professionelle (dedikerede) kunstnere (Gruppe 6)
Denne gruppe udgør 14 pct. af kunstnerne, og dens medlemmer er professionelle kunstnere, der kan leve af indkomsten fra deres kunst.

De fleste (83 pct.) har egen virksomhed, og deres indkomst stammer hovedsageligt fra deres kunstneriske arbejde (for 62 pct. udgør indkomsten herfra mere end 80 pct. af deres samlede indkomst), og det er den eneste gruppe, hvor alle (uden undtagelse) har en indkomst fra kunstnerisk arbejde.

97 pct. af kunstnerne i denne gruppe betragter sig selv som fuldtidskunstnere og dedikerer næsten al deres arbejdstid til kunst (95 pct. siger, at de bruger mere end 80 pct. af deres tid på dette). Gruppen har den største variation i indkomstfordelingen. Således har denne gruppe den højeste andel af personer, der tjener mere end 1 mio. kr. om året (5 pct.), mens næsten 80 pct. tjener mindre end 400.000 kr., og 19 pct. tjener mindre end 100.000 kr. Der er med andre ord mange med lav indkomst og få med en meget høj indkomst. Herudover er der i denne gruppe færrest, der modtager offentlig støtte sammenlignet med de øvrige grupper.

Modsat Gruppe 5 har denne gruppe den største andel af kunstnere, der er medlemmer af Kunstnersamfundet (39 pct.), og med undtagelse af Gruppe 2 den største andel af kunstnere, der har modtaget legater fra Statens Kunstfond (40 pct.). Ingen i denne gruppe er under 29 år. Dette understreger, at det kræver flere års erfaring at blive professionel billedkunstner.

Tabel 8.3 viser en oversigt over de seks grupper af kunstnere.

TABEL 8.3. OVERSIGT OVER DE 6 GRUPPER AF KUNSTNERE

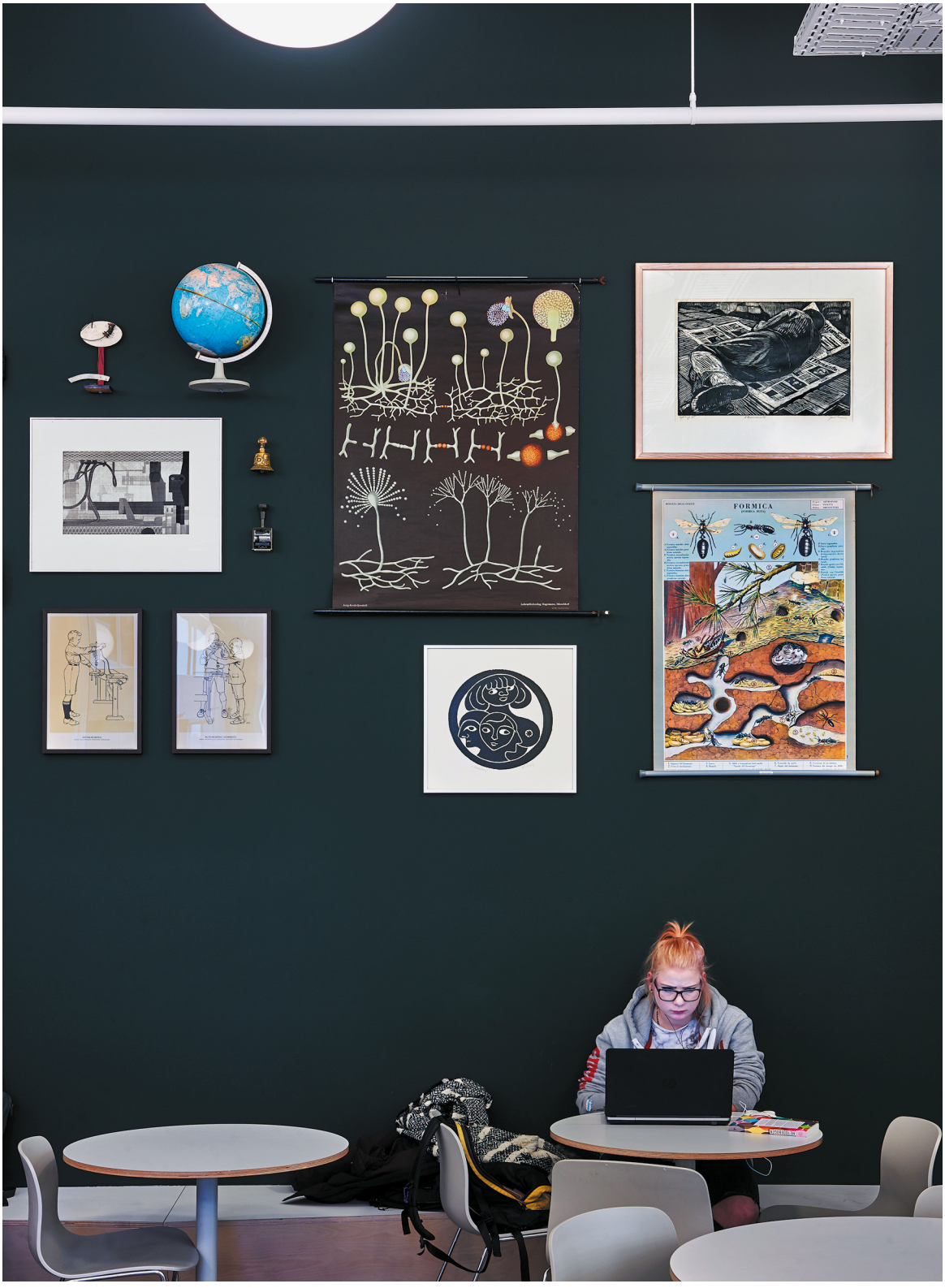
	Gruppe 1 De vordende kunstnere	Gruppe 2 Fattige professionnelle	Gruppe 3 Arbejdere indirekte relation til kunst	Gruppe 4 Subsidierede og pensionerede	Gruppe 5 Kunst som hobby	Gruppe 6 Professionelle
Andel i pct.	10,5	19,2	12,7	25,8	17,2	14,0
Fuldtids-/deltidskunstnere	50/50	Fuldtids	Deltids og ikke-kunstnere	Fuldtids	Deltids	Fuldtids
Pct. af indkomst fra kunst	Mange indkomstkilder	Stor andel	Kunstrelateret	Stor andel	Lille andel	Stor andel
Egen virksomhed	Nej	Ja		Nej	Nej	Ja
Offentlig støtte	Lille andel	Lille andel		Stor andel		
Pct. af arbejdstid brugt på kunst	Lille andel	Stor andel	Kunstrelateret	Stor andel	Lille andel	Stor andel
Samlet årlig indkomst	Lav-middel	Lav	Høj	Lav	Middel	Stor spredning
Alder	Unge og midaldrende	Stor spredning	Midaldrende	Unge og gamle	Stor spredning	Midaldrende og gamle
Medlem af Kunstnersamfundet	Lille andel		Lille andel	Stor andel	Lille andel	Stor andel
Legater fra Statens Kunstfond		Stor andel			Lille andel	Stor andel

8.3 Sammenfatning

I dette kapitel har vi vist resultaterne af LC-analysen, hvormed vi kan identificere forskellige grupper af billedkunstnere, som hver især er karakteriseret ved nogle særlige arbejds- og levevilkår. LC-analysen baserer sig på en medlemskabsfunktion, som er estimeret ved logistisk regression, og som på baggrund af en given kunstners socioøkonomiske karakteristika gør det muligt at forudsige sandsynligheden for, at denne billedkunstner tilhører en bestemt gruppe.

Resultaterne viser, at billedkunstnerne kan opdeles i seks grupper: De vordende kunstnere (10 pct.), fattige professionelle kunstnere (19 pct.), arbejdere, indirekte relation til kunst (13 pct.), subsidierede og pensionerede kunstnere (26 pct.), kunst som hobby (17 pct.) og professionelle, dedikerede kunstnere (14 pct.).

Desuden viser resultaterne, at hverken en professionel billedkunstuddannelse eller køn er signifikante, og disse to variable har dermed ingen indflydelse på grupperne.

Lasse Krog Møller, *Værket Atlas UCC [-Mnemosyne you see see]*, 2016. UCC Campus Carlsberg. Foto: Fra Statens Kunstfonds arkiver.

9.
INDSIGTER FRA ET KVALITATIVT STUDIE

Det kvantitative studie, som denne rapport primært bygger på, er blevet suppleret med et kvalitativt studie, hvor vi har gennemført personlige interviews med en række billedkunstnere. I dette kapitel beskrives indsigterne fra disse interviews.

9.1 Data og metode

Dette kvalitative studie af danske billedkunstneres socioøkonomiske levevilkår består af 21 dybdegående interviews. Interviewene blev gennemført i perioden fra november 2017 til maj 2018. Bortset fra fire interviews blev alle disse optaget og transskriberet ordret. I de tilfælde, hvor forholdene forhindrede optagelse, blev der taget fyldestgørende noter.

Studiets deltagere blev oprindeligt kontaktet gennem en åben invitation til at deltage i studiet, hvilken blev udvidet offentligt til at omfatte alle medlemmer af Billedkunstnernes Forbund (BKF). Efter i første omgang at have indsamlet deltagere til vores stikprøve på denne måde fulgte vi op med snowball sampling-procedurer for at sikre stikprøvens mangfoldighed, dybde og bredde.[24]

Vi har interviewet 13 mandlige og 8 kvindelige billedkunstnere. Bortset fra seks havde alle bopæl i Storkøbenhavn.

Billedkunstnergrupper	Antal interviewede billedkunstnere
Kunstuddannede + medlem af Kunstnersamfundet og/eller modtaget legater fra Statens Kunstfond	6
Kunstuddannede øvrige	3
Ikke-kunstuddannede + medlem af Kunstnersamfundet og/eller modtaget legater fra Statens Kunstfond	3
Ikke-kunstuddannede øvrige	4
Yngre kunstuddannede	2
Pensionsmodtagere	3

24 Snowball sampling er en deltagerindsamlingsmetode, hvor man udnytter, at relevante deltagere og personer for undersøgelsen ofte kender og kan facilitere kontakt til andre personer, der kunne være mulige deltagere i undersøgelsen.

Alle deltagerne er garanteret anonymitet, beskyttelse af personlige oplysninger og fortrolighed. Derfor er navnene, som er benyttet i dette kapitel, pseudonymer. Eftersom den danske billedkunstscene er yderst afgrænset, har vi taget alle de nødvendige foranstaltninger for at camouflere deltagernes beretninger for fuldt ud at bevare deres anonymitet, privatliv og fortrolighed.

9.2 At komme ind i professionen: Betydningen af kunstakademiet, samfundsklasse og meritokrati

Alle de interviewede kunstnere var umiddelbart og selv-refleksivt opmærksomme på, hvordan og hvorfor deres samfundsklasse havde påvirket deres beslutning om at blive billedkunstnere og forfølge en professionel karriere inden for kunstbranchen. Deltagerne funderede således reflekterende over den iboende sociale reproduktion i deres karrierevalg. De fleste identificerede sig selv som værende fra den sociale middelklasse eller øvre middelklasse:

> "Jamen hvad kan man sige … det ved jeg sgu ikke, altså. Jeg kommer fra sådan et dansk middelklassehjem fra X af, mine forældre de var skolelærere, og min far arbejdede også lidt med noget billedkunst, men der er altid kommet mange kunstnere i mit hjem, og når vi var på ferie, så skulle vi altid ud og se kunstudstillinger, da det nu var min fars store passion. Og så ved jeg sgu ikke … Altså det der med at tegne, det har altid været sådan lidt… et godt rum for mig at være i, hvor jeg ligesom kunne finde ro eller… det kunne jeg ligesom lave til mit rum. Selvfølgelig har det også noget at gøre med, at når min far han lavede kunst, så ville jeg gerne være bedre end ham. Sådan er det jo med så mange andre ting, at når man kigger ned i kaninhullet så lige pludseligt så… blev jeg så viklet ind i det… så nu er jeg fanget." (N., 34 år, mand, kunstuddannet + medlem af Kunstnersamfundet og/eller modtaget legater fra Statens Kunstfond)

At komme fra middelklassen har en ekstraordinær betydning for mange af vores deltagere. Flere konkluderer således enstemmigt, at støtte fra familien i forhold til arv og kontinuerlige pengeoverførsler spiller en afgørende rolle i opretholdelsen af deres karrierer. En deltager funderede kritisk over sin selv-erklærede 'særprægede' og 'elitære' holdning til at producere kunst, hvilken hun karakteriserer som flygtig, digital og ikke-varig og derfor 'uden nogen økonomisk værdi':

> [Forfatternes oversættelse]: "Jeg er blevet meget opmærksom på, at grunden til, at jeg måske tør vælge de her mærkværdigheder, er, fordi jeg har den her familie, som lige kan låne mig et par måneders husleje, hvis tingene går helt skævt… Jeg kommer fra en slags øvre middelklasse, så jeg er i en situation, hvor hvis køleskabet går i stykker og vi ikke har nogen penge, kan jeg bare låne 2.000 kroner. " (R., 47 år, kvinde, kunstuddannet + medlem af Kunstnersamfundet og/eller modtaget legater fra Statens Kunstfond)

I modsætning til denne fælles anerkendelse af vigtigheden af familiens opbakning og inspiration samt økonomiske støtte var opfattelsen af kunstakademiets rolle i forbindelse med indledningen til og fremdriften af en succesfuld kunstnerisk karriere mere omtvistet og ambivalent. Reaktionerne varierede fra fuld entusiasme til decideret hån af kunstakademiets betydning for deres karriere.

> "Det [Kunstakademiet] har jo været altafgørende. Det har det jo været på den måde, at den… For det første er den jo statsanerkendt. Det at komme ind på den skole, det er at få tilladelse. Det giver en det her blueprint. Ikke så meget i forhold til én selv, altså, jeg vidste jo godt, at det, jeg lavede, var billedkunst, men i forhold til andre. Og det er interessant i forhold til når man skal søge penge eller når man skal lave udstillinger. Generelt også når man bare henvender sig til folk, når man skal kontakte nogen i fagligt øjemed. Det, at man så har en institution i ryggen, det ændrer bare rigtigt mange ting." (L., 29 år, kvinde, kunstuddannet + medlem af Kunstnersamfundet og/eller modtaget legater fra Statens Kunstfond)

Andre var dog mindre entusiastiske i forhold til kunstakademiets indvirkning, men anerkender ikke desto mindre det ekskluderende aspekt i de sociale netværk, der skabes eller nedarves ved at have studeret på et kunstakademi.

En ikke-kunstuddannet deltager formulerer det således:

> [Forfatternes oversættelse]: "Jeg tror, at det formentligt er der, hvor det bliver meget svært for folk som mig at komme ind på museer og få alle de privilegier. Især med mine ting. Det er meget tæt på umuligt at komme ind på nogen af denne type ting, når du ikke har en uddannelse… men det er heller ikke et anerkendelsesstempel. Det betyder ikke noget. Jeg sælger alligevel mere end de fleste af dem." (R., mand, 37 år, ikke-kunstuddannet, øvrig billedkunstner)

Få deltagere, der interessant nok var de bedst betalte i vores stikprøve, var stærke fortalere for meritokrati, hvor hårdt arbejde, lange arbejdsdage og engageret talent er afgørende for at opnå 'kvalitetsarbejde' og dermed automatisk få succes som kunstner:

> "Altså jeg har jo været … Jeg ved ikke, om jeg har været heldig, eller om jeg har været … man skal jo også være dygtig … Altså det er selvfølgelig svært, men jeg synes heller ikke, at systemet som sådan er ekskluderende." (O., 60 år, ikke-kunstuddannet + medlem af Kunstnersamfundet og/eller modtaget legater fra Statens Kunstfond)

Vores data viser, at der er begrænset, men stigende evidens for kønsforskudte dynamikker inden for feltet. Nogle af billedkunstnerne, særligt de kvindelige kunstnere, delte deres opfattelse af, at kvindelige kunstnere ikke respekteres af den danske kunstverdens gatekeepere, såsom museumsdirektører eller udstillingsarrangører. Nogle kvindelige kunstnere berettede om at have følelser af angst og udbrændthed

relateret til behovet for at jonglere familieforpligtelser (såsom børnepasning eller tage sig af en syg ægtefælle) med kunsten (hvilken nødvendiggør lange og ofte asociale arbejdstimer også i forbindelse med networking og rejser).

> [Forfatternes oversættelse]: "Min søn er en glad dreng, men jeg møder tit i dagplejen og i daginstitutionssystemet den der med, at 'du rejser for meget, og drengen bliver ked af det', men det er han ikke … Altså, måske er han, men så er det hans levevilkår, hvad kan vi gøre? Jeg tror, det er vigtigt, at folk fra forskellige baggrunde får børn. Det er en måde at få et mangfoldigt samfund på. Det er deprimerende at få at vide, at jeg ikke er en god mor." (M., 39 år, kvinde, kunstuddannet + medlem af Kunstnersamfundet og/eller modtaget legater fra Statens Kunstfond)

9.3 "Kludetæppeøkonomi"

De fleste af de interviewede kunstnere fandt det ulideligt svært at skulle rapportere deres præcise månedlige eller årlige indkomst. Dette skyldtes dog ikke social generthed eller forbeholdenhed over for at afsløre sin personlige indkomst, men simpelthen fordi det var for besværligt: der er alt for mange indtægtsstrømme, der gav for lidt, til rent faktisk at holde regnskab med dem. For mange af deltagerne resulterede det at skulle holde styr på deres præcise indtægter og indkomster i en 'reel og alvorlig hovedpine', som en af deltagerne indrømmede:

> "Ja, altså, de her økonomier er jo svære at regne ud. Det er svært sådan at spore, hvor pengene rent faktisk kommer fra, men det er klart. Jeg kan simpelthen se, altså hvis jeg vinder en pris, eller tam-tam, eller sådan er på en skole eller residency, det er alle sammen nøgler, der kan åbne døre op." (N., 32 år, kunstuddannet + medlem af Kunstnersamfundet og/eller modtaget legater fra Statens Kunstfond).

Billedkunstnere fandt det svært at differentiere mellem forskellige indkomststrømme, hvilket yderligere forværrede den økonomiske usikkerhed, særligt, som vi skal se senere, når selvangivelsen skal indberettes til SKAT.

Kun fire af de interviewede kunstnere rapporterede, at de kunne leve af at 'lave kunst'. Alle andre var engageret i, hvad McRobbie (1998) kalder 'mixed economies of creative work' – dvs. kunstnere, der jonglerer flere forskellige jobs samtidig. Følgende beretning fra en kvindelig kunstner indikerer den variation og diversitet af jobs, som balanceres af kunstnerne:

> [Forfatternes oversættelse]: "Jeg har et virvar af forskellige jobs. Jeg er stewardesse på deltid. Det gør, at jeg kan være fleksibel med, hvilke tider jeg arbejder på. På mange flyvninger er der meget fritid, som jeg bruger på at skitsere. Jeg får nogle fede idéer. Det er godt betalt i forhold til antallet af timer. Jeg bruger resten af tiden derudover på at male. Men så er jeg også aktiv i en NGO-sfære,

> og lige nu arbejder jeg med en NGO, der støtter integrationen af flygtningebørn i det danske samfund gennem kunst. Jeg underviser også i kunst på en folkeskole som vikar. Jeg sælger også lidt igennem min gallerist, men det er virkelig peanuts." (M., 34 år, kunstuddannet + medlem af Kunstnersamfundet og/eller modtaget legater fra Statens Kunstfond).

Selv når billedkunstnerne rapporterede, at de arbejdede eksklusivt som 'kunstnere', bestod deres indtægter stadig af mange forskellige kunst-relaterede jobs som eksempelvis undervisere, kunstskribenter for spraglede medier eller kunst-baseret socialt arbejde i jobs i 'not-for-profit'-sektoren (kunstterapeuter, foredragsholdere på plejehjem mv.). To af deltagerne berettede om at være midt i et forløb, hvor de har modtaget arbejdsstipendium fra Statens Kunstfond, hvilket gjorde, at de kunne koncentrere sig om at lave kunst på fuld tid, samtidig med at de kunne nyde et kort refugie væk fra markedet.

Hovedparten af billedkunstnernes rapporterede indkomster, som ikke kommer direkte fra salg af værker (kunstneriske objekter) udvekslet i gallerikredse eller ved direkte salg via forskellige salgskanaler, men kunstydelser, der varierede lige fra udsmykning af offentlige steder og konsultation inden for boligdesign til eksempelvis udlånsaftaler om fremvisning eller leje af deres kunstværker til udstillings- eller reproduktionsformål.

Kun to deltagere berettede om at være fuldtidsbeskæftigede, og begge var ansat som ph.d.-studerende.

Yderligere var samtlige deltagere enige om, at dét at yde 'gratis arbejdskraft' — ulønnet eller på nedsat løn — hænger uløseligt sammen med at være kunstner. Flere berettede om det at yde 'gratis arbejdskraft' som en måde at øge ens sociale kapital og omdømme på gennem socialiserende aktiviteter og intensiv netværksdannelse og gratis offentlige optrædener. En stor del af den ulønnede arbejdskraft, som blev udført under antagelsen om fremtidig eller forsinket betaling, var ikke skabelsen af kunst i sig selv, men administrativt og logistisk arbejde såsom fund-raising for at kunne få kunstprojekter op at køre:

> [Forfatternes oversættelse]: "Jeg ville ønske, at jeg kunne hyre en assistent til at skrive for mig. Men det kan jeg ikke! Jeg bruger det meste af dagen på ikke at lave kunst, men i stedet jagte penge og legater. Jeg skriver fondsansøgninger hele tiden. Jeg er en slags projektperson. Det er, hvad jeg laver meget af tiden. Jeg laver projekter, hvor jeg indsamler penge fra forskellige kilder. Jeg tror, vi fik støtte fra fire eller fem forskellige private fonde, som jeg formåede at indsamle til det sidste projekt. Derefter går de fleste penge til produktion, og så er der en lille smule tilbage til løn. Vi arbejder meget mere, end vi får betaling for. Det sidste projekt, jeg lavede, fik jeg noget lignende 20.000 kr. for – tre måneder med overarbejde." (J., 39 år, kunstuddannet + medlem af Kunstnersamfundet og/eller modtaget legater fra Statens Kunstfond)

9.4 Alternative økonomier: "Kunsten at leve på en sten"

De fleste af vores deltagere abonnerede åbent, uafhængigt af deres niveau af symbolsk eller økonomisk succes, på en livsstil karakteriseret ved frivillig simplicitet: at forbruge mindre, mens man deltager mere intensivt i sin samfunds- og kunstneriske stræben. Dette er, hvad Oakley og Ward (2018) for nylig har døbt 'sustainable prosperity' — at leve det gode liv inden for dagligdagsøkonomiens begrænsede ressourcer.

> "Ja ja, det kan jeg [overleve som kunstner]. Og det er jeg faktisk ret stolt af. Altså, siden jeg blev færdig i 2013, der har jeg kunnet leve af det. Altså, det er ikke, fordi jeg bader mig selv i sødmælk hver dag, men altså... Ja, præcis, men altså igen … Som jeg sagde, så finder man ud af at mundoperere sig selv, hvis man har ondt i tanden, og altså, min sambo er lige flyttet ud… Jeg er 34 år og har boet sammen med en anden kunstner på 36 år i en toværelses på Nørrebro … Altså jeg ville sige … hvis man er villig til det, at lave de der krumspring, så kan man godt. Det, man lærer allermest på akademiet, det er ikke at leve på en sten, men af en sten. Og det har jeg jo så lært."

En anden deltager redegjorde også for sine egne strategier til at holde leveomkostningerne så lave som muligt:

> [Forfatternes oversættelse]: "Ja, men ellers lever vi af ingenting i et stykke tid. Min kone er også kunstner, så vi er i høj grad vant til at leve for et minimalt beløb. Vi lever sådan set stadig, som om vi var studerende. Det er billigt i leje, og der er meget lave leveomkostninger. Ingen ferie, intet nyt tøj … vi har også en have, selvom den ikke giver meget, køber vi for eksempel ikke æbler. Det er nøglen til at have perioder stort set uden nogen former for indkomst … vi går begge igennem det." (K., 42 år, mand, kunstuddannet + medlem af Kunstnersamfundet og/eller modtaget legater fra Statens Kunstfond)

For at sikre overlevelse inden for branchen (afgrænset fra direkte økonomiske motivationer) og opretholde deres beskæftigelsesegnethed (afgrænset fra store berømmelsesvisioner), engagerer mange af deltagerne sig i forskellige uformelle arbejdspraksisser, hvilke er ikke-økonomiske former for udveksling primært baseret på venskab, slægtskab og samfundsmæssigt tilhørsskab, og som alle forudsætter tætte personlige og relationelle bånd (se også Alacovska, 2018). Disse praksisser rangerer fra 'grå' aktiviteter i den 'skjulte økonomi' til fælles hjælp, gensidighed og tjeneste-bytte og selv 'relationel finansiering'. Disse praksisser er ikke distinkte og adskiller sig ikke fra hinanden. Oftest overlapper de og flettes ind i hinanden. Dette mangfoldige arsenal af uformelle arbejdspraksisser bygger på støtte fra sammentømrede lokale fællesskaber, stærkt slægtskab, kollegiale bånd og på tillidsbaserede spind af gensidighed.

I det følgende redegør vi kort for disse relationelle, økonomiske praksisser for at illustrere den kløgtighed, intimitet og opfindsomhed, de indebærer.

Brugen af *penge-i-hånden*-betaling, dvs. betaling ikke registreret hos SKAT eller andre arbejdsmarkedsautoriteter, var forekommende blandt deltagerne. Penge-i-hånden-arbejde involverede lokale, kontekstuelle og personlige bånd for at sikre udvekslingens diskretion og bæredygtighed.

> [Forfatternes oversættelse]: "… du vælger med stor forsigtighed, hvem du sælger til [på det sorte marked]. Jeg har nogle bekendtskaber, som regelmæssigt kommer og køber fra mit atelier. Bare så sent som i går var der en, der ringede og sagde 'hjælp hurtigst muligt, min nye kæreste har fødselsdag, og jeg bliver nødt til at give hende en god gave', så ja, selvfølgelig gør du det." (L., 29 år kunstuddannet + medlem af Kunstnersamfundet og/eller modtaget legater fra Statens Kunstfond)

For nogle billedkunstnere var det at modtage kontant betaling en stabil indkomstkilde, som tilbød forbrugsfrihed og en vis umiddelbarhed. At modtage penge i hånden som supplement til arbejdsløshedsunderstøttelse blev ikke opfattet som en kriminel handling, men et nødvendigt onde til overlevelse og for at kunne forblive i professionen.

En anden anvendt form for ikke-markedsbaseret udveksling er *byttehandel.* Mange af deltagerne rapporterede, at de er aktive i byttehandler. Byttehandel er en uformel ikke-markedsbaseret udvekslingspraksis mellem to parter, der er enige om, at de objekter eller servicer, som udveksles, står mål med hinanden. Mange deltagere anså byttehandel for en altafgørende praksis, som muliggjorde, at de kunne fortsætte på en kontantløs måde, mens de stadig kapitaliserede på deres kunstneriske forfølgelser.

> [Forfatternes oversættelse]: "Jeg bytter mine malerier for nogle virkeligt dyre ydelser. For eksempel har jeg en aftale med en tandlæge nede i byen om, at de ikke opkræver mig for regelmæssige tjek og for de tre tandrensninger, der er om året. Det er en aftale, som min ekskæreste lavede for 10 år siden, og den holder stadig. Jeg møder bare op, ingen betaling, og så kommer tandlægen, der ejer klinikken, ned i mit atelier to gange om året og vælger nogle kunstværker." (G., 38 år, kvinde, kunstuddannet + medlem af Kunstnersamfundet og/eller modtaget legater fra Statens Kunstfond)

Andre deltagere rapporterer, at de har byttet værker for brugt tøj, for mad hos den lokale købmand og for gratis psykologhjælp. Den mest anvendte form for byttehandel sker dog i forklædning som gave-udveksling. Det er særligt almindeligt i det danske kunstfællesskab, at kunstnere bytter kunstværker. At bytte værker som gave mellem kollegaer opfattes som et tegn på venskab, gensidig støtte og giver en følelse af tilknytning og påskønnelse. Selvom det betragtes som uacceptabelt at videresælge sådanne gaver, anser nogle af deltagerne denne praksis som en uformel forsikringsstrategi:

> [Forfatternes oversættelse]: "[Når vi udveksler kunstværker], er vi lige så taknemmelige for kunst lavet af andre kunstnere. Vi er selvfølgelig mere taknemmelige for kunst end andre mennesker, så vi bliver nødt til at have kunst i vores hjem. Det er en god ting, men det er også sådan … hvad hedder det? Du diversificerer dine aktiver. Så i stedet for at investere i en pensionsfond har jeg forskellige kunstneres værker, og måske vil én af dem i mellemtiden blive rigtig, rigtig berømt, og så er det værk måske 5 millioner kr. værd." (J., 39 år, mand, kunstuddannet + medlem af Kunstnersamfundet og/eller modtaget legater fra Statens Kunstfond)

Alle vores deltagere lagde vægt på vigtigheden af relationelle infrastrukturer for *kollegialt tjeneste-bytte og gensidig støtte.* Ved at stole på en kontantløs udveksling af kollegiale tjenester var billedkunstnerne ikke kun godt rede til at færdiggøre et kunstprojekt i tide, men kunne også holde sig oven vande på længere sigt. Følgende beskrivelse er paradigmatisk for de generelle dynamikker i den danske kunstbranche:

> "Altså for eksempel så laver jeg jo en film dertil [en by] … Og jeg har jo en lydmand på, som også er en af mine gamle venner. Og der er aftalen, at hvis jeg får produktionsstøtte, så får han penge, og hvis jeg ikke gør, så gør han det gratis. Så … nu skylder jeg ham 2000 … Men altså, han skal jo også have noget. Så det er på den måde … Jeg har nogle skitser derovre til nogle stativer, som jeg også skal bruge til min udstilling i Dresden, og det er så en smed, jeg har arbejdet sammen med på et projekt her i sommer. … Han har det fedeste værksted, og jeg kan bare komme derhen og smede, og sidst jeg skulle lave noget smedearbejde, til en udstilling på Huset for Kunst og Design, sendte han mig en regning på 37 kr. for portoen på nogle bolte, jeg har brugt. Så på den måde så jo, der bruger jeg mit netværk, men det er ikke noget, jeg tænker på, eller noget, jeg gør strategisk … altså det er jo bare sådan noget, Claus er en god fyr, og vi har det skideskægt sammen, når vi arbejder. Og altså, det der, det er jo to dages arbejde og masser af jern, og så ville jeg betale for jernet." (N., 34 år, mand, kunstuddannet + medlem af Kunstnersamfundet og/eller modtaget legater fra Statens Kunstfond)

En anden deltager funderede på lignende vis over denne gensidighed iboende i de sammentømrede kollegiale fællesskaber og deres uundværlighed i forhold til at producere 'god' kunst billigt (ved at låne og udlåne remedier, dele produktion, udveksle ekspertise og tid, genbruge materialer fra kollegaers gamle installationer osv.):

> [Forfatternes oversættelse]: "Hvis jeg har et teknisk problem, kan jeg enten betale en rigtig dyr tekniker eller ringe til nogle af mine venner. Jeg ringer til en ven, som er i den samme usikre økonomiske situation som mig selv, og som gerne vil hjælpe mig. Hvis jeg har brug for en projektor, kan jeg måske låne en, ikke leje en. Hvis jeg mangler et sted at øve mig, spørger jeg mig omkring, jeg betaler aldrig … Det er en deleøkonomi, der gør det muligt at gennemføre projekter med meget få midler." (K., 42 år, kunstuddannet + medlem af Kunstnersamfundet og/eller modtaget legater fra Statens Kunstfond)

Ud over det kollegiale tjeneste-bytte og lignende betalinger var børnepasning en anden betydelig og vigtig form for tjeneste-bytte. Mange deltagere rapporterede, at de trak på deres families ressourcer, når det gjaldt børnepasning, rengøring og vedligeholdelse i hjemmet og andre af dagligdagens opgaver, hvilket frigjorde kunstnerne fra at pådrage sig yderligere udgifter, samtidig med at de stadig kunne opretholde deres ønskede livskvalitet.

En mere kompleks form for ikke-markedsbaseret udveksling er relationel finansiering. I et land som Danmark, der er karakteriseret ved et tungt finansieret boligmarked med høje niveauer af husholdningsgæld i forhold til indkomsten (Nationalbanken, 2017), er det overraskende, at stort set ingen af vores deltagere berettede om at have betydelige realkreditlån. Kun tre deltagere rapporterede at have 'små' forbrugslån (10.000-20.000 kr.). Den eneste deltager, der berettede om at have et realkreditlån, udredte grundigt for den komplekse, økonomiske situation og nye platform-økonomi som grunde, der underbygger en lånebaseret privatøkonomi:

> [Forfatterens oversættelse]: "Ja, vi har et lån. Ikke et stort et. Omkring 300.000 kr. Det var til vores sommerhus. Det var virkelig vigtig for mig at have et tilflugtssted, eftersom jeg lider af depression. Så vi besluttede os for at købe et sommerhus i et smukt område. Den lejlighed, vi bor i, er allerede betalt af, det hjalp mine forældre med, du ved. Den ligger meget centralt. Vi lejer den ud på Airbnb for en god sum penge mindst et par gange om måneden. Det hjælper os med at afdrage på lånet plus udgifter til vedligeholdelse. Det er ikke så dårligt endda." (G., 38 år, kvinde, kunstuddannet + medlem af Kunstnersamfundet og/eller modtaget legater fra Statens Kunstfond)

At de ikke har et lån i banken, betyder dog ikke, at vores deltagere ikke har gæld. I stedet for at låne penge i banken vil deltagerne hellere låne penge enten af familie eller af tætte venner. På den måde kan man sige, at der er et stort engagement blandt kunstnerne i, hvad der kan kaldes for '*relationel finansiering*', hvorved kunstnerne drager økonomiske fordele af uformelle relationer af gavmildhed og goodwill såsom finansielle bidrag, velgørenhed og donationer:

> "Så er jeg også så utrolig heldig, eller hvad man skal sige … en af mine gamle barndomskammerater fra [en lille by], vores forældre boede i kollektiv sammen, så vi er vokset op sammen, det er XX, som er popmusiker … og vi har jo fulgt hinanden, og han er jo sådan blevet rig, sådan virkelig rig. Men vi har fulgt hinanden og har spist spaghetti med ketchup på op igennem 20'erne, og efter at han fik succes … en dag der kommer han ud på værkstedet og siger til mig: Hey, jeg kan se, hvor meget du arbejder, og hvor hårdt du arbejder, og hvor mange priser du får, og hvor lidt du stadig har … så vi har lavet en købsaftale, hvor han køber billeder af mig for 35.000 om året." (N., 34 år, mand, kunstudannet + medlem af Kunstnersamfundet og/eller modtaget legater fra Statens Kunstfond)

9.5 Opfattelsen af skattesystemets rolle: "Har jeg overskud?"

Tæt forbundet med spørgsmålene vedrørende 'blandede' og 'alternative' økonomier er problematikken med den officielle registrering hos SKAT. Grundet den eksisterende uortodokse økonomi — blandet, uformel og relationel — var billedkunstnernes forhold til SKAT præget af angst og frygt. Alle interviewede deltagere, bortset fra fem, havde registreret en 'enkeltmandsvirksomhed', og havde alle hyret en revisor til at tage sig af deres skatteforhold, selv hvis omkostningerne hertil udgjorde en betydelig byrde i forhold til deres samlede privatøkonomi.

> [Forfatternes oversættelse]: "Det er en bogføringshovedpine. SKAT ser sådan lidt på mig, kan du virkelig leve af så lidt? Du har næsten intet overskud i nogle år. De kigger mig altid efter i sømmene. Når jeg taler med dem eller med mine revisorer, siger de til mig, at det vil blive et problem, hvis det fortsætter sådan. De siger, at SKAT i sidste ende vil hævde, at det ikke er en rigtig virksomhed, hvis den kan køre på så lidt overskud. Så jeg er altid på kanten af et eller andet. Det er ret belastende, fordi jeg arbejder faktisk, og jeg formår faktisk at leve af min meget lille indkomst. Det er svært, fordi jeg synes, vi lever under fattigdomsgrænsen, så de anser vores gennemsnitsindkomst som en familie som værende alt for lav, hvilket er godt på en måde, for så kan vi få friplads til børnene og mange andre fordele." (K., 42 år, kunstuddannet + medlem af Kunstnersamfundet og/eller modtaget legater fra Statens Kunstfond)

Som ovenstående uddrag indikerer, kæmper mange billedkunstnere (selv de symbolsk veletablerede kunstnere) med at opretholde de foreskrevne krav fra SKAT i forhold til at være registreret som '*kunstnerisk virksomhed – erhvervsmæssig virksomhed*'. En sådan registrering bliver opfattet som særdeles vigtig, eftersom den tillader kunstnerne, blandt andre økonomiske fordele, at trække kunst-relaterede udgifter og udgifter til forretningsrejser fra samt opnå den favorable kunstnermoms. Men mange af vores deltagere havde altså problemer med at efterleve de generelle krav, der er til en erhvervsvirksomhed, som for eksempel at påvise, at virksomheden er oprettet med det klare formål at generere profit, hvilket måles i forhold til den investerede kapital og arbejdsbyrden (overskudsprincippet).

> [Forfatternes oversættelse]: "Jeg har en betroet revisor, som tager sig af alle de der økonomi- og skatteting. Jeg kan hverken se forskel på indkomst, indtægter, omsætning … Jeg er bare glad for at have nok penge tilgængelige på min konto til mit dagligdags brug … Nogle gange ringer han [revisoren] til mig og advarer mig om, at jeg ikke laver et stort nok overskud og risikerer ikke at kunne fortsætte som virksomhed. SKAT minder mig altid om, at jeg skal have fokus på pengene. Så finder jeg måder at komme op med nok overskud, ringer til min gallerist, ringer til familie og venner …" (D., 34 år, mand, kunstuddannet + medlem af Kunstnersamfundet og/eller modtaget legater fra Statens Kunstfond)

En anden deltager forklarede også meget rammende kollisionen mellem sin personlige fortolkning af det at skabe profit og SKATs fortolkning:

> [Forfatternes oversættelse]: "Jeg tror, det er vigtigt at pointere, at kunstnere arbejder deres røv i laser, og de er ikke amatører, de er meget seriøse med det, de laver, men de bliver ikke betalt. Jeg arbejder nok 60-70 timer om ugen. Bliver jeg betalt for alle de timer? Nej! Jeg elsker bare, hvad jeg laver, og jeg er tilfreds med det lille beløb, jeg tjener. SKAT er ikke rigtig tilfreds med det ..." (R., mand, 37 år, ikke-kunstuddannet øvrig billedkunstner)

Tæt sammenbundet med den angst fremprovokeret af SKATs definition af 'overskud' er det anspændte forhold, deltagerne har til idéen om entreprenørskab og det at være iværksætter. Vi ser på disse ambivalenser i næste afsnit.

9.6 Tilbageholdende iværksættere: En ambivalent omfavnelse af entreprenørskab

Ingen af de interviewede billedkunstnere omfavnede entusiastisk idéen om entreprenørskab i dens almindelige kendte definition som vækst, investering og det at gribe muligheder i markedet. Selvom de juridisk set var registreret som en enmandsvirksomhed, var kunstnernes opfattelse af 'virksomhed' mest præget af administration som skattefradrag, bogføring og simpelthen pengeoverførsler, fremfor af en selvbevidst forretningsdimension. Ingen markedsførings- eller forretningsplaner blev nævnt af kunstnerne og i endnu mindre grad uddybet. Tværtimod indrømmede de fleste deltagere, at de ikke så nogen forskel mellem deres private og deres virksomhedsøkonomi, hvor disse to bankkonti som regel var en og samme.

Vores deltagere er tilbageholdende med at kalde sig selv for iværksættere, da de er opmærksomme på, at de ved at gøre dette risikerer at bringe deres kunstneriske status i fare ved at stigmatisere sig som 'sell-outs'. De flest deltagere har derfor outsourcet alle 'penge-anliggender' til en gatekeeper, som regel en gallerist, hvis rolle er at mediere mellem køber og sælger, sætte og forhandle priser samt vurdere økonomiske fordele. Sociale medier bruges primært til at danne netværk mellem kunstnere og professionelle inden for kunstverdenen fremfor en aktiv form for selv-branding over for slutbrugerne. Vores deltagere refererede til sociale medier som en arena, hvor man kan få andre kunstneres anbefalinger til residencies, komme ind i det internationale gallerikredsløb og udforske muligheder for fundraising. Nogle kunstnere føler sig blot nødsaget til at være til stede på sociale medier og bruger dem passivt fremfor som en aktiv eller strategisk selv-markedsføringsplan. En af vores deltagere formulerede det skarpt:

> [Forfatternes oversættelse]: "Hvordan fungerer sociale medier? Jeg har ingen fucking idé. Du tager et billede, du trykker på en knap og håber på det bedste. Det er ligesom at fiske, tror jeg. Du er tvunget til at gøre det …" (R., 38 år, mand, ikke-kunstuddannet + medlem af Kunstnersamfundet og/eller modtaget legater fra Statens Kunstfond)

På trods af den fuldstændige nægtelse af fuldgyldigt iværksætteri udviser nogle af deltagerne dog ikke desto mindre specifikke iværksættertendenser i relation til deres publikum og den bredere offentlighed ved at konstruere en kunstnerisk persona online. Overvej følgende beretning:

> [Forfatternes oversættelse]: "Det er kætteri heromkring at sætte hårdt ind på at sælge dine værker. Man diskuterer aldrig priserne på ens værker, men du henviser altid en interesseret part til din gallerist. Sociale medier er vigtige, hvis du vil skabe dig et navn. Og blive set." (G., 38 år, kvinde, kunstuddannet + medlem af Kunstnersamfundet og/eller modtaget legater fra Statens Kunstfond)

Danske billedkunstneres forbeholdenhed over for entreprenørskab kan måske forklares af de stærke holdninger, vores deltagere havde vedrørende magtfordelingen mellem 'high art' (baseret på afvisningen af økonomiske anliggender) og 'low art' (åben omfavnelse af monetære fordele) i den danske kunstverden. Vores deltagere indrømmede, at de strategisk nægter at diskutere penge og økonomisk værdi offentligt for at udelukke risikoen for at blive stemplet som 'sell-outs'.

9.7 Opfattelsen af arbejdsløshedsunderstøttelsessystemet: Et had-kærligheds-forhold

Kun to af de interviewede kunstnere var arbejdsløse og på arbejdsløshedsunderstøttelse på det tidspunkt, interviewene blev foretaget, selvom alle kunstnerne indrømmede, at de mindst én gang i deres arbejdsliv havde draget fordel af arbejdsløshedsunderstøttelsessystemet. Følgende forklaring blev oftest brugt af vores deltagere til at retfærdiggøre modviljen mod at involvere sig i arbejdsløshedsunderstøttelsessystemet:

> [Forfatternes oversættelse]: "Som et eksempel, hvis du er på arbejdsløshedsunderstøttelse, må du ikke lave noget frivilligt arbejde. Du må ikke arbejde gratis. Du må ikke gøre andet end at søge efter jobs. Som alle ved, er en kunstner, der søger efter job, ikke en kunstner. Når jeg er arbejdsløs, skal jeg opbygge nye projekter og sørge for, at jeg er støtteberettiget for fonde og salgbar, hvis det er det, jeg vil. Hvis du er på arbejdsløshedsunderstøttelse, er du påkrævet ikke at lave noget som helst, hvilket er totalt kontraintuitivt og uproduktivt i forhold til, hvad der ville skubbe kunstneren ud til et punkt, hvor han ville kunne tjene penge. Det er derfor, jeg ikke er medlem af nogen a-kasse. Jeg kan ikke rigtig se meningen med det. Jeg vil hellere låne fra min familie, når behovet opstår:" (J., 39 år, mand, kunstuddannet + medlem af Kunstnersamfundet og/eller modtaget legater fra Statens Kunstfond)

Alligevel udnyttede nogle af deltagerne dog arbejdsløshedsunderstøttelsessystemet til at genoverveje deres fremadrettede karrierevej, genoplade deres 'kreative batterier' og udvikle deres portfolio, til trods for at de godt var klar over, at de var i strid med de officielle foreskrevne regler.

[Forfatternes oversættelse]: "Hvordan tjener jeg til føden? Jeg har mere eller mindre været på understøttelse on and off, lige siden jeg dimitterede. Og jeg kan forsikre dig om, at det her ikke vil se godt ud i den undersøgelse, du laver, men jeg snød så meget, som jeg overhovedet kunne. Jeg lavede så meget arbejde, jeg kunne, så jeg kunne nå til et punkt, hvor jeg kunne komme ud. Hvis de holdt et møde med mig, kunne de sige, 'hvis du har lavet det arbejde, inden du kom på understøttelse, er det fint, så har du ikke brugt tiden nu på at arbejde', og jeg løj dem lige op i ansigtet. Jeg arbejdede lige så meget, jeg kunne, fordi jeg vidste, at jeg gjorde det for dem. I snyder jer selv. Hvis I ikke lader mig arbejde, ender det bare rigtig skidt. Jeg har på fornemmelsen, at der er andre, der opfører sig på samme måde." (D., 34 år, mand, kunstuddannet + medlem af Kunstnersamfundet og/eller modtaget legater fra Statens Kunstfond)

9.8 Sammenfatning

Dette dybdegående studie maler et ambivalent billede af, hvordan danske billedkunstnere oplever deres økonomiske levevilkår, og hvordan de praktisk styrer deres egen økonomi.

Den begrænsede stikprøve i dette kvalitative studie gør, at vi ikke kan generalisere vores resultater til hele populationen af billedkunstnere i Danmark, da der ikke er tale om et repræsentativt udvalg som i resten af undersøgelsen. Det er heller ikke muligt at sætte beløb på omfanget af den uformelle økonomi og dermed sætte den i relation til de kvantitative studier, som resten af rapporten bygger på. Men det fremgår tydeligt, at for nogle kunstnere er deres økonomiske aktiviteter ikke afgrænset til formelle, registrerede og markedsbaserede økonomiske aktiviteter, men inkluderer også uformelle, relationelle og fællesskabsbaserede økonomier.

Masar Sohail, *Pit in a thicket #2*, 2017. Foto: Magnus F. Vind.

10.
SAMMENLIGNING MED NORGE, SVERIGE OG AUSTRALIEN

I dette afsnit sammenlignes undersøgelsens resultater med resultater fra lignende undersøgelser i Norge, Sverige og Australien. Dermed holdes danske billedkunstneres økonomiske levevilkår op i et internationalt perspektiv, hvilket kaster lys over, hvorvidt vores resultater om danske billedkunstnere kan genfindes mere bredt i Norden og i Australien, eller om de er unikke for Danmark.

10.1 Norge

Mari Torvik Heian, Knut Løyland og Bård Kleppe undersøger norske kunstneres arbejdsvilkår i 2013 i rapporten "Kunstnerundersøkelsen 2013" (2015) med særlig vægt på deres indtægtsforhold. Her sammenlignes denne rapports resultater med resultaterne for *visuelle kunstnere* i den norske undersøgelse. Visuelle kunstnere inkluderer her billedkunstnere, kunsthåndværkere og kunstneriske fotografer. Disse er afgrænset ved at være personer, der er medlemmer af en kunstnerorganisation eller har modtaget stipendier fra staten (Statens Kunstnerstipend).[25] De kan derfor omfatte eksempelvis grafiske designere, som ikke anses for at være billedkunstnere i henhold til denne rapports definition, hvilket skævvrider resultaterne fra undersøgelsen og derfor også må tages in mente i sammenligningen med denne undersøgelse. Resultatgrundlaget i den norske undersøgelse baserer sig på spørgeskemadata, hvilket afviger fra det registerdata fra Danmarks Statistik anvendt i denne undersøgelse. Indtægtsanalysen i den norske undersøgelse baserer sig på 596 personer til sammenligning med 994 personer i denne undersøgelse.[26]

Sammenligning af demografiske forhold

Indledningsvis sammenlignes billedkunstnernes demografiske baggrund på parametrene køn, alder og uddannelse. Den norske undersøgelse viser, at 74 pct. af kunstnerne er kvinder, mens 26 pct. er mænd.[27] Andelen af kvinder er her en del højere end i denne undersøgelse, hvor 57 pct. er kvinder og 42 pct. er mænd (køn er uoplyst for 1 pct. af kunstnerne). Kunstnernes gennemsnitsalder i den norske undersøgelse er 49 år sammenlignet med en gennemsnitsalder på 54 år i denne undersøgelse. I den norske undersøgelse er 22 pct. af kunstnere over 60 år, mens 36 pct. i denne undersøgelse er 60 år eller derover.[28] I den norske undersøgelse har 18 pct. af kunstnerne

25 Heian et al. (2015), s. 25
26 Ibid., s. 47-49
27 Ibid., s. 41
28 Ibid., s. 42

en formel kunstnerisk uddannelse, mens det samme gør sig gældende for 36 pct. i denne undersøgelse.[29] Kunstnerne i den norske undersøgelse er altså i højere grad kvinder, i gennemsnit lidt yngre, og færre af dem har en formel kunstnerisk uddannelse sammenlignet med kunstnerne i denne undersøgelse.

Sammenligning af kunstnernes indtægter
Grundet de to undersøgelsers forskellige metodiske fremgangsmåder opererer de derfor også med to forskellige indtægtsbegreber. Kunstnernes totale indkomst defineres i denne undersøgelse som personindkomst i alt før skat og udtrækkes direkte fra Danmarks Statistik. Den norske undersøgelse definerer kunstnernes totale indkomst før skat som summen af kunstneriske indtægter, kunstneriske relaterede indtægter, ikke-kunstneriske indtægter, indtægter fra overførselsindkomst og indtægter fra kapitalindkomst i form af udbytte fra kunstnerisk virksomhed.[30] Dermed ligner de to undersøgelsers indtægtsbegreber hinanden.

Den norske undersøgelse viser, at kunstnerne har en årlig gennemsnitsindtægt på 301.000 NOK svarende til ca. 237.000 DKK. Dette er kun en smule lavere end danske kunstnernes samlede indkomst på 242.000 DKK. Medianindkomsten blandt de norske kunstnere er på 251.000 NOK, mens den blandt danske kunstnere er på 202.000 DKK.[31] Det store spænd mellem gennemsnits- og medianindkomsten i begge lande bekræfter, at der er en stor skævhed i indkomstfordelingen, og dermed at der eksisterer en relativ høj indkomstulighed for et mindre antal billedkunstnere.

Endvidere undersøger den norske undersøgelse kunstnernes samlede kunstneriske indtægt før skat. Denne defineres som summen af lønindtægter fra kunstnerisk arbejde, stipendier, udbytte fra kunstnerisk arbejde samt nettoerhvervsindkomst fra kunstnerisk arbejde. Denne definition omfatter således privat og offentligt salg af værker, private og offentlige stipendier, vederlagsordninger, samt både offentlig og privat lønindkomst.[32] I denne undersøgelse opgøres kunstnernes indtægter direkte relateret til det kunstneriske virke som summen af salg af værker, udstillingsvirksomhed og andre indkomster som honorarer, ophavsretsindtægter m.v. Det vurderes derfor, at de to undersøgelsers opgørelse af kunstnernes kunstneriske indtægter ligner hinanden i så tilstrækkelig grad, at de kan sammenlignes.

Den norske undersøgelse viser, at norske kunstnere har en årlig gennemsnitlig kunstnerisk indtægt på 95.000 NOK svarende til 76.000 DKK. Dette er en smule lavere end danske kunstneres årlige gennemsnitlige kunstneriske indtægt på 101.000 DKK. Begge undersøgelser bekræfter også her en relativ høj indkomstulighed mellem kunstnerne, idet de kunstneriske medianindtægter blandt norske og danske kunstnere er på hhv. 55.000 NOK og 16.000 DKK.[33]

29 Ibid., s. 43
30 Ibid., s. 21
31 Ibid., s. 47
32 Ibid., s. 20
33 Ibid., s. 47

10.2 Sverige

Konstnärsnämnden kortlægger svenske kunstneres demografi, indkomst og sociale vilkår i 2014 i rapporten "Konstnärernas demografi, inkomster ock sociala villkor" (2016). Her sammenlignes denne undersøgelses resultater med resultaterne for kunstnerkategorien *Bildkonstnär* i den svenske undersøgelse. Denne kategori er afgrænset til personer, der har søgt eller modtaget stipendier eller støtte fra Konstnärsnämnden i 2014 eller er medlemmer af relevante billedkunstnerorganisationer.[34] Således baserer undersøgelsens resultater sig på registerdata fra Statistiska Centralbyrån (SCB). Idet undersøgelsen er en populationsanalyse, vurderes resultaterne til at være meget pålidelige og nøjagtige, og de kan i høj grad sammenlignes med resultaterne fra denne undersøgelse, der også baserer sig på registerdata fra Danmarks Statistik. I alt indgår 6.174 billedkunstnere i populationen.[35]

Sammenligning af demografiske forhold

Først sammenlignes kunstnerne i de to undersøgelser på parametrene køn og alder. Blandt de svenske billedkunstnere er 43 pct. mænd, mens 57 pct. er kvinder. Denne kønsfordeling er nærmest identisk med fordelingen i denne undersøgelse, hvor 57 pct. er kvinder og 42 pct. er mænd (køn er uoplyst for 1 pct. af kunstnerne). 25 pct. af de svenske billedkunstnere er 67 år eller derover, mens det samme gør sig gældende for 21 pct. af de danske billedkunstnere. [36] Dermed ligner analyseudvalgene i de to undersøgelser i høj grad hinanden.

Sammenligning af kunstnernes indkomst

De to undersøgelser definerer mere eller mindre billedkunstneres samlede indkomst ens, dvs. som alt skattepligtig personindkomst inklusive overførselsindkomster, stipendier og pension. Dermed kan resultaterne fra de to undersøgelser i høj grad sammenlignes. Den eneste forskel, som kan have betydning for resultaterne, er, at den svenske undersøgelse opgør den samlede indkomst for personer mellem 20-66 år.

Den gennemsnitlige årlige indkomst i alt før skat blandt svenske billedkunstnere er i 2014 176.874 SEK svarende til ca. 130.000 DKK.[37] Dette er betydeligt mindre end den tilsvarende gennemsnitsindkomst blandt danske kunstnere på 242.000 DKK. Medianindkomsten i den svenske undersøgelse er på 157.660 SEK, hvilket modsat denne undersøgelse ikke vidner om en markant indkomstulighed blandt svenske billedkunstnere.[38]

Den svenske undersøgelse opgør også billedkunstneres indkomst fra egen virksomhed. De svenske billedkunstnere har en gennemsnitsindkomst fra egen virksomhed

34 Konstnärsnämnden (2016), s. 15f
35 Ibid., s. 19
36 Ibid., s. 19
37 Ibid., s. 71
38 Ibid.

på 78.225 SEK svarende til ca. 57.000 DKK, mens medianindkomsten er 41.557 SEK.[39] Dette ligger væsentligt under gennemsnitsindkomsten fra danske billedkunstneres indkomst fra selvstændig virksomhed på 104.000 DKK. Den betydelige forskel mellem gennemsnits- og medianindkomsten fra egen virksomhed i den svenske undersøgelse vidner om en relativ høj indkomstulighed, når det kommer til indkomst fra egen virksomhed, hvilket også er gældende blandt danske billedkunstnere.

10.3 Australien

David Throsby og Katya Petetskaya kortlægger australske kunstneres socioøkonomiske levevilkår i 2014 i rapporten "Making Art Work: An Economic Study of Professional Artists in Australia" (2017). Forfatterne identificerer ligesom den svenske undersøgelse flere forskellige kunstnergrupper. Her sammenlignes denne undersøgelses resultater med resultaterne fra kunstnerkategorien *visual artists* fra den australske undersøgelse. Forfatterne definerer denne kategori som kunstnere, der er medlemmer af relevante billedkunstnerorganisationer, og som inden for de seneste 3-5 år har opnået kunstnerisk anerkendelse ved eksempelvis at have udstillet værker på professionelle gallerier eller udstillinger, bidraget til kunstprojekter i det offentlige rum, været beskæftiget fuldtid på en kunstnerisk uddannelse, modtaget legater mv.[40] Undersøgelsens metodiske fremgangsmåde bygger her på et telefonassisteret, onlinespørgeskema i en stikprøve på 190 personer ud af en samlet kunstnerpopulation på 7.081 billedkunstnere.[41] Dermed baserer de australske billedkunstneres indkomst sig på spørgeskemadata, hvilket adskiller sig fra det registerdata fra Danmarks Statistik, som denne undersøgelse anvender. Selvom forfatterne tilfældigt har udtrukket personerne i stikprøven fra populationslisterne, gør denne relativt lille stikprøve resultaterne mindre pålidelige og præcise end dem fra hhv. den svenske og norske undersøgelse.

Sammenligning af demografiske forhold

Indledningsvis sammenlignes de to undersøgelser i forhold til parametrene alder, køn og uddannelse. Gennemsnitsalderen blandt australske billedkunstnere er 52 år, hvilket ligger tæt op ad gennemsnitsalderen blandt danske billedkunstnere på 54 år. Kønsfordelingen i Australien ligner desuden også den danske, eftersom 46 pct. af billedkunstnerne i Australien er mænd, mens 54 pct. er kvinder.[42] Blandt danske billedkunstnere er andelen af kvinder 57 pct.

Hele 83 pct. af de australske billedkunstnere har gennemført en formel, kunstnerisk uddannelse, hvilket er ekstremt højt sammenlignet med 36 pct. af danske billedkunstnere og 18 pct. af de norske billedkunstnere.[43] På nær andelen af billedkunstnere med en formel, kunstnerisk uddannelse ligner analyseudvalgene i de to undersøgelser altså i høj grad hinanden.

39 Ibid., s. 61
40 Throsby & Petetskaya (2017): s. 179
41 Ibid.: s. 183
42 Ibid.: s. 28f
43 Ibid.: s. 36

Sammenligning af kunstnernes indkomst
Forfatterne definerer kunstnernes samlede indkomst i alt som summen af indkomst fra kunstnernes kunstneriske arbejde og indkomst relateret til deres kunstneriske virke samt ikke-kunstnerisk indkomst.[44] Dermed kan den samlede indkomst i alt og indkomst fra kunstnerisk arbejde sammenlignes med resultaterne herom i denne undersøgelse.

Gennemsnitsindkomsten i alt før skat blandt de australske billedkunstnere er på 47.000 AUD svarende til ca. 224.000 DKK. Dette ligger kun en smule under den gennemsnitlige samlede indkomst blandt danske billedkunstnere på 242.000 DKK. Den samlede medianindkomst i den australske undersøgelse er 34.400 AUD, og dermed er indkomstfordelingen meget skæv blandt australske billedkunstnere i lighed med forholdene i Danmark og Norge.

Når det gælder indkomst fra kunstnerisk arbejde, tjener de australske billedkunstnere 18.100 AUD herfra svarende til ca. 86.000 DKK, hvilket ligger en smule under den tilsvarende indkomst blandt danske billedkunstnere på 101.000 DKK. Ligesom det var tilfældet i Norge og Danmark, bekræfter medianindkomsten fra kunstnerisk arbejde i Australien på 5.200 AUD en skæv indkomstfordeling, når det gælder de indtægter, der genereres af billedkunstnernes kreative arbejde.[45]

10.4 Sammenfatning

Denne sammenligning af danske billedkunstneres økonomiske levevilkår med dem i Norge, Sverige og Australien har kastet lys over, hvorvidt billedkunstnergruppen samlet set er forskellig fra land til land i forhold til demografiske karaktertræk og indkomst.

Overordnet set ligner billedkunstnerne på tværs af landene hinanden. I Danmark, Sverige og Australien er der en let overvægt af kvinder, mens Norge her skiller sig ud med en stærk overvægt af kvinder. Også aldersmæssigt konvergerer billedkunstnerne i de forskellige lande, hvor gennemsnitsalderen ligger mellem 49-54 år. I forhold til om billedkunstnerne har gennemført en formel, kunstnerisk uddannelse er der dog imidlertid stor variation imellem landene. I Norge har blot 18 pct. af billedkunstnerne en formel, kunstnerisk uddannelse, mens det samme gør sig gældende for 36 pct. af billedkunstnerne i Danmark. Blandt australske billedkunstnere er denne andel markant højere, hvor hele 83 pct. af billedkunstnerne har en formel, kunstnerisk uddannelse.

Billedkunstnernes indkomst varierer ikke markant på tværs af landene og understreger, at billedkunstnergruppen set i forhold til hele befolkningen også internationalt ligger i den lave ende af indkomstspektret. I Danmark, Norge og Australien befinder billedkunstnernes gennemsnitlige samlede indkomst i alt før skat sig mellem ca.

44 Ibid.: s. 72
45 Ibid., s. 74

224.000-242.000 DKK. Her skiller Sverige sig markant ud, hvor billedkunstnerne i gennemsnit har en samlet indkomst før skat på ca. 130.000 DKK, dvs. knap 50 pct. lavere end i de øvrige lande. Sverige er heller ikke her karakteriseret ved den skæve indkomstfordeling, som ses i Danmark, Norge og Australien. Det er uvist, hvorfor Sverige på denne måde skiller sig ud. Undersøgelserne fra Norge og Australien samt denne undersøgelse opgør indkomst direkte fra kunstnerisk arbejde som eksempelvis produktion af værker. Denne ligger imellem 76.000-101.000 DKK på tværs af de tre lande, som alle her er karakteriseret ved ekstrem indkomstulighed.

Svend Danielsen, *untitled (side 1)*, 2017. Foto: Jir Sandel.

11. KONKLUSION

Rapporten giver et billede af de økonomiske levevilkår for danske billedkunstnere anno 2016. Vi har identificeret 3.028 danske billedkunstnere i vores population.

Overordnet set kan danske billedkunstnere beskrives ved følgende demografiske karakteristika: Gennemsnitsalderen er 57 år, lidt over halvdelen er kvinder (57 pct.), og 58 pct. bor i Hovedstadsregionen. Yderligere gælder det, at kun lidt over en tredjedel er medlem af en a-kasse (36 pct.), men til gengæld er hele 62 pct. medlemmer af Billedkunstnerens Forbund (BKF).

Foruden at have en meget lav årlig gennemsnitsindkomst før skat er billedkunstnernes indkomst karakteriseret ved i høj grad at være sammensat af forskellige indkomsttyper. Samlet set angiver billedkunstnerne, at kun lidt over halvdelen af deres arbejdstid (54 pct.) bruges på arbejdet som billedkunstner.

I forhold til at modtage legater fra Statens Kunstfond er det i høj grad de billedkunstnere med lave indkomster, der modtager legater. Desuden bruger legatmodtagerne meget tid på arbejdet som billedkunstner. Dette gælder både arbejdslegater samt de 3-årige arbejdslegater, og legaterne udgør en vigtig indkomstkilde for disse billedkunstnere.

Langt de fleste billedkunstnere (75 pct.) opfatter sig selv som vigtige for deres salg og formidlingen af deres kunst. Også forhold som en personlig hjemmeside (40 pct.) og sociale medier (23 pct.) samt billedkunstnernes kollegaer og netværk (26 pct.) anses som vigtige her.

Kunstuddannede versus ikke kunstuddannede billedkunstnere
Analysen viser, at lidt over en tredjedel (36 pct.) af billedkunstnerne har en formel kunstuddannelse. Der er ikke afgørende forskelle mellem kunstuddannede og ikke-kunstuddannede, men derimod er der væsentlige forskelle mellem SKF/AKR-billedkunstnere og øvrige billedkunstnere.

Mens den samlede gennemsnitsindkomst for danske billedkunstnere er 242.000 kr. om året før skat, hvilket er lavt set i forhold til andre grupper i samfundet (312.000 kr.), tjener SKF/AKR-billedkunstnerne 25 pct. mere end de kunstuddannede, øvrige billedkunstnere (284.000 kr. mod 227.000 kr.). Førstnævnte tjener hovedsageligt deres penge fra egen virksomhed (48 pct.), mens sidstnævnte i højere grad baserer deres indkomst på lønindkomst fra forskellige lønmodtagerjobs (45 pct.). Til sammenligning tjener de ikke-kunstuddannede SKF/AKR-billedkunstnere 283.000 kr. om året,

hvilket er 26 pct. mere end ikke-kunstuddannede øvrige billedkunstnere, som tjener 225.000 kr. om året. Førstnævnte tjener i lige høj grad deres penge fra egen virksomhed som fra et lønmodtagerjob (41 pct.), mens sidstnævnte hovedsageligt baserer deres indkomst på lønindkomst fra lønmodtagerjobs (38 pct.) Hvorvidt man er en SKF/AKR-billedkunstner eller ej, synes altså at være en afgørende faktor i forhold til ens årlige gennemsnitsindkomst, mens en kunstuddannelse har mindre betydning.

De kunstuddannede SKF/AKR-billedkunstnere bruger i gennemsnit 65 pct. af deres arbejdstid på arbejdet som billedkunstner, mens de kunstuddannede øvrige billedkunstnere til sammenligning blot bruger 39 pct. på samme aktivitet, hvilket er lavest blandt alle billedkunstnergrupperne. Blandt disse billedkunstnere ville 77 pct. gerne have brugt mere tid på arbejdet som billedkunstner, men særligt på grund af mangelfuld indkomst må de tage andet arbejde for at få økonomien til at løbe rundt. De ikke-kunstuddannede SKF/AKR bruger i gennemsnit 56 pct. af deres arbejdstid på arbejdet som billedkunstner, hvilket er lidt mindre end deres kunstuddannede kollegaer. De ikke-kunstuddannede øvrige billedkunstnere bruger i gennemsnit 48 pct. af deres arbejdstid på arbejdet som billedkunstner.

Yderligere er de kunstuddannede SKF/AKR-billedkunstnere mere organiserede end de kunstuddannede øvrige billedkunstnere, når det kommer til medlemskab af BKF, KKArt og Danske Billedkunstneres Fagforening. Både de ikke-kunstuddannede SKF/AKR og de ikke-kunstuddannede øvrige billedkunstnere og dog mere organiserede end de to andre grupper.

På baggrund af forskellene mellem disse to grupper fremkommer en klar pointe: En formel billedkunstnerisk uddannelse synes ikke at være afgørende for at få en karriere som billedkunstner. Dette er i øvrigt en konklusion, som går igen i den internationale forskning i eksempelvis Heian et al. (2008, 2015), Alper og Wassall (2006), Menger (2006), Throsby (2001), Mathieu (2012) og Abbing (2002).

Det er dog vigtigt at understrege, at det ikke er noget argument for, at de professionelle kunstuddannelser ikke er væsentlige og nødvendige. For det første er kunstuddannelserne helt afgørende for at opretholde den kunstneriske standard samt udvikle og forny faget, samtidig med at traditionerne holdes i hævd. For det andet viser forskningen, at de, der har en kunstuddannelse, klarer sig godt i andre jobs, og dermed spredes den kunstneriske viden og erfaring til andre sektorer, hvilket kan være afgørende for udviklingen i disse sektorer (Alper og Wassall, 2006 og Throsby, 1996).

Yngre kunstuddannede billedkunstnere

De yngre kunstuddannede billedkunstnere er den gruppe, der har den laveste gennemsnitlige indkomst med en årsindkomst på 199.999 kr. før skat. 34 pct. af dem tjener hovedsageligt deres penge som lønmodtagere, mens 26 pct. hovedsageligt tjener deres penge gennem deres egen virksomhed. De yngre kunstuddannede bruger i gennemsnit lidt over halvdelen (51 pct.) af deres tid på arbejdet som billedkunstner (51 pct.). Knap halvdelen (44 pct.) af de yngre kunstuddannede billedkunstnere har modtaget et legat fra Statens Kunstfond i perioden 2006-2016.

Pensionsmodtagere
Det er ganske bemærkelsesværdigt, at 28 pct. af billedkunstnerne er pensionsmodtagere. Endnu mere bemærkelsesværdigt er det, at de stadig i høj grad er aktive som billedkunstnere og dermed faktisk udgør en væsentlig faktor på markedet og også tager en stor andel af den samlede indtjening fra salg af værker. De pensionsmodtagende billedkunstnere bidrager med 16 pct. af det samlede salg. Det er vanskeligt at komme i tanke om andre erhverv, hvor pensionsmodtagere spiller en så betydelig rolle på markedet/arbejdsmarkedet.

Det samlede salg
60 pct. af billedkunstnerne angiver, at de har solgt billedkunstneriske værker i 2016. Ca. 1/3 af kunstnernes indtægter ved salg af værker stammer fra salg til privatpersoner (34 pct.). Billedkunstnerne sælger hovedsageligt deres værker direkte gennem deres eget atelier eller værksted (45 pct.) og via gallerier og kunsthandlere (45 pct.).

Internationalt salg
29 pct. af de sælgende billedkunstnere angiver, at de har solgt billedkunstneriske værker til udlandet i 2016. I opgørelsen af det samlede salg af ny dansk billedkunst udgør udenlandske købere 20 pct., og de kunstuddannede SKF/AKR-billedkunstnere for 65 pct. af udlandets samlede køb hos danske billedkunstnere.

Der er dog andre ikke-monetære faktorer, som kan have indflydelse på internationaliseringen af billedkunstnernes økonomiske arbejds- og levevilkår. Eksempelvis har 17 pct. af billedkunstnerne været på residency-ophold inden for de seneste 5 år, mens 25 pct. af billedkunstnerne har boet og arbejdet i udlandet inden for de seneste 10 år. Derimod har kun 6 pct. af billedkunstnerne en fuld uddannelse fra et udenlandsk kunstakademi, 8 pct. har haft et ophold på et udenlandsk kunstakademi som led i deres uddannelse, og 7 pct. er uddannet både fra et dansk og et udenlandsk kunstakademi.

Uformel økonomi
Indsigter fra det kvalitative studie viser, at kunstnernes økonomiske aktiviteter ikke er afgrænset til formelle, registrerede og markedsbaserede økonomiske aktiviteter, men også inkluderer uformelle, relationelle og fællesskabsbaserede økonomier.

Den begrænsede stikprøve i dette kvalitative studie gør imidlertid, at vi ikke kan generalisere vores resultater til hele populationen af billedkunstnere i Danmark, da der ikke er tale om et repræsentativt udvalg som i resten af undersøgelsen. Det er heller ikke muligt at sætte beløb på omfanget af den uformelle økonomi og dermed sætte den i relation til de kvantitative studier, som resten af rapporten bygger på.

Den internationale forskning
Der er også en stor international empirisk litteratur, der har undersøgt levevilkårene for kunstnere, deres indkomst og karriere (for en oversigt se Alper og Wassall, 2006, Throsby og Hollister, 2003). Denne litteratur viser samme tendenser, som vi har påpeget i denne undersøgelse. Sammenlignet med andre grupper på samme uddan-

nelsesniveau er kunstnernes gennemsnitlige indkomst fra kunst meget lav, de fleste har flere jobs samtidigt, og indkomstfordelingen er meget skæv. Litteraturen peger på to forskellige teoretiske forklaringer på dette.

Superstar-fænomenet: Den meget skæve indkomstfordeling blandt kunstnere, hvor få tjener meget, og mange tjener lidt, er teoretisk forklaret ved superstar-fænomenet af Rosen (1981). På efterspørgselssiden kan mekanismer som "bandwagon-effekten", hvor popularitet avler større popularitet, fordi flere forbrugere kommer "med på vognen", være med til at skabe superstjerner. Også på udbudssiden har superstjerner betydning, idet muligheden for at blive den rige, anerkendte superstjerne kan tiltrække mange unge mennesker til erhvervet, selvom chancen for at blive en af de få superstjerner er meget lille.

Work-preference-modellen: Den anden forklaring tager udgangspunkt i den glæde, den enkelte kunstner har ved at være kunstner. Denne glæde ved erhvervet kan ses som en form for "psykisk indkomst", og derfor er mange parate til at leve for en meget lav indkomst, så længe de basale fornødenheder er opfyldt. Denne forklaring er kendt som "work-preference"-modellen (Throsby, 1992 og 1994), og den har empirisk været efterprøvet i flere studier, som bekræfter modellen (Robinson og Montgomery, 2000, Caserta og Cuccia, 2001, Casacuberta og Gandelman, 2012, Bille, Holm og Løyland, 2017). Ligeledes har andre empiriske studier vist, at ikke-monetære benefits er blandt hovedbegrundelserne for at vælge en karriere som kunstner (Steiner og Schneider, 2013; Bille, Frey, Steiner og Fjællegaard, 2013). Andre teoretiske bidrag, både sociologer og økonomer, har ligeledes hævdet, at kunstnere ikke primært søger indkomst, men er mere interesseret i kunstnerisk anerkendelse (fx Bourdieu, 1996, Menger 1999 og 2006, Abbing, 2002).

Forslag til fremtidig statistikindsamling

Denne undersøgelse bygger dels på en spørgeskemaundersøgelse til 3.028 danske billedkunstnere, dels data fra Danmarks Statistik, og dels legatdata fra Slots- og Kulturstyrelsen. Det er ganske omkostningstungt at gennemføre en spørgeskemaundersøgelse, mens data fra Danmarks Statistik og Slots- og Kulturstyrelsen er tilgængelige. Hvis man fremadrettet ønsker en monitorering af udviklingen i billedkunstnernes indkomster, kunne man med afsæt i denne undersøgelses afgrænsningskriterier for billedkunstnere følge udviklingen i kunstnernes samlede indkomster. Da vi ved, at lønindkomst i mindre grad relaterer sig til kunstnerisk virke, mens overskud af egen virksomhed i høj grad relaterer sig til kunstnerisk virke, vil denne simple opdeling også give en indikation af, hvordan indkomst relateret til kunstnerisk virke udvikler sig over tid. Dette kunne foreslås at en tilsvarende spørgeskemaundersøgelse foretages hvert femte år.

REFERENCER

Abbing, Hans (2002): *Why Are Artists Poor? The Exceptional Economy of the Arts*, Amsterdam University Press.

Akademiraadet (2011): *Regler for optagelse i Kunstnersamfundet, tilgængelig på:* http://www.akademiraadet.dk/assets/files/Information/Bekendtgoerelser/Optagelsesregler_KS_okt_2011.pdf, besøgt d. 12.12.17.

Alacovska, Ana (in press): Informal creative labour practices: a relational work perspective. *Human Relations*.

Alper, Neil and G.W. Wassall (2006): Artists' Careers and Their Labor Markets, I: *Handbook of the Economics of Arts and Culture*, ed. Victor Ginsburgh and David Throsby, Serier: Handbook of Economics 25, North-Holland, Amsterdam.

Bille, Trine (2012): Creative Labor: Who are they? What do they do? Where do they work? A discussion based on a quantitative study from Denmark, I: Chris Mathieu (ed.): *Careers in Creative Industries*, Routledge, New York.

Bille, Trine, Marianne Bertelsen og Cecilie Bryld Fjællegaard (2016): *Danske forfatteres og oversætteres økonomiske levevilkår*, Copenhagen Business School.

Bille, T., Frey, B.S., Steiner, L., & Fjællegaard, C.B. (2013). Happiness in the arts – international evidence on artists' job satisfaction. *Economic Letters,* 121(1), 15–18.

Bille Hansen, Trine, Christian Peter Ibsen og Mette-Bess Nielsen (1998): *Billedkunstens økonomiske rum – markedets samledes størrelse*, AKF Forlaget, København.

Bille, Trine and Søren Jensen (2016): Artistic education matters: Survival in the arts occupations, *Journal of Cultural Economics*, vol. 42, no. 1, 23-42.

Bille, Trine, Knut Løyland and Anders Holm (2017): Work for Passion? – Labor Supply of Artists, *Kyklos,* vol. 70, no. 3, 347-380.

Bille, Trine og Flemming Olsen (2018): *Billedkunstens økonomiske rum: Markedets samlede størrelse.* Copenhagen Business School.

Billedkunstnernes Forbund (2015): *Optagelsesvedtægt for Billedkunstnernes Forbund, tilgængelig på:* http://www.bkf.dk/wp-content/uploads/2017/09/BKFs-Optagelsesvedt%C3%A6gt-2015.pdf, besøgt d. 12.12.18.

Bourdieu, P. (1996): The Rules of Art: Genesis and Structure of the Literary Field, *Stanford University Press.*

Casacuberta, C. and N. Gandelman, (2012): Multiple job holding: The artist's labor supply approach, *Applied Economics*, vol. 44, 323–337.

Caserta, M. and T. Cuccia (2001): The supply of arts labour: Towards a dynamic approach, *Journal of Cultural Economics*, vol. 25, 185–201.

Frey, Bruno S. og Werner W. Pommerehne (1989): *Muses & Markets. Explorations in the Economics of the Arts*, Basil Blackwell, Oxford.

Heian, Mari T., Knut Løyland og Bård Kleppe (2015): *Kunstnerundersøkelsen 2013,* Telemarksforskning-Bø.

Heian, Mari T., Knut Løyland og Per Mangset (2008): *Kunstnernes aktivitet, arbeids- og inntektsforhold 2006,* Telemarksforskning-Bø.

Klamer, A. (2011): Cultural Entrepreneurship, *Review of Austrian Economics*, vol. 24 (2), 141-156.

Konstnärsnämnden (2016): *Konstnärernas demografi, inkomster och sociala villkor – en rapport om konstnärer inom alla konstområden verksamma i Sverige 2014 utifrån kön, ålder, inkomst, näringsverksamhet, bosättning, utländsk bakgrund, utbildning och social bakgrund,* Konstnärsnämnden, Stockholm.

Kulturministeriet (2004-12): *Beskæftigelsesrapporter,* Kulturministeriet.

Manto A/S (2016): *Kunst i det offentlige rum. Nationalt overblik over offentlig økonomi, praksis og formål*, Statens Kunstfond.

Mathieu, Chris (ed., 2012): *Careers in Creative Industries*, Routledge, New York.

McRobbie, Angela (2003): *British Fashion Design: Rag Trade or Image Industry?* London: Routledge.

Menger, P. M. (1999): Artistic labor markets and careers, *Annual Reviews*, vol. 25, 541–74.

Menger, P. M. (2006): Artistic Labor Markets: Contingent Work, Excess Supply and Occupational Risk Management, I: *Handbook of the Economics of Arts and Culture*, ed. Victor Ginsburgh and David Throsby, Serier: Handbook of Economics 25, North-Holland, Amsterdam.

Nationalbanken (2017): *Household Wealth and Debt*, rapport tilgængelig på: http://www.nationalbanken.dk/en/publications/themes/Pages/Household-wealth-and-debt.aspx.

Oakley, Kate and Ward, Jonathan (2018): The art of the good life: culture and sustainable prosperity. *Cultural Trends*, *27*(1), 4-17.

Robinson, M.D. and S.S. Montgomery (2000): The time allocation and earnings of artists, Industrial Relations, vol. 39, no. 3, pp. 525–534.

Rengers, M. (2002). *Economic lives of artists: Studies into careers and the labour market in the cultural sector*. Utrecht: Utrecht University, Interuniversity Center for Social Science Theory and Methodology.

Robinson, M. D. and S. S. Montgomery (2000): The time allocation and earnings of artists, *Industrial Relations*, vol. 39, no. 3, 525–534.

Rosen, S. (1981). The economics of superstars. *American Economic Review*, 71(5), 845–858.

Steiner, L., & Schneider, L. (2013). The happy artist? An empirical application of the work-preference model. *Journal of Cultural Economics, 37*(2), 225–246.

Throsby, D. (1992): Artists as workers. Reprinted in: R. Towse (eds) (1997): *Cultural economics. The arts, the heritage and the media industries*, Edward Elgar, Cheltenham.

Throsby, D. (1994). A work-preference model of artist behavior. In A. Peacock & I. Rizzo (Eds.), *Cultural economics and cultural policies* (pp. 69–80). Dordrecht: Kluwer Academic Publishers.

Throsby, D. (1996): Economic circumstances of the performing artist: Baumol and Bowen thirty years on, *Journal of Cultural Economics*, vol. 20, no. 3, 225–240.

Throsby, David (2001): Economics and Culture, *Cambridge University Press*, Cambridge.

Throsby, D. & Hollister, V. (2003). *Don't give up your day job yet; An economic study of professional artists in Australia*. Sydney: Australia Council.
Throsby, David & Katya Petetskaya (2017): *Making Art Work: An economic study of professional artists in Australia*, Australia Council for the Arts.
Towse, R. (2006): Human capital and artists' labour markets, in: V.A. Ginsburgh and D. Throsby (eds): *Handbook of the Economics of the Arts and Culture*, Elsevier Science, North-Holland, Amsterdam, 865–894.

Hjemmesider

Billedkunstnernes Forbund: *Det mener BKF, tilgængelig på:* http://www.bkf.dk/om-bkf/det-mener-bkf/, besøgt d.14.07.18.
Danmarks Statistik: *Arbejdsløshed, tilgængelig på:* http://www.dst.dk/da/Statistik/emner/arbejde-indkomst-og-formue/arbejdsloeshed, besøgt d. 29.06.18.
Danske A-kasser: *Ny medlemsstatistik for marts 2015, tilgængelig på:* https://danskeakasser.dk/aktuelt/nyheder/ny-medlemsstatistik-for-marts-2015, besøgt d. 14.09.2018.
Danske Billedkunstneres Fagforening: *Om DBF, tilgængelig på:* http://www.danskebilledkunstnere.dk/om-dbf/om-dbf, besøgt d. 14.07.18.
KKArt: *Om KKArt, tilgængelig på:* http://www.kkart.dk/omkkart, besøgt d. 14.07.18.
Kunstonline.dk: *Danske kunstnersammenslutninger, tilgængelig på* www.kunstonline.dk/diverse/sammenslutninger/?id=1.
OECD Data: *Household debt, tilgængelig på:* https://data.oecd.org/hha/household-debt.htm, besøgt d. 29.06.18.
UKK – Unge Kunstnere og Kunstformidlere: *Info om UKK, tilgængelig på:* https://ukk.dk/info-om-ukk/, besøgt d. 14.07.18.

BILAG

1. Registerdata fra Danmarks Statistik

2. Spørgeskemaundersøgelsen

3. Spørgeskema til danske billedkunstnere

4. Frekvenstabeller for centrale variable

Eske Kath, *Forsvindingspunkt (rød, gul, grøn, blå)*, 2018. Vestre Landsret, Kolding. Deponeret af Ny Carlsbergfondet. Fotos: Nils Rosenvold.

Bilag 1.
REGISTERDATA FRA DANMARKS STATISTIK

I udgangspunktet har vi identificeret samlet population på 3.097 personer. Heraf er 69 personer frasorteret, fordi de ikke var fyldt 18 år. Den samlede population består herefter af 3.028 personer.

Nedenfor ses en oversigt over de forskellige typer af registerdata og mere specifikt, hvilke informationer der er trukket fra de forskellige registre.

Register	Informationer
Kulturstyrelsens tilskudssystem (2006-2016)	• Tildelingen af arbejdslegater i perioden 2006-2016 • Typen af arbejdslegat (1-årigt eller 3-årigt) • Størrelsen på det tildelte beløb
Medlemslister fra BKF og Kunstnersamfundet (2016)	• CPR-numre for medlemmer af BKF og Kunstnersamfundet
Arbejdsmarkedsdata fra Danmarks Statistik (2015)	• Branchekoder for beskæftigelse af lønmodtagere • Beskæftigelseskoder for væsentligste beskæftigelse • Branchekoder • Socioøkonomisk klassifikation • Køn • Alder • Bopæl
Uddannelsesdata fra Danmarks Statistik (2016)	• Uddannelsesinstitution • Højeste fuldførte uddannelse • Tidspunkt for opnået højest fuldførte uddannelse
Indkomstdata fra Danmarks Statistik (2015)	• Hovedindkomstkilde • Lønindkomst • Overskud i virksomhed • Personlig indkomst i alt

Danmarks Statistik og Kulturstyrelsens tilskudssystem gør det muligt at sammenkoble modtagere af legater med registerdata fra Danmarks Statistik og besvarelserne fra spørgeskemaet på individniveau. Data over tildeling af legater er blevet renset, således at det kun indeholder arbejdslegater (udbetalt én gang i ét år) og 3-årige arbejdslegater på 855.000 kr., som udbetales i tre rater a 285.000 kr. Danmarks Statistik har leveret data over CVR-numre knyttet til personnumre via FIDA. FIDA bruges til at koble baggrundsoplysninger for et firma sammen med personstatistiske

oplysninger vedrørende firmaet.[46] Dette register er dog mangelfuldt i den henseende, at data for 84 personer i år 2014, 2015 og 2016 mangler. Dette har vi forsøgt at tage højde for ved at koble informationer om personnumre knyttet til CVR-numre fra de tidligere år i FIDA-registret på informationer omkring modtagere af legater, både for enkeltpersoner (personnummer) og for virksomheder (CVR-nummer) i 2014, 2015 og 2016. Konsekvensen af dette er en lille bias i informationer om tildeling af legater i perioden 2014-2016, idet det ikke er muligt at vide, om den pågældende kunstner har arbejdet for denne virksomhed i de tre år, eller om virksomheden reelt har eksisteret i disse tre år. Data er baseret på individniveau, og det er kun gennem FIDA, at CVR-numre, som har modtaget legater, kan kobles på et personnummer.

Vi har arbejdet med forskellige typer af indkomst for at give et mere nuanceret billede af, hvilke former for indkomst billedkunstnerne modtager. De tre typer af indkomstformer, som hentes fra Danmarks Statistik, er: Personlig indkomst i alt, lønindkomst og overskud af egen virksomhed. Variablen personindkomst i alt dannes som summen af erhvervsindkomst (løn, nettooverskud af selvstændig virksomhed og arbejdsmarkedsbidragspligtige honorarer), overførselsindkomst, formueindkomster og anden ikke klassificerbar indkomst, der kan henføres direkte til den enkelte person, og før fradrag af arbejdsmarkedsbidrag og særligt pensionsbidrag. For selvstændige kan variablen antage negative værdier som følge af underskud i virksomheden. Det skal bemærkes, at løn og overskud af selvstændig virksomhed, som er en del af den samlede indkomst, ikke udelukkende knytter sig til arbejde inden for ens billedkunstneriske virke, men også til andre beskæftigelser i løbet af året.

Det bør bemærkes, at når vi i undersøgelsen arbejder med data fra Danmarks Statistik, er der tale om tal fra 2015, hvorimod spørgeskemaundersøgelsen berører informationer fra 2016. Denne forskel i årstal skyldes, at registerdata fra 2016 ikke var tilgængeligt ved projektets begyndelse, og det gjaldt at sikre en ikke alt for stor bias i fremkaldelsen af informationer for billedkunstnerne, som har svaret på spørgeskemaet. Det ville være uhensigtsmæssigt, hvis spørgeskemaet spurgte ind til indkomstkilder, tidsforbrug og beskæftigelse i 2015, da dette ville kræve, at respondenten skulle huske flere år tilbage. Det er derfor hensigtsmæssigt at formindske denne bias, der kan være ved genkaldelse af informationer fra et specifikt år.

46 Danmarks Statistik: http://www.dst.dk/da/TilSalg/Forskningsservice/Dokumentation/hoejkvalitetsvariable/fida1, besøgt d. 16.07.18

Bilag 2.
SPØRGESKEMAUNDERSØGELSEN

Der er gennemført en spørgeskemaundersøgelse til populationen af billedkunstnere.

Følgende temaer er belyst i spørgeskemaundersøgelsen:

- Indkomst
  - Der skelnes mellem indkomst fra egentligt kunstnerisk arbejde (herunder også produktionsstøtte), indkomst fra arbejde, der relaterer sig til det kunstneriske arbejde (fx undervisning), samt anden indkomst (fordelt på lønindkomst og anden indkomst/overførselsindkomster)
- Kunstnerisk produktion
  - Antal producerede kunstværker fordelt på forskellige værkkategorier (fx udsmykning, malerier, skulpturer, installationer, kunstnerisk interaktion, performance)
- Købere
  - Fordeling af salget til forskellige offentlige kunder, forskellige private kunder, kunstmuseer og udenlandske kunder
- Salgskanaler
  - Fordeling af salget på forskellige salgskanaler (eget salg, internetsalg, auktionshuse, gallerier og kunsthandlere, kunstnersammenslutninger, udstillingssteder mv.)
- Funding (offentlig og privat kunststøtte)
  - Ansøgninger henholdsvis sendt og modtaget/ikke-modtaget
- Tidsforbrug
  - Der skelnes mellem tidsforbrug i forbindelse med egentligt kunstnerisk arbejde, tidsforbrug på arbejde, der relaterer sig til det kunstneriske arbejde, samt tidsforbrug på andet arbejde
  - Faktorer, der afholder billedkunstnerne fra at bruge mere tid på deres kunst
- Modtagelsen af priser og legater
- Promovering af billedkunstnernes arbejde (fx gallerier, billedkunstnerne selv, (net) auktionshuse, anmeldere, museer, kunsthaller, kuratorer og kunstsamlere mv.)
- Uddannelse knyttet til det kunstneriske virke (fx workshops, kurser, mentorordninger, entreprenørskabskurser mv.)
- Medlemskab af billedkunstforeninger og organisationer
- Kunstens internationalisering

Spørgeskemaet er udarbejdet i samarbejde med referencegruppen og andre væsentlige repræsentanter for billedkunstområdet.

Danmarks Statistik har stået for den praktiske udsendelse af spørgeskemaet til billedkunstnerne, der er udsendt via e-boks. Det er blevet udsendt på en sådan måde, at data fra spørgeskemaundersøgelsen kan kobles til registerdata (se bilag 1) på individniveau via CPR-nummer. Danmarks Statistik har foretaget denne sammenkobling og har leveret hele datasættet, dvs. registerdata og data fra spørgeskemaundersøgelsen, til CBS.

Der er gjort en stor indsats for at få svarprocenten så høj som muligt:

- Danmarks Statistik har udsendt to rykkere med passende mellemrum til de billedkunstnere, der ikke har svaret.
- Det er fremgået tydeligt af et følgebrev til undersøgelsen, at alle oplysninger vil blive behandlet anonymt og fortroligt.
- BKF har været behjælpelig med at omtale undersøgelsen på deres hjemmeside og i deres medlemsblad.

Spørgeskemaundersøgelsens repræsentativitet
Med udgangspunkt i en population på 3.028 personer indkom der i alt 1.071 besvarelser, hvilket giver en svarprocent på 35 pct. Herefter blev 1.000 af disse besvarelser vurderet brugbare og defineret som det, analyseudvalg undersøgelsen har arbejdet med. Da kun lidt over 1/3 har svaret på spørgeskemaet, er det vigtigt at sammenligne de billedkunstnere, som har svaret på spørgeskemaet, med hele populationen. Det sikrer, at undersøgelsen ikke lider af en såkaldt selektionsbias, hvor analyseudvalget tilskrives nogle specifikke karakteristika, som ikke er karakteristisk for den samlede population.[47]

Ser vi på tværs af en række væsentlige variable, finder vi, at undersøgelsens population svarer meget tilfredsstillende til analyseudvalget. Der er ingen betydelige forskelle i de overordnede variable som køn, alder, indkomst, bopælsregion, legater, billedkunstneruddannelse og medlemskab af kunstnerforeninger, og analyseudvalget kan dermed antages at være repræsentativt for populationen. Der er dog en række variable og karakteristika, hvor bestemte grupper er under- eller overrepræsenteret i analyseudvalget, hvilket er væsentligt at beskrive nærmere.

Dette gælder blandt andet for variablen køn, hvor der er en større andel kvinder i analyseudvalget end i populationen, hhv. 57 pct. i analyseudvalget sammenlignet med 52 pct. i populationen. I aldersgruppen 50-59 år er der en forskel på 4 procentpoint i analyseudvalget og populationen, hvor der er en større andel i denne aldersgruppe (23 pct.), som har svaret på spørgeskemaet end i populationen (19 pct.). Desuden gælder det for aldersgruppen 18-49 år, at de er en smule underrepræsenteret i analyseudvalget, idet 39 pct. i analyseudvalget sammenlignet med 46 pct. i populationen er mellem 18 og 49 år. Ser vi på gennemsnitsalderen i de to grupper, er den en

47 Desuden er der foretaget ***t-tests*** for at undersøge, hvorledes de forskelle, som vi kan observere, er statistisk signifikante. En t-test beregner en teststørrelse, t, som tager udgangspunkt i de tre gruppers middelværdier for de forskellige variable. Hvis en teststørrelse er stor, er den undersøgte forskel signifikant, hvorimod en lille værdi indikerer, at forskellen skyldes tilfældigheder.

smule højere – 53 år – i analyseudvalget end i populationen – 51 år, hvilket stemmer overens med, at det er de ældre aldersgrupper, der i højere grad har svaret på spørgeskemaet. Vi fandt også, at den geografiske fordeling på bopælsregioner i hhv. populationen og analyseudvalget er nogenlunde ens, hvor Region Hovedstaden begge steder var den markant største gruppe. Tendensen til at udfylde spørgeskemaet var dog en smule lavere (58 pct.) i Region Hovedstaden sammenlignet med de andre regioner, hvor andelen i grupperne enten svarede til andelen i populationen eller var en smule højere. Ser vi på den gennemsnitlige indkomst i alt, før skatter mv. inddelt i intervaller af 100.000 kr., fordeler de sig nogenlunde ens i populationen og analyseudvalget. Det skal dog bemærkes, at gruppen, der tjener under 100.000 kr., har været mindre tilbøjelige til at svare på spørgeskemaet, idet 17 pct. i analyseudvalget ligger i denne indkomstgruppe, og 20 pct. i populationen ligger i denne indkomstgruppe.

Ser vi på de væsentlige variable, som populationen er defineret ud fra, er der ikke den store forskel mellem populationen og analyseudvalget i forhold til, om man har modtaget legater i perioden 2006-2016, om man har en billedkunstneruddannelse, eller om man er medlem af Kunstnersamfundet. Vi fandt heller ikke, at der var en væsentlig forskel i andelen af kunstuddannede SKF/AKR, ikke-kunstuddannede SKF/AKR og pensionsmodtagende billedkunstnere i hhv. populationen og analyseudvalget, selvom de kunstuddannede SKF/AKR og pensionsmodtagerne er en smule mere tilbøjelige til at svare på spørgeskemaet. De yngre kunstuddannede billedkunstnere er dog, som den eneste gruppe, betydeligt underrepræsenteret i analyseudvalget, idet denne gruppe udgør 15 pct. i analyseudvalget, men 20 pct. i populationen. Desuden er der en væsentlig forskel i medlemmer af Billedkunstnernes Forbund i populationen og analyseudvalget, hvor medlemmer af BKF udgør 62 pct. i analyseudvalget og 46 pct. i populationen.

TABEL 1. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERE I HENHOLDSVIS POPULATIONEN OG ANALYSEUDVALGET FORDELT PÅ KØN

Køn	Population		Analyseudvalg	
	Frekvens	Procent	Frekvens	Procent
Mand	1.368	46	419	42
Kvinde	1.569	52	568	57
Uoplyst	73	2	13	1
Total	3.028	100	1.000	100

Kilde: Danmarks Statistik.

TABEL 2. BILLEDKUNSTNERES GENNEMSNITLIGE ALDER I HENHOLDSVIS POPULATIONEN OG ANALYSEUDVALGET

	Population			Analyseudvalg		
	Gennem-snit	Minimum	Maximum	Gennem-snit	Minimum	Maximum
Alder	51	20	103	53	22	90

Note: Tabellen er baseret på 2.955 personer for hele populationen og 987 personer for analyseudvalget.
Kilde: Danmarks Statistik.

TABEL 3. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERE I HENHOLDSVIS POPULATIONEN OG ANALYSEUDVALGET FORDELT PÅ ALDERSKATEGORIER AF 20 ÅR

Aldersgrupper	Population		Analyseudvalg	
	Frekvens	Procent	Frekvens	Procent
18-29 år	313	10	84	8
30-39 år	552	18	147	15
40-49 år	532	18	163	16
50-59 år	587	19	230	23
60-66 år	376	12	150	15
67+ år	595	20	213	21
Uoplyst	73	2	13	1
Total	3.028	100	1.000	100

Kilde: Danmarks Statistik.

TABEL 4. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERE I HENHOLDSVIS POPULATIONEN OG ANALYSEUDVALGET FORDELT PÅ INDKOMSTGRUPPER AF 100.000 KR.

Indkomst-grupper	Population		Analyseudvalg	
	Frekvens	Procent	Frekvens	Procent
Under 100.000 kr.	599	20	169	17
100.000-199.999 kr.	963	32	320	32
200.000-299.999 kr.	773	26	272	27
300.000-399.999 kr.	322	11	120	12
400.000-499.999 kr.	170	6	59	6
500.000-599.999 kr.	90	3	23	2
600.000-699.999 kr.	37	1	9	1
700.000-799.999 kr.	18	1	6	1
800.000-899.999 kr.	10	<0,5	<4	<0,5
900.000-999.999 kr.	8	<0,5	<4	<0,5
1 million eller derover	32	1	11	1
Uoplyst	6	<0,5	6	1
Total	3.028	100	1.000	100

Kilde: Danmarks Statistik.

TABEL 5. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERE I HENHOLDSVIS POPULATIONEN OG ANALYSEUDVALGET FORDELT PÅ REGIONER

Regioner	Population		Analyseudvalg	
	Frekvens	Procent	Frekvens	Procent
Nordjylland	90	3	35	4
Midtjylland	441	15	172	17
Syddanmark	301	10	114	11
Hovedstaden	1.915	63	583	58
Sjælland	206	7	81	8
Uoplyst	75	2	15	2
Total	3.028	100	1.000	100

Kilde: Danmarks Statistik.

TABEL 6. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERE I HENHOLDSVIS POPULATIONEN OG ANALYSEUDVALGET FORDELT PÅ HVORVIDT DE HAR MODTAGET LEGATER ELLER IKKE I PERIODEN 2006-2016

Legatmodtager	Population		Analyseudvalg	
	Frekvens	Procent	Frekvens	Procent
Ja	733	24	255	25
Nej	2.295	76	745	75
Total	3.028	100	1.000	100

Kilde: Danmarks Statistik.

TABEL 7. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERE I HENHOLDSVIS POPULATIONEN OG ANALYSEUDVALGET FORDELT PÅ HVORVIDT DE HAR FULDFØRT EN BILLEDKUNSTNERUDDANNELSE

Fuldført billedkunstner-uddannelse	Population		Analyseudvalg	
	Frekvens	Procent	Frekvens	Procent
Ja	1.142	38	357	36
Nej	1.802	60	621	62
Uoplyst	84	3	22	2
Total	3.028	100	1.000	100

Kilde: Danmarks Statistik.

TABEL 8. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERE I HENHOLDSVIS POPULATIONEN OG ANALYSEUDVALGET FORDELT PÅ HVORVIDT DE ER MEDLEM AF BILLEDKUNSTNERNES FORBUND

Medlem af Billedkunstnernes Forbund	Population		Analyseudvalg	
	Frekvens	Procent	Frekvens	Procent
Ja	1.389	46	615	62
Nej	1.634	54	380	38
Uoplyst	5	<0,5	5	1
Total	3.028	100	1.000	100

Kilde: Danmarks Statistik.

TABEL 9. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERE I HENHOLDSVIS POPULATIONEN OG ANALYSEUDVALGET FORDELT PÅ HVORVIDT DE ER MEDLEM AF KUNSTNERSAMFUNDET

Medlem af Kunstnersamfundet	Population		Analyseudvalg	
	Frekvens	Procent	Frekvens	Procent
Ja	615	20	211	21
Nej	2.408	80	784	78
Uoplyst	5	<0,5	5	1
Total	3.028	100	1.000	100

Kilde: Danmarks Statistik.

TABEL 10. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERE I HENHOLDSVIS POPULATIONEN OG ANALYSEUDVALGET FORDELT PÅ BRANCHE

Branche	Population		Analyseudvalg	
	Frekvens	Procent	Frekvens	Procent
Kultur, forlystelser og sport	605	20	230	23
Undervisning	393	13	141	14
Sundhedsvæsen og sociale foranstaltninger	212	7	73	7
Andre	1.818	60	556	56
Total	3.028	100	1.000	100

Kilde: Danmarks Statistik.

TABEL 11. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERE I HENHOLDSVIS POPULATIONEN OG ANALYSEUDVALGET FORDELT PÅ BESKÆFTIGELSE

Beskæftigelse	Population		Analyseudvalg	
	Frekvens	Procent	Frekvens	Procent
Arbejde, der forudsætter viden på højeste niveau	974	32	374	37
Service og salgsarbejde	205	7	64	6
Andre	1.894	61	562	56
Total	3.028	100	1.000	100

Kilde: Danmarks Statistik.

TABEL 12. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERE I HENHOLDSVIS POPULATIONEN OG ANALYSEUDVALGET FORDELT PÅ PROFESSIONALISME

Professionel billedkunstner	Population		Analyseudvalg	
	Frekvens	Procent	Frekvens	Procent
Ja	402	13	148	15
Nej	1.803	60	573	57
Uoplyst	823	27	279	28
Total	3.028	100	1.000	100

Kilde: Danmarks Statistik.

TABEL 13. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERE I HENHOLDSVIS POPULATIONEN OG ANALYSEUDVALGET FORDELT PÅ HVORVIDT DE ER PENSIONERET

Pensioneret billedkunstner	Population		Analyseudvalg	
	Frekvens	Procent	Frekvens	Procent
Ja	823	27	279	28
Nej	2.205	73	721	72
Total	3.028	100	1.000	100

Kilde: Danmarks Statistik.

TABEL 14. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERE I HENHOLDSVIS POPULATIONEN OG ANALYSEUDVALGET FORDELT PÅ HVORVIDT DE HAR FULDFØRT EN BILLEDKUNSTNERUDDANNELSE INDEN FOR DE SIDSTE 15 ÅR

Dimitteret billedkunstner inden for 15 år	Population		Analyseudvalg	
	Frekvens	Procent	Frekvens	Procent
Ja	594	20	154	15
Nej	2.434	80	846	85
Total	3.028	100	1.000	100

Kilde: Danmarks Statistik.

Hans E Madsen, *Øen*, 2017. Erhvervsakademiet Lillebælt, Odense. Deponeret af Ny Carlsbergfondet. Fotos: Jens Peter Engedal.

Bilag 3.
SPØRGESKEMA TIL DANSKE BILLEDKUNSTNERE

STATUS OG ERFARING

Vi vil gerne starte med nogle spørgsmål, som handler om dit virke som kunstner.

1. **Opfatter du primært dig selv som fuldtids-eller deltidskunstner?**
   (1) ❑ Fuldtidskunstner
   (2) ❑ Deltidskunstner
   (3) ❑ Arbejder ikke med kunst

2. **Hvor mange år har du arbejdet som billedkunstner?**

   _____ år

3. **Er du medlem af en eller flere af disse foreninger?**
   Gerne flere svar.
   (1) ❑ Nej
   (2) ❑ Billedkunstnernes Forbund
   (3) ❑ UKK – Unge Kunstnere og Kunstformidlere
   (4) ❑ Kunstnersamfundet
   (5) ❑ Danske Billedkunstneres Fagforening
   (6) ❑ En a-kasse
   (7) ❑ Andet

4. **Er du medlem af et kunstnerdrevet udstillingssted?**
   (1) ❑ Ja
   (2) ❑ Nej

5. **Er du medlem af et kunstnerkooperativ?**
   (1) ❑ Nej
   (2) ❑ Ja, kunstnerkooperativet KKArt
   (3) ❑ Ja, andet kunstnerkooperativ

6. **Er du medlem af en kunstnersammenslutning?**
   (1) ❑ Ja
   (2) ❑ Nej

7. **Er du en del af en kunstnersammenslutning?**
   (1) ❑ Ja
   (2) ❑ Nej

8. **Hvilken kunstnersammenslutning er du medlem af?**
   - (1) ❑ Kunstnersammenslutningen Corner
   - (2) ❑ Kunstnersammenslutningen Cromisterne
   - (3) ❑ Kunstnersammenslutningen Decembristerne
   - (4) ❑ Kunstnersammenslutningen Den Frie
   - (5) ❑ Kunstnersammenslutningen Den Gyldne
   - (6) ❑ Kunstnersammenslutningen Grønningen
   - (7) ❑ Kunstnersammenslutningen Mai 93
   - (8) ❑ Kunstnersammenslutningen Pro
   - (9) ❑ Kunstnersammenslutningen Riimfaxe
   - (10) ❑ Kunstnersammenslutningen Transit
   - (11) ❑ Kunstnersammenslutningen Guirlanden
   - (12) ❑ Kunstnersammenslutningen Jylland
   - (13) ❑ Kunstnersammenslutningen Vrå udstillingen
   - (14) ❑ Kunstnersammenslutningen MULT
   - (15) ❑ Kunstnergruppen Cirklen
   - (16) ❑ Den fynske forårsudstilling
   - (17) ❑ Kunstnersammenslutningen Grænselandsudstillingen
   - (18) ❑ Kunstnersammenslutningen Koloristerne
   - (19) ❑ Kunstnersammenslutningen Åbne Døre
   - (20) ❑ Anden kunstnergruppe
   - (99) ❑ Ved ikke

Nogle spørgsmål om din arbejdstid.

9. **Angiv hvor mange timer du i gennemsnit har arbejdet om ugen i 2016?**
   (Alle typer arbejde bedes medregnet)

   _____ timer

10. **Angiv hvilke aktiviteter, du anvendte din arbejdstid på i 2016?**
    Gerne flere svar.
    - (1) ❑ Arbejde som billedkunstner (fremstilling af kunstneriske værker, research, administration, legatansøgninger, markedsføring m.v.)
    - (2) ❑ Andet arbejde, hvor du har brugt dine kompetencer fra arbejdet som billedkunstner (som kunstnerisk konsulent, underviser, foredragsholder, kurratering, iværksætter m.v.)
    - (3) ❑ Løsansat, honorar/provisionslønnet arbejde uden relation til arbejdet som billedkunstner
    - (4) ❑ Fastansat lønarbejde uden relation til arbejdet som billedkunstner
    - (5) ❑ Uddannelse (inklusive diverse former for videreuddannelse)
    - (6) ❑ Andet

11. **Hvor stor en andel af din arbejdstid i 2016, har du ca. brugt på følgende aktiviteter?**
(Skriv procent)

Arbejde som billedkunstner (fremstilling af kunstneriske værker, research, administration, legatansøgninger, markedsføring m.v.) _____ procent

Andet arbejde, hvor du har brugt dine kompetencer fra arbejdet som billedkunstner (som kunstnerisk konsulent, underviser, foredragsholder, kurratering, iværksætter m.v.) _____ procent

Løsansat, honorar/provisionslønnet arbejde uden relation til arbejdet som billedkunstner _____ procent

Fastansat lønarbejde uden relation til arbejdet som billedkunstner _____ procent

Uddannelse (inklusive diverse former for videreuddannelse) _____ procent

Du nævnte at du i 2016 brugte ca. x antal timer [spørgsmål 11] af din arbejdstid på dit arbejde som billedkunstner.

12. **Ville du gerne have brugt mere eller mindre eller er det en passende andel af din arbejdstid, du brugte på arbejdet som billedkunstner i 2016?**
(1) ❑ Ville gerne have brugt mere tid på arbejdet som billedkunstner
(2) ❑ Ville gerne have brugt mindre tid på arbejdet som billedkunstner
(3) ❑ Det var en passende andel af min tid, jeg brugte på arbejdet som billedkunstner

13. **Hvad forhindrede dig i at bruge mere tid på dit arbejde som billedkunstner i 2016?**
(1) ❑ Utilstrækkelig indkomst fra mit arbejde som billedkunstner
(2) ❑ Husholdningsopgaver eller omsorg for familiemedlemmer
(3) ❑ Frivilligt arbejde, herunder opgaver eller engagement i mit lokalmiljø eller i kulturlivet
(4) ❑ Krav fra mit andet arbejde
(5) ❑ Sygdom
(6) ❑ Manglende motivation
(7) ❑ Jeg er gået helt eller delvist på pension
(8) ❑ Andet

DIN INDKOMST

De næste spørgsmål handler om din samlede indkomst.

14. **Angiv hvilket af følgende der bidrog til din samlede indkomst i 2016.**
Gerne flere svar.

(1) ❑ Indkomst fra arbejdet som billedkunstner (salg, ophavsretsindtægter, visningsvederlag, udstillingshonorar, legater og priser m.v.)
(2) ❑ Indkomst fra arbejde, hvor du har brugt dine kompetencer fra arbejdet som billedkunstner (som kunstnerisk konsulent, underviser, foredragsholder, kurratering, iværksætter m.v.)
(3) ❑ Indkomster fra arbejde uden relation til arbejdet som billedkunstner
(4) ❑ Kapitalindkomst (renter, aktieudbytte, lejeindtægter fra udlejning, arv m.v.)
(5) ❑ Pension (folkepension og privat pensionsordning)
(6) ❑ Anden overførselsindkomst (Kontanthjælp, dagpenge, Sygedagpenge SU, m.v.)
(7) ❑ Anden indkomst

15. **Hvor stor en del af din samlede indkomst kommer fra de enkelte kilder i 2016?**
(Angiv skøn i procent)

Indkomst fra arbejdet som billedkunstner (salg, ophavsretsindtægter, visningsvederlag, udstillingshonorar, legater og priser m.v.) _____ procent

Indkomst fra arbejde, hvor du har brugt dine kompetencer fra arbejdet som billedkunstner (som kunstnerisk konsulent, underviser, foredragsholder, kurratering, iværksætter m.v.) _____ procent

Indkomster fra arbejde uden relation til arbejdet som billedkunstner _____ procent

Kapitalindkomst (renter, aktieudbytte, lejeindtægter fra udlejning, arv m.v.) _____ procent

Pension (folkepension og privat pensionsordning) _____ procent

Anden overførselsindkomst (Kontanthjælp, dagpenge, Sygedagpenge SU, m.v.) _____ procent

Anden indkomst _____ procent

16. **Har din privatøkonomi i løbet af 2016 ud over de allerede nævnte indkomstkilder, været afhængig af andet?**
Gerne flere svar.
(1) ❑ Nej, ikke været afhængig af andet
(2) ❑ Ja, Min partners indkomst
(3) ❑ Ja, lån med sikkerhed i ejendom eller andet
(4) ❑ Ja, lån, uden sikkerhed (kassekredit m.v.)
(5) ❑ Andet

PRODUKTION, SALG OG INDKOMST SOM BILLEDKUNSTNER

I de næste spørgsmål vil vi gå nærmere ind på din produktion, dit salg og din indkomst som billedkunstner.

17. **Har du solgt nogle billedkunstneriske værker inden for de sidste 10 år?**
(1) ❑ Ja
(2) ❑ Nej

18. **Har du solgt nogle billedkunstneriske værker i 2016?**
(1) ❑ Ja
(2) ❑ Nej

19. **Hvor mange af følgende værker har du solgt i 2016?**

Malerier	Antal _____
Grafiske værker	Antal _____
Fotografier	Antal _____
Skulpturer	Antal _____
Installationer	Antal _____
Udsmykning af bygninger/kunst i det offentlige rum	Antal _____
Videoer	Antal _____
Performance	Antal _____
Andre typer værker	Antal _____

20. **Hvor stor en andel af dine solgte værker i 2016 blev solgt til udlandet?**
Angiv i procent.

_____ procent

21. **Hvor store var dine indtægter ved salg af værker (ekskl. moms) i 2016?**

_____ kr.

22. **Hvor store har dine indtægter ved salg af værker (ekskl. moms) været i gennemsnit de seneste 5 år? (Årlig gennemsnitsindtægt ekskl. moms)**

_____ kr.

23. **Hvem købte dine værker i 2016?**
Gerne flere svar.

(1) ❑ Privatpersoner i Danmark
(2) ❑ Virksomheder i Danmark
(3) ❑ Kunstforeninger i Danmark
(4) ❑ Private fonde i Danmark
(5) ❑ Kunstmuseer i Danmark
(6) ❑ Kommuner i Danmark
(7) ❑ Regioner i Danmark
(8) ❑ Staten/statsejede institutioner i Danmark
(9) ❑ Privatpersoner/Virksomheder/institutioner i udlandet
(10) ❑ Andre

24. **Hvor stor en del af dine indtægter ved salg af værker i 2016 er fra de enkelte købere?**
(Angiv skøn i procent)

Privatpersoner i Danmark _____ procent

Virksomheder i Danmark _____ procent

Kunstforeninger i Danmark _____ procent

Private fonde i Danmark _____ procent

Kunstmuseer i Danmark _____ procent

Kommuner: Udsmykning af nybyggeri/kunst i det offentlige rum _____ procent

Kommuner: Andet brug _____ procent

Regioner: Udsmykning af nybyggeri/kunst i det offentlige rum _____ procent

Regioner: Andet brug _____ procent

Staten: 1,5 % reglen om kunstnerisk udsmykning af nybyggeri _____ procent

Statens Kunstfond _____ procent

Statens anden brug _____ procent

Privatpersoner/Virksomheder/institutioner udlandet _____ procent

25. **Var 2016 et typisk år med hensyn til fordelingen af kunder og indtægterne fra salg af værker?**
(1) ❑ Ja
(2) ❑ Nej

26. **Hvem køber dine værker et typisk år?**
(1) ❑ Privatpersoner i Danmark
(2) ❑ Virksomheder i Danmark
(3) ❑ Kunstforeninger i Danmark
(4) ❑ Private fonde i Danmark
(5) ❑ Kunstmuseer i Danmark
(6) ❑ Kommuner i Danmark
(7) ❑ Regioner i Danmark
(8) ❑ Staten/statsejede institutioner i Danmark
(9) ❑ Privatpersoner/Virksomheder/institutioner i udlandet
(10) ❑ Andre

27. **Hvor stor en del af dine indtægter ved salg af værker et typisk år er fra de enkelte købere?**
(Angiv skøn i procent)

Privatpersoner i Danmark _____ procent

Virksomheder i Danmark _____ procent

Kunstforeninger i Danmark _____ procent

Private fonde i Danmark _____ procent

Kunstmuseer i Danmark _____ procent

Kommuner: Udsmykning af nybyggeri/kunst i det offentlige rum _____ procent

Kommuner: Andet brug _____ procent

Regioner: Udsmykning af nybyggeri/kunst i det offentlige rum _____ procent

Regioner: Andet brug _____ procent

Staten: 1,5 % reglen om kunstnerisk udsmykning af nybyggeri _____ procent

Statens Kunstfond _____ procent

Statens anden brug _____ procent

Privatpersoner/Virksomheder/institutioner udlandet _____ procent

28. **Hvor store var dine indtægter direkte relateret til dit kunstneriske virke i form af udstillingsvirksomhed i 2016?**

_____ kr.

29. **Hvor store var dine indtægter direkte relateret til dit kunstneriske virke i form af andre indkomster, fx honorarer, ophavsretsindtæger m.v. i 2016?**

_____ kr.

Nu til de salgskanaler, du anvender ved salg af dine værker.

30. **Hvilke af følgende salgskanaler anvendte du til salg af dine værker i 2016?**
Gerne flere svar.

(1) ❑ Direkte salg fra mit atelier/værksted
(2) ❑ Salg fra gallerier og kunsthandlere
(3) ❑ Salg fra Kunstnersammenslutnings udstilling
(4) ❑ Salg fra kunstnerdrevet udstillingssted
(5) ❑ Salg fra Kunsthal
(6) ❑ Online salg fra auktionshuse som Lauritz.com og Bruun Rasmussen
(7) ❑ Online salg fra egen hjemmeside eller kunstnersammenslutnings hjemmeside
(8) ❑ Andet

31. **Hvor stor en del af dine indtægter ved salg af værker i 2016 er fra de enkelte kanaler?**
(Angiv skøn i procent)

Direkte salg fra mit atelier/værksted _____ procent

Salg fra gallerier og kunsthandlere _____ procent

Salg fra Kunstnersammenslutnings udstilling _____ procent

Salg fra kunstnerdrevet udstillingssted _____ procent

Salg fra Kunsthal _____ procent

Online salg fra auktionshuse som Lauritz.com og Bruun Rasmussen _____ procent

Online salg fra egen hjemmeside eller kunstnersammenslutnings hjemmeside _____ procent

Andet _____ procent

32. **Var de anvendte salgskanaler i 2016 typiske for et almindeligt år?**
(1) ❑ Ja
(2) ❑ Nej

33. **Hvilke af følgende salgskanaler anvendes i løbet af et typisk år?**
Gerne flere svar.
(1) ❑ Direkte salg fra mit atelier/værksted
(2) ❑ Salg fra gallerier og kunsthandlere
(3) ❑ Salg fra Kunstnersammenslutnings udstilling
(4) ❑ Salg fra kunstnerdrevet udstillingssted
(5 ❑ Salg fra Kunsthal
(6) ❑ Online salg fra auktionshuse som Lauritz.com og Bruun Rasmussen
(7) ❑ Online salg fra egen hjemmeside eller kunstnersammenslutnings hjemmeside
(8) ❑ Andet

34. **Hvor stor en del af dine indtægter ved salg af værker et typisk år er fra de enkelte kanaler?**
(Angiv skøn i procent)

Direkte salg fra mit atelier/værksted _____ procent

Salg fra gallerier og kunsthandlere _____ procent

Salg fra Kunstnersammenslutnings udstilling _____ procent

Salg fra kunstnerdrevet udstillingssted _____ procent

Salg fra Kunsthal _____ procent

Online salg fra auktionshuse som Lauritz.com og Bruun Rasmussen _____ procent

Online salg fra egen hjemmeside eller kunstnersammenslutnings hjemmeside _____ procent

Andet _____ procent

MARKEDSFØRING OG FORMIDLING

35. **Hvilken af disse er vigtigst for markedsføring og formidling af dit arbejde?**

Gerne flere svar – dog max 3.

(1) ❑ Mig selv
(2) ❑ Min egen hjemmeside
(3) ❑ Mit galleri/kunsthandler
(4) ❑ Mit udstillingssted
(5) ❑ Kuratorer og kunstsamlere
(6) ❑ Min kunstnersammenslutning/kunstnergruppe
(7) ❑ Min kunstnersammenslutnings/ kunstnergruppes hjemmeside
(8) ❑ Mine kunder
(9) ❑ Museer og kunsthaller
(10) ❑ (Net)auktionshuse
(11) ❑ Kollegaer/netværk
(12) ❑ Sociale medier (Instagram, Facebook, YouTube o.lign.)
(13) ❑ Kunstanmeldelser i diverse medier
(14) ❑ Andre

36. **Hvor vigtige mener du, at anmeldelser og omtaler er for din anseelse som billedkunstner? Det kan f.eks. dreje sig om anmeldelser eller omtaler i aviser eller kunstmagasiner, på print eller digitalt.**

(1) ❑ Meget vigtige
(2) ❑ Til dels vigtige
(3) ❑ Ikke vigtige
(9) ❑ Ved ikke

37. **Hvor vigtige mener du, at anmeldelser og omtaler er for salget af dine værker?**

(1) ❑ Meget vigtige
(2) ❑ Til dels vigtige
(3) ❑ Ikke vigtige
(9) ❑ Ved ikke

38. **Hvor vigtige mener du, at vurderinger og omtale fra dine kunder er for din anseelse som billedkunstner? Det kan f.eks. dreje sig om brugeranmeldelser eller kommentarer på diverse digitale og sociale medier, eller mund til mund omtale.**
    (1) ❑ Meget vigtige
    (2) ❑ Til dels vigtige
    (3) ❑ Ikke vigtige
    (9) ❑ Ved ikke

39. **Hvor vigtige mener du, at vurderinger og omtale fra dine kunder er for salget af dine værker?**
    (1) ❑ Meget vigtige
    (2) ❑ Til dels vigtige
    (3) ❑ Ikke vigtige
    (9) ❑ Ved ikke

40. **Hvor vigtig mener du, at tildelingen af anerkendte priser, kunststøtte og hædersle**gater er for din anseelse som billedkunstner?
    (1) ❑ Meget vigtige
    (2) ❑ Til dels vigtige
    (3) ❑ Ikke vigtige
    (9) ❑ Ved ikke

41. **Hvor vigtig mener du, at tildelingen af anerkendte priser, kunststøtte og hæderslegater er for salget af dine værker?**
    (1) ❑ Meget vigtige
    (2) ❑ Til dels vigtige
    (3) ❑ Ikke vigtige
    (9) ❑ Ved ikke

EGEN VIRKSOMHED

42. **Har du egen virksomhed (CVR nr.) hvor du registrerer indkomst som billedkunstner?**
    (1) ❑ Ja
    (2) ❑ Nej

43. **Havde du et nettooverskud i din virksomhed i 2016?**
    (1) ❑ Nej

44. **Hvor stor en procentvis andel af nettooverskuddet i din virksomhed var i 2016 relateret til arbejde som billedkunstner?**

    _____ procent

45. **Hvilket andet erhverv uden relation til billedkunsten bidrog til dit nettooverskud i 2016?**

_____

46. **Hvor store udgifter trak du fra i SKAT i 2016, i form af leje af atelier/værksted, køb af IT udstyr, transport, materialer m.v.? (Inkluder udelukkende fradragsberettigede udgifter)**

_____ kr.

47. **Hvor har du dit atelier/værksted?**
Gerne flere svar.
(1) ❑ Hjemme hvor jeg bor
(2) ❑ Jeg har lejet et lokale selv
(3) ❑ Sommerhus/fritidshus
(4) ❑ Fælles lejet lokale i kooperativ/kunstnergruppe
(5) ❑ Andet

48. **Hvor mange ansatte har du i din virksomhed? (Medregn både deltids og fuldtidsansatte)?**

_____ ansatte

49. **Hvor mange af disse er fuldtidsansatte?**

_____ ansatte

50. **Har du i din virksomhed udgifter til følgende?**
Gerne flere svar.
(1) ❑ Ekstern revisor/bogholder
(2) ❑ Ekstern advokat
(3) ❑ Ekstern manager/agent/sælger
(4) ❑ Andre honorarlønnede medarbejdere
(5) ❑ Nej

51. **Har du et lønmodtagerjob, hvorfra du får udbetalt løn?**
(1) ❑ Ja, jeg får udbetalt løn fra min egen virksomhed
(2) ❑ Ja, jeg har et lønmodtagerjob i en anden virksomhed end min egen
(3) ❑ Nej

52. **Hvilke vilkår er du ansat på?**
(1) ❑ Fuldtidsansat
(2) ❑ Deltidsansat
(3) ❑ Timelønnet eller freelance

53. **Hvis du ser på din lønindkomst alene, hvor stor en andel af din samlede lønindkomst var i 2016 så relateret til dit arbejde som billedkunstner?** (Angiv ca. procentdel)

_____ procent

54. **Har du i 2016 modtaget honorarer? (Ekskl. kunststøtte, priser og legater)**
(1) ❑ Ja
(2) ❑ Nej

55. **Hvor stor en del af din samlede indtægt fra honorarer relaterer sig til dit kunstneriske virke?**

_____ procent

56. **Har du som billedkunstner anvendt crowd funding som finansieringsform? (Online eller på andre måder)**
(1) ❑ Ja
(2) ❑ Nej

57. **Har du fra 2006 til 2016 søgt om offentlig eller privat kunststøtte eller legater?**
(1) ❑ Ja
(2) ❑ Nej

58. **Har du på baggrund af ansøgningerne modtaget offentlig eller privat kunststøtte eller legater?**
(1) ❑ Ja
(2) ❑ Nej

59. **Hvorfra har du modtaget ansøgte støtte eller legater?**

_____

60. **Har du fået tildelt priser eller hæderslegater som du ikke selv havde søgt om, indenfor de seneste 10 år?**
(1) ❑ Ja
(2) ❑ Nej

61. **Hvorfra har du modtaget priser og hæderslegater, som du ikke har søgt?**

_____

62. **Hvor store var de enkelte priser og hæderslegater, du har modtaget uansøgt de seneste 10 år?**
Gerne flere svar.
(1) ❑ Under 25.000 kr.
(2) ❑ 25.000 – 49.999 kr.
(3) ❑ 50.000 – 74.999 kr.
(4) ❑ 75.0000 – 99.9999 kr.
(5) ❑ 100.000 kr. eller mere
(9) ❑ Husker ikke

63. **Hvor mange priser og hæderslegater, har du modtaget uansøgt de seneste 10 år af størrelsen…**

Under 25.000 kr. Antal _____

25.000 – 49.999 kr. Antal _____

50.000 – 74.999 kr. Antal _____

75.0000 – 99.9999 kr. Antal _____

100.000 kr. eller mere Antal _____

EFTERUDDANNELSE/FAGLIG UDVIKLING

Nu skal du svare på nogle spørgsmål om uddannelse

64. **Har du indenfor de seneste 5 år deltaget i efteruddannelse/formaliseret faglig udvikling?**
Gerne flere svar.
(1) ❑ Nej
(2) ❑ Ja, workshops og kurser relateret til min udvikling som kunstner
(3) ❑ Ja, kurser relateret til virksomhedsøkonomi og entreprenørskab
(4) ❑ Ja, jeg har haft en mentor
(5) ❑ Ja, jeg har været på residency ophold
(6) ❑ Ja, andet

65. **Har du en kunstuddannelse fra et udenlandsk kunstakademi?**
(1) ❑ Nej
(2) ❑ Ja, som et led i min uddannelse har jeg været på ophold på et udenlandsk kunstakademi
(3) ❑ Ja, jeg er uddannet på et udenlandsk kunstakademi
(4) ❑ Ja, jeg er uddannet både fra udenlandsk og dansk kunstakademi

66. **Har du en håndværksmæssig og/eller erhvervsfaglig uddannelse?**
(1) ❑ Ja
(2) ❑ Nej

67. **Har du indenfor de seneste 10 år boet og arbejdet i udlandet?**
    (1) ❑ Ja
    (2) ❑ Nej

68. **Hvor mange måneder har du samlet set boet og arbejdet i udlandet de seneste 10 år?**

    _____ måneder

69. **Hvilke lande har du boet i de seneste 10 år ud over Danmark?**

    _____

Så er der ikke flere spørgsmål. Mange tak for din hjælp.

Lise Nørholm, *Magnetic Fields*, 2016. Syddansk Universitet, Det Tekniske Fakultutet.
Foto: Dorte Krogh.

Bilag 4.
FREKVENSFORDELING FOR CENTRALE VARIABLE

TABEL 1. BILLEDKUNSTNERNE FORDELT PÅ KØN, 2015

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Mand	419	42	42
Kvinde	568	58	100
Total	987	100	

Note: Tabellen er baseret på 1000 personer. Data var ikke tilgængeligt for 13 personer.
Kilde: Danmarks Statistik.

TABEL 2. BILLEDKUNSTNERE FORDELT PÅ ALDERSGRUPPER, 2015

	Frekvens	Procent	Kumuleret
18-29 årige	84	9	9
30-39 årige	147	15	23
40-49 årige	163	17	40
50-59 årige	230	23	63
60-66 årige	150	15	78
67+ årige	213	22	100
Total	987	100	

Note: Tabellen er baseret på 1000 personer. Data var ikke tilgængeligt for 13 personer.
Kilde: Danmarks Statistik.

TABEL 3. BILLEDKUNSTNERES GENNEMSNITSALDER, 2015

	Gennemsnit	Minimum	Maksimum
Alder	53	22	90

Note: Tabellen er baseret på 987 personer.
Kilde: Danmarks Statistik.

TABEL 4. BILLEDKUNSTNERE FORDELT PÅ BOPÆLSREGION, 2015

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Hovedstaden	583	59	59
Sjælland	81	8	67
Syddanmark	114	12	79
Midtjylland	172	17	96
Nordjylland	35	4	100
Total	985	100	

Note: Tabellen er baseret på 1000 personer. Data var ikke tilgængeligt for 15 personer.
Kilde: Danmarks Statistik.

TABEL 5. BILLEDKUNSTNERE FORDELT PÅ UDDANNELSESNIVEAU, 2015

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Grundskole	97	10	10
Gymnasial uddannelse	137	14	24
Erhvervsfaglig uddannelse	87	9	33
Kort videregående uddannelse	61	6	39
Mellemlang videregående uddannelse	242	25	64
Lang videregående uddannelse	343	35	99
Forskeruddannelse	5	1	100
Total	972	100	

Note: Tabellen er baseret på 1000 personer. Data var ikke tilgængeligt for 28 personer.
Kilde: Danmarks Statistik.

TABEL 6. BILLEDKUNSTNERE FORDELT PÅ CIVILSTAND, 2015

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Enkestand/ Længst levende af to partnere	35	4	4
Gift/ Registreret partnerskab	439	45	49
Fraskilt/ Ophævet partnerskab	150	15	64
Ugift/ Ikke-registreret partnerskab	351	36	100
Total	975	100	

Note: Tabellen er baseret på 1000 personer. Data var ikke tilgængeligt for 25 personer.
Kilde: Danmarks Statistik.

TABEL 7. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERES SVAR PÅ SPØRGSMÅLET "OPFATTER DU PRIMÆRT DIG SELV SOM FULTIDS- ELLER DELTIDSKUNSTNER? 2016

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Fuldtidskunstner	671	67	67
Deltidskunstner	329	33	100
Total	1000	100	

Note: Tabellen er baseret på 1000 personer.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

TABEL 8. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERES SVAR PÅ SPØRGSMÅLET "HVOR MANGE ÅR HAR DU ARBEJDET SOM BILLEDKUNSTNER?", 2016

	Frekvens	Procent	Kumuleret
1-5 år	87	9	9
6-10 år	112	11	20
Over 10 år	793	80	100
Total	992	100	

Note: Tabellen er baseret på 1000 personer, hvoraf 8 personer har undladt at svare på spørgsmålet.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

TABEL 9. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERES SVAR PÅ SPØRGSMÅLET "ER DU MEDLEM AF EN ELLER FLERE AF DISSE FORENINGER?", 2016

	Frekvens	Procent
Nej, ikke medlem af en eller flere foreninger	95	10
Billedkunstnernes Forbund	383	38
Unge Kunstnere og Kunstformidlere	71	7
Kunstnersamfundet	789	79
Danske Billedkunstneres Fagforening	99	10
En A-kasse	355	36
Andre fagforeninger	192	19
Total	1984	

Note: Tabellen er baseret på 1000 personer, hvor man har haft mulighed for at vælge én eller flere svarkategorier. Heraf har 1 person undladt at svare på spørgsmålet.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

TABEL 10. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERES SVAR PÅ SPØRGSMÅLET "ER DU MEDLEM AF ET KUNSTNERDREVET UDSTILLINGSSTED?", 2016

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Ikke medlem af et kunstnerdrevet udstillingssted	803	81	81
Medlem af et kunstnerdrevet udstillingssted	191	19	100
Total	994	100	

Note: Tabellen er baseret på 1000 personer, hvoraf 6 personer har undladt at svare på spørgsmålet.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

TABEL 11. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERES SVAR PÅ SPØRGSMÅLET "ER DU MEDLEM AF ET KUNSTNERKOOPERATIV?", 2016

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Ikke medlem af et kunstkooperativ	873	88	88
Medlem af kunstkooperativet KKart	87	9	97
Medlem af et andet kunstkooperativ	33	3	100
Total	993	100	

Note: Tabellen er baseret på 1000 personer, hvoraf 7 personer har undladt at svare på spørgsmålet.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

TABEL 12. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERES SVAR PÅ SPØRGSMÅLET "ER DU MEDLEM AF EN KUNSTNERSAMMENSLUTNING?", 2016

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Ikke medlem af en kunstnersammenslutning	687	69	69
Medlem af en kunstnersammenslutning	312	31	100
Total	999	100	

Note: Tabellen er baseret på 1000 personer, hvoraf 1 person har undladt at svare på spørgsmålet.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

TABEL 13. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERES SVAR PÅ SPØRGSMÅLET "ER DU EN DEL AF EN KUNSTNERSAMMENSLUTNING?", 2016

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Ikke en del af en kunstnersammenslutning	684	69	69
En del af en kunstnersammenslutning	306	31	100
Total	990	100	

Note: Tabellen er baseret på 1000 personer, hvoraf 10 person har undladt at svare på spørgsmålet.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

TABEL 14. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERES SVAR PÅ SPØRGSMÅLET "HVILKEN KUNSTNERSAMMENSLUTNING ER DU MEDLEM AF?", 2016

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Kunstnersammenslutningen Corner	6	3	3
Kunstnersammenslutningen Cromisterne	2	1	4
Kunstnersammenslutningen Decembristerne	5	2	6
Kunstnersammenslutningen Den Frie	11	5	11
Kunstnersammenslutningen Den Gyldne	3	1	13
Kunstnersammenslutningen Grønningen	9	4	17
Kunstnersammenslutningen Maj 93	3	1	19
Kunstnersammenslutningen Pro	3	1	20
Kunstnersammenslutningen Riimfaxe	2	1	21
Kunstnersammenslutningen Transit	1	0	21
Kunstnersammenslutningen Guirlanden	5	2	24
Kunstnersammenslutningen Jylland	7	3	27
Kunstnersammenslutningen MULT	3	1	29
Kunstnersammenslutningen Cirklen	3	1	30
Kunstnersammenslutningen Den fynske forårsudstilling	5	2	32
Kunstnersammenslutningen Grænselandsudstillingen	4	2	34
Kunstnersammenslutningen Koloristerne	1	0	35
Kunstnersammenslutningen Åbne Døre	5	2	37
Anden kunstnergruppe	132	63	100
Total	210	100	

Note: Tabellen er baseret på de 312 personer, som har angivet at de er medlem af en kunstnersammenslutning. Heraf 105 personer har undladt at svare på spørgsmålet.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

TABEL 15. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERES SVAR PÅ SPØRGSMÅLET "ANGIV HVOR MANGE TIMER DU I GENNEMSNIT HAR ARBEJDET I UGEN I 2016 (ALLE TYPER ARBEJDE MEDREGNET)?", 2016

	Frekvens	Procent	Kumuleret
0-20 timer	220	23	23
21-30 timer	139	14	37
31-37 timer	109	11	48
38-45 timer	257	26	74
45 timer eller derover	252	26	100
Total	977	100	

Note: Tabellen er baseret på 1000 personer, hvoraf 23 personer undladt at besvare spørgsmålet.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

TABEL 16. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERES SVAR PÅ SPØRGSMÅLET "ANGIV HVILKE AKTIVITETER, DU ANVENDTE DIN ARBEJDSTID PÅ I 2016?", 2016

	Frekvens	Procent
Arbejde som billedkunstner	896	90
Andet arbejde, hvor kompetencer fra arbejdet som billedkunstner er brugt	567	57
Løsansat eller honorar/provisionslønne arbejde uden relation til arbejdet som billedkunstner	192	19
Fastansat lønarbejde uden relation til arbejdet som billedkunstner	180	18
Uddannelse	124	12
Andet	169	17
Total	2128	

Note: Tabellen er baseret på 1000 personer, hvor personerne har haft mulighed for at vælge en eller flere af svarkategorierne. Heraf har 4 personer undladt at besvare spørgsmålet.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

TABEL 17. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERES SVAR "ARBEJDET SOM BILLEDKUNSTNER" PÅ SPØRGSMÅLET "HVOR STOR EN ANDEL AF DIN ARBEJDSTID I 2016, HAR DU CA. BRUGT PÅ FØLGENDE AKTIVITETER?", 2016

Andel af arbejdstid	Frekvens	Procent	Kumuleret
1-19 %	84	10	10
20-39 %	167	19	29
40-59 %	170	20	48
60-79 %	140	16	65
80-100 %	308	35	100
Total	869	100	

Note: Tabellen er baseret på 869 personer, som har angivet at de anvendte arbejdstid på arbejdet som billedkunstner. Heraf har 27 personer undladt at besvare spørgsmålet.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

TABEL 18. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERES SVAR "ARBEJDE, HVOR DU HAR BRUGT DINE KOMPETENCER FRA ARBEJDET SOM BILLEDKUNSTNER?" PÅ SPØRGSMÅLET "HVOR STOR EN ANDEL AF DIN ARBEJDSTID I 2016, HAR DU CA. BRUGT PÅ FØLGENDE AKTIVITETER?", 2016

Andel af arbejdstid	Frekvens	Procent	Kumuleret
1-19 %	193	36	36
20-39 %	155	29	64
40-59 %	99	18	83
60-79 %	44	8	91
80-100 %	50	9	100
Total	541	100	

Note: Tabellen er baseret på567 personer, som har angivet at de anvendte arbejdstid på arbejde relateret til arbejdet som billedkunstner. Heraf har 26 personer undladt at besvare spørgsmålet.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

TABEL 19. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERES SVAR "LØSANSAT, HONORAR/ PROVISIONSLØNNET ARBEJDE UDEN RELATION TIL ARBEJDET SOM BILLEDKUNSTNER" PÅ SPØRGSMÅLET "HVOR STOR EN ANDEL AF DIN ARBEJDSTID I 2016, HAR DU CA. BRUGT PÅ FØLGENDE AKTIVITETER?", 2016

Andel af arbejdstid	Frekvens	Procent	Kumuleret
1-19 %	65	42	42
20-39 %	53	34	76
40-59 %	20	13	88
60-79 %	10	6	95
80-100 %	8	5	100
Total	156	100	

Note: Tabellen er baseret på 192 personer, som har angivet at de anvendte arbejdstid på løsansat eller honorar/provisionslønnet arbejde. Heraf har 36 personer undladt at besvare spørgsmålet.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

TABEL 20. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERES SVAR "FASTANSAT LØNARBEJDE UDEN RELATION TIL ARBEJDET SOM BILLEDKUNSTNER" PÅ SPØRGSMÅLET "HVOR STOR EN ANDEL AF DIN ARBEJDSTID I 2016, HAR DU CA. BRUGT PÅ FØLGENDE AKTIVITETER?", 2016

Andel af arbejdstid	Frekvens	Procent	Kumuleret
1-19 %	21	13	13
20-39 %	52	31	43
40-59 %	34	20	64
60-79 %	27	16	80
80-100 %	34	20	100
Total	168	100	

Note: Tabellen er baseret på 180 personer, som har angivet at de anvendte arbejdstid på fastansat arbejde. Heraf har 12 personer undladt at besvare spørgsmålet.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

TABEL 21. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERES SVAR "UDDANNELSE/ EFTERUDDANNELSE/ VIDEREUDDANNELSE" PÅ SPØRGSMÅLET "HVOR STOR EN ANDEL AF DIN ARBEJDSTID I 2016, HAR DU CA. BRUGT PÅ FØLGENDE AKTIVITETER?", 2016

Andel af arbejdstid	Frekvens	Procent	Kumuleret
1-19 %	39	35	35
20-39 %	33	29	64
40-59 %	24	21	86
60-79 %	5	4	90
80-100 %	11	10	100
Total	112	100	

Note: Tabellen er baseret på 124 personer, som har angivet at de anvendte arbejdstid på uddannelse. Heraf har 12 personer undladt at besvare spørgsmålet.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

TABEL 22. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERES SVAR PÅ SPØRGSMÅLET "VILLE DU GERNE HAVE BRUGT MERE ELLER MINDRE ELLER ER DET EN PASSENDE ANDEL AF DIN ARBEJDSTID, DU BRUGTE PÅ ARBEJDET SOM BILLEDKUNSTNER I 2016?", 2016

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Ville gerne have brugt mere tid på arbejdet som billedkunster	558	66	66
Ville gerne have brugt mindre tid på arbejdet som billedkunster	6	1	66
Tid brugt på arbejdet som billedkunster var passende	286	34	100
Total	850	100	

Note: Tabellen er baseret på 1000 personer, hvoraf 150 personer har undladt at svare på spørgsmålet.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

TABEL 23. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERES SVAR PÅ SPØRGSMÅLET "HVAD FORHINDREDE DIG I AT BRUGE MERE TID PÅ DIT ARBEJDE SOM BILLEDKUNSTNER I 2016?", 2016

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Utilstrækkelig indkomst fra arbejde	351	63	63
Husholdningsopgaver eller omsorg for familiemedlemmer	36	6	69
Frivilligt arbejde	12	2	72
Krav fra mit andet arbejde	70	13	84
Sygdom	31	6	90
Manglende motivation	2	0	90
Hel eller delvis pension	25	4	94
Andet	31	6	100
Total	558	100	

Note: Tabellen er baseret på de 558 personer, som har angivet at de ville have brugt mere tid på arbejdet som billedkunstner. Ingen personer har undladt at svare på spørgsmålet.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

TABEL 24. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERES SVAR PÅ SPØRGSMÅLET "ANGIV HVILKET AF FØLGENDE, DER BIDROG TIL DIN INDKOMST I 2016?", 2016

	Frekvens	Procent
Indkomst fra arbejdet som billedkunstner	645	65
Indkomst fra arbejde relateret til arbejdet som billedkunstner	485	49
Indkomst fra arbejde uden relation til arbejdet som billedkunstner	315	32
Kapitalindkomst	118	12
Pension	290	29
Anden overførselsindkomst	208	21
Anden indkomst	93	9
Total	2154	

Note: Tabellen er baseret på 1000 personer, som har haft muligheden for at vælge en eller flere svarkategorier. 4 personer har undladt at besvare spørgsmålet.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

TABEL 25. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERES SVAR "INDKOMST FRA ARBEJDET SOM BILLEDKUNSTNER" PÅ SPØRGSMÅLET "HVOR STOR EN DEL AF DIN SAMLEDE INDKOMST KOMMER FRA DEN ENKELTE KILDER I 2016?", 2016

Andel af indkomst	Frekvens	Procent	Kumuleret
1-19 %	226	36	36
20-39 %	123	20	56
40-59 %	101	16	72
60-79 %	59	10	82
80-100 %	112	18	100
Total	621	100	

Note: Tabellen er baseret på 645 personer, som har angivet at indkomst fra arbejdet som billedkunstner bidrog til deres samlede indkomst i 2016. Heraf har 24 personer undladt at besvare spørgsmålet.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

TABEL 26. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERES SVAR "INDKOMST FRA ARBEJDE, HVOR DU HAR BRUGT DINE KOMPETENCER FRA ARBEJDET SOM BILLEDKUNSTNER" PÅ SPØRGSMÅLET "HVOR STOR EN DEL AF DIN SAMLEDE INDKOMST KOMMER FRA DEN ENKELTE KILDER I 2016?", 2016

Andel af indkomst	Frekvens	Procent	Kumuleret
1-19 %	178	38	38
20-39 %	79	17	55
40-59 %	66	14	69
60-79 %	49	11	80
80-100 %	94	20	100
Total	466	100	

Note: Tabellen er baseret på 485 personer, som har angivet at indkomst fra arbejde relateret til arbejdet som billedkunstner bidrog til deres samlede indkomst i 2016. Heraf har 19 personer undladt at besvare spørgsmålet.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

TABEL 27. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERES SVAR "INDKOMST FRA ARBEJDE UDEN RELATION TIL ARBEJDET SOM BILLEDKUNSTNER" PÅ SPØRGSMÅLET "HVOR STOR EN DEL AF DIN SAMLEDE INDKOMST KOMMER FRA DEN ENKELTE KILDER I 2016?", 2016

Andel af indkomst	Frekvens	Procent	Kumuleret
1-19 %	43	14	14
20-39 %	44	15	29
40-59 %	57	19	48
60-79 %	39	13	61
80-100 %	116	39	100
Total	299	100	

Note: Tabellen er baseret på 315 personer, som har angivet at indkomst fra arbejde uden relation til arbejdet som billedkunstner bidrog deres til samlede indkomst i 2016. Heraf har 16 personer undladt at besvare spørgsmålet.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

TABEL 28. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERES SVAR "KAPITALINDKOMST"" PÅ SPØRGSMÅLET "HVOR STOR EN DEL AF DIN SAMLEDE INDKOMST KOMMER FRA DEN ENKELTE KILDER I 2016?", 2016

Andel af indkomst	Frekvens	Procent	Kumuleret
1-19 %	73	65	65
20-39 %	22	20	85
40-59 %	7	6	91
60-79 %	4	4	95
80-100 %	6	5	100
Total	112	100	

Note: Tabellen er baseret på 118 personer, som har angivet at kapitalindkomst bidrog til deres samlede indkomst i 2016. Heraf har 6 personer undladt at besvare spørgsmålet.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

TABEL 29. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERES SVAR "PENSION" PÅ SPØRGSMÅLET "HVOR STOR EN DEL AF DIN SAMLEDE INDKOMST KOMMER FRA DEN ENKELTE KILDER I 2016?", 2016

Andel af indkomst	Frekvens	Procent	Kumuleret
1-19 %	19	7	7
20-39 %	37	14	21
40-59 %	40	15	36
60-79 %	31	12	48
80-100 %	139	52	100
Total	266	100	

Note: Tabellen er baseret på 290 personer, som har angivet at pension bidrog til deres samlede indkomst i 2016. Heraf har 24 personer undladt at besvare spørgsmålet.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

TABEL 30. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERES SVAR "ANDEN OVERFØRSELSINDKOMST" PÅ SPØRGSMÅLET "HVOR STOR EN DEL AF DIN SAMLEDE INDKOMST KOMMER FRA DEN ENKELTE KILDER I 2016?", 2016

Andel af indkomst	Frekvens	Procent	Kumuleret
1-19 %	26	13	13
20-39 %	30	15	28
40-59 %	55	27	55
60-79 %	30	15	70
80-100 %	61	30	100
Total	202	100	

Note: Tabellen er baseret på 208 personer, som har angivet at anden overførselsindkomst bidrog til deres samlede indkomst i 2016. Heraf har 6 personer undladt at besvare spørgsmålet.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

TABEL 31. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERES SVAR "ANDEN INDKOMST" PÅ SPØRGSMÅLET "HVOR STOR EN DEL AF DIN SAMLEDE INDKOMST KOMMER FRA DEN ENKELTE KILDER I 2016?", 2016

Andel af indkomst	Frekvens	Procent	Kumuleret
1-19 %	25	34	34
20-39 %	19	26	59
40-59 %	12	16	76
60-79 %	5	7	82
80-100 %	13	18	100
Total	74	100	

Note: Tabellen er baseret på 93 personer, som har angivet at anden indkomst bidrog til deres samlede indkomst i 2016. Heraf har 19 personer undladt at besvare spørgsmålet.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

TABEL 32. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERES SVAR PÅ SPØRGSMÅLET "HAR DIN PRIVATØKONOMI I LØBET AF 2016 UD OVER DE ALLEREDE NÆVNTE INDKOMSTKILDER, VÆRET AFHÆNGIG AF ANDET?", 2016

	Frekvens	Procent
Ingen anden afhængighed	492	49
Partners indkomst	336	34
Lån med sikkerhed i ejendom eller andet	62	6
Lån uden sikkerhed (kassekredit m.v.)	99	10
Andet	114	11
Total	1103	

Note: Tabellen er baseret på 1000 personer, som har haft muligheden for at vælge en eller flere svarkategorier, dog ikke hvis "Ingen anden afhængig" vælges. 8 personer har undladt at besvare spørgsmålet.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

TABEL 33. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERES SVAR PÅ SPØRGSMÅLET "HAR DU SOLGT NOGLE BILLEDKUNSTNERISKE VÆRKER INDEN FOR DE SIDSTE 10 ÅR?", 2016

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Ja	846	86	86
Nej	141	14	100
Total	987	100	

Note: Tabellen er baseret på 1000 personer, hvoraf 13 personer har undladt at besvare spørgsmålet.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

TABEL 34. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERES SVAR PÅ SPØRGSMÅLET "HAR DU SOLGT NOGLE BILLEDKUNSTNERISKE VÆRKER I 2016?", 2016

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Ja	601	71	71
Nej	243	29	100
Total	844	100	

Note: Tabellen er baseret på de 846 personer, som har angivet at de har solgt billedkunstneriske værker inden for de sidste 10 år. Heraf har 2 personer undladt at besvare spørgsmålet.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

TABEL 35. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERES SALG AF TYPE VÆRKER I 2016, 2016

	Frekvens	Procent
Malerier	279	46
Grafiske værker	188	31
Fotografier	74	12
Skulpturer	130	22
Installationer	25	4
Dekorationer	104	17
Videoer	13	2
Performance værker	12	2
Andre typer værker	119	20
Total	944	

Note: Tabellen er baseret på de 601 personer, som har angivet at de har solgt billedkunstneriske værker i 2016. Der har været mulighed for at vælge én eller flere svarkategorier.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

TABEL 36. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERES SVAR "MALERIER" PÅ SPØRGSMÅLET "HVOR MANGE AF FØLGENDE VÆRKER HAR DU SOLGT I 2016?", 2016

	Frekvens	Procent	Kumuleret
1-2 værker	66	24	24
3-4 værker	59	21	45
5-9 værker	50	18	63
10 værker eller flere	104	37	100
Total	279	100	

Note: Tabellen er baseret på de 279 personer, som har angivet at de har solgt malerier i 2016.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

TABEL 37. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERES SVAR "GRAFISKE VÆRKER" PÅ SPØRGSMÅLET "HVOR MANGE AF FØLGENDE VÆRKER HAR DU SOLGT I 2016?", 2016

	Frekvens	Procent	Kumuleret
1-2 værker	41	22	22
3-4 værker	29	15	37
5-9 værker	39	21	58
10 værker eller flere	79	42	100
Total	188	100	

Note: Tabellen er baseret på de 188 personer, som har angivet at de har solgt grafiske værker i 2016.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

TABEL 38. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERES SVAR "FOTOGRAFIER" PÅ SPØRGSMÅLET "HVOR MANGE AF FØLGENDE VÆRKER HAR DU SOLGT I 2016?", 2016

	Frekvens	Procent	Kumuleret
1-2 værker	23	31	31
3-4 værker	19	26	57
5-9 værker	16	22	78
10 værker eller flere	16	22	100
Total	74	100	

Note: Tabellen er baseret på de 74 personer, som har angivet at de har solgt fotografier i 2016.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

TABEL 39. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERES SVAR "SKULPTURER" PÅ SPØRGSMÅLET "HVOR MANGE AF FØLGENDE VÆRKER HAR DU SOLGT I 2016?", 2016

	Frekvens	Procent	Kumuleret
1-2 værker	46	35	35
3-4 værker	30	23	58
5-9 værker	20	15	74
10 værker eller flere	34	26	100
Total	130	100	

Note: Tabellen er baseret på de 130 personer, som har angivet at de har solgt skulpturer i 2016.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

TABEL 40. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERES SVAR "INSTALLATIONER" PÅ SPØRGSMÅLET "HVOR MANGE AF FØLGENDE VÆRKER HAR DU SOLGT I 2016?", 2016

	Frekvens	Procent	Kumuleret
1-2 værker	21	84	84
3-4 værker	1	4	88
5-9 værker	1	4	92
10 værker eller flere	2	8	100
Total	25	100	

Note: Tabellen er baseret på de 25 personer, som har angivet at de har solgt installationer i 2016.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

TABEL 41. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERES SVAR "VIDEOER" PÅ SPØRGSMÅLET "HVOR MANGE AF FØLGENDE VÆRKER HAR DU SOLGT I 2016?", 2016

	Frekvens	Procent	Kumuleret
1-2 værker	9	69	69
3-4 værker	3	23	92
5-9 værker	1	8	100
10 værker eller flere	0	0	100
Total	13	100	

Note: Tabellen er baseret på de 13 personer, som har angivet at de har solgt videoer i 2016.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

TABEL 42. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERES SVAR "DEKORATIONER" PÅ SPØRGSMÅLET "HVOR MANGE AF FØLGENDE VÆRKER HAR DU SOLGT I 2016?", 2016

	Frekvens	Procent	Kumuleret
1-2 værker	93	89	89
3-4 værker	6	6	95
5-9 værker	3	3	98
10 værker eller flere	2	2	100
Total	104	100	

Note: Tabellen er baseret på de 104 personer, som har angivet at de har solgt dekorationer i 2016.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

TABEL 43. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERES SVAR "PERFORMANCE" PÅ SPØRGSMÅLET "HVOR MANGE AF FØLGENDE VÆRKER HAR DU SOLGT I 2016?", 2016

	Frekvens	Procent	Kumuleret
1-2 værker	6	50	50
3-4 værker	3	25	75
5-9 værker	1	8	83
10 værker eller flere	2	17	100
Total	12	100	

Note: Tabellen er baseret på de 12 personer, som har angivet at de har solgt performance i 2016.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

TABEL 44. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERES SVAR "ANDRE TYPER VÆRKER" PÅ SPØRGSMÅLET "HVOR MANGE AF FØLGENDE VÆRKER HAR DU SOLGT I 2016?", 2016

	Frekvens	Procent	Kumuleret
1-2 værker	37	31	31
3-4 værker	20	17	48
5-9 værker	16	13	61
10 værker eller flere	46	39	100
Total	119	100	

Note: Tabellen er baseret på de 119 personer, som har angivet at de har solgt andre typer værker i 2016.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

TABEL 45. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERES SVAR PÅ SPØRGSMÅLET "HVOR STOR EN ANDEL AF DINE SOLGTE VÆRKER I 2016 BLEV SOLGT TIL UDLANDET?", 2016

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Salg bestod ikke af denne type	406	70	70
1-19 %	79	14	83
20-39 %	36	6	89
40-59 %	22	4	93
60-79 %	12	2	95
80-100 %	28	5	100
Total	583	100	

Note: Tabellen er baseret på de 601 personer, som har angivet at de har solgt billedkunstneriske værker i 2016. Heraf har 18 personer undladt at besvare spørgsmålet.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

TABEL 46. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERES SVAR PÅ SPØRGSMÅLET "HVOR STORE VAR DINE INDTÆGTER VED SALG AF VÆRKER (EKSKL. MOMS) I 2016?", 2016

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Ingen indtægter i form af denne type	15	3	3
Under 100.000 kr.	390	74	77
100.000-199.999 kr.	62	12	88
200-000-299.999 kr.	27	5	93
300.000-399.999 kr.	10	2	95
400.000-499.999 kr.	7	1	97
500.000-599.999 kr.	3	1	97
600.000-699.999 kr.	3	1	98
700.000-799.999 kr.	1	0	98
800.000-899.999 kr.	2	0	98
900.000-999.999 kr.	2	0	99
1 million kr. eller derover	7	v1	100
Total	529	100	

Note: Tabellen er baseret på de 601 personer, som har angivet at de har solgt billedkunstneriske værker i 2016. Heraf har 72 personer undladt at besvare spørgsmålet.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

TABEL 47. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERES SVAR PÅ SPØRGSMÅLET "HVOR STORE HAR DINE ÅRLIGE INDTÆGTER VED SALG AF VÆRKER (EKSKL. MOMS) VÆRET I GENNEMSNIT DE SENESTE 5 ÅR?", 2016

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Ingen indtægter i form af denne type	258	33	33
Under 50.000 kr.	314	41	74
50-000-99.999 kr.	76	10	84
100.000-149.000 kr.	43	6	90
150.000-199.999 kr.	19	2	92
200.000 kr. eller derover	62	8	100
Total	772	100	

Note: Tabellen er baseret på de 846 personer, som har angivet at de har solgt billedkunstneriske værker inden for de seneste 10 år. Heraf har 74 personer undladt at besvare spørgsmålet.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

TABEL 48. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERES SVAR PÅ SPØRGSMÅLET "HVEM KØBTE DINE VÆRKER I 2016?", 2016

	Frekvens	Procent
Privatpersoner i Danmark	487	81
Virksomheder i Danmark	195	32
Kunstforeninger i Danmark	246	41
Private fonde i Danmark	46	8
Kunstmuseer i Danmark	57	9
Kommuner i Danmark	86	14
Regioner i Danmark	19	3
Staten/ statsejede insitutioner i Danmark	79	13
Privatpersoner/ virksomheder/ institutioner i udlandet	172	29
Andre	47	8
Total	1434	

Note: Tabellen er baseret på de 601 personer, som har angivet at de har solgt billedkunstneriske værker i 2016. Heraf har 6 personer undladt at besvare spørgsmålet. Der har været mulighed for at vælge én eller flere svarkategorier.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

TABEL 49. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERES SVAR "PRIVATPERSONER I DANMARK" PÅ SPØRGSMÅLET "HVOR STOR EN DEL AF DINE INDTÆGTER VED SALG AF VÆRKER I 2016 ER FRA DE ENKELTE KØBERE?", 2016

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Indkomst bestod ikke af denne type	117	22	22
1-19%	63	12	33
20-39%	63	12	45
40-59%	79	15	59
60-79%	72	13	73
80-100%	149	27	100
Total	543	100	

Note: Tabellen er baseret på de 601 personer, som har angivet at de har solgt billedkunstneriske værker i 2016. Heraf har 58 personer undladt at besvare spørgsmålet.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

TABEL 50. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERES SVAR "VIRKSOMHEDER I DANMARK" PÅ SPØRGSMÅLET "HVOR STOR EN DEL AF DINE INDTÆGTER VED SALG AF VÆRKER I 2016 ER FRA DE ENKELTE KØBERE?", 2016

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Indkomst bestod ikke af denne type	415	73	73
1-19%	67	12	84
20-39%	47	8	92
40-59%	18	3	96
60-79%	8	1	97
80-100%	17	3	100
Total	572	100	

Note: Tabellen er baseret på de 601 personer, som har angivet at de har solgt billedkunstneriske værker i 2016. Heraf har 29 personer undladt at besvare spørgsmålet.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

TABEL 51. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERES SVAR "KUNSTFORENINGER I DANMARK" PÅ SPØRGSMÅLET "HVOR STOR EN DEL AF DINE INDTÆGTER VED SALG AF VÆRKER I 2016 ER FRA DE ENKELTE KØBERE?", 2016

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Indkomst bestod ikke af denne type	359	64	64
1-19%	94	17	80
20-39%	59	10	91
40-59%	34	6	97
60-79%	4	1	98
80-100%	13	2	100
Total	563	100	

Note: Tabellen er baseret på de 601 personer, som har angivet at de har solgt billedkunstneriske værker i 2016. Heraf har 38 personer undladt at besvare spørgsmålet.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

TABEL 52. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERES SVAR "PRIVATE FONDE I DANMARK" PÅ SPØRGSMÅLET "HVOR STOR EN DEL AF DINE INDTÆGTER VED SALG AF VÆRKER I 2016 ER FRA DE ENKELTE KØBERE?", 2016

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Indkomst bestod ikke af denne type	550	93	93
1-19%	11	2	95
20-39%	11	2	97
40-59%	6	1	98
60-79%	4	1	99
80-100%	7	1	100
Total	589	100	

Note: Tabellen er baseret på de 601 personer, som har angivet at de har solgt billedkunstneriske værker i 2016. Heraf har 12 personer undladt at besvare spørgsmålet.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

TABEL 53. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERES SVAR "KUNSTMUSEER I DANMARK" PÅ SPØRGSMÅLET "HVOR STOR EN DEL AF DINE INDTÆGTER VED SALG AF VÆRKER I 2016 ER FRA DE ENKELTE KØBERE?", 2016

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Indkomst bestod ikke af denne type	542	92	92
1-19%	22	4	96
20-39%	9	2	97
40-59%	5	1	98
60-79%	2	0	98
80-100%	7	1	100
Total	587	100	

Note: Tabellen er baseret på de 601 personer, som har angivet at de har solgt billedkunstneriske værker i 2016. Heraf har 14 personer undladt at besvare spørgsmålet.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

TABEL 54. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERES SVAR "KOMMUNER: UDSMYKNING AF NYBYGGERI/ KUNST I DET OFFENTLIGE RUM" PÅ SPØRGSMÅLET "HVOR STOR EN DEL AF DINE INDTÆGTER VED SALG AF VÆRKER I 2016 ER FRA DE ENKELTE KØBERE?", 2016

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Indkomst bestod ikke af denne type	540	93	93
1-19%	12	2	95
20-39%	9	2	97
40-59%	6	1	98
60-79%	7	1	99
80-100%	6	1	100
Total	580	100	

Note: Tabellen er baseret på de 601 personer, som har angivet at de har solgt billedkunstneriske værker i 2016. Heraf har 21 personer undladt at besvare spørgsmålet.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

TABEL 55. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERES SVAR "KOMMUNER: ANDET BRUG" PÅ SPØRGSMÅLET "HVOR STOR EN DEL AF DINE INDTÆGTER VED SALG AF VÆRKER I 2016 ER FRA DE ENKELTE KØBERE?", 2016

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Indkomst bestod ikke af denne type	538	93	93
1-19%	23	4	97
20-39%	8	1	98
40-59%	7	1	99
60-79%	2	0	100
80-100%	v2	0	100
Total	580	100	

Note: Tabellen er baseret på de 601 personer, som har angivet at de har solgt billedkunstneriske værker i 2016. Heraf har 21 personer undladt at besvare spørgsmålet.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

TABEL 56. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERES SVAR "REGIONER: UDSMYKNING AF NYBYGGERI/ KUNST I DET OFFENTLIGE RUM" PÅ SPØRGSMÅLET "HVOR STOR EN DEL AF DINE INDTÆGTER VED SALG AF VÆRKER I 2016 ER FRA DE ENKELTE KØBERE?", 2016

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Indkomst bestod ikke af denne type	582	98	98
1-19%	1	0	99
20-39%	3	1	99
40-59%	2	0	99
60-79%	1	0	100
80-100%	v2	0	100
Total	591	100	

Note: Tabellen er baseret på de 601 personer, som har angivet at de har solgt billedkunstneriske værker i 2016. Heraf har 10 personer undladt at besvare spørgsmålet.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

TABEL 57. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERES SVAR "REGIONER: ANDET BRUG" PÅ SPØRGSMÅLET "HVOR STOR EN DEL AF DINE INDTÆGTER VED SALG AF VÆRKER I 2016 ER FRA DE ENKELTE KØBERE?", 2016

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Indkomst bestod ikke af denne type	585	99	99
1-19%	4	1	100
20-39%	0	0	100
40-59%	1	0	100
60-79%	0	0	100
80-100%	0	0	100
Total	590	100	

Note: Tabellen er baseret på de 601 personer, som har angivet at de har solgt billedkunstneriske værker i 2016. Heraf har 11 personer undladt at besvare spørgsmålet.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

TABEL 58. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERES SVAR "STATEN: 1,5 % REGLEN OM KUNSTNERISK UDSMYKNING AF NYBYGGERI" PÅ SPØRGSMÅLET "HVOR STOR EN DEL AF DINE INDTÆGTER VED SALG AF VÆRKER I 2016 ER FRA DE ENKELTE KØBERE?", 2016

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Indkomst bestod ikke af denne type	561	98	98
1-19%	4	1	98
20-39%	3	1	99
40-59%	1	0	99
60-79%	1	0	99
80-100%	5	1	100
Total	575	100	

Note: Tabellen er baseret på de 601 personer, som har angivet at de har solgt billedkunstneriske værker i 2016. Heraf har 26 personer undladt at besvare spørgsmålet.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

TABEL 59. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERES SVAR "STATENS KUNSTFOND" PÅ SPØRGSMÅLET "HVOR STOR EN DEL AF DINE INDTÆGTER VED SALG AF VÆRKER I 2016 ER FRA DE ENKELTE KØBERE?", 2016

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Indkomst bestod ikke af denne type	552	96	96
1-19%	8	1	97
20-39%	5	1	98
40-59%	3	1	99
60-79%	2	0	99
80-100%	6	1	100
Total	576	100	

Note: Tabellen er baseret på de 601 personer, som har angivet at de har solgt billedkunstneriske værker i 2016. Heraf har 25 personer undladt at besvare spørgsmålet.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

TABEL 60. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERES SVAR "STATENS ANDEN BRUG" PÅ SPØRGSMÅLET "HVOR STOR EN DEL AF DINE INDTÆGTER VED SALG AF VÆRKER I 2016 ER FRA DE ENKELTE KØBERE?", 2016

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Indkomst bestod ikke af denne type	559	97	97
1-19%	5	1	98
20-39%	4	1	99
40-59%	0	0	99
60-79%	1	0	99
80-100%	5	v1	100
Total	574	100	

Note: Tabellen er baseret på de 601 personer, som har angivet at de har solgt billedkunstneriske værker i 2016. Heraf har 27 personer undladt at besvare spørgsmålet.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

TABEL 61. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERES SVAR "PRIVATPERSONER/ VIRKSOMHEDER/ INSTITUTIONER I UDLANDET" PÅ SPØRGSMÅLET "HVOR STOR EN DEL AF DINE INDTÆGTER VED SALG AF VÆRKER I 2016 ER FRA DE ENKELTE KØBERE?", 2016

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Indkomst bestod ikke af denne type	436	75	75
1-19%	61	11	86
20-39%	32	6	92
40-59%	19	3	95
60-79%	8	1	96
80-100%	22	4	100
Total	578	100	

Note: Tabellen er baseret på de 601 personer, som har angivet at de har solgt billedkunstneriske værker i 2016. Heraf har 23 personer undladt at besvare spørgsmålet.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

TABEL 62. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERES SVAR PÅ SPØRGSMÅLET "VAR 2016 ET TYPISK ÅR MED HENSYN TIL FORDELINGEN AF KUNDER OG INDTÆGTERNE FRA SALG AF VÆRKER?", 2016

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Ja	593	64	64
Nej	327	36	100
Total	920	100	

Note: Tabellen er baseret på de 1000 personer, hvoraf 80 personer har undladt at besvare spørgsmålet.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

TABEL 63. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERES SVAR PÅ SPØRGSMÅLET "HVEM KØBER DINE VÆRKER ET TYPISK ÅR?", 2016

	Frekvens	Procent
Privatpersoner i Danmark	249	76
Virksomheder i Danmark	89	27
Kunstforeninger i Danmakr	123	38
Private fonde i Danmark	26	8
Kunstmuseer i Danmark	25	8
Kommuner i Danmark	51	16
Regioner i Danmark	13	4
Staten/ statsejede institutioner i Danmark	59	18
Privatpersoner/ Virksomheder/ Institutioner i udlandet	57	17
Total	692	

Note: Tabellen er baseret på de 327 personer, som har angivet at 2016 ikke var et typisk år mht. fordelingen af kunder og indtægterne fra salg af værker. Heraf har 13 personer undladt at besvare spørgsmålet. Der har været mulighed for at vælge én eller flere svarkategorier.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

TABEL 64. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERES SVAR "PRIVATPERSONER I DANMARK" PÅ SPØRGSMÅLET "HVOR STOR EN DEL AF DINE INDTÆGTER VED SALG AF VÆRKER ET TYPISK ÅR ER FRA DE ENKELTE KØBERE?", 2016

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Indkomst bestod ikke af denne type	67	24	24
1-19%	38	14	38
20-39%	39	14	52
40-59%	41	15	67
60-79%	36	13	80
80-100%	56	20	100
Total	277	100	

Note: Tabellen er baseret på de 327 personer, som har angivet at 2016 ikke var et typisk år mht. fordelingen af kunder og indtægterne fra salg af værker. Heraf har 50 personer undladt at besvare spørgsmålet.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

TABEL 65. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERES SVAR "VIRKSOMHEDER I DANMARK" PÅ SPØRGSMÅLET "HVOR STOR EN DEL AF DINE INDTÆGTER VED SALG AF VÆRKER ET TYPISK ÅR ER FRA DE ENKELTE KØBERE?", 2016

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Indkomst bestod ikke af denne type	228	77	77
1-19%	19	6	83
20-39%	28	9	93
40-59%	14	5	97
60-79%	5	2	99
80-100%	3	1	100
Total	297	100	

Note: Tabellen er baseret på de 327 personer, som har angivet at 2016 ikke var et typisk år mht. fordelingen af kunder og indtægterne fra salg af værker. Heraf har 30 personer undladt at besvare spørgsmålet.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

TABEL 66. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERES SVAR "KUNSTFORENINGER I DANMARK" PÅ SPØRGSMÅLET "HVOR STOR EN DEL AF DINE INDTÆGTER VED SALG AF VÆRKER ET TYPISK ÅR ER FRA DE ENKELTE KØBERE?", 2016

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Indkomst bestod ikke af denne type	192	65	65
1-19%	42	14	79
20-39%	31	10	90
40-59%	22	7	97
60-79%	3	1	98
80-100%	6	2	100
Total	296	100	

Note: Tabellen er baseret på de 327 personer, som har angivet at 2016 ikke var et typisk år mht. fordelingen af kunder og indtægterne fra salg af værker. Heraf har 31 personer undladt at besvare spørgsmålet.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

TABEL 67. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERES SVAR "PRIVATE FONDE I DANMARK" PÅ SPØRGSMÅLET "HVOR STOR EN DEL AF DINE INDTÆGTER VED SALG AF VÆRKER ET TYPISK ÅR ER FRA DE ENKELTE KØBERE?", 2016

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Indkomst bestod ikke af denne type	290	94	94
1-19%	6	2	96
20-39%	5	2	98
40-59%	3	1	99
60-79%	1	0	99
80-100%	2	1	100
Total	307	100	

Note: Tabellen er baseret på de 327 personer, som har angivet at 2016 ikke var et typisk år mht. fordelingen af kunder og indtægterne fra salg af værker. Heraf har 20 personer undladt at besvare spørgsmålet.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

TABEL 68. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERES SVAR "KUNSTMUSEER I DANMARK" PÅ SPØRGSMÅLET "HVOR STOR EN DEL AF DINE INDTÆGTER VED SALG AF VÆRKER ET TYPISK ÅR ER FRA DE ENKELTE KØBERE?", 2016

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Indkomst bestod ikke af denne type	292	94	94
1-19%	10	3	98
20-39%	5	2	99
40-59%	1	0	100
60-79%	1	0	100
80-100%	0	0	100
Total	309	100	

Note: Tabellen er baseret på de 327 personer, som har angivet at 2016 ikke var et typisk år mht. fordelingen af kunder og indtægterne fra salg af værker. Heraf har 18 personer undladt at besvare spørgsmålet.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

TABEL 69. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERES SVAR " KOMMUNER: UDSMYKNING AF NYBYGGERI/ KUNST I DET OFFENTLIGE RUM" PÅ SPØRGSMÅLET "HVOR STOR EN DEL AF DINE INDTÆGTER VED SALG AF VÆRKER ET TYPISK ÅR ER FRA DE ENKELTE KØBERE?", 2016

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Indkomst bestod ikke af denne type	279	92	92
1-19%	10	3	95
20-39%	9	3	98
40-59%	3	1	99
60-79%	2	1	100
80-100%	0	0	100
Total	303	100	

Note: Tabellen er baseret på de 327 personer, som har angivet at 2016 ikke var et typisk år mht. fordelingen af kunder og indtægterne fra salg af værker. Heraf har 24 personer undladt at besvare spørgsmålet.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

TABEL 70. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERES SVAR " KOMMUNER: ANDET BRUG" PÅ SPØRGSMÅLET "HVOR STOR EN DEL AF DINE INDTÆGTER VED SALG AF VÆRKER ET TYPISK ÅR ER FRA DE ENKELTE KØBERE?", 2016

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Indkomst bestod ikke af denne type	280	93	93
1-19%	10	3	96
20-39%	10	3	99
40-59%	1	0	100
60-79%	1	0	100
80-100%	0	0	100
Total	302	100	

Note: Tabellen er baseret på de 327 personer, som har angivet at 2016 ikke var et typisk år mht. fordelingen af kunder og indtægterne fra salg af værker. Heraf har 25 personer undladt at besvare spørgsmålet.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

TABEL 71. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERES SVAR " REGIONER: UDSMYKNING AF NYBYGGERI/ KUNST I DET OFFENTLIGE RUM" PÅ SPØRGSMÅLET "HVOR STOR EN DEL AF DINE INDTÆGTER VED SALG AF VÆRKER ET TYPISK ÅR ER FRA DE ENKELTE KØBERE?", 2016

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Indkomst bestod ikke af denne type	305	98	98
1-19%	1	0	99
20-39%	3	1	100
40-59%	1	0	100
60-79%	0	0	100
80-100%	0	0	100
Total	310	100	

Note: Tabellen er baseret på de 327 personer, som har angivet at 2016 ikke var et typisk år mht. fordelingen af kunder og indtægterne fra salg af værker. Heraf har 17 personer undladt at besvare spørgsmålet.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

TABEL 72. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERES SVAR " REGIONER: ANDET BRUG" PÅ SPØRGSMÅLET "HVOR STOR EN DEL AF DINE INDTÆGTER VED SALG AF VÆRKER ET TYPISK ÅR ER FRA DE ENKELTE KØBERE?", 2016

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Indkomst bestod ikke af denne type	305	98	98
1-19%	3	1	99
20-39%	2	1	100
40-59%	0	0	100
60-79%	0	0	100
80-100%	0	0	100
Total	310	100	

Note: Tabellen er baseret på de 327 personer, som har angivet at 2016 ikke var et typisk år mht. fordelingen af kunder og indtægterne fra salg af værker. Heraf har 17 personer undladt at besvare spørgsmålet.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

TABEL 73. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERES SVAR "STATEN: 1,5 % REGLEN OM KUNSTNERISK UDSMYKNING AF NYBYGGERI" PÅ SPØRGSMÅLET "HVOR STOR EN DEL AF DINE INDTÆGTER VED SALG AF VÆRKER ET TYPISK ÅR ER FRA DE ENKELTE KØBERE?", 2016

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Indkomst bestod ikke af denne type	284	94	94
1-19%	8	3	97
20-39%	5	2	99
40-59%	2	1	99
60-79%	0	0	99
80-100%	2	1	100
Total	301	100	

Note: Tabellen er baseret på de 327 personer, som har angivet at 2016 ikke var et typisk år mht. fordelingen af kunder og indtægterne fra salg af værker. Heraf har 26 personer undladt at besvare spørgsmålet.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

TABEL 74. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERES SVAR "STATENS KUNSTFOND" PÅ SPØRGSMÅLET "HVOR STOR EN DEL AF DINE INDTÆGTER VED SALG AF VÆRKER ET TYPISK ÅR ER FRA DE ENKELTE KØBERE?", 2016

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Indkomst bestod ikke af denne type	273	90	90
1-19%	13	4	95
20-39%	10	3	98
40-59%	3	1	99
60-79%	0	0	99
80-100%	3	1	100
Total	302	100	

Note: Tabellen er baseret på de 327 personer, som har angivet at 2016 ikke var et typisk år mht. fordelingen af kunder og indtægterne fra salg af værker. Heraf har 25 personer undladt at besvare spørgsmålet.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

TABEL 75. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERES SVAR "STATENS ANDEN BRUG" PÅ SPØRGSMÅLET "HVOR STOR EN DEL AF DINE INDTÆGTER VED SALG AF VÆRKER ET TYPISK ÅR ER FRA DE ENKELTE KØBERE?", 2016

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Indkomst bestod ikke af denne type	292	97	97
1-19%	6	2	99
20-39%	2	1	100
40-59%	0	0	100
60-79%	1	0	100
80-100%	0	0	100
Total	301	100	

Note: Tabellen er baseret på de 327 personer, som har angivet at 2016 ikke var et typisk år mht. fordelingen af kunder og indtægterne fra salg af værker. Heraf har 26 personer undladt at besvare spørgsmålet.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

TABEL 76. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERES SVAR "PRIVATPERSONER/ VIRKSOMHEDER/ INSTITUTIONER I UDLANDET" PÅ SPØRGSMÅLET "HVOR STOR EN DEL AF DINE INDTÆGTER VED SALG AF VÆRKER ET TYPISK ÅR ER FRA DE ENKELTE KØBERE?", 2016

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Indkomst bestod ikke af denne type	263	87	87
1-19%	12	4	91
20-39%	12	4	95
40-59%	6	2	97
60-79%	1	0	97
80-100%	8	3	100
Total	302	100	

Note: Tabellen er baseret på de 327 personer, som har angivet at 2016 ikke var et typisk år mht. fordelingen af kunder og indtægterne fra salg af værker. Heraf har 25 personer undladt at besvare spørgsmålet.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

TABEL 77. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERES SVAR PÅ SPØRGSMÅLET "HVOR STORE VAR DINE INDTÆGTER DIREKTE RELATERET TIL DIT KUNSTNERISKE VIRKE I FORM AF UDSTILLINGSVIRKSOMHED I 2016?", 2016

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Ingen indtægter i form af denne type	395	46	46
Under 100.000 kr.	393	46	92
100.000-199.999 kr.	36	4	96
200-000-299.999 kr.	14	2	98
300.000-399.999 kr.	5	1	99
400.000-499.999 kr.	4	0	99
500.000-599.999 kr.	1	0	99
600.000-699.999 kr.	1	0	99
700.000-799.999 kr.	0	0	99
800.000-899.999 kr.	1	0	100
900.000-999.999 kr.	2	0	100
1 million kr. eller derover	2	0	100
Total	854	100	

Note: Tabellen er baseret på 1000 personer, hvoraf 146 undladt at besvare spørgsmålet.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

TABEL 78. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERES SVAR PÅ SPØRGSMÅLET "HVOR STORE VAR DINE INDTÆGTER DIREKTE RELATERET TIL DIT KUNSTNERISKE VIRKE I FORM AF ANDRE INDKOMSTER, FX HONORARER, OPHAVSRETTIGHEDER MV. I 2016?", 2016

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Ingen indtægter i form af denne type	376	44	44
Under 100.000 kr.	391	46	90
100.000-199.999 kr.	52	6	96
200-000-299.999 kr.	14	2	98
300.000-399.999 kr.	13	2	99
400.000-499.999 kr.	3	0	99
500.000-599.999 kr.	2	0	100
600.000-699.999 kr.	1	0	100
700.000-799.999 kr.	0	0	100
800.000-899.999 kr.	1	0	100
900.000-999.999 kr.	0	0	100
1 million kr. eller derover	1	0	100
Total	854	100	

Note: Tabellen er baseret på 1000 personer, hvoraf 146 undladt at besvare spørgsmålet.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

TABEL 79. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERES SVAR PÅ SPØRGSMÅLET "HVILKE AF FØLGENDE SALGSKANALER ANVENDTE DU TIL SALG AF DINE VÆRKER I 2016?", 2016

	Frekvens	Procent
Direkte salg fra eget atelier/ værksted	398	66
Salg fra gallerier og kunsthandlere	280	47
Salg fra Kunstnersammenslutningsudstilling	110	18
Salg fra kunstdrevet udstillingssted	78	13
Salg fra kunsthal	40	7
Online salg fra auktionshuse	18	3
Online salg fra egen hjemmeside eller kunstner-sammenslutnings hjemmeside	45	7
Andet	174	29
Total	1143	

Note: Tabellen er baseret på de 601 personer, som har angivet at de har solgt billedkunstneriske værker i 2016. Heraf har 10 personer undladt at besvare spørgsmålet. Der har været mulighed for at vælge én eller flere svar-kategorier.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

TABEL 80. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERES SVAR "DIREKTE SALG FRA MIT ATELIER/ VÆRKSTED" PÅ SPØRGSMÅLET "HVOR STOR EN DEL AF DINE INDTÆGTER VED SALG AF VÆRKER I 2016 ER FRA DE ENKELTE KANALER?", 2016

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Indkomst bestod ikke af denne type	199	35	35
1-19%	55	10	45
20-39%	67	12	57
40-59%	62	11	68
60-79%	40	7	75
80-100%	142	25	100
Total	565	100	

Note: Tabellen er baseret på de 601 personer, som har angivet at de har solgt billedkunstneriske værker i 2016. Heraf har 36 personer undladt at besvare spørgsmålet.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

TABEL 81. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERES SVAR "SALG FRA GALLERIER OG KUNSTHANDLERE" PÅ SPØRGSMÅLET "HVOR STOR EN DEL AF DINE INDTÆGTER VED SALG AF VÆRKER I 2016 ER FRA DE ENKELTE KANALER?", 2016

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Indkomst bestod ikke af denne type	322	57	57
1-19%	28	5	62
20-39%	48	8	70
40-59%	47	8	78
60-79%	38	7	85
80-100%	86	15	100
Total	569	100	

Note: Tabellen er baseret på de 601 personer, som har angivet at de har solgt billedkunstneriske værker i 2016. Heraf har 32 personer undladt at besvare spørgsmålet.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

TABEL 82. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERES SVAR "SALG FRA KUNSTNERSAMMENSLUTNINGS UDSTILLING" PÅ SPØRGSMÅLET "HVOR STOR EN DEL AF DINE INDTÆGTER VED SALG AF VÆRKER I 2016 ER FRA DE ENKELTE KANALER?", 2016

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Indkomst bestod ikke af denne type	493	85	85
1-19%	28	5	90
20-39%	23	4	94
40-59%	15	3	97
60-79%	5	1	98
80-100%	14	2	100
Total	578	100	

Note: Tabellen er baseret på de 601 personer, som har angivet at de har solgt billedkunstneriske værker i 2016. Heraf har 23 personer undladt at besvare spørgsmålet.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

TABEL 83. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERES SVAR "SALG FRA KUNSTNERDREVET UDSTILLINGSSTED" PÅ SPØRGSMÅLET "HVOR STOR EN DEL AF DINE INDTÆGTER VED SALG AF VÆRKER I 2016 ER FRA DE ENKELTE KANALER?", 2016

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Indkomst bestod ikke af denne type	521	90	90
1-19%	19	3	93
20-39%	15	3	96
40-59%	11	2	97
60-79%	7	1	99
80-100%	8	1	100
Total	581	100	

Note: Tabellen er baseret på de 601 personer, som har angivet at de har solgt billedkunstneriske værker i 2016. Heraf har 20 personer undladt at besvare spørgsmålet.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

TABEL 84. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERES SVAR "SALG FRA KUNSTHAL" PÅ SPØRGSMÅLET "HVOR STOR EN DEL AF DINE INDTÆGTER VED SALG AF VÆRKER I 2016 ER FRA DE ENKELTE KANALER?", 2016

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Indkomst bestod ikke af denne type	552	94	94
1-19%	14	2	96
20-39%	8	1	98
40-59%	3	1	98
60-79%	3	1	99
80-100%	8	1	100
Total	588	100	

Note: Tabellen er baseret på de 601 personer, som har angivet at de har solgt billedkunstneriske værker i 2016. Heraf har 13 personer undladt at besvare spørgsmålet.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

TABEL 85. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERES SVAR "ONLINE SALG FRA AUKTIONSHUSE" PÅ SPØRGSMÅLET "HVOR STOR EN DEL AF DINE INDTÆGTER VED SALG AF VÆRKER I 2016 ER FRA DE ENKELTE KANALER?", 2016

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Indkomst bestod ikke af denne type	574	98	98
1-19%	5	1	98
20-39%	2	0	99
40-59%	4	1	99
60-79%	1	0	100
80-100%	2	0	100
Total	588	100	

Note: Tabellen er baseret på de 601 personer, som har angivet at de har solgt billedkunstneriske værker i 2016. Heraf har 13 personer undladt at besvare spørgsmålet.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

TABEL 86. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERES SVAR "ONLINE SALG FRA EGEN HJEMMESIDE ELLER KUNSTNERSAMMENSLUTNINGS HJEMMESIDE" PÅ SPØRGSMÅLET HVOR STOR EN DEL AF DINE INDTÆGTER VED SALG AF VÆRKER I 2016 ER FRA DE ENKELTE KANALER?", 2016

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Indkomst bestod ikke af denne type	550	94	94
1-19%	17	3	96
20-39%	10	2	98
40-59%	3	1	99
60-79%	4	1	99
80-100%	2	0	100
Total	586	100	

Note: Tabellen er baseret på de 601 personer, som har angivet at de har solgt billedkunstneriske værker i 2016. Heraf har 15 personer undladt at besvare spørgsmålet.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

TABEL 87. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERES SVAR PÅ SPØRGSMÅLET "VAR DE ANVENDTE SALGSKANALER I 2016 TYPISKE FOR ET ALMINDELIGT ÅR?", 2016

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Ja	728	80	80
Nej	186	20	100
Total	914	100	

Note: Tabellen er baseret på de 1000 personer, hvoraf 86 har undladt at svare på spørgsmålet.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

TABEL 88. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERES SVAR PÅ SPØRGSMÅLET "HVILKE AF DE FØLGENDE SALGSKANALER ANVENDES I LØBET AF ET TYPISK ÅR?", 2016

	Frekvens	Procent
Direkte salg fra atelier/ værksted	109	59
Salg fra gallerier og kunsthandlere	83	45
Salg fra Kunstnersammenslutningsudstilling	32	17
Salg fra kunstdrevet udstillingssted	27	15
Salg fra kunsthal	15	8
Online salg fra auktionshuse	10	5
Online salg fra egen hjemmeside eller kunstnersammenslutnings hjemmeside	12	6
Andet	73	39
Total	361	

Note: Tabellen er baseret på de 186 personer, som har angivet at de anvendte salgskanaler i 2016 ikke var typisk for et almindeligt år. Heraf har 14 personer undladt at besvare spørgsmålet. Der har været mulighed for at vælge én eller flere svarkategorier.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

TABEL 89. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERES SVAR "DIREKTE SALG FRA MIT ATELIER/ VÆRKSTED" PÅ SPØRGSMÅLET "HVOR STOR EN DEL AF DINE INDTÆGTER VED SALG AF VÆRKER ET TYPISK ÅR ER FRA DE ENKELTE KANALER?", 2016

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Indkomst bestod ikke af denne type	69	44	44
1-19%	17	11	55
20-39%	20	13	68
40-59%	22	14	82
60-79%	9	6	87
80-100%	20	13	100
Total	157	100	

Note: Tabellen er baseret på de 186 personer, som har angivet at de anvendte salgskanaler i 2016 ikke var typisk for et almindeligt år. Heraf har 29 personer undladt at besvare spørgsmålet.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

TABEL 90. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERES SVAR "SALG FRA GALLERIER OG KUNSTHANDLERE" PÅ SPØRGSMÅLET "HVOR STOR EN DEL AF DINE INDTÆGTER VED SALG AF VÆRKER ET TYPISK ÅR ER FRA DE ENKELTE KANALER?", 2016

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Indkomst bestod ikke af denne type	92	57	57
1-19%	10	6	63
20-39%	17	10	73
40-59%	15	9	83
60-79%	12	7	90
80-100%	16	10	100
Total	162	100	

Note: Tabellen er baseret på de 186 personer, som har angivet at de anvendte salgskanaler i 2016 ikke var typisk for et almindeligt år. Heraf har 24 personer undladt at besvare spørgsmålet.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

TABEL 91. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERES SVAR "SALG FRA KUNSTNERSAMMENSLUTNINGS UDSTILLING" PÅ SPØRGSMÅLET "HVOR STOR EN DEL AF DINE INDTÆGTER VED SALG AF VÆRKER ET TYPISK ÅR ER FRA DE ENKELTE KANALER?", 2016

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Indkomst bestod ikke af denne type	141	82	82
1-19%	8	5	87
20-39%	14	8	95
40-59%	2	1	96
60-79%	0	0	96
80-100%	6	4	100
Total	171	100	

Note: Tabellen er baseret på de 186 personer, som har angivet at de anvendte salgskanaler i 2016 ikke var typisk for et almindeligt år. Heraf har 15 personer undladt at besvare spørgsmålet.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

TABEL 92. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERES SVAR "SALG FRA KUNSTNERDREVET UDSTILLINGSSTED" PÅ SPØRGSMÅLET "HVOR STOR EN DEL AF DINE INDTÆGTER VED SALG AF VÆRKER ET TYPISK ÅR ER FRA DE ENKELTE KANALER?", 2016

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Indkomst bestod ikke af denne type	147	89	89
1-19%	9	5	94
20-39%	4	2	96
40-59%	3	2	98
60-79%	1	1	99
80-100%	2	1	100
Total	166	100	

Note: Tabellen er baseret på de 186 personer, som har angivet at de anvendte salgskanaler i 2016 ikke var typisk for et almindeligt år. Heraf har 20 personer undladt at besvare spørgsmålet.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

TABEL 93. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERES SVAR "SALG FRA KUNSTHAL" PÅ SPØRGSMÅLET "HVOR STOR EN DEL AF DINE INDTÆGTER VED SALG AF VÆRKER ET TYPISK ÅR ER FRA DE ENKELTE KANALER?", 2016

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Indkomst bestod ikke af denne type	159	94	94
1-19%	3	2	96
20-39%	4	2	98
40-59%	2	1	99
60-79%	1	1	100
80-100%	0	0	100
Total	169	100	

Note: Tabellen er baseret på de 186 personer, som har angivet at de anvendte salgskanaler i 2016 ikke var typisk for et almindeligt år. Heraf har 17 personer undladt at besvare spørgsmålet.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

TABEL 94. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERES SVAR "ONLINE SALG FRA AUKTIONSHUSE" PÅ SPØRGSMÅLET "HVOR STOR EN DEL AF DINE INDTÆGTER VED SALG AF VÆRKER ET TYPISK ÅR ER FRA DE ENKELTE KANALER?", 2016

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Indkomst bestod ikke af denne type	162	95	95
1-19%	5	3	98
20-39%	0	0	98
40-59%	1	1	99
60-79%	1	1	99
80-100%	1	1	100
Total	170	100	

Note: Tabellen er baseret på de 186 personer, som har angivet at de anvendte salgskanaler i 2016 ikke var typisk for et almindeligt år. Heraf har 16 personer undladt at besvare spørgsmålet.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

TABEL 95. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERES SVAR "ONLINE SALG FRA EGEN HJEMMESIDE ELLER KUNSTNERSAMMENSLUTNINGS HJEMMESIDE" PÅ SPØRGSMÅLET "HVOR STOR EN DEL AF DINE INDTÆGTER VED SALG AF VÆRKER ET TYPISK ÅR ER FRA DE ENKELTE KANALER?", 2016

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Indkomst bestod ikke af denne type	160	95	95
1-19%	6	4	98
20-39%	1	1	99
40-59%	1	1	99
60-79%	0	0	99
80-100%	1	1	100
Total	169	100	

Note: Tabellen er baseret på de 186 personer, som har angivet at de anvendte salgskanaler i 2016 ikke var typisk for et almindeligt år. Heraf har 17 personer undladt at besvare spørgsmålet.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

TABEL 96. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERES SVAR PÅ SPØRGSMÅLET "HVILKEN AF DISSE ER VIGTIGST FOR MARKEDSFØRING OG FORMIDLING AF DIT ARBEJDE?", 2016

	Frekvens	Procent
Mig selv	745	75
Min egen hjemmeside	391	39
Mit galleri/ kunsthandler	211	21
Mit udstillingssted	143	14
Kurator/ kunstsamlere	61	6
Min kunstnersammenslutning/ kunstnergruppe	143	14
Min kunstnersammenslutnings/ kunstnergruppes hjemmeside	18	2
Mine kunder	134	13
Museer og kunsthaller	69	7
(Net)auktionshuse	6	1
Kollegaer/netværk	255	26
Sociale medier	223	22
Kunstanmeldelser i diverse medier	75	8
Andre	78	8
Total	2552	

Note: Tabellen er baseret på de 1000 personer, hvoraf 12 personer har undladt at besvare spørgsmålet. Det har været muligt at vælge op til 3 svarmuligheder.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

TABEL 97. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERES SVAR PÅ SPØRGSMÅLET "HVOR VIGTIGE MENER DU, AT ANMELDELSER OG OMTALER ER FOR DIN ANSEELSE SOM BILLEDKUNSTNER?", 2016

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Meget vigtige	478	48	48
Til dels vigtige	350	35	83
Ikke vigtige	71	7	90
Ved ikke	97	10	100
Total	996	100	

Note: Tabellen er baseret på de 1000 personer, hvoraf 4 personer har undladt at besvare spørgsmålet.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

TABEL 98. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERES SVAR PÅ SPØRGSMÅLET "HVOR VIGTIGE MENER DU, AT ANMELDELSER OG OMTALER ER FOR SALGET AF DINE VÆRKER?", 2016

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Meget vigtige	330	33	33
Til dels vigtige	363	36	70
Ikke vigtige	136	14	83
Ved ikke	166	17	100
Total	995	100	

Note: Tabellen er baseret på de 1000 personer, hvoraf 5 personer har undladt at besvare spørgsmålet.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

TABEL 99. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERES SVAR PÅ SPØRGSMÅLET "HVOR VIGTIGE MENER DU, AT VURDERINGER OG OMTALE FRA DINE KUNDER ER FOR DIN ANSEELSE SOM BILLEDKUNSTNER?", 2016

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Meget vigtige	444	45	45
Til dels vigtige	328	33	78
Ikke vigtige	78	8	85
Ved ikke	145	15	100
Total	995	100	

Note: Tabellen er baseret på de 1000 personer, hvoraf 5 personer har undladt at besvare spørgsmålet.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

TABEL 100. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERES SVAR PÅ SPØRGSMÅLET "HVOR VIGTIGE MENER DU, AT VURDERINGER OG OMTALE FRA DINE KUNDER ER FOR SALGET AF DINE VÆRKER?", 2016

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Meget vigtige	399	40	40
Til dels vigtige	343	34	75
Ikke vigtige	75	8	82
Ved ikke	178	18	100
Total	995	100	

Note: Tabellen er baseret på de 1000 personer, hvoraf 5 personer har undladt at besvare spørgsmålet.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

TABEL 101. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERES SVAR PÅ SPØRGSMÅLET "HVOR VIGTIGE MENER DU, AT TILDELINGEN AF ANERKENDTE PRISER, KUNSTSTØTTE OG HÆDERSLEGATER ER FOR DIN ANSEELSE SOM BILLEDKUNSTNER?", 2016

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Meget vigtige	554	56	56
Til dels vigtige	264	27	82
Ikke vigtige	72	7	89
Ved ikke	106	11	100
Total	996	100	

Note: Tabellen er baseret på de 1000 personer, hvoraf 4 personer har undladt at besvare spørgsmålet.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

TABEL 102. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERES SVAR PÅ SPØRGSMÅLET "HVOR VIGTIGE MENER DU, AT TILDELINGEN AF ANERKENDTE PRISER, KUNSTSTØTTE OG HÆDERSLEGATER ER FOR SALGET AF DINE VÆRKER?", 2016

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Meget vigtige	350	35	35
Til dels vigtige	372	37	73
Ikke vigtige	119	12	85
Ved ikke	154	15	100
Total	995	100	

Note: Tabellen er baseret på de 1000 personer, hvoraf 5 personer har undladt at besvare spørgsmålet.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

TABEL 103. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERES SVAR PÅ SPØRGSMÅLET "HAR DU EGEN VIRKSOMHED (CVR NR.) HVOR DU REGISTRERER INDKOMST SOM BILLEDKUNSTNER?", 2016

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Ja	379	38	38
Nej	612	62	100
Total	991	100	

Note: Tabellen er baseret på 1000 personer, hvoraf 9 personer ikke har besvaret spørgsmålet.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

TABEL 104. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERES SVAR PÅ SPØRGSMÅLET "HAVDE DU ET NETTOOVERSKUD I DIN VIRKSOMHED I 2016?", 2016

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Ja	255	69	69
Nej	116	31	100
Total	371	100	

Note: Tabellen er baseret på de 379 personer, som har svaret at de har deres egen virksomhed. Heraf er der 8 personer som ikke har besvaret spørgsmålet om nettooverskud.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

TABEL 105. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERES SVAR PÅ SPØRGSMÅLET "HVOR STOR EN PROCENTVIS ANDEL AF NETTOOVERSKUDDET I DIN VIRKSOMHED VAR I 2016 RELATERET TIL ARBEJDE SOM BILLEDKUNSTNER?", 2016

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Overskud bestod ikke af denne type	7	3	3
1-19 %	14	6	9
20-39 %	15	7	16
40-59 %	16	7	23
60-79 %	19	8	31
80-100 %	157	69	100
Total	228	100	

Note: Tabellen er baseret på de 255 personer, som har svaret at havde et nettooverskud i deres virksomhed i 2016. Heraf har 27 personer ikke besvaret spørgsmålet om nettooverskuddets procentvise andel i virksomheden.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

TABEL 106. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERES SVAR PÅ SPØRGSMÅLET "HVOR STORE UDGIFTER TRAK DU FRA I SKAT I 2016, I FORM AF LEJE AF ATELIER/ VÆRKSTED, KØB AF IT UDSTYR, TRANSPORT, MATERIALER MV.?", 2016

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Ingen fradragsberettigede udgifter	429	51	51
Under 100.000 kr.	331	39	90
100.000-199.999 kr.	56	7	97
200.000-299.999 kr.	12	1	98
300.000-399.999 kr.	9	1	99
400.000-499.999 kr.	3	0	99
500.000-599.999 kr.	1	0	100
1 million eller derover	4	0	100
Total	845	100	

Note: Tabellen er baseret på 1000 personer, hvoraf 155 ikke har besvaret spørgsmålet om hvor store udgifter de har fratrukket i SKAT.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

TABEL 107. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERES SVAR PÅ SPØRGSMÅLET "HVOR HAR DU DIT ATELIER/ VÆRKSTED?", 2016

	Frekvens	Procent
Hjemme hvor jeg bor	630	63
Jeg har lejet et lokale selv	209	21
Sommerhus/fritidshus	54	5
Fælles lejet lokale i kooperativ/kunstnergruppe	151	15
Andet	144	14
Total	1188	

Note: Tabellen er baseret på 1000 personer, hvor de til spørgsmålet "*Hvor har du dit atelier/værksted?*" kunne vælge én eller flere af svarmulighederne.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

TABEL 108. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERES SVAR PÅ SPØRGSMÅLET "HVOR MANGE ANSATTE HAR DU I DIN VIRKSOMHED (MEDREGN BÅDE DELTIDS- OG FULDTIDSANSATTE)?", 2016

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Har ikke egen virksomhed	612	71	71
Ingen ansatte i virksomhed	207	24	95
Har ansatte (1-5)	42	5	100
Total	861	100	

Note: Tabellen er baseret på 1000 personer, hvoraf 139 ikke har besvaret spørgsmålet.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

TABEL 109. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERES SVAR PÅ SPØRGSMÅLET "HVOR MANGE AF DISSE ER FULDTIDSANSATTE?", 2016

	Frekvens	Procent	Kumuleret
0	7	50	50
1	3	21	71
2	2	14	86
3	1	7	93
4	1	7	100
Total	14	100	

Note: Tabellen er baseret de 42 personer, som har besvaret spørgsmålet "*Hvor mange ansatte har du i din virksomhed*" med svaret "*Har ansatte (1-5)*". Heraf er der 28 personer, som ikke har besvaret spørgsmålet om hvor mange af deres ansatte, som er fuldtidsansatte.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

TABEL 110. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERES SVAR PÅ SPØRGSMÅLET "HAR DU I DIN VIRKSOMHED UDGIFTER TIL FØLGENDE?", 2016

	Frekvens	Procent
Ekstern bogholder/ revisor	190	50
Ekstern advokat	12	3
Ekstern manager/agent/sælger	26	7
Andre honorarlønnede medarbejdere	58	15
Ingen	50	13
Total	336	

Note: Tabellen er baseret på de 379 personer, som har deres egen virksomhed. De har kunne vælge én eller flere kategorier i spørgsmålet "*Har din virksomhed haft udgifter til følgende?*". Heraf har 124 personer ikke besvaret spørgsmålet.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

TABEL 111. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERES SVAR PÅ SPØRGSMÅLET "HAR DU ET LØNMODTAGERJOB HVORFRA DU FÅR UDBETALT LØN?", 2016

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Ja, jeg får udbetalt løn fra min egen virksomhed	59	6	6
Ja, jeg har et lønmodtagerjob i en anden virksomhed end min egen	394	39	45
Nej	545	55	100
Total	998	100	

Note: Tabellen er baseret på 1000 personer, hvoraf 2 ikke har besvaret spørgsmålet.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

TABEL 112. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERES SVAR PÅ SPØRGSMÅLET "HVILKE VILKÅR ER DU ANSAT PÅ?", 2016

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Fuldtidsansat	75	19	19
Deltidsansat	164	42	61
Timelønnet eller freelance	152	39	100
Total	391	100	

Note: Tabellen er baseret på de 394 personer, som har svaret at de har et lønmodtagerjob i en anden virksomhed end deres egen. Heraf er der 3 personer som ikke har besvaret spørgsmålet.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

TABEL 113. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERES SVAR PÅ SPØRGSMÅLET "HVIS DU SER PÅ DIN LØNINDKOMST ALENE, HVOR STOR EN ANDEL AF DIN SAMLEDE LØNINDKOMST VAR I 2016 SÅ RELATERET TIL DIT ARBEJDE SOM BILLEDKUNSTNER?", 2016

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Lønindkomst bestod ikke af denne type	100	27	27
1-19 %	96	26	53
20-39 %	50	14	67
40-59 %	34	9	76
60-79 %	14	4	80
80-100 %	74	20	100
Total	368	100	

Note: Tabellen er baseret på de 394 personer, der har angivet at de har et lønmodtagerjob. Heraf har 26 personer undladt at besvare spørgsmålet.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

TABEL 114. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERES SVAR PÅ SPØRGSMÅLET "HAR DU I 2016 MODTAGET HONORARER (EKSKL. KUNSTSTØTTE, PRISER OG LEGATER)?", 2016

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Ja	329	34	34
Nej	641	66	100
Total	970	100	

Note: Tabellen er baseret på 1000 personer, hvoraf 30 personer har undladt at besvare spørgsmålet.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

TABEL 115. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERES SVAR PÅ SPØRGSMÅLET "HVOR STOR EN DEL AF DIN SAMLEDE INDTÆGT FRA HONORARER RELATERER SIG TIL DIT KUNSTNERISKE VIRKE?", 2016

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Indtægter bestod ikke af denne type	6	2	2
1-19 %	76	26	28
20-39 %	27	9	37
40-59 %	22	8	45
60-79 %	7	2	47
80-100 %	154	53	100
Total	292	100	

Note: Tabellen er baseret på de 329 personer, der har angivet at de har modtaget et honorar i 2016. Heraf har 37 personer undladt at besvare spørgsmålet.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

TABEL 116. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERES SVAR PÅ SPØRGSMÅLET "HAR DU SOM BILLEDKUNSTNER ANVENDT CROWDFUNDING SOM FINANSIERINGSFORM?", 2016

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Ja	26	3	3
Nej	967	97	100
Total	993	100	

Note: Tabellen er baseret på 1000 personer, hvoraf 7 personer har undladt at besvare spørgsmålet.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

TABEL 117. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERES SVAR PÅ SPØRGSMÅLET "HAR DU FRA 2006 TIL 2016 SØGT OM OFFENTLIG ELLER PRIVAT KUNSTSTØTTE ELLER LEGATER?", 2016

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Ja	564	57	57
Nej	424	43	100
Total	988	100	

Note: Tabellen er baseret på 1000 personer, hvoraf 12 personer har undladt at besvare spørgsmålet.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

TABEL 118. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERES SVAR PÅ SPØRGSMÅLET "HAR DU PÅ BAGGRUND AF ANSØGNINGERNE MODTAGET OFFENTLIG ELLER PRIVAT KUNSTSTØTTE ELLER LEGATER?", 2016

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Ja	437	78	78
Nej	121	22	100
Total	558	100	

Note: Tabellen er baseret på de 564 personer, som har angivet at de har ansøgt om offentlig eller privat kunststøtte eller legater mellem 2006 og 2016. Heraf har 6 personer undladt at besvare spørgsmålet.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

TABEL 119. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERES SVAR PÅ SPØRGSMÅLET "HAR DU FÅET TILDELT PRISER ELLER HÆDERSLEGATER SOM DU IKKE SELV HAVDE SØGT OM, INDENFOR DE SENESTE 10 ÅR?", 2016

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Ja	302	31	31
Nej	671	69	100
Total	973	100	

Note: Tabellen er baseret på 1000 personer, hvoraf 27 personer har undladt at besvare spørgsmålet.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

TABEL 120. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERES SVAR PÅ SPØRGSMÅLET "HVOR STORE VAR DE ENKELTE PRISER OG HÆDERSLEGATER, DU HAR MODTAGET UANSØGT DE SENESTE 10 ÅR?", 2016

	Frekvens	Procent
Under 25.000 kr.	131	43
25.000-49.999 kr.	85	28
50.000-74.999 kr.	60	20
75.000-99.999 kr.	22	7
100.000 kr. eller mere	73	24
Husker ikke	12	4
Total	383	

Note: Tabellen er baseret på de 302 personer, der har angivet at de har modtaget priser eller hæderslegater uansøgt de seneste 10 år. Her har de kunne vælge én eller flere af spørgeskemaets svarkategorier. Heraf har 2 personer undladt at besvare spørgsmålet.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

TABEL 121. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERES SVAR PÅ SPØRGSMÅLET "HVOR MANGE PRISER OG HÆDERSLEGATER HAR DU MODTAGET UANSØGT DE SENESTE 10 ÅR AF STØRRELSEN UNDER 25.000 KR.?", 2016

Antal priser	Frekvens	Procent	Kumuleret
0	2	2	2
1	80	64	66
2	25	20	86
3 eller derover	18	14	100
Total	125	100	

Note: Tabellen er baseret på 131 personer, som har angivet at de har modtaget Under 25.000 kr. Heraf har 6 personer har undladt at besvare spørgsmålet.
ilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

TABEL 122. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERES SVAR PÅ SPØRGSMÅLET "HVOR MANGE PRISER OG HÆDERSLEGATER HAR DU MODTAGET UANSØGT DE SENESTE 10 ÅR AF STØRRELSEN 25.000-49.999 KR.?", 2016

Antal priser	Frekvens	Procent	Kumuleret
0	3	4	4
1	53	67	71
2	14	18	89
3 eller derover	9	11	100
Total	79	100	

Note: Tabellen er baseret på 85 personer, som har angivet at de har modtaget 25.000 kr.-49.999 kr. Heraf har 6 personer undladt at besvare spørgsmålet.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

TABEL 123. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERES SVAR PÅ SPØRGSMÅLET "HVOR MANGE PRISER OG HÆDERSLEGATER HAR DU MODTAGET UANSØGT DE SENESTE 10 ÅR AF STØRRELSEN 50.000-74.999 KR.?", 2016

Antal priser	Frekvens	Procent	Kumuleret
0	3	5	5
1	36	60	65
2	14	23	88
3 eller derover	7	12	100
Total	60	100	

Note: Tabellen er baseret på 60 personer, som har angivet at de har modtaget 50.000 kr.-74.999 kr. Heraf har 2 personer undladt at besvare spørgsmålet.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

TABEL 124. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERES SVAR PÅ SPØRGSMÅLET "HVOR MANGE PRISER OG HÆDERSLEGATER HAR DU MODTAGET UANSØGT DE SENESTE 10 ÅR AF STØRRELSEN 75.000-99.999 KR.?", 2016

Antal priser	Frekvens	Procent	Kumuleret
0	1	5	5
1	13	62	67
2	4	19	86
3 eller derover	3	14	100
Total	21	100	

Note: Tabellen er baseret på 22 personer, som har angivet at de har modtaget 75.000 kr.-99.999 kr. Heraf har 1 person undladt at besvare spørgsmålet.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

TABEL 125. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERES SVAR PÅ SPØRGSMÅLET "HVOR MANGE PRISER OG HÆDERSLEGATER HAR DU MODTAGET UANSØGT DE SENESTE 10 ÅR AF STØRRELSEN 100.000 KR. ELLER MERE?", 2016

Antal priser	Frekvens	Procent	Kumuleret
0	2	3	3
1	49	68	71
2	11	15	86
3 eller derover	10	14	100
Total	72	100	

Note: Tabellen er baseret på 73 personer, som har angivet at de har modtagere 100.000 kr. eller mere. Heraf har 1 person undladt at besvare spørgsmålet.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

TABEL 126. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERES SVAR PÅ SPØRGSMÅLET "HAR DU INDENFOR DE SENESTE 5 ÅR DELTAGET I EFTERUDDANNELSE/ FORMALISERET FAGLIG UDVIKLING?", 2016

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Nej	551	45	45
Ja, workshops og kurser relateret til min udvikling som kunstner	292	24	69
Ja, kurser relateret til virksomheds-økonomi og entreprenørskab	55	5	74
Ja, jeg har haft en mentor	35	3	77
Ja, jeg har været på recidency ophold	174	14	91
Ja, andet	106	9	100
Total	1213	100	

Note: Tabellen er baseret på 1000 personer, der har haft muligheden for at vælge flere svarkategorier til spørgsmålet "*Har du indenfor de seneste 5 år deltaget i efteruddannelse/ formaliseret faglig udvikling?*". 4 personer undladt at besvare spørgsmålet.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

TABEL 127. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERES SVAR PÅ SPØRGSMÅLET "HAR DU EN KUNSTUDDANNELSE FRA ET UDENLANDSK KUNSTAKADEMI?", 2016

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Nej	436	79	79
Ja, som et led i min uddannelse har jeg været på ophold på et udenlandsk kunstakademi	42	8	87
Ja, jeg er uddannet på et udenlandsk kunstakademi	35	6	93
Ja, jeg er uddannet både fra et udenlandsk og dansk kunstakademi	36	7	100
Total	549	100	

Note: Tabellen er baseret på 1000 personer, hvoraf 451 personer har undladt at besvare spørgsmålet.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

TABEL 128. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERES SVAR PÅ SPØRGSMÅLET "HAR DU EN HÅNDVÆRKSMÆSSIG OG/ELLER ERHVERVSFAGLIG UDDANNELSE?", 2016

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Ja	426	43	43
Nej	568	57	100
Total	994	100	

Note: Tabellen er baseret på 1000 personer, hvoraf 6 personer har undladt at besvare spørgsmålet.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

TABEL 129. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERES SVAR PÅ SPØRGSMÅLET "HAR DU INDENFOR DE SENESTE 10 ÅR BOET ELLER ARBEJDET I UDLANDET?", 2016

	Frekvens	Procent	Kumuleret
Ja	243	25	25
Nej	745	75	100
Total	988	100	

Note: Tabellen er baseret på 1000 personer, hvoraf 6 personer har undladt at besvare spørgsmålet.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.

TABEL 130. FORDELING AF BILLEDKUNSTNERES SVAR PÅ SPØRGSMÅLET "HVOR MANGE MÅNEDER HAR DU SAMLET SET BOET OG ARBEJDET I UDLANDET DE SENESTE 10 ÅR?", 2016

	Frekvens	Procent	Kumuleret
1/2 år	79	34	34
1 år	49	21	55
1,5 år	18	8	62
2 år	24	10	73
2,5 år	9	4	76
3 år	8	3	80
3,5 år	9	4	84
4 år eller derover	38	16	100
Total	234	100	

Note: Tabellen er baseret på de 243 personer, som har angivet at de har boet eller arbejdet i udlandet indenfor de seneste 10 år. Heraf 9 personer undladt at besvare spørgsmålet.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen.